

AZ UTOLSÓ ÓRA MUNKÁSAIHOZ

SZELLEMI TANÍTÁSOK
PÁL BESZÉLŐ MÉDIUM ÚTJÁN

I. KÖTET

KIADJA:

A SZELLEMI BÚVÁROK PESTI EGYLETE
BUDAPEST, 1933.

TARTALOMJEGYZÉK

(**)

Előszó.....	3
Bevezetés	5
I. Rész.....	10
Általános tanítások.....	10
A szenvedések rendeltetése.....	10
A Gondviselés fejlesztő munkája.....	13
Krisztus az élet Fejedelme	23
A szeretet értelmezése.....	30
A bűn értelmezése.....	38
A kegyelem értelmezése	46
Megtérés a jelszó!	55
A megtérés, mint a kegyelem előfeltétele.....	63
II. Rész.....	69
Részletes tanítások.....	69
Isten igazsága más, mint az emberek igazsága	69
Az élet evolúciója.....	75
Az az enyém, amit odaadok	83
Az ember három világa.....	88
A titok	95
A szellemek három kategóriája.....	106
Az utolsó ítélet.....	118
A bűnök erőrétegei.....	130
A halálról.....	145
A földi élet célja.....	161
A bűnök és azok levetkőzése	172
Az áldozatról.....	185
A feltámadásról.....	201
Az ember felsőbbrendű és alsóbbrendű énje.....	213

Előszó(**)

Az itt következő tanítássorozatot néhány nagyon fontos szempont tette szükségessé.

Egyike ezeknek a szempontoknak az, hogy a spiritizmus irodalmának megnövekedésével és a szellemhívók számának szaporodásával e tan alapigazságaitól bizonyos elhajlások jöttek létre. Ilyen elhajlás p.o. a kegyelem és bűnbocsánat igazságainak elhomályosodása és a pogány karma rideg törvényének előtérbe nyomulása az emberi felfogásban. Ez a felfogás eltér a mi Urunk tanításának szellemétől, és meggátolja azoknak az emberszellemeknek a továbbhaladását, akik a spiritizmus révén jutottak hithez és megtéréshez.

A másik szempont az, hogy a szellemtan terjedése folytán a szellemhívók táborába is bejutottak olyan emberszellemek, akik a tan híveinek vallják, sőt hiszik is magukat, azonban valójában igazi megtérés nélkül szűkölködnek. Ilyenek között az a végzetes eltévelyedés is mutatkozik, hogy kellő lelki elmélyülés és alapos ismeretek híján a *szentírást, a szellemi kijelentések fundamentumát teszik emberies felfogással kíméletlen kritika tárgyává, ahelyett, hogy a szentírás alapján önmagukat, a saját érzés- és gondolatvilágukat vetnék állandó szigorú bírálat alá.* Az ellentét aknamunkája ez, amelynek eszközéül embereket igyekszik felhasználni arra, hogy az alapot megtámadva, a reáemelt egész épületet összedöntse. A szentírás és főképp Krisztus tanítása az a sziklaszilárd alap, amelyen a mi kijelentéseink nyugszanak. Minden más irányzat, árnyalat és törekvés — ha csak kevéssé tér is el ettől az alaptól — az elhajlás folytán tévedésbe visz.

A mi kijelentéseink célja *ezt az alapot soha el nem hagyva* ennek igazságait a kereső lelkek előtt minél alaposabban átvilágítani, ezáltal ezeket velük megszerettetni, s őket Krisztus igazi, tántoríthatatlan híveivé nevelni; azok számára pedig, akik már idáig eljutottak, a szellemi fejlődés útján egy lépéssel előre világítani.

Mert a spiritizmus célja és rendeltetése az, hogy a Krisztus által hozott isteni igazságokat megtisztítsa az emberi okoskodásoktól és ferde felfogásoktól, amelyek azokat meghomályosították. Miután pedig azok, akik a spiritizmus által ébrednek hitre, túlnyomó részben olyanok, akik nem is ismerhették a Krisztus igazságait a maguk tisztaságában: szükséges, hogy mindenekelőtt ezeket ismerjék meg. Akik pedig már megismerték, azoknak ezeket az igazságokat élesen megvilágítva kell szemlélniük, és megtanulniuk, hogy igazán lélekben meg is szerethessék. Végül azoknak, akik már lélekben megszerették, az ismereteknek egész tömegét kell megszerezniük, mert a szellemi fejlődés nem állhat meg, legkevésbé most, amikor *az idő közel van.*

Ez a tanítás-sorozat tehát kettős célt szolgál. Az egyik cél az, hogy megszüntesse és eltávolítsa a kereső lelkekből azokat az akadályokat, amelyek a nagyobb megismerésnek gátjaiul szolgálhatnak. A másik pedig az, hogy előkészítse az útját a lelkekben egy nagyhorderejű és a szellemi életbe mélyen bevilágító kinyilatkoztatásnak, amely a szellemi ismereteknek végtelenbe vezető látókörét nyitja meg azok előtt, akik Krisztust igazán megismerték, és az övéi kívánnak lenni. Akik már képesek az ő igazságaiba elmélyedni és gyönyörködni; akik megismerték, hogy a Krisztus igazsága nem rideg doktrína, mint a természettörvény, vagy a karma igazsága, hanem *az örömmel a törvénye, a lélek isteni természetének önmagára ismerése.*

Bevezetés(**)

Amikor az ember a földre jön, különféle erőket hoz magával. Ezek az erők azok, amelyeket a földi életben, az élet végtelen változatosságú mozzanatai közepette, mint valami készfizető eszközt, kell felhasználnia. Valamiképpen a földi ember egy általános érvényűnek elfogadott eszközt, a pénzt használja fel arra, hogy azzal magának minden szükségletét: ruházatát, élelmét, lakását, stb. beszerezze, úgy a szellemnek a magával hozott erőket kell arra felhasználnia, hogy velük itt a földön, ebben a nagy vásárban, az ő szellemi szükségleteit megszerezze. Hogy megszerezze az ő mennyei hajlékát, amelyben majd itt, a mi világunkban otthon érezhesse magát; megszerezze szellemi ruháját, amely egyúttal az ő értékmérője; megszerezze szellemi táplálékát, amely őt a szellemvilágban, az ő igazi hazájában táplálni fogja.

De amint a földön is vannak könnyelmű gondolkozású, léha emberek, akik azt az értéket, amelyet a Gondviselés vagy a Gondviselést helyettesítő szülők a kezére adnak, könnyelműen elpazarolja, és vagyonát értéktelen örömökre, minden haszon nélkül való tárgyakra elszórja, úgy hogy később, amikor a szűk esztendők beköszöntének, éheznie, fáznia és rongyoskodnia kell: akképpen vannak szellemek is, akik a földön testet öltve azokat az erőket, amelyeket az okos gazdálkodás kötelezettségével kaptak, elpazarolják múlt örömökre, gyönyörhajhászásra, haszontalankodásokra.

Az ilyen szellemre sem várhat más ebben a világban, mint hogy szűk esztendőknek nézzen eléje, amelyekben rongyosan és szennyesen, fázza és nélkülözve, éhezve és szomjúhozva kell bevárnia azt az időt, míg a nélkülözések gyötrelme felébreszti benne azt a megismerést, hogy nem jó volt úgy, ahogyan volt. Ennek a megismerésnek kell felébrednie, hogy ez hozzá vonzassa Istennek ingyen való kegyelmét, amely azután őt új testekkel, és ezekben a testekben új erőkkkel ruházza fel, hogy az

élet nagy vásárába új elhatározásokkal lépjen, és okosabban, céltudatosabban gazdálkodjék. Ez az egyik típus, a pazarlók típusa.

A másik típus a fősvények, a zsugoriak típusa, akik a magukkal hozott erőket kizárólag csak a maguk céljaira akarják felhasználni, gyűjteni és folyton fokozni ezeket az erőket, akár csak a fősvény, aki aranyat aranyra, bankjegyet bankjegyre halmoz, mindig arra az időre gondolva, amikor majd már eleget gyűjtött és kezdheti az élet örömeit élvezni. De valamint a fősvényt is rendszerint a legmohóbb gyűjtés közben éri a halálnak hazahívó szava, és mohóságának csak kárát vallja, de semmi előnyét nem élvezheti: azonképpen a szellemi fukarnak is az a sorsa, hogy amikor ide átkerül, látnia kell, hogy mindaz, amit gyűjtött, értéktelen lim-lom, amelytől munkába kerül megszabadulnia. **Mert mindaz, amit fáradságos, hosszú munkával gyűjtött, nehéz, vastag ruhát, merev páncélt képez körülötte, amelyen keresztül az Isten kegyelmének sugara nem képes a lelkéhez férközni, hogy neki új erőket, új alkalmakat ajándékozzon új életben új tapasztalatok, új megismerések szerzésére.**

Kedves emberek, erre az utóbbi típusra szeretném a figyelmeteket nyomatékosabban felhívni; hiszen az előbbi típusnak számtalan példáját látjátok az életben, így az minden tekintetben világos előttetek; de ez az utóbbi nem olyan egyszerű, mint amilyennek az első tekintetre látszik. Ez utóbbinak helyes megismerése sok gondolatnak és következtetésnek, és ezek nyomán új megvilágosodásnak és megismerésnek forrásául szolgálhat.

Ez a típus, hogy úgy mondjam, a szellemi akrobata típusa, aki tekintetét nem azért irányítja a Legmagasabb felé, hogy attól a legmélyebb alázattal vezetést, segítséget és könyörületességet könyörögjön, hanem azért, hogy magában az angyalok erényeit fejlessze ki. Az ilyen ember megismerés hiányában és túlzott önértékeléssel elfelejti, hogy nem a földi élet az a világ, ahol angyalokat képeznek ki, hanem sokkal magasabb, tisztább világok azok, ahol olyan szellemek vannak, akik ha valaha voltak is a földön, de annak porát már régen lerázták saruikról, akiknek

lelke tündöklő színekben ragyog, akik magukból életet, erőt, örömet, világosságot árasztanak.

Gyakorlati téren akarok azonban maradni, mert minden elmélet csak akkor ér valamit, ha az azonnal és minden külön eljárás nélkül is a gyakorlati élet céljára alkalmazható.

Olyan a szegény szellemi akrobata, mint egy földi ember, aki elhatározza, hogy addig fogja a testét edzeni, míg ő a világ legerősebb emberévé lesz. Megtanulja hát a testedzésre vonatkozó elméletek egész tömegét, de eközben elfelejtkezik arról, ami hozzá a legközelebb áll: hogy gyenge, vézna testi szervezetet örökölt, amelyet semmiféle elmélettel sem lehet félelmetes izomtömeggé kiképezni.

Ezen a ponton egy különösen megszívlelendő igazságra akarok rámutatni azok érdekében, akik bűnös hajlamaiktól minden erővel szabadulni szeretnének. *Nem szabad a bűnöket és az erényeket elvonatkoztatni az élő embertől.* Meddő és eredménytelen erőlködés elméletben foglalkozni az erénnyel vagy a bűnnel. Nézzétek csak, mennyi szellemi irányzat uralkodik a földön, és milyen kevés a hatás, amelyet az egyénekre, az emberekre gyakorolnak! Miért van ez? Azért, mert valamennyi az elmélettel foglalkozik: az erénynek és a bűnnek elméletével, szigorúan körülzárva ezt, mint két absztraktumot, és az életre keveset ügyel; így meglazul az élő összeköttetés az erény és bűn, meg az emberi lélek között úgy, hogy még olyan egyéneket is, akik világos fejjel, tiszteletreméltó igyekezettel akarnak jobbakká lenni, megtéveszt ez az absztrakt fogalom.

Vannak egyének, akik azt gondolják, hogy ha egy-egy kardinális hibájukra fordítják egész figyelmüket és erejüket, olyan hibájukra t.i., amelyet ők jelentenek ki legfőbb hibájuknak, akkor egyenként minden hibájukat legyőzhetik. Ez az „önmegváltás” módszere. Ezek azonban rendszerint úgy járnak, hogy amikor azt hiszik, hogy immár biztos győzelem van a kezeik között, akkor a lelküknek kellő figyelem nélkül hagyott többi mezőin felburjánzott egyéb hibák tömege egyszerre ellepi őket. És ez

még nem elég, hanem amikor erre a lélek feleszmél, s figyelmét az eddigi iránytól elfordítja, az a kardinális hiba — mint ahogy egy leszorított s hirtelen elengedett rugó a nyomás alól felszabadul — elemi erővel jut érvényre, és az ember állapota rosszabb lesz, mint annakelőtte volt. Miért? Egyszerűen azért, mert különválasztotta az élő lélektől magát a bűnt, mert nem úgy tekintette e kettőt, mint egymással összenőtt egészet, amelyet nem lehet részenként javítani, mint ahogy nem lehet a beteg vérű szervezetet tagonként gyógyítani.

De ugyanez a sorsa annak a módszernek is, amely az érények minden határon túl való megszerzését tűzi ki célul, elfeledkezvén arról, hogy senki „az ő testének magasságát egy singnyivel is meg nem növelheti”, mert a növekedésnek természetes úton, *belülről* kell bekövetkeznie.

Mi tehát az a mód, mi hát az az eszköz, amely gyakorlatilag, ma és azonnal érvényesíthető, hogy ez a belülről való növekedés bekövetkezzék?

Azzal kezdtem, hogy a szellem, amikor a földre lép, különféle erők tömegeit kapja útravalóul. Kapja az ő fizikai erőit, kapja az ő éteri, lelki és szellemi erőit. Ezek az erők adekvátok az egyénnel, tehát ezek az erők a földön alantasak, nehézkesek, merevek; olyanok, mint maga az ember, és mint a föld, ahol az ember otthon van. Ezek az erők azok a készfizető eszközök, amelyek segítségével a szellem számára magasabb rendű értékek vásárolhatók a földön. Már most az a fontos, hogy az egyén ne akarjon módfelett, mert féltő, hogy amikor akaratát, amely hatalmas mágikus erő, egyetlen pontra irányítja, akkor megbillenti azt az egyensúlyt, amelyben a földön élő léleknek mindvégig benne kell élnie.

A léleknek ezek az erői folyton érvényesülnek. Az Isten kegyelme az érvényesülésnek végtelen teret nyitott azzal, hogy minden óra, minden perc egy-egy feladat elé, választás elé állítja a szellemet, és mindannyiszor ezeknek az erőknek valamelyike van próbára téve. Ez a próba egyúttal alkalom is arra, hogy ezen

az erőn, ezen a készfizető eszközön új értéket vásárolhasson magának. Ezt pedig úgy teheti a leggyümölcsözőbb módon, *ha nem akar erőszakosan, hanem az egész lelket összes erőivel, mint szerves, élő és fejlődő egységet állítja az isteni Gondviselésnek kegyelmi sugárzónébe, és engedi, hogy az isteni Gondviselés, a kegyelem ereje hasson, cselekedjék ezeken az emberi erőkön keresztül.*

Az isteni Gondviselésnek, a kegyelemnek ereje az embernél a lelkiismereten keresztül nyilatkozik meg, s aki ennek engedelmeskedik, ezáltal ezeket az erőket olyan célok szolgálatába állítja, amely célok legjobban megközelítik az Isten akaratát. Így alkalmazva ezek az erők, amelyek merevek, durvák voltak, mindig egy hajszállal, egy árnyalattal hajlékonyabbakká, színesebbé, éteribbé, és finomabbá lesznek. Mivel pedig az emberi élet — ha az örökkévalósághoz mérten egy pillanat is — de a maga fontossága szempontjából elég hosszú: azért egy emberi élet végtelen sok kincset hozhat annak az emberszelleme, aki *nem maga akar*, hanem aki *Isten akaratának rendeli magát* alá, azaz ennek az isteni akaratnak áramába beléáll. Ezt pedig csak úgy teheti, ha nem vonja ki magát az emberek közül, hanem úgy éli az emberi életet, ahogyan azt neki a lelkiismeret és maga az Élet az ő végtelenül sokszerű változatosságával mindenkor világosan mutatja.

Élni kell az életet, emberek, józanul, emberi okossággal és a Gondviselés vezetése szerint. Élni kell, és nem kell az életből kísérletezési állomást csinálni, és nem kell elméleteknek alárendelni!

Annál kevésbé szabad, és annál veszélyesebb az életet elméleteknek és általános elgondolásoknak alárendelni, mert ha csak egy kissé emelkedettebb szempontból vizsgáljátok is meg a dolgoknak végtelen sokszerűségű változatait, meglepetéssel fogjátok látni, hogy vannak erények, amelyek bizonyos emberek kezében bűnné válnak, és vannak hibák és bűnök, amelyek né-

mely ember életében erénnyé magasztosulnak; de nincs két ember a földön, akikben az úgynevezett erények, hibák vagy bűnök keverési aránya azonos lenne.

Tehát minden élő lélek és ember egyéni törvénye, amelyet a szívében hord, más és más. És hogy mindenki megmaradhasson az igazság útján, és benne maradhasson rendeltetésének törvényében, annak csak egyetlenegy módja van: *ne ő akarjon, hanem Isten akarjon őáltala*; vagyis ne erőszakoskodják, hanem az engedelmisség és az alázatosság erényét gyakorolja.

Ennek a megismerése elég ahhoz, hogy az életet a legjobb eredménnyel végezhesse, hogy boldogok lehessetek ebben az országban, és ne legyen okotok arra, hogy egyes nagy erőfeszítéseket, amelyektől annyit vártatok, és amelyek annyi önbecsérzettel töltöttek el titeket, meg kelljen bánnotok.

I. Rész

Általános tanítások

A szenvedések rendeltetése(**)

Gyermeeim, a földön szenvedni kell! Nem azért, mintha a jószágos Atyának — aki gyermekeit szereti, és szenvedésükért sajnálja őket — kedve telnék abban, hogy az ő gyermekei szenvedjenek, vagy mintha a jószágos Atya egyáltalán a törvény szigorával sújtaná a bűnös szellemet, hanem egyszerűen azért, mert az Atya szereti gyermekeit, haza akarja őket vezetni az atyai hajlékba. Hogy pedig ez bekövetkezhesék, meg kell tisztítania a lelküket mindattól, ami arra ráakódott a bukás, a törvénytelenések és a bűnök folytán.

A múltban elkövetett bűnök, vétkek, tévedések és kisiklások azt eredményezték, hogy azt a világosságot, amely onnan felülről jött alá, a bukottak lelkében elhomályosította, akaratukat lefokozta, értelmüket tompává, érzelmeiket nyersekké tette. A jövőben rejlő azok a szenvedések pedig, amelyek a múlt bűneinek a következményei, arra valók, hogy észre térítsék a bukott

szellemet, azaz megtérésre serkentsék, hogy ezáltal az elme újra világossá, az érzélemvilág újra lággyá és szeliddé, az akarat pedig újra szilárdná legyen.

A szenvedés tehát nem azért van, mert a bűnösnek bűnhődnie kell, mert az Atya Szeretet, nem pedig szigorú ítélőbíró. A szenvedéseknek ez az értelmezése teljesen összefér az ő mindenható jóságával és örök szeretetével, hogy azok kizárólag csak mint gyógyszerek és mint eszméltető, ébresztő alkalmak szolgálnak a bukott teremtettség feljavítására.

A szenvedésnek ilyen természetű értelmezése azonban bizonyos konzekvenciákat rejt magában. Azt nevezetesen, hogy amennyiben a teremtett szellem már birtokában van ennek a megismerésnek, és azoknak az erőknek, amely megismerést és amely gyógyszereket neki a jövő szenvedése lenne hivatva szolgáltatni, akkor a jövőnek a szenvedése, mint felesleges, számára tárgytalanná válik. **Tehát a szenvedés hivatása csak addig tart, ameddig belőle a szellem a neki szükséges tanulságot kivonta. Ha a tanulság a lelkében már élő erővé vált, akkor az a szenvedés, amely a tanulságot szolgáltatná, a kegyelem útján eltöröltetik.** Mert — mint az írás mondja — *„az Isten nem kívánja a bűnösnek halálát, hanem azt akarja, hogy a bűnös megtérjen és éljen; gonoszságairól emlékezet nem létszen, hanem minden bűnei megbocsáttatnak neki”.*

A törvény tehát nem valami rideg keret, amelyből nincs szabadulás, amelyben a szegény szenvedő lélek vergődik, és nem találhat belőle kivezető utat, hanem fényburok, amely az egyéniséghez, a lehetőséghez, a körülményekhez alkalmazkodik. A kegyelem pedig nem egy mindenható, végtelen nagyságú uralkodó szellem önkénye, amellyel egyik teremtményének jót ad, a másoknak pedig rosszat, hanem szintén következmény, logikus folyománya egy előzménynek, amelynek a neve: *megtérés. A törvény tehát nem egyéb, mint rendszerbe foglalt kegyelem, a kegyelem pedig nem egyéb, mint Isten szeretetének a megtérő bűnösrel szemben való törvényszerű megnyilatkozása.*

Az ember, ahány, annyiféle és annyiféleképpen gondolkodik. Vannak kérdések, amelyeknek helytelen értelmezése végzetes következményeket jelenthet az emberszellem számára, olyan következményeket, amelyeknek fonalán elindulva magának súlyos szellemi károkat okozhat. Ezért tartom szükségesnek és fontosnak, hogy az Isten kegyelmének és a törvény működésének ilyen megvilágítását nyújtsam nektek. Mivel aki a törvényt ma is úgy értelmezi, mint ahogyan értelmezték azt rég azok az itt lakott csoportszellemek, akiknek azt még úgy kellett értelmezniük, hogy t. i. a törvény hajthatatlan, rideg keret: az, hogyha egyszer elbotlott, — pedig egy szegény embertől mit lehet várni — könnyen kétségbeesik, és azt mondja magának: „a törvény kérlelhetetlenül sújtani fog; végem van, nincs többé miért küzdenem.” Szomorú következtetés, amit a sátán sugall a gyenge hitű embernek, hogy a kétségbeesésbe kergesse. Holott a törvény nem kérlelhetetlen, és nem könyörtelen. Aki megbotlott, sőt aki elesett, ha feláll, és újból könyörög az Atyához új erőért, azzal szemben újból megnyilatkozik a Kegyelem. Felfüggeszti egy időre a törvényt, és új erőt ad a bukdácsoló gyermeknek, új kezdetre, új próbára, esetleg újabb elbotlásra, de végül újabb kísértésben való biztos győzelemre.

A másik tévedést az okozhatja, ha valakinek már megvan a megismerése, bármilyen szerény is az a megismerés, és ebben elbizakodva azt mondja magának, hogy őt Isten kegyelme hordozza, tehát nincs mitől félnie, vele nem történhetik meg olyasmi, ami más emberekkel megtörténik, olyanokkal, akik nem tudják, honnan jöttek, hová mennek és miért élnek a földön. Ennek a **kegyelemben való vakmerő bizakodásnak szintén végzetesen súlyos következményei lehetnek.** Mert az ilyenek elfelejtik, hogy a földnek népe mélyen bukott szellemsereg, és még az az elenyészően kicsiny csoport is, amely már a megismerés világosságát megízlelte, végtelenül keveset tud. Az ember értelme olyan rendkívül homályos, a megismerése olyan parányi, hogy az ő további tanítására, új megismerések szerzésére,

eldurvult érzéseinek finomítására, elgyámoltalanodott akaratának felsegítésére még sok effektív szenvedésre lehet szüksége, amelyek mint jótékony, ébresztő és gyógyító hatások elkerülhetetlenül be fognak rá következni. Azért azt mondom nektek, hogy *éljetez úgy, mint akik számolnak azzal, hogy a törvény nem enged el semmit; de bízzatok Istenben úgy, mint akiről tudjátok, hogy nem enged ki a kezéből soha benneteket. Éljetez úgy az isteni, mint az emberi törvényben, és éreztétek, hogy benne élte az kegyelemben, amely benneteket körülölel.* És ha szenvedés közelit hozzátok, ne félelemmel várjátok azt, hanem, mint olyan jövevény, amely ajándékokat fog hozni számotokra.

Tekintsetek vissza a megtett útra, azokra a szenvedésekre, amelyek már a hátatok mögött vannak; készítsetek magatoknak számadást, és állítsátok csak össze, hogy mennyi lelki kincset merítettetek a múlt szenvedéseiből. És akkor látni fogjátok, hogy a szenvedés nem is olyan borzasztó dolog; a szenvedés jóindulatú oktató, amelyet csak az ellenszegülés, a ti énetek türelmetlen tiltakozása tesz olyan nehezzé, rideggé és félelmetessé, mint ahogyan a megkötözött rab húsába belemélyed a kötelék és fájdalmat okoz, ha nagyon erőlködik, hogy kiszabadítsa magát belőle.

Az Úr kegyelme adjon nektek erőt a szenvedések békés elviselésére és világosságot, hogy a szenvedésekből a tanulságokat minél hamarabb kivonjátok, mert a szenvedés pontosan csak addig tart, míg a szellem a benne fejlődő tanulságot egészen kivonta.

A Gondviselés fejlesztő munkája(**)

Hányszor és hányszor hangzik el a földön: „Miért, Uram, miért? Miért kell nekem szenvednem, és miért nem kell másnak szenvednie?” Hányszor és hányszor hangzanak el hasonló okatlan kérdések, amelyek az eget akarják ostromolni, de amelyek nem juthatnak el az égig, mert az Istennek gondolatai magasabbak, mint az emberekéi, és mert Istennek tervei végéremehetetlenek.

Ezeket a kérdéseket, amelyek nem mehetnek tovább a földi szféráknál, mi kapjuk, akik a földi szférákban munkálkodunk. Mi a földi szférákban függve maradt kérdéseket lehozzuk közétek emberek, hogy megkíséreljünk azokra olyan feleletet adni, amely kielégíti az igazság után szomjúhozó lelkeket. Milyen boldogok vagyunk mi azért, hogy az Isten ellen lázadó ilyen kérdéseket útjukban felfoghatjuk, és nem engedjük továbbhatolni azokat, hogy szolgálatot telessünk ezáltal annak a szeretetnek, amely Istentől sugárzik alá, és amely az egész teremtettséget átszövi.

Isten, Te elgondolhatatlan nagyság! Te, aki végtelenségben Egyetlenegy vagy, aki nem oszolsz részekre, mert Te magad vagy a szeretet, amely alásugárzik, és teremtményeidet élteni, segíti, előhaladásukban támogatja és gazdagítja. Mindegy, hogy ezt a szeretetet ezen a földön, vagy más ilyen alacsonyrendű világokon megnyilatkozási formái szerint minek nevezik a te teremtményeid. Nevezzék azt kegyelemnek, törvénynek, világoosságnak, erőnek, vagy bármi másnak, azért nem egyéb az, mint: Szeretetet.

Hogy a te szegény, gyarló teremtményed, akinek mély elenessége a valódi igazságot meglátni nem engedi, az ő életviszonyaihoz alkalmazottan most ennek, majd amannak lát, és más és más szóval nevez az Téged, Te abszolút Egy, nem tesz mássá és a te teremtményeidet sem választja el tőled. A te teremtményeid maguk választják el magukat tőled; és minél mélyebbre, minél messzebbre esnek tőled, annál ridegebb, annál nehezebb szóval jelölik meg azt az egyetlenegy valóságot, amely Te vagy Atyánk: a Szeretetet.

*

Isten, a világnak fenntartója, az ő mindeneket átható egyetlen lényegével, a szeretettel, — amely minden egyebet egyesít magában, — azt célozza, hogy minden teremtménye bol-

doggá, üdvözültté lehessen; ezért megnyilatkozásában, munkálkodásában és gondviselésében alkalmazkodik azokhoz a fokozatokhoz, amelyeket ezek a teremtett szellemek elfoglalnak.

Azok, akik az ő tisztaságát közvetlen közletről szemlélik, tudják, hogy ő Egy: a Szeretet. Azok, akik az ő atyai jóságát és kimondhatatlanul boldogító szeretetét csak sóvárogják, és utána vágyakoznak, de reá magukat méltatlanoknak tartják, ezt a szeretetet már kegyelemnek és irgalomnak látják. Azok, akik még a nehéz, bűnös vezeklés törvényével küzdenek, ezt a szeretetet törvénynek nevezik, és a törvény hatásaiban érzik. Végül azok, akik még idáig sem jutottak el, ezt a te szeretetedet Atyánk, szenvedésnek és fájdalomnak nevezik. Ez az egyetemes erő mind-egyik megnyilatkozási formájában azt célozza, hogy az egyén, a szellem, a belőled kiszakadt parány, mindenféle fokozaton keresztül visszajusson egyszer tehozzád, ahol ezt az egyetemes erőt újból szeretetnek, újra a te szellemed változatlan kiáramlásának ismerje fel.

Itt lent is, ahol súlyos vezeklő életek folynak le, fel lehet ismerni az Isten gondviselő szeretetének megnyilatkozását. Az Isten gondviselő szeretete még az ilyen életekben is mint legerősebb tényező hat, mert különben egy ilyen élet magában véve is összeomlanék.

Csak azzal a gyermekes felfogással kell egyszer szakítani, hogy a boldogság a rajtunk kívül lévő körülmények függvénye! Hiszen a boldogságot nekünk nem az emberek és szellemek adják, akik körülöttünk vannak, annál kevésbé az anyag és az életkörülmények, amelyek bennünket körülvesznek, hanem a boldogság a bensőnkben van, a boldogságunk a mi lelünk tartalmának mineműségétől függ.

Mit mondott az Úr? „*Boldogok, akiknek szivük tiszta, mert ők az Istent meglátják.*” Ez a boldogság kritériuma: Téged látni, Atyánk, Istenünk! És mivel Te mindenütt és mindenben jelen vagy, a te gyermekednek olyan lélekkel kell birtania, amely lélek a te mindenütt jelenvalóságodról tudomást szerezni képes. Az a

sok szépség, amit a világ még ilyen alacsony fokozat mellett is, mint a mi földünk, az ember lelke és szelleme elé tár, mind a te szeretetednek, nagyságodnak és kimondhatatlan jószágodnak bizonyítéka. Mindaz a jó, amit szellemektől és emberektől kapunk, a te szeretetednek az ő akaratukon való keresztülsugárzása. De ha a lélek szervei tompák, ha a lélek benső világa és észrevevőképessége fogyatékos és durva ahhoz, hogy ezeket a lépten-nyomon, minden pillanatban és minden atomban megnyilvánuló szépségeket és boldogságot sugárzó csodákat percipiálja, akkor a lélek boldogtalan, mert nem érzi maga körül Isten jelenlétét; mert nem tiszta, és így az Istent nem láthatja meg.

Már pedig, ha az Isten a természeti világot szeretetével árasztja el és hajtja fejlődésének útján előre: mennyivel inkább árasztja el szeretetével öntudatos gyermekeinek lelkét! Hiszen Ő azt akarja, hogy mind valamennyien boldogok legyenek, ennél-fova arra törekszik, hogy mind valamennyinek a lelkében azok a szervek, azok az észrevevőképességek kibontakozhassanak, amelyek őket az ő mindenütt jelenvaló voltának átérzésére képesítik.

Mert hiszen tudjátok, hogy a harmonikus lélek, aki Istennel él, a szalmakunyhóban is boldog, és boldogságában örömkönnyeket hullat; míg akinek a lelke visszás, durva érzésekkel van telítve, akit a szenvedélyek uralnak, az a márványpalotában, patyolatágyán is álmatlanul hánykolódik, és gonosznál gonoszabb gondolatok gyötrik és kinozzák.

A belső világnak kell kibontakoznia, a nehéz, durva érzéseknek és szenvedélyeknek kell elcsitulniuk, és helyet adniuk azoknak a szelid, boldogító érzéseknek, amelyeknek átütő ereje sokkal intenzivebb, és amelyek rokonrezgésűek azokkal a rezgésekkel, amelyek Istentől az ő tiszta gyermekein keresztül sugárzanak alá a földre.

Istennek eme gondviselő és mindent átható munkája minden egyénhez külön-külön alkalmazkodik. Isten az ő végtelenségében elég nagy ahhoz, hogy az ő szeretetének kiáramlása

egyénenként alkalmazkodják még az ilyen kis eldugott világon is, mint a föld és a rajta élő parányi, tökéletlen gyermekek életéhez is. Végtelen változata van azoknak az életeknek, amelyekben az Isten szeretete és kegyelme az egyén természetéhez a legcélravezetőbben alkalmazkodik. Ebből a végtelen sorozatból néhány típust a világosabb megérthetés kedvéért megpróbálok kiemelni.

*

Olyan szellemekkel szemben, akiknél a reménység már megvan arra, hogy elegendő belső erővel bírnak a törvény kényszerének elviselésére, azt a módszert alkalmazza az Isten kegyelme, hogy olyan helyzetbe hozza őket, amely helyzetből nincs szabadulás. Olyan nyomás alá helyezi őket, és a vérségi vagy egyéb kapcsolat révén olyan, hasonlóan alantas szellemekkel hozza őket viszonylatba, akiktől szenvedniük kell. És ha még úgy fáj is nekik, és ha még úgy zúgolódnak, sőt nem egyszer átkozódnak is, Isten kegyelme szeretettel tartja rajtuk azt az őket leszorító erőt, hogy kigyógyítsa őket szenvedélyeikből. Úgy jár el, mint az orvos, aki leköti a beteget, hogy testéből kivágja a fájó részt, ha még úgy nyög és jajgat is, és nem esik meg a szive rajta, mert hiszen tudja, hogy akkor tesz vele jót, ha továbbfolytatja munkáját, és nem hagyja abba a beteg kérésére sem.

Isten, a lelkek orvosa, ugyanezt a módszert követi. Hagyja az ilyen szellemet szenvedni, hogy a durva szenvedélyek, az akarat torz kinövésai, a konokság, a dölyf elvérezzenek, hogy a lélek megpuhulva hajlandóbbá váljék arra, hogy a kívülről jövő segítséggel szelidebb, lágyabb, tisztább érzelmeknek adjon helyet, hogy a kitépott dudva és gaz helyébe apránként virágokat lehessen ültetni. Hogy a lélek finomabb szervei kibontakozhassanak, hogy a boldogság megérezésére, Isten mindenütt jelenvalóságának észrevezésére alkalmassá legyenek, és az egyén a boldogság megismerésére felébredhessen.

A fejlődésnek egy végtelen hosszú sorozata után kifejlődik egy másik típus. Ez olyan emberszellem, aki már kissé tágabb

területen mozog, akinek már bizonyos rendelkezési jogot adott a Gondviselés, akinek keze alá emberek vannak adva, hogy lélek a lélekkel álljon szemben. És azokból az impressziókból, amelyek a különböző lelkekből az ő lelkére sugároznak, tanul, tapasztalatokat gyűjt; a feléje áramló ellenszenvékből emberismeretet, a feléje áramló szeretetből és hálából szeretetet tanul, s így szabadakarattól gyűjt lelki kincseket, s ezáltal a fejlődési útja, amely az előbbi típusnál a kényszer jegyében állott, öntudatosabban, magasabb-foku kibontakozás felé vezet.

Egy még magasabb fokon, ahol a lélekben annak saját munkája mellett már egy kicsiny hely marad Isten külön munkájának elvégzésére is, a törvény munkája lassan-lassan átalakul a kegyelem hatásává. Ennek azonban nincs éles határvonala, hiszen magasabb szempontból tekintve minden a szeretetnek és a kegyelemnek lesugárzása, és ennek különböző megnyilvánulási alakjai egymásba folynak. Fájdalom, csak szavak állanak rendelkezésünkre, és ezekkel a szavakkal gondolatokat, amelyek távol állanak az emberi megismeréstől, nem lehet elég világosan közvetíteni.

Nos, ebbe a kategóriába tartoznak az olyan emberek, mint amilyenek ti is vagytok, akiknek a megismerés révén mérhetetlen kegyelem jutott osztályrészül. Emberek, vajon fel tudjátok-e fogni a kegyelemnek azt a végtelen nagyságát, amikor rátok, akik magatok is bűnös, gyarló emberek vagytok, emberi lelkek vannak bizva, hogy azokban érzelmeket és tisztább, világosabb gondolatokat hívjatok életre; rátok vannak bizva szellemek, akik benneteket körülvesznek, akik belőletek tapasztalatokat, tisztább érzéseket vannak hivatva meríteni?!

Gondoljátok csak el embertestvéreim a kegyelemnek azt a mérhetetlen nagyságát, amit ez jelent! És ha elgondoljátok, jusszon eszetekbe, hogy a ti élettevékenységeteknek - fájdalom - csak igen parányi része az, amely erre a munkára esik. Fájdalom, mert eshetnék több is erre a munkára, és ha több esnék erre a munkára, és kevesebb a ti emberi életek gondjaira, akkor a ti

életetekbe is nagyobb befolyása jutna a kegyelemnek és kevesebb befolyása a törvény kényszerének.

Az alsóbb kategóriákban a törvény működésének, a kényszer működésének sötét tónusú zenéje hangzik. Amint a fejlődés rendjén felfelé haladunk, mindjobban érvényre jutnak a világosabb tónusok, s lassanként a törvény hatása: a szenvedések, mint sötét tónusú kíséret már csak halkán kísérik a magasabb, világosabb, csengőbb tónusú hangokat.

Ti sem kerülhetitek el a szenvedéseket, amelyek utatokba esnek; azonban, mivel a ti lelki világotokban már bizonyos mértékig kibontakoztak azok a szervek, amelyekről az imént beszéltem, s amelyek arra hivatottak, hogy az Isten mindenütt-jelenválóságát veletek megéreztessek, ennél fogva az Istennel szorosabb kapcsolatban is vagytok, mint azok, akik még öntudatlanul, a törvény kényszerítő hatása alatt élnek. Ennél fogva azonban szabadakaratokkal lelketeknek nagyobb szféráját is szentelhetitek ennek a munkának, — amely az Isten kegyelmének a munkája, — és ennek arányában csökkenthetitek azt a másik szférát, amelyben annyira emberek vagytok.

Nem túlzottan, nem úgy, hogy angyalok akarjatok lenni! Mert az emberekkel szemben mindig attól kell félni, hogy félremagyarázzák az emberi szavakat, miután érzéseket és gondolatokat közvetlenül átadni nem áll módunkban. De a legtöbb embernél, még azoknál is, akik megismeréssel és a kegyelemnek ilyen rendkívüli ajándékával bírnak, hogy Isten munkáját tudatosan, mintegy felsőbb helyről jött megbízás alapján végezhetik, félő, hogy sokkal szorgosabb gondoskodással törik magukat azon, hogy az ő testük magasságát egy singnyivel megnöveljék, mint azon, hogy a lelkük magasságát növeljék meg egy singnyivel, holott erre tudnának hatással lenni, amazt pedig minden szorgos gondoskodásuk dacára sem tudják megtenni.

Idáig jutva, azt mondhatnám, hogy Isten veletek! De mielőtt ezt mondanám, még egy kategóriáról kívánok megemlékezni. Mert hiszen a fejlődés útján előre kell haladni. Az igazságok mindenkor megvoltak, és azoknak a meglátása soha senki előtt sem volt tiltva. Új igazságokat hirdetni nem lehet, de a meglévő, régi igazságok felvillanhatnak az ember lelke előtt, ha a szemét jobban kinyitja, mint ahogyan eddig kinyitotta. Nos tehát, a fejlődés lépcsőjén felfelé haladva még egy típusra kívánék rámutatni, amely már felül esik ugyan a föld átlagos színvonalán, mégis, mivel e felé az eszmény felé kell törekedniük azoknak, akik az imént vázolt kategóriát elérték, erről is beszélnem kell.

Vannak szellemek, akik a földnek porából már kinöttek. Azt mondhatnám, ezek a földnek virágai, akik azt, amit a föld nehéz és durva iskolája taníthat, már megtanulták, akik előtt magasabb világok állanak nyitva, s akiknek lelkében azok a finom és érzékeny szervek, amelyekről az imént beszéltem, már teljesen kibontakoztak, *akiknek a szívük tiszta*, és Isten jelenvalóságát mindenütt és mindenkor érzik. Még nem angyalok ők, de a föld porából már kinöttek. Isten e tiszta gyermekeinek, ha alátéknének a földre, amelynek sarában talán egykor ők is gázoltak, és amelynek szenvedéseit egykor ők is megízlelték, elfogja szívüket a fájdalom, a részvét és a segitenivágyás azokkal szemben, akik lent a sárban és a törvény nehéz igájában vergődnek.

Ha az ilyen szellemek alászállanak a földre, testet öltenek, tudatosan választják meg a maguk környezetét; és mivel magasabban állanak, mint a környezetük, ennél fogva csak szenvedés lehet az osztályrészük. Már csak azért is, mivel lelküknek érzékeny, finom szervei túl fejlettek a föld fokozatához képest, ők minden fájdalmat fokozottabban éreznek, mint azok az emberek, akiknek a lelke még a földi színvonalnak megfelelő, ezért életük rendszerint elejétől végig szenvedés. Ezek azok, akik a fájdalmat zokszó nélkül, vagy ha zokszóval is, de a visszafizetés minden

halvány gondolata nélkül viselik el, és ezáltal a néma szenvedés által hatalmas erőket oldanak el a szellemi szférákban.

Mert az csak a kisebbik munka, amit azokkal az emberekkel szemben végeznek, akik őket körülveszik és szenvedtetik. És akik egyszer csak rájönnek arra, hogy az, akivel szemben ők gonoszok, méltánytalanok, igaztalanok voltak, náluk több, s hogy akkor, amikor ők gyötörték és kínozták, Isten küldöttét gyötörték és kínozták, ennél fogva rendszerint rohamosan térnek meg, és fordulnak vissza addigi damaszkuszi útjukról. Ez az ő kisebbik munkájuk. A nagyobbik munka az, hogy ezek a némán elviselt szenvedések, mint említém, ebben a világban olyan erők forrásait nyitják meg, amely erők forrásai addig be voltak dugulva, és amely erőkből olyan szellemek táplálkoznak, akik az Urat még nem ismerik, akiknek egyelőre más szellemi táplálék hozzá nem férhető. Fájdalom, ezt szavakkal érzékelhetővé tenni nem tudom. Egy példával azonban megkísérlem ennek az igazságnak megvilágítását.

Ti tudjátok, hogy a világosságot és a kegyelmet, amely rátok van bízva, kétféle módon juttathatjátok tovább szellem- és embertestvéreiteknek. A szó és a szeretet segítségével, a felvilágosítás, a reménykeltés, a vigasztalás szavaival, és a példaadás cselekedeteivel. Azt is tudjátok, hogy a példaadás sokkal hatalmasabb fegyver és sokkal hatalmasabb erőket mozgat meg, mint a szó. A szegény szellemekért szoktatok imádkozni, és hisztek abban, hogy ez az imádság nekik használ, jóllehet azt, hogy ez használ, szintén nem látjátok, és ennek eredményét kezetekkel meg nem foghatjátok. Tudjátok azonban maguktól a szegény szellemektől, hogy ez nekik javukra szolgált, ez nekik erőt adott, ez őket megenyhítette. Tehát a szegény szellemekért mondott imák erőket nyitottak meg, amelyek nekik hozzáférhetőek lettek, és nekik könnyebbséget szereztek. Nos, ezekhez az imákhoz csatlakozik ez az előbb általam ecsetelt néma szenvedés, amely

a tett erejével nyit meg új erőforrásokat a szegény szellemek számára, amely éppen úgy viszonylik az imádság erejéhez, mint ahogyan a példaadás hatása a felvilágosítás szavainak hatásához.

Ilyen szellemek azonban, mivel nem e földre valók, ezen a földön vajmi ritkán és vajmi kevesen fordulnak meg. Ne keressetek ilyeneket, magatok között semmiesetre se keressetek. Annál kevésbé keressetek, mert ezeknek még egy sajátságuk szokott lenni és ez az, hogy az ő egyéniségük nagyságát rendszerint csak haláluk után ismeri fel a környezetük, mint ahogyan az Urat sem ismerték fel életében, és nem ismernék fel, ha százszor és ezerszer készülnének is a fogadására, és készítenék elő magukat az emberek. Mert ez szinte törvényszerű jelenség, hogy azokat, akik ilyen munkára vállalkoznak, csak azután ismerjék fel, miután ezt a munkát bevégezték. Mert ezeknek a szellemeknek nem kíván ártani az isteni Gondviselés azáltal, hogy értelmetlen és törtető emberek hizelgésükkel körülvegyék pusztán csak a név kedvéért, és ezáltal gátakat és akadályokat állítsanak az ő lépteik elé, amikor nekik minden egyes lépésük fontos, nagy horderejű, és emberek üdvössége függhet tőle.

Ezt a típust pusztán csak azért említettem meg, mert ez az az ideál, amely felé azoknak kell törekedniük, akik már az isteni kegyelem részesei, legalábbis annyiban, hogy megadatott nekik, hogy az Istentől nyert világosságot továbbhintsék.

*

Kívánom nektek, kedves testvéreim, hogy ebben az isteni igazságnak, világosságnak és kegyelemnek hintésében minél több és nagyobb munkát végezhesetek. Még pedig nem sok szóval és kevés tettel, hanem minél több tettel és minél kevesebb szóval, hogy minél jobban megközelíthessétek azt a típust, amelyet utolsónak vázoltam előttetek.

Legyen veletek az Úr kegyelme; telítse meg a lelketeket és tegye azt hajlékonyá az ő kezében, hogy mindig jobban igyekezzetek az ő akaratát és az ő világosságát magatokba szivni,

hogy ne csak magatok lehessetek boldogok eme kibontakozás révén, hanem, hogy annak a legnagyobb boldogságnak lehessetek részeseivé, hogy az Úr munkásai lehessetek!

Krisztus az élet Fejedelme(**)

„Én vagyok a feltámadás és az élet; aki énbennem hisz, az, ha meghal is, él.”

Irgalmas Krisztusom, ki az a földi szellemek és emberek között, aki képes volna teljes egészében átérteni és felfogni ezeknek a te szavaidnak mélységét és terjedelmét, a te szavaidban rejlő végtelen bölcsességet és örök szeretetet? Vajon ki lenne az, aki érzésvilágával és azzal a parányi világossággal, amellyel mi birunk, megérthetne Téged, Uram?

Hogyan is érthetné meg a rész az egészet, a parány a végtelenséget, a homály a ragyogást, a föld a mennyet, az ember az Istent?! Ki bír többet átérteni, felmérni és magáévá tenni, mint amennyivel a maga lelkében rendelkezik?

Irgalmas Krisztusom, senki; mert a földi ember csak szegény féreg, amely a porban csúszik; hogyan értse hát meg a felhők között szárnyaló sást?

És mégis annak a parányi féregnek, annak a semmitmondó, kicsiny életmegnyilvánulásnak is egykor, örökkévalóságok után, a felhőkben szárnyaló sas színvonaláig kell eljutnia. De ma még, Krisztusunk, Megváltónk, annyi évszázad lepergése után is csak ott vagyunk lent a porban, hozzád mérten kicsiny férgek vagyunk! Csak bámulni tudjuk a te nagyságodat és áldjuk a mi mennyei Atyánkat, hogy a szemeinket megnyitotta a te nagyságodnak, a te ragyogásodnak, a te jóságodnak, a te alázatosságodnak szemlélésére. Bámuljuk a te bölcseségedet, amellyel képes voltál a te ragyogásodnak, a te isteni voltodnak tartalmát beleöltöztetni abba a szegényes megnyilatkozási formába, amelyet emberi nyelvnek neveznek. Ebbe a szegényes megnyilatkozási formába, amelynek szegénységét mi sem tanúsítja jobban, mint hogy szavakból áll, semmi egyébből, csak szavakból,

és bár ezek a szavak végtelen mennyiségben állanak rendelkezésre a földi alacsony fogalmak megjelölésére, mégis olyan szármalmasan fogyatékosak, hogy mihelyt a föld legalantasabb fogalmaitól kissé fellendülünk, hiába keresünk, nem találunk megfelelő kifejezést ezek közt a szavak közt. Természetes, mert a földi ember, ez a porban csúszó féreg sohasem érezte hiányát azoknak a szavaknak, amelyek az ő értelménél, lelki világánál magasabb fogalmak megjelölésére lennének szükségesek.

És ha felemelkedünk addig a magasságig, amely magasságból Te hoztad alá az Igét, az életnek kenyerét, ha felemelkedünk a tiszta szellemi magasságokig, ez a kifejezésforma teljesen felmondja a szolgálatot, és nem áll rendelkezésre más, mint csupán analógiák, példázatok, hasonlatok, hogy valamiképpen az elsötétült, szegény emberszellemhez közelebb hozhassa egy-egy tisztább szférából alászálló fehér testvér azokat a gondolatokat, azokat az érzéseket, egyszóval azokat a vibrációkat, amelyek az övéi. Amelyeket az ő szegény, mélyen elesett testvéreinek szeretne odaajándékozni, és akit ebbeli törekvésében annyiszor gátol az, hogy hiányzik számára a kifejezés lehetősége.

És Te nagy, Te fennkölt Szellem, Istennek Fia, Megváltó Jézus Krisztus, a te bölcseséged meg tudta találni még ebben a kifejezésformában is a lehetőségét annak, hogy az életnek ajándékát, az evangéliumot, a szeretetet, az igazságot, a bölcseséget és az alázatosságot csillogó kincsekként, alig elérhető magasztos ideálokként állítsd a te szegény, mélyen elesett embergyermeked szeméi elé. Minden benne van ebben: *„Én vagyok a feltámadás és az élet; aki énbennem hisz, az, ha meghal is él.”*

Emberek, testvéreim, ti azt hiszitek, hogy minden, ami ezekbe a szavakba bele van foglalva, világos a ti értelmetek előtt. Pedig bizony mondom nektek, hogy amint a fejlődésetek útján haladni fogtok előre, felfelé, minden nappal, minden évvel, minden századdal — mondhatnék még hosszabb időturnusokat is — új meg új tartalmat fogtok belőle szívni. Új meg új táplálé-

kot fogtok belőle meríteni, új meg új világosság fog belőlük be-
leragyogni a lelketekbe, hogy ennél a világosságnál őt, Istennek
Gyermekeit, a tiszta és alázatos Fiút mindig meglepőbb és meg-
döbbentőbb nagyságban lássátok egészen az örökkévalóságokig.
Mert mindaz, amit Ő a földre hozott, mindaz, amit Ő az embe-
reknek saját maga feláldozásával örökségül hagyott, örök időkre
szóló táplálék mindazon szellemek számára, akik emberruhá-
ban, vagy szellemalakban erre a földre vannak utalva.

Krisztusom, jól tudom, hogy ha Te ma engem ideküldöttél,
hogy a te tanítványaid késő utódainak a te életedről és a te feltá-
madásodról beszéljek, kicsiny és semmitmondó lesz mindaz,
amit mondhatok, mert csak „szavak” állanak rendelkezésemre.
Nem tudom az érzéseimet más alakba öltöztetni, mint csak sza-
vakba, és nem tudok szavakat sem találni azoknak az érzéseknek
kifejezésére, amelyek a szavak határain messze túlömlenek.
Nem tudom azt a mélységes hálát, azt a lélekben való mélységes
leborulást Teelőtted, Krisztusom, másképpen ecsetelni előttük,
csak szavakkal, száraz, semmitmondó szavakkal. És ha mindazt
közölni tudnám is velük, ami az én lelkemet eltölti irántad, ha
mindazt az érzést, mindazt a boldogságot, amelyet a veled való
összeköttetés áraszt keresztül a lelkemen, ki tudnám is tárni előtt-
tük, mindaz semmi lenne. Jelentéktelen, semmitmondó megnyil-
vánulás lenne azoknak érzéséhez, szeretetéhez, világosságához
mérten, akik engem táplálnak a te igéddel, akiktől én kapom a
világosságot. És akik még mindig messze-messze vannak tőled,
akik még mindig nem láthatnak Téged, csak érezhetik a te vég-
telen szeretetednek és jóságodnak alááramlását, hogy továbbad-
ják azt nekünk, hogy mi továbbadjuk azt nektek, hogy ti tovább-
adjátok azt azoknak, akik hozzátok jönnek világosságért, szere-
tetért, jóért, amelyet minden lélek öntudatlanul is sóvárogva
szomjúhoz ezen a földön, mióta a Jónak megtestülése egyszer itt
megjelent.

Jól van ez így Uram, jól van ez így Krisztusom, mert a te szent Atyád akarata szerint így van meg az elszakíthatatlan szolidaritás lánc: Tőle, a Teremtőtől, rajtad és a tiszta és ragyogó szellemeken át mihozzánk és mirajtunk keresztül az emberekig, és az embereken keresztül a bűnbánó és világosság után sóvárgó szellemeken át a szegény, mélyen alábukott ellenszegülőkig.

„*Én vagyok a feltámadás és az élet; aki énbennem hisz, az, ha meghal is, él.*” Maga a te szavaidnak ismétlése, amelyek valaha a te szentséges ajkaidról elhangzottak ezen a földön, eszébe juttatja az embernek mélységes méltatlanságát arra, hogy megismételje azt, amit Te mondtál akkor.

Te vagy az Élet. Vajon mi ez a szó, — mert ez is csak egy szó az emberi kifejezésformák közül, — mit jelent az, hogy élet? Az élet, mint Istennek ajándéka nem egyéb, mint a szellemnek és a léleknek cselekvési lehetősége, azaz egy bizonyos tág vagy szűk határok közé eső mozgási szabadság. Valaha, egykor, örökkévalóságok előtt — hogy éppen valamilyen szavakkal jelöljem ezt a fogalmat — mi mind, akik itt vagyunk szellemruhában és emberi testben, ott álltunk az Atya trónja előtt tisztán, fehérén, szabadon, mint az Életnek egy-egy paránya, végtelen megnyilvánulási lehetőségekkel. Ma nem lehet arról megközelítő fogalmat sem adni, mit jelentett akkor az a világosság, amely a lelkünket áthatotta, az érzelmeknek az a végtelen skálája és boldogító összessége, amely a lelkünket telítette, a boldogságnak, a gyönyörnek és az üdvösségnek az a nem ecsetelhető mértéke, amely akkor a mienk volt.

Ez volt az élet, embertestvéreim, ez volt a szellem szabad megnyilvánulási lehetősége.

Azután jött a sötét árnyék; jött valami, amire az ember ma ezt a kifejezést használja: halál. Jött valami; nem egy lény, még csak nem is valami jelenség, hanem csak egy eszme: a halál. Fekete drapériáját ráborította a mi szellemünknek egy kicsiny hányadára, a mi világosságunkra, amely akkor még korlátlan volt,

és a mi életünk csökkenni kezdett. És amint csökkent és hanyatlott ez az élet, a halál nevü eszme ismét ráborított egy újabb leplet és eltakarta ragyogó érzelem skálánknak jelentékeny részét, halálba döntve vele a mi boldogságunknak és üdvösségünknek korlátlan voltát.

Azután már gyorsabban ment a munkája: ráborította a szemünkre, a fülünkre, azaz szellemi és lelki látásunkra és hallásunkra az ő gyászfátyolát, és megszűntek számunkra a mennyei hangok, megszűnt számunkra a felülről jövő világosság, elhallgatott bennünk az igazság szózata; a halál mind jobban úrrá lett felettünk, az Élet hatalma mind szűkebb határok közé szorult, míg végre lejutottunk ebbe a mostani mélységbe.

A halotti leplek egészen sűrű tömeggé tömörültek körülötünk, hozzánk nőttek, lényünké váltak, testünké fejlődtek. A mi szabadnak, boldognak teremtett szellemünk úgy érezte magát, mint egy halott, vagy legalább is, mint egy halálraítélt a síralomházban, egy sötétzárkában, amely sötétzárkának csak néhány kicsiny nyílásán, néhány parányi ablakán keresztül lehetett még meglátni, hogy az, aki ebben a zárkában belül van, bizonyos életmegnyilvánulást tanusít. Nem maradt más rés, mint az érzékszervek, amelyeken, mint homályos üvegü kicsiny ablakokon keresztül láthatók az élet megnyilvánulásai.

A halál uralma még tovább terjedt volna, még jobban befődte volna lassanként ezeket az életmegnyilvánulásokat is, míg az élet lesülyedt volna egészen odáig, ahol már a mozdulatlan-ság, az öntudatlanság, vagyis a halálnak az uralma teljes, ha Te nem jöttél volna akkor Urunk, Krisztusunk, az Élet Fejedelme, hogy megajándékozz minket a te étleteddel.

Lejöttél ide szeretetből, szánalomból, engedelmességből és olyanná tetted magad, mint azok a szegények, akik itt ebben a mélyen bukott világban, azokban a sötét zárkákban félholtaként tengetik életüket. Magadra vetted Te is a halálnak ezt a sűrű köntösét, és a te végtelen alázatosságodban az ember fiának ne-

vezted magad. És a szegények közé vegyültél, hogy egynek-egynek közülük azon a néhány kicsiny ablakon keresztül, amelyeken át a szellemük még megnyilvánulhatott, és valamit felfoghatott, megmutasd azt, hogy mi az igazi szabadság és mi az igazi élet.

Azok közül, akik Téged lélekben és igazságban szemléltek, nem egy felismert Téged, hogy Te vagy ama Krisztus, az élő Istennek Fia; hogy Te vagy az Élet! És Te a te életedből adtál nekik bőségesen, túláradó mértékkel, hogy az ő szellemüket megváltsd az Élet számára. Azok közül a te világosságod behatása alatt nem egy megnyitotta börtönét, és lehántotta magáról a halotti lepleket; nem egynek megnyilt a hallása, úgy, hogy meg tudta különböztetni a mennyei hangokat az alvilág hangjaitól; megnyilt a szellemi látása, hogy meg tudta különböztetni a mennyet a földtől, és megnyíltak az összes érzékei annak az örömnak, annak az üdvösségnek a befogadására, amely felülről áradozik alá mindenkor és mindenkire.

És közülük nem egy rálépett arra az útra, amelyet Krisztus nagysága és fensége ragyogott be, és ezen az uton halad tovább, messze maga mögött hagyva a földet összes szenvedéseivel, bűneivel, fájdalmaival, gyötrelmeivel; és a lelke mind jobban és jobban megtelik sóvárgással Az után, aki őt ennek a mennyei fénytől beragyogott útnak a zenithjén tárt karokkal várja. Azok közül nem egy immár igazán az ő tanítványa, és nem egy érzi, hogy a szelleme szabadságra, boldogságra, a jónak, a szépnek, az örömnak a felszívására, asszimilálására és továbbadására született. És közülük nem egy visszanyerte életének nagy-nagy terjedelmét, és felismerte Őt, hogy őbenne van igazán az Élet, és belőle árad az erő a szellemnek a halál rabbilincseiből való felszabadítására.

Ez volt az ő célja, ez a célja ma, és ez a célja az idők végezetéig, mindaddig, míg csak egyetlenegy is marad a földön, aki még nem ismerte fel azt, hogy Ő a feltámadás és az élet.

Az ő igéinek: „*Én vagyok a feltámadás és az élet*”, — teljes terjedelmét, mélységét és nagyságát mind jobban és jobban megérteni, asszimilálni és élvezni lesznek képesek azok, akik a feltámadás útján haladnak előre; és mindig nagyobb és nagyobb lesz a boldogságuk, a békességük, az üdvösségük.

„*Én vagyok a feltámadás és az élet*”. Aki a maga sorozatos feltámadásán végigment, és eljutott szellemének és lelkének, az Istentől nyert igazi énjének teljes szabadságára, az eljutott az élet teljességéhez, az megértette és átérezte az életet, és boldog abban a tudatban, hogy tudja, hogy ő *a feltámadás és az Élet*.

„*Aki énbennem hiszen, az, ha meghal is, él.*” Hiszünk Tebenned Uram; hisszük azt, hogy van feltámadás, és hogy Te vagy a feltámadás! Ez a hit megnyitja börtönünk ajtaját; ez a hit megismerteti velünk a jónak, az igaznak, a tisztának minden fáradságot és minden önmegtagadást megérdemlő kívánatos voltát. Ez a hit megacélozza akaratunkat, hogy mindent levessünk magunkról, amit az a rém, amit halálnak neveznek, reánk aggatótt. Megnöveli az erőnket, hogy ne álljunk többé szóba a kísértővel, és visszautasítsunk mindent — ha az még olyan kívánatos színben tűnik is fel előttünk — ami ellentétben áll azzal, amit Te, a feltámadásnak és az életnek Ura, hirdetsz nekünk.

És ha az akaratunk megedződött, ha a szemeink megnyíltak a mennyei dolgok meglátására, és a füleink megnyíltak az Ige megértésére, akkor megkészítettük az utat a Kegyelem számára, amely letörli arcunkról a könnyet. Begyógyítja lelkünkön a sebeket, eltörli a múltnak bűneit, csak azt kötvén ki, hogy törhetetlenül a megismert jónak és igaznak szolgálatában álljunk, hogy alkudozás nélkül és önmagunkra való minden tekintet és saját magunk gyáva kiméltése nélkül a megismert igazságok megvalósítását tartsuk kötelességünknek. Akkor elénkbe jön a Kegyelem, áthúzza a számadásunk nehéz tételeit, és így szól a mi lelkünkhez: „*Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját*, azt a kincset, amelyet onnan felülről kaptál a feltámadás és az élet Fejedelmétől; azt a kincset, amelyet az ember ezzel a

szóval fejez ki: *szeretet*, de amely mérhetetlenül több, mint amit ez a szó egyáltalán mondani képes. Tisztítsd le a szivedről a rá-rakodott törmeléket, és add azt egész terjedelmében azoknak, akiknek arra szükségük van és akkor tied lesz a feltámadás és az élet, mert én nem kívánom a bűnös halálát, hanem azt kívánom, hogy a bűnös megtérjen és éljen.”

Minő becses ígéret Uram, Krisztusom, minő végtelen jó-ság! És mégsem képes a szegény emberszellem megérteni, mert a hite gyenge; hiába mutattad Te meg Megváltóm a tékozló fiúnak csodás példabeszédével, hogy az Atyának nincs szüksége a bűnhődésre, az Atyának munkásokra van szüksége, mert az Atya szeretetet akar adni minden gyermekének és egész teremtettségének. De mert Ő a mennyben van, teremtményeinek egy része pedig idelent a mélyen bukott világokon, tehát közvetlenül nem érintkezhetik velük. Ezért kellene neki eszközök, csatornák, tartányok, amelyek a beljük helyezett kincseket bőséggel, úgy, ahogy azt Megváltójuktól és Üdvözítőjüktől látták, hintsék széjjel. Adják tovább, nem kérdezvén, hogy érdemes-e rá az illető, hanem nyitott szívvel, nyitott kézzel és tárt karokkal adják tovább bűnösnek és büntelennek egyaránt.

Áldva légy, én irgalmas Krisztusom, hogy összekötöttél bennünket a te erőddel, amelynek nem fog tudni mindvégig senki ellenállni, amely egykor el fogja árasztani az egész teremtettséget, és együttes harmóniában fogja összekötni valamennyi gyermekedet egymással és Teveled!

A szeretet értelmezése(**)

Szent szeretet, te szent ösérzés, a földön nem ismernek, annál kevésbé érezhetnek téged az emberek! Hogyan is érezhetnének, amikor ők maguk is az anyagba beágyazva, az anyagon keresztül csak az anyagot szemlélik, és képtelenek meglátni az anyag mögött az anyag lelkét!

Nem látják, és nem is akarják meglátni maguk körül az élő teremtést, amely a szeretetben él, amelyet a szeretet tart fenn;

tehát nem is értik meg, hogy a szeretet mindenben minden. Megelégszenek a szeretetnek azzal a szegényes és szűkhatárú értelmezésével, hogy alatta csak azt a kapcsolatot értik, amely egy embert egy más emberrel összeköt. És még ezt az emberi színvonalra lecsökkentett szeretetet is milyen kevésbé képesek megérteni, milyen lehetetlenül hangzik a fülükben a szeretetnek az az értelmezése, amely szerint adni és mindig csak adni kell, nem várva sem viszonzszeretetet, sem hálát!

Embertestvéreim, valahányszor mi ide köztetek jövünk erre a pár órára, hogy mi is nektek valamit adjunk, mi benneteket nem embereket, hanem szellemeket látunk, amilyen szellemek mi is vagyunk. Szellemtestvéreket látunk benneteket, akik egy rövid időre magatokra vettétek a földi munkaköntöst, mert elvégeznivaló feladatokat van itt a földön. De rövid idő múltán levettétek ezt a ruhát, hogy visszatérjetek hozzánk, és ott folytassátok a munkát, ahol elhagytátok, több tapasztalattal, több erővel, nagyobb lelkesültséggel, nagyobb világossággal.

Mivel pedig ilyenkor, amikor hozzátok jövünk, csak szellemeket látunk benneteket, nem pedig embereket, kérünk titeket, ne ragaszkodjatok a szavakhoz, hanem kutassátok, keressétek a szavak mögött a mélyebb értelmet.

Mi a szavakat mint közvetítő eszközöket használjuk, hogy szellemből a szellembé, lélekből a lélekbe átviessünk egy-egy gondolatot, egy-egy érzést, a világosságnak egy-egy parányát, hogy amikor ide átjöttök hozzánk, ha majd a földi élet lezárult, ne kelljen új fogalmakat tanulnotok, ne kelljen új értelmezést adnotok a lelketekben elraktározott fogalmaknak, hanem világosan lássatok, és ne kelljen gyermekek módjára újra ábécére tanítani benneteket.

Azért hangoztatjuk olyan sokszor, hogy mindenkor a világos értelem ellenőrzésével fogadjátok mindazt, ami szellemi oldalról jó, mert hiszen az értelmet is, mint drága kincset adta a Teremtő az ő teremtett gyermekeinek.

De az értelem alatt ne értsétek a megszokott hétköznapi gondolkozást, hanem a hétköznapi emberi fogalmak szűk látókörén túlemelkedve, de a logika döntő erejét soha figyelmen kívül nem hagyva, igyekezzetek a lélek erejével behatolni azokba a fogalmakba, amelyek túl vannak a szón, de nincsenek túl az emberi lelken és szellemen, amelynek táplálására gyűltetek itt össze, és amelynek táplálására küld időnkint szolgálkat az Úr hozzátok, hogy szolgáljanak nektek annak az örökkévaló szeretetnek a szellemében, amely mindig csak adni kíván.

*

Minden Istenből indul ki, Isten pedig Egy, tulajdonsága is egy, amely belőle kiindulva a holt semminek életet adott, és mindenkor átsugározza az egész teremtettséget. Ebben az élettel telt étertengerben Isten szeretete szellemlényeket hívott életre, és az ő szeretetének annyi sokféle változata állt elő, hogy azok kifejezésére nem a szegényes emberi nyelv, de a tiszta szellemek fogalomköre is szegény.

Azután jött a bukás, és a bukás azt okozta, hogy azok az erők, amelyek a mindenséget egyöntetűen árasztották el, elkülönülések folytán tömörültek, s világtestek álltak elő. Azután újabb bukások egész sorozata, és a kegyelemnek törvény alakjában való belenyúlása a káoszba előállította a végtelen természet, amely még mindig nem egyéb, mint ugyancsak az egyetlenegy őstulajdonságnak: a szeretetnek összetömörülése és alakokban való kiformálódása.

A gondolkozás elvezet a logika fonalán egészen annak megállapításáig, hogy minden, ami van, legyen az szellem, vagy tárgy, legyenek azok lelki, vagy anyagi valóságok, annak az egyetlenegy őserőnek, az Atyából kisugárzó életnek: a szeretetnek a produktuma.

Ma már az emberi tudomány is eljutott addig a megállapításig, hogy az anyag önmagában véve nem létezik, hanem erők összetömörülése. Az anyag tehát megsűrűsödött erőhalmaz.

De mi az az erő, amely az anyagban el van temetve? Ez az erő az élet. Élet él az anyagban is, habár az emberi szem és az ember értelmének parányisága nem képes is azt kimutatni. Ez az élet pedig Isten akaratának, Isten szeretetének, emberi nyelvre lefordítva: Isten gondolatainak és Isten érzéseinek tömörülése. Ez az élet, ez az erő, amely mindenben benne van, amely végső eredményben mind szellemproduktum, szabadulni kíván rabságából, a feltámadást várja, mint az írás mondja: „az egész teremtettség epedve és sóvárogva sóhajtozik a feltámadás után.”

A hegyek és a tenger, a levegő, a zugó erdő és az ember teste, és minden, de minden, végső eredményében börtöne annak az életnek, amely bele van zárva, és amely mindenfelé végtelenül változatos formákon keresztül fejlődve és kibontakozva tör a maga feltámadása után. Az az erő tehát, amellyel az Atya elárasztotta, és életben tartja a mindenséget, benne van a holt anyagban.

De ugyanez a teremtképesség benne él minden egyes teremtetett szellemgyermekében is. Minden egyes szellem, testben vagy testen kívül, gondolatoknak és érzelmeknek végtelenül változatos, definiálhatatlanul sokszerű tömegét teremti folytonosan, és ezek a gondolatok, ezek az érzelmi és akaratni megnyilvánulások szintén erők, amelyek megmozgatják a mindenséget, amelyek formát öltenek az éterben annyira, hogy az a gondolat és az az érzéstömeg, amelyet a földön élő emberek magukból kisugároznak, alkotja meg a szférákat, s bennük a földi életnek mását.

Hatalmas erőmennyiség ez, amelynek hatásai vannak, nem csupán a lelkekre és szellemekre, de a természeti erőkre is, amelyek az embereket körülveszik. Ezek a hatások megtelíthetik a természeti erőket tiszta formákkal, de megtelíthetik tisztátalan, ellentétes, kárhozatos formákkal is. Ezek az erők létrehozhatnak tisztító, átszellemesítő, átnemesítő hatásokat és fluidokat, de jelenthetnek beszennyező, megkötő, kárhozatba vezető hatásokat is.

A szellem, legyen testben, vagy testen kívül, teremtőképességénél fogva olyan hatásokat bocsát ki magából, amelyek fokozatával egyenszerűek, minthogy a körülötte lévő természeti erők is a saját természetük, a saját minőségük szerint való hatásokat fejthetnek ki a szellemre. Ezen a kölcsönhatáson pedig nagyon sok fordul meg. Mert nem pusztán szellemekkel vagytok körülveve, akikre gondolataitokkal, érzéseitekkel és cselekedeteitekkel hatást gyakoroltok, de az Atyától kapott teremtőképességeteknél fogva a belőletek kisugárzó gondolatok és érzések arra a természetre is hatnak, amely benneteket körülvesz. Gondolataitok és érzéseitek azokat az erőket, amelyek latensül fekszenek az anyagban, közelebb hozhatják megtisztulásukhoz, feltámadásukhoz.

*

Miben áll tehát a szeretetnek helyes értelmezése! A szeretet annak az egyetemességnek minél intenzívebb átérzése, amely azt hirdeti, azt teszi fokozatosan tudatossá a lélekben, hogy minden, ami a világon létezik, viszonylatban van egymással. A lélek és a test erői és a természeti világ erői, a kicsiny fűszál, a végtelennek látszó tenger, a hegyek, a felhők, a csillagok, mind-mind ugyanannak az összeretetnek, ugyanannak az őserőnek, ugyanannak az egy Teremtő szeretetének elraktározódásai.

Egy vagyok tehát mindenkivel és mindennel. És minél több valakinek a szeretete, annál több örömet tud neki nyújtani minden, ami a teremtettségben őt körülveszi. Minél több valakiben ez az ébredező erő, annál több gyönyört kelt benne minden, ami szép, minden, ami élet; annál több szeretetet és részvétet tud érezni az élő iránt, s annál közelebb van ahhoz a fokozathoz, amikor azt mondhatja magának, hogy hiszen minden, ami engem körülvesz, az én testvérem, mert ugyanannak a szeretetnek a produktuma, amelynek produktuma én vagyok.

A szeretet mindenben minden, benne él az élő teremtés. A szeretet tehát nem csupán két ember viszonya egymáshoz. Oh, milyen szegény meghatározása ez a szeretetnek! A szeretet

egyetemes életáram, ugyanaz a lényeg, ami az Istenből sugárzik mindenre és mindenkire. Ugyanez sugárzik a lélekből mindenfelé, és nem választja meg, hogy kire és mire sugárzik, hanem egyaránt sugárzik igazra és igaztalanra, tisztára és tisztátalanra, előre és élettelenre.

Ez a szeretet, kedves testvéreim. Ez nem pusztán arra kötelez, hogy nyitott kézzel járjunk a világban és adjunk a szűkölködőnek. Ezt csak az *embernek* diktálja ez az érzés. De én, mint mondtam, amikor néhány órára hozzátok jövök, nem emberekhez, hanem szellemekhez kívánok beszélni.

Az igazi szeretet, a szeretet lényege arra kényszerít, hogy nyitott szívvvel járjunk a világban, és a mi szívünk szerető érzéseivel, tiszta és magasztos gondolataival árásszuk el mindazt, ami a mi szűk látókörünket körülveszi, hogy ezáltal egy parányival, azzal a jelentéktelen, kicsiny erővel, amelyet egy atomnyi lény, az ember, a végtelenségbe magából kibocsáthat, hozzájáruljunk a bilincsbe vert élet feltámadásához. Ismétlem: itt, ezen a helyen, ebben a szűkre szabott időben nem emberekhez, de szellemekhez beszélek.

Az emberiség formába burkolt vetülete a szellemiségnek, a felebaráti szeretet materializált, földi alakba öntött parancsolata a szeretet kötelezettségének, és mint ilyen, az emberre nézve kivétel nélkül kötelező. Ahhoz nem kell valakinek szellemi embernek lennie. Ez a parancs éppoly parancs, mint az írott törvények, amelyek a földön uralkodók. De itt, ahol szellem beszél szellemekhez, mindannak, amiről szó van, előre kell vetnie fényét abba az időbe, amikor már nem emberek leszte, hanem egészen szellemek.

Ennek az időnek pedig valamennyien eléje néztek; az egyik gyorsabb, a másik lassúbb tempóban; az egyik már közel van a kapuhoz, a másiknak még csak a messze távolból integet a felszabadulás ideje. De bármilyen messze legyen is ki-ki közületek azokhoz a kapukhoz, amelyeken keresztül ide hozzánk bebocsáttatást nyer, jó lesz azt a nyelvet és azokat a szokásokat

megtanulnia, amelyek ebben az emberek számára idegen világban otthonosak.

Az emberi társadalom a maga rendkívül különböző minőségű egyedeivel az egészen jóktól az egészen gonoszokig csak tételes törvényekkel, paragrafusokkal és erőszakkal tartható fénen, és csak erőszakkal érvényesíthető köztük a szeretet parancsolata. A hasonlóság hatalmas törvénye azonban ebből a nagyon vegyes tömegeből összeválogat kisebb csoportokat, hogy ezek a kisebb csoportok fejlettebb értelmükkel, kibontakozni kezdő érzélemvilágukkal szellemibb táplálékban részesüljenek, arra való tekintettel, hogy a véghez közeledünk, amikor mindenkinek meg kell tennie a magáét, ha még olyan gyenge, ha még olyan kicsiny is. És meg kell magát erőltetnie nem pusztán a cselekvésben, de még a gondolkodásban is, hogy egy bizonyos színvonalat elérjen akkorra, amikorra megkezdődik a fehéreknek és a feketéknek a szétválasztása.

Éppen ezért ezekre a kicsiny csoportokra, amelyeket Isten gondviselése összerelt, ezekben az időkben, és a még elkövetkezendő időkben fokozottabb figyelmet, fokozottabb igyekezetet fordítunk Annak parancsából, aki annakidején azt mondta: „Jertek én Atyámnak áldottai, mert éheztem és ennem adtatok, szomjúhoztam és innom adtatok, utonjáró voltam és befogadtatok, mezítelen voltam és felruháztatok, beteg voltam és tömlőcben voltam és hozzám jöttetek”. Ezeket állítja jobbkeze felé, és a másik csoportnak azt mondja: „Távozzatok el tőlem álnokságnak cselekedői, mert éheztem és nem adtatok ennem, szomjúhoztam és nem adtatok innom, mezítelen voltam és fel nem ruháztatok, utonjáró voltam és be nem fogadtatok, beteg voltam és tömlőcben voltam és meg nem látogattatok engem.”

Az első csoport azokat foglalja magában, akik szívüket és lelküket kitárták és Istentől kapott ajándékaikat szórták, sugározták mindenfelé, hogy azokból mindenkinek jutott, betegnek, éhezőnek, szomjuhozónak, mezítelennek és bünbeesettnek. A

második csoportba tartoznak azok, akik mindezt nem cselekedték, hanem azokat az erőket, azokat a kincseket, amelyekkel a lélek Isten ingyen való kegyelméből olyan bőségesen meg van áldva, a maguk hasznára, a maguk földi, időleges, arasznyi létük feljavítására fordították.

Szellemtestvéreim, adja az Úr, hogy minél erőteljesebben bontakozzék ki a ti lelketekben mindaz, ami benneteket felfelé emelni hivatott. Bontakozzék ki a lelketekben az érzések világa, hogy legyen a ti lelketek színes és sokoldalú. Bontakozzék ki a ti lelketekben az értelem világossága, hogy minél többet, minél messzebbre terjedőleg, minél világosabban át tudjon fogni; és bontakozzék ki a ti akaratok és a ti igyekezetetek ereje. De ezzel az akarattal ne kifelé, ne aktív akarjatok hatni, hanem igyekezzetek vele elnyomni mindent, ami a külső emberből, az érvényesülni akaró emberből van bennetek.

Legyetek passzívak, mert a kegyelem időszakát éljük, és akinek a lelke nagyon akar hatni, azon nem tud keresztülszűrődni a kegyelem ereje. De aki elnyomja a maga külső emberét, aki leparancsolja a maga külső vágyait, azt a kegyelem át tudja sugározni. Annak a szívét-lelkét meg tudja nyitni, és azt anélkül, hogy tanulna, anélkül, hogy magát törné-zúzná, megtanítja arra a titokra, miképp kell a szívéből, lelkéből, szelleméből azokat az erőket kisugároztatnia, amelyek a fogva lévő életet, a bilincsbe vert erőket, amelyek a feltámadásra várnak, rabságukból, bilincseikből megszabadítják.

Az én Uram, az én parancsolóm áldja, világosítsa, termékenyítse és erősítse meg a lelkeiteket, hogy a szeretetet a maga igazi értelmezésében nemcsak érteni, de érezni, érvényesíteni és általa magatok körül minél több boldogságot hinteni képesek legyetek!

A bűn értelmezése(**)

Ennek a szegény, salakos földnek egész tragikus élettörténetén, ahogy ti, emberek, mondani szoktátok, ez a vörös fonál: a bűn húzódik végig. Mert mindannyiszor, valamennyiszor az Isten ingyen kegyelemből ajándékot adott az embereknek, azt az emberek élelmesebbjei azonnal igyekeztek a saját maguk jelentéktelen kicsinységének szolgálatába és felemelésére fordítani.

Amikor az emberiség szellemi tekintetből még gyermekkorát élte, de értelmisége már bontakozni kezdett, és ideje volt, hogy a jó és rossz közt a különbséget megtanulja, Isten elküldte az ő szolgáját, Mózeset, ezt a hatalmas, kiváló szellemet, az emberekhez, hogy megtanítsa őket az egy igaz Isten fogalmának megismerésére. Mert ha az egy igaz Isten fogalmát megismeri az embergyermek, ezzel elválaszthatatlanul össze van kötve a jónak és a rossznak megismerése és megkülönböztetése is, addig a határig, ameddig annak az ébredező értelemnek ezt hozzáférhetővé lehet tenni.

Mózes, az Isten embere, elhozta a Parancsolatokat. A Parancsolatok kijelentése a természettörvény kényszerét is jelenti egyúttal. Éppen azért parancsolat, mert nincs kivétel: szemet szemért, fogat fogért; amit kihintesz a világba, ugyanaz jön a világból vissza tehozzád. A tiltó és fenyegető parancsok mellett ott állt a jóért való közvetlen jutalmazás ígérete is: tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú életű lehess a földön. **ABC a tanulni vágyó szellem számára, hogy kezdő fogalmai legyenek a jóról és a rosszról: büntetés jár a rosszért, és jutalom a jóért.**

Isten mindazt, ami a kiválasztott népnek — amely akkor a fejlődő földi szellemiség csúcsát jelentette — alig fejlett értelméhez elegendő volt, tíz rövid parancsban jelentette ki, amely hosszú-hosszú időre elegendő táplálék leendett nemcsak a kiválasztott népnek, de általa a föld népének is, akiknek értelmisége addig a fokig kibontakozott. Az Istentől, a mennyből ingyen ke-

gyelemből alábocsátott erő és világosság van lefektetve a törvénytáblákon a kibontakozó emberi értelem és kedélyvilág táplálására.

Mózes, az Isten embere, eltávozott.

Azután előjöttek a jelentéktelen, hétköznapi lelkek, és feltölték magukat a Parancsolatok értelmezésére és magyarázására. A sok értelmezés és magyarázás a szabályoknak, rendeleteknek, pontozatoknak, paragrafusoknak egész légióját teremtette meg, hogy mit hogyan kell értelmezni, mit hogyan kell alkalmazni, mit szabad és mit nem szabad, minek mi lesz a következménye, ha cselekszik, és mi lesz a következménye, ha nem cselekszik. A paragrafusoknak, szabályoknak és rendeleteknek sűrű hálózatát alkották meg ezek a jelentéktelen emberek, és ebbe a sűrű hálózatba belebonyolították azokat a lelkeket, akik haladni kívántak volna, akiknek értelmisége bontakozott, akiknek a „jó és a rossz” tudományából mindennap egy-egy új lapot kellett volna tanulniuk.

Ez a rendszer, amelyet ezek a jelentéktelen szellemek alkottak a tiz rövid mondatból, egy dologra jó volt: miután olyan nagy lett a törvények tömege, hogy azt úgy egyszerűen megérteni nem lehetett, írásmagyarázókra volt szükség. Az írástudó tekintélyt szerzett magának az írás alapján; a tekintéllyel megbecsülés, a megbecsüléssel vagyon, a vagyonnal jólét járt együtt. **Tehát ezek a jelentéktelen emberek a mennyből kapott világosságot és a mennyből kapott erőket arra fordították, hogy a saját gyomrukat táplálják vele, hogy diszes ruhákba öltözködjenek, hogy más emberek előtt különbeknek tűnjenek föl.** Ezek elől ültek a gyülekezetekben, szerették a köszöntéseket, és hogy őket mestereknek tekintsék és szólítsák. Az emberek azt mondanák, hogy a mennyből lopott tűz mellett sütötték meg pecsenyéjüket. A magasabbrendű erőket, amelyek szellemek táplálására és lelkek fejlesztésére szolgáltak volna, a saját testük táplálására és a saját kicsinységük felduzzasztására fordították.

Mindenkor, minden időkbén azt tette *a mélyen bukott ember*, amit nem volt szabad tennie, hogy *azt, ami magasabbrendű, alacsonyabb rendű célok szolgálatába állította. Ez a bűn, ezzel a bűn lényege és fogalma ki van merítve.*

Tovább is küldött az Atya időről-időre egyes ragyogó szellemeket, akik alájöttek, és egy-egy rést ütöttek azon a fojtogató szövedéken. Újra meg újra eljöttek a próféták fenyegető szavukkal, és azzal a hatalommal, amelyet onnan felülről hoztak magukkal, korholva és intve azokat, akik eltávoztak a Tízparancsolat igazságától, és vagy a pogányok Baal isteneinek, vagy a saját testük bálványainak áldoztak. De a tegnap igazsága mindig ellessége a ma igazságának és a ma igazsága a holnap igazságának; és mivel a próféták mindig a holnap igazságát hozták, a tegnap igazsága nem bírta őket elviselni. És mert rést ütöttek azon a szövevényen, amelyet a jelentéktelen egyéniségek évszázadokon keresztül szöttek, azért bűnhődniük kellett a tegnap hatalmától: a prófétákat megölték.

Később felfedezték újabb jelentéktelen egyéniségek, hogy a próféták is olyasmit hoztak, amivel be lehet foldani azt az ütött rést a szövedéken, és egyszerre fölfedezték őket, „diszítették a sírjaikat”. És ami igazságokat, igazságrészecskéket a próféták hoztak, azokat is kodifikálták, azokból is új szabályokat alkottak, azokból is új paragrafusokat gyártottak, és ezzel az új szövevényvel befoltozták azt a rést, amelyet a próféták megjelenése ütött a törvény szövedékén. Így állt elő a „törvény és próféták” gyűjtőfogalma alá vont igazságtömegnek külső burkolata.

*

Amikor ez a háló, amely egyre sűrűbbé és sűrűbbé vált, úgy, hogy a ragyogó eget már nem tudták tőle meglátni az alatta és benne fogva lévő szegény emberszellemek, amikor már annyi élődni élt ennek a hálónak bogai és szálai ismeretéből, hogy azok a szegény emberek, akiknek lelkét az igazság szellemével kellett volna táplálni, még az utolsó falatjukat is kénytelenek voltak

odaadni az írástudóknak és az írásmagyarázóknak, hogy valahogyan mozogni tudjanak, s kicsiny, jelentéktelen életüket élni tudják a háló hurkai közt. Ennek a kétségbeejtő szellemi rabságnak a feloldására alájött ismét Egy, az Isten Fia, az Úr, a mi Urunk, Jézus Krisztus.

Ő kettérepesztette azt a kárpitot, amely elfedte az eget az emberek tekintete elől. **A tegnap igazságába elhozta a holnap igazságát**, és azt mondta a szegény, törvények és rendeletek tömegei által örökös rettegésben tartott embereknek: Ne féljetek, hiszen az Isten szerető mennyei Atya, aki kegyelmébe fogad mindenkit, tekintet nélkül arra, hogy tudja-e az írást magyarázni, vagy nem tudja. Hiszen Ő jóságos, szerető Atyja gyermekeinek, aki a legkevesebbel megelégszik, megelégszik csak a jóakarattal, és boldog, ha adhat, és ismét csak adhat, mert hiszen az Atya a szeretet.

A rés túlságosan nagy volt a szövődéken, és aki ezt a rést ütötte, annak keserű kereszthalállal kellett meghalnia. De a rést többé befoltozni nem sikerült. A holnap igazsága, amelyet az Isten küldött, s az Isten Fia hozott a földre fejlődő szellemgyermekeinek, hatalmas erővel markolt bele a lelkekbe. A lelkek térdrehullottak és imádták Őt, aki vére hullásával váltotta meg őket, aki megmutatta azt, hogy azt a leghatalmasabb erőt, amelyet Ő magával hozott, azt a mennyei világosságot, a mindenható Isten hatalmának azt a részecskéjét, amellyel Ő csodákat tett, soha egy pillanatra sem állította a saját maga dicsőségének vagy érdekének szolgálatába. Még a testének táplálására sem fordította, mint ahogyan azt a sátán kísértéseiben olvashatjátok, hanem mindenkor a magasabb cél szolgálatába állította. Sőt azokat az alacsonyabbrendű erőket is, amelyeket szükségképpen magára kellett öltenie, amikor a földre leszállott, teljes egészségben, maradék nélkül mind a szeretet szolgálatára szentelte.

Ő soha meg nem alkudott, mindenkor az igazságnak és a szeretetnek tett szolgálatot. Amit csak tett, ha látható hatásokat

váltott ki, ha csodákat tett, azokkal mindig azt célozta, hogy amellett, hogy egy-egy szerencsétlen, a sátán által megkötözött emberszellemet felszabadított, egyúttal a körülálló emberek tekintetét oda felirányította, ahonnan minden jó és minden igaz ajándék jön. Életével megmutatta azt, hogy mindent, amije csak van az embernek, legyen az szellemi, legyen az lelki, legyen az testi képesség, ajándék, előny, lehet mindenkor a magasabb célok szolgálatába állítani. Elfeledvén önmagát, kicsinnyé tévén önmagát, nehogy az ő maga ragyogása elfedje azt a célt és azt az irányt, amely felé a szellemek tekintetének irányulnia kell.

*

Amint az Istenfiú elment, a nap leáldozott, leszállt az alkony, közeledett az éj. A kodifikátorok sötét odúikból előbújtak, és azt a ragyogó igazságot, amelyet az Isten Fia hozott, és amelyet rajongó és őt szerető hívei feljegyeztek, elkezdték magyarázni, értelmezni, boncolgatni. A magyarázás, az értelmezés és a boncolgatás eredménye pedig nemcsak egy új szövedék lett, hanem a könyveknek tengere, a tudományoknak egész áradata, egy új Moloch, egy bálvány. Hiszen minden szót külön lehetett megmagyarázni. Néhol könyvekre menő magyarázatokat adtak ki csak egyetlen szóról, és egész tudományágak bontakoztak ki azokból a keresetlenül egyszerű szavakból, amelyeket igazán hívó lélek minden magyarázás nélkül megérthet. És ennek a rengeteg könyvnek, szabálynak, tudománynak, rendeletnek és paragrafusnak megint csak kellett magyarázók és értelmezők, mert hiszen közönséges emberi értelemmel mindazoknak, amik azokban a szédületes tömegű könyvekben megírva vannak, nem lehet a végére menni. Következésképpen lettek magas állások, dísszel, pompával, fénnel, lett szédítő tekintély, lett hatalom, és ezen a hatalmon, mely így előállt, ki-ki élelmesége arányában megosztozhatott. **A mennyből alászállt tűznél most már nem egynéhányan sütötték meg a pecsenyéjüket, de egy egész hadsereg.**

A mennyből alászállt erők, amelyek becsületes sáfárkodás mellett az egész emberiséget évezredekkel vitték volna előre a fejlődés útján, az önző sáfárok, a jelentéktelen egyének kezében szétfolytak, és egész tömeg ember tekintélyének, gyomrának, állásának, ceremóniájának fenntartására szolgáltak.

A bűnnek megint egy óriási tömegét jelentette az Isten igazságának, az Istentől kapott erőknek a legalacsonyabbrendű célok szolgálatába történt beállítása. Mégis, ezeknek az újabb kodifikátoroknak nem volt annyi szerencsájük, mint az előzőeknek, mert időközben az emberiség értelmi világa óriási módon kibővült. Hiszen a tudomány ma már az eget ostromolja, amikor a makrokozmosz végső határait kémleli, és a mikrokozmoszban is alászáll a legvégső határokig. És döbbenettel áll meg itt a végső határ előtt, nem tudván és nem értvén, hogy micsoda misztikum árad onnan feléje. Ezért meg is áll ott, és továbbmenni nem hajlandó, kijelentvén, hogy csak az lehet igaz, amit kézzel megfoghat.

Ezek a buvárkodók, és az ezeket követők éles ellentéteket találtak az írás szavai és a természettudomány felfedezései között, és egyszer csak kiléptek a porondra és kijelentették, hogy az írás csak gyermekmese, mert a világot nem lehet hat nap alatt megteremtteni, hiszen ahhoz évmilliárdok is kicsiny időt jelentenének. Balgaság az ilyes kijelentés is, hogy tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú életű lehess a földön. Hiszen a hosszú, vagy a rövid életet a baktériumok döntik el, és így tovább. Miatán ezek csak „kézzelfogható” adatokra támaszkodtak, mindazt, amit az előbbi kodifikátorok összeállítottak, egyetemlegesen eldobták, és kijelentették, hogy mindabból semmi sem igaz, csak az, amit a mi érzékeink és műszereink regisztrálnak.

Ez a másik tábor is egy bálványt állított fel a „Tudomány” alakjában, és ennek a molochnak is kellettnek képviselők; lettek újabb tekintélyek, a „Tudomány” reprezentánsai. Ezek az újabb tekintélyek megint tekintélyüknek megfelelő életstandardot igényeltek, és ennek a bálványnak áldozatait is

meg kellett valakiknek fizetniük. És azok fizették meg, akiket éppen a tudomány világosságával és az értelem fényével kellett volna a tudatlanságból és a sötétségből fokról fokra, szerető, gyöngéd, kíméletes kézzel kiemelni.

Itt is az történt, hogy a mennyből kapott világossággal, az értelemnek nagy átfogó erejével és átható képességével jelentéktelen személyek a saját kicsiny, jelentéktelen énjüket szolgálták, a saját, rothadásra szánt testük kívánságait táplálták, és ahelyett, hogy embertestvéreiknek a mennyei hajlékok felépítésében segítettek volna, palotákat építettek önmaguknak és a maguk bálványának. Erőket, amelyek a mennyből szálltak alá, mélyen alárendelt célok szolgálatába állítottak.

Ma az egész emberiség azon a ponton áll, hogy e közt a két tábor közt megoszlik; mindegyik csak azt állítja igaznak, amit az ő vezérei mondanak, s áthidalhatatlanná mélyült az úr a két tábor között, elválasztva egymástól az embertestvéreket, akiknek pedig szeretetben kellene egyesülniük.

*

A jóságos Atya, aki minden gyermekét egyformán szereti, és aki előtt elvetett nincs egyetlenegy sem, látva azt, hogy a szakadás áthidalhatatlan, miután Ő a szeretetével éppen mindent összevonni és magához ölelni törekszik, **elküldte a harmadik kijelentést a szellemtan alakjában.** Miután az emberek nem hajlandók szolgálni, az emberek csak parancsolni, rendelkezni, dirigálni és mindezekért jól élni hajlandók, elküldte a szellemeket, akik emberektől nem kaphatnak semmit, akiknek nem kell az emberek tömjénezése, akiket nem lehet megrontani azokkal az eszközökkel, amelyekkel az emberek az önmagukat fölējük toló nagyságokat megrontják.

Elküldte az egyszerű szellemeket az első tábor híveihez, akik már maguk sem hisznek többé abban, amit az a rengeteg szabály és rengeteg alakiség takar, hogy látható és érezhető módon a döbbenet vigye rá őket arra, hogy csakugyan igaz mindaz, amit az írások tanítanak. És elküldte azokhoz a tudósokhoz is,

akik a végkonzekvencia előtt riadtan álltak meg, hogy mondják meg nekik is, hogy csakugyan Isten az, akinek a hatalmáig és erejéig eljutottak kutatásaik legvégső következtetéseiben.

Azok a kétségtelen bizonyítékok, amelyek mindkét tábor szemeit és füleit érik, nem maradhattak hatástalanul. A szakadás tovább nem terjedhet, mert mindkét táborban vannak már olyanok, és hova-tovább többen lesznek, akik már bizonyítva látják, hogy Isten van, és az ő kegyelme adott mindent, hogy nála nélkül semmit sem cselekedhetnek az emberek, hogy a tudomány és minden, amit az emberek összehordtak, csak egyedül tőle ered és végső, igazi eredményekre csak az ő segítségével vezethet.

A harmadik kijelentés, kedves testvéreim, Krisztus üzenete az emberiség számára, hogy mielőtt még a menny kapui bezárulnának, hallják meg, és értsék meg ezt mindazok, akik még szenderegnek, és akik még önállóan gondolkozni nem akarnak, hanem engedik magukat akár az egyik, akár a másik tábor járszalagján vezetetni.

A szellemtan egyetemes tudomány és hit, amelynek célja áthidalni a mély szakadékot, amely a különböző szellemi irányok: a vallás és a tudomány közt keletkezett az emberek értelmetlensége, önzése és gyarlósága következtében.

A szellemtan az az utolsó és boldogító kijelentés, amelyben kellő táplálékot és világosságot találhat magának éppúgy az egyszerű lélek, akinek nincs akadémiai képzettsége, mint a tudomány csúcán álló egyéniség, aki jóhiszemű kételkedésben töprengve gyötri magát egy-egy probléma fölött, amelyet továbbfejlesztetni képtelen, mert nincs meg hozzá a felülről adott kegyelmi világosság.

A szellemtan célja, hogy mindent egyesítsen az érésre és az aratásra előkészített földi világon, hogy minden különbséget áthidaljon, hogy mindenkit felöleljen, hogy mindenkit megigazitson, hogy mindenkit felmentsen a félelem és a rettegés alól, ha bűneire tekint vissza.

Ahogy az Úr Jézus Krisztus a megbocsátó Atyát hirdette, a szellemtan, az Úr Jézus Krisztus üzenete, még tovább megy. Megtérést sürget, és bocsánatot sok olyan bűnre, amelynek jóvátételére már idő nem lesz, **mert a mennyei kapuk egyszer bezárulnak, és azontúl csak a természettörvény, az ok-okozati törvény rideg rotációja gördíti előre tovább a földet, amely kegyelmet nem ismer. Amely a fogat fogért, szemet szemért elve szerint minden kimélet nélkül fogja végrehajtani a maga munkáját akkor, amikor a büntetés angyala, az igazság angyala pallosát kezébe veszi.**

A szellemtan megtérést sürget, és óva inti az embereket, hogy az idő közel van, s a kegyelmi idő a megtérésre lejár! Akinek füle van a hallásra, hallja meg!

A kegyelem értelmezése(**)

Üdvözöllek benneteket a kegyelem Urának nevében, aki elküldött engem, hogy az ő kegyelméről beszéljek nektek ma. Arról a kegyelemről, amely az örökkévaló Istentől sugárizik alá a világra, amely életben tart, táplál és rendeltetése útján előreségit mindenenket; arról a kegyelemről, amelyről a szegény földi embernek csak fogyatékos fogalma van.

Oh, milyen nehéz nekünk, embertestvéreim, a mi lelkünkben élő, minket boldoggá tevő és a lelkünket hálával eltöltő kegyelemről és mindarról a boldogító szépségről és jóról, ami onnan felülről a mi lelkünkbe alásugárizik, csak megközelítő fogalmat is nyújtani nektek!

Mennyire vágyakoznánk arra, hogy bár közvetlenül lehetne lélektől lélekhez szólni úgy, miként az ebben a világban egymást megértő, szerető, Istennek szolgáló testvérek közt lehetséges! De nem lehet, mert nekünk csupán közvetítő eszközökkel: szavakkal és ismét csak szavakkal lehet az elburkolt és a testbe beágyazott emberi lélek értelméhez közelebb férköznünk; szavakkal, amelyek csak fogyatékosan fedik a fogalma-

kat, és amelyekkel alig fejezhető ki a mi érzéseink, a mi gondolataink, s amelyek többnyire csak arra jók, hogy hasonlatok és analógiák útján az emberi értelmet közelebb hozzuk ahhoz, ami a mi lelkünket eltölti.

Ezeket a szavakat is egy másik testvérnek az agyából kell kölcsönvennünk, aki maga is önálló egyéniség, önálló gondolat, önálló ítélettel, önálló véleménnyel, önálló színnel. És mindezen keresztül kell emberekhez juttatnunk érzelmeket, gondolatokat, eszméket, fogalmakat, amelyek az emberi felfogástól jó részt maguk is távol állanak.

És ezeket az akadályokat nem lehet megkerülni, mert mihelyt eszközökön keresztül kell eszméket továbbítani, az legalább is árnyalatokban magán viseli az eszköz egyéni színét. De mindez még a kisebb akadályok közé tartozik. A súlyosabb akadályok bennetek vannak, s általában az emberekben. Mert az ember lelke, éppen mert a test páncéljába van beburkolva, és mert egész gondolkozását, összes fogalmait e földi lét dolgai tartják lefoglalva, olyan kevésbé nyitott a szellemi igazságok, a szellemi fogalmak és a szellemi jelenségek iránt.

Hiszen magatok tudjátok, kedves embertestvéreim, hogy milyen kevés az olyan pillanat az életetekben, amikor a lelketeket egyszerre valami boldogító érzélem hatja át. Ilyenkor egy tisztább, egy több szeretettel megáldott testvér érintette meg a lelketeket. De ez a megérintés csak olyan rendkívül ritka pillanatokban volt lehetséges, amikor a lelketek egészen nyitott volt, egészen passzív volt egy ilyen érintés elfogadására. Ezzel szemben pedig legtöbbször a fásult közöny tartja hatalmában az emberi lelket, amely fásult közönyön, mint ércpáncélon keresztül vajmi nehéz még a szavak közvetítésével is felébreszteni, és munkába szólítani a szellemi valóságot, a lélek magasabb rendű érzéseit és gondolatait. Még jó, ha az embert nem a szenvedélyek hajtják és fűtik, amelyek repulzív erejükkel egyenesen taszítólag hatnak a tisztább igazságok, érzelmek, a magasabb rendű fogalmak, vagyis a kegyelem közvetítésével szemben.

Ebben a materiális világban azonban, ahol semmi sem jelenhetik meg másképpen, mint anyagi formában, hálát kell adnunk azért is, hogy szavak állanak rendelkezésünkre, amelyek legalább megközelítő fogalmat nyújtanak arról, amit közvetíteni kötelességünk. Hiszen nemcsak a mi szerény világosságunk, hanem magának az Úrnak, e föld Messiásának ide hozott világossága is erre a sorsra jutott. Emberek, bár emelkedett szellemű emberek foglalták szavakba az ő tanításait is, és az ő egyéniségükön keresztül szűrve öltöztették azokat szavakba, amely szavaknak az emberek a lefolyt hosszú századok alatt annyiféle értelmezését próbálták meg.

Nemde, embertestvéreim, az **Úr evangéliuma millió és milliósámmra van elterjedve az emberek közt.** És mondom nektek, hogy annak dacára, hogy ennek a könyvnek millió és millió példánya forog közkézen, **az embereknek abszolút túlnyomó része,** — nem akarok számot mondani, mert lehangolna benneteket az az óriási szám, amelyet mondanom kellene, — **teljesen hideg és értelmetlen azokkal a ragyogó igazságokkal szemben, amelyek a szürke szavak mögött rejlenek.** Csak egy kicsiny rész talál a szavak mögött szellemi, lelki táplálékot, és ennek a nagyon kicsiny résznek is csak egy töredéke az, amely a szentírást, az Úr Krisztusnak evangéliumát mindennapi táplálékává tette, akik minden egyes alkalommal valami addig észre nem vett igazságot találnak abban. Ezeknek a lelke mindennap egy hajszálnyival jobban kinyilik a mennyei világosság számára, hogy abból mind többet és többet tudjon magába befogadni.

De nincs egyetlenegy ember a földön, aki valaha is e szürke szavakba öltöztetett teljes igazságot, a kegyelemnek egész mértékét átfogni, megérteni és felmérni képes lenne. Nem is lehet, mert az Úr Krisztus, e földnek Messiása, ennek a földnek egész élettartamára és az e földön élő összes szellemek mindvégig való táplálására hozta azokat az igazságokat az ő mennyei Atyjától, amelyekből az időknek végezetéig fognak táplálkozni e föld szellemei.

Íme a szavak hogyan takarják a szellemi lényeket, embertestvéreim! Csak azt kívántam előttetek feltárni, hogy éreztétek és értésétek meg, hogy **a szavakból mindenkinek magának kell kivonnia azt a táplálékot, amelyre szellemének és lelkének szüksége van.** A kegyelem maga is csak egy szó, amely, mint emberi szó, emberi értelmezés szerint sokszor olyannak tűnik fel egyik másik ember előtt, mint ami lehetetlen, mert hiszen az Isten megalkotta a maga törvényét, amely törvény kivételt nem ismerő szabatossággal működik, s könyörtelenül meghozza az okra az okozatot. Egyéni kegyelem ezek szerint lehetetlen dolog, kegyelmi idők még kevésbé lehetségesek, mert ez azt jelentené, hogy a mindenható Atya kivételeket tesz, ez pedig Isten igazságosságával össze nem egyeztethető.

De én azt mondom nektek, embertestvéreim, vigyázzatok, amikor az isteni igazságból, a kijelentésből egyes részeket kiragadtok, és azt külön, a ti emberi felfogásotok, anyaghoz, keretekhez, dogmákhoz szokott felfogásotok szerint akarjátok megítélni. Mert éppen úgy el találtok tévedni, amint eltévedtek az elmúlt századok, amelyek az Úr Jézus evangéliumának egyes részecskéit, *csupán a szavakat* kiragadták, azokat félreértve, belőlük téves és kárhozatos következtetéseket alkottak. S ezeket összeillesztve más félreértett szavakkal, egy új mozaikot raktak össze, amelyeknek csaknem minden darabja az evangéliumból való ugyan, azonban, amire a kép készen lett, és azt keretbe foglalták, az alkotó kontárok minden jóhiszemősége dacára is megdöbbenő eredményt hoztak létre. Mert míg **az eredeti kép a szeretetet hirdeti, addig az új kép a gyűlöletet tette kötelességgé, míg az eredeti a hetvenhétyszer való megbocsátást parancsolja, addig az új kép máglyákat gyújt a másképp gondolkozók számára;** míg az eredeti a bűnös felkarolását, és a bűnök megbocsátását hirdeti, ez az új kép átkot szór, és örök kárhozattal fenyeget.

Ilyen eredményeket szül az, ha az ember az Isten igazságát emberi mérték szerint ítéli meg, s a lélek rest, fáradt, vagy tudatlan ahhoz, hogy a szavak mögött rejlő értelembé hatoljon.

*

Igenis, testvéreim, kegyelem van, egyéni gondviselés van, kegyelmi idők is vannak. De ha ezt az isteni igazságot megérteni kívánjuk, akkor a nézőpontot az ember relatív felfogása helyett át kell tennünk az isteni, abszolút felfogás helyére. És onnan tekinteni a kegyelmet, mint Istenből áradó, életet adó, mindent fenntartó valóságot.

Mert valóban Isten Egy, örök, abszolút; az ő lényege is csak egy, változatlan, örök, akinek csak egyetlenegy tulajdonsága van: a szeretet. Ez a szeretet, mihelyt bukott világokat ér, kegyelemmé alakul át. És valóban ez a kegyelem mindenkire, jóra, rosszra, tisztára és tisztátalanra egyenlő erővel, személyválogatás nélkül sugárzik alá, mert Isten napja egyformán süt jókra és gonoszokra, Isten egyformán ad esőt a jóknak és gonoszoknak. Azonban a mélyen bukott, eredetét elfelejtett, szegény, elsötétült szellem ennek a kegyelemnek egyetlen sugarát sem tudja befogadni magába, mert szellemileg halott, jéggé dermedett. Szenvedélyei, amelyek állandóan fűtik, eltaszítják lelkétől a kegyelem sugarait, amelyek ugyanazzal az intenzitással áradnak rá is, mint a jókra és az igazakra, a tisztákra és a magasakra. Aki már fejlődésének bizonyos kicsiny magaslatát elérte, annak a lelke már egy parányit megnyílik, abba a kegyelemnek egy sugara már behatol, s életre ébreszti az elalélt, szegény lelket. *Ezt nevezik az emberek hitnek.*

Amikor ez az egyetlen sugár helyet talált a lélekben, ott bent mint élő erő munkát kezd kifejtteni, a lélek elaléltóságából lassan-lassan feleszmél, ajtaját kitárni igyekszik, és minél szélesebbre tárja, annál szélesebb sugárban éri őt a kegyelem melege és világossága. Mivel pedig a vágyakozása is lassan-lassan felébred, sóvárgó szomjúságot érez a kegyelem nagyobb mértéke

után, tehát a kegyelem — amely nem pusztá mechanikai erő, hanem élet — mint életet adó vibráció nagyobb tömegben odavonzatva telíti a lelket. Ettől fogva nemcsak az a biztonságérzet van meg benne, amelyet az első sugár elfogadása után érzett, hogy ő tartozik Valakihez, hanem átjárja a lelkét a hálának, a szeretetnek, az imádatnak az érzése is.

Íme az egyéni gondviselés. Az, aki a kegyelemnek ezt a sugarát a kebelébe fogadja, egyszerre megérzi, hogy vele valaki *személy szerint* törődik. Akik sohasem buktak, vagy akik a bukásból immár eredeti tisztaságukra felemelkedtek, mint ragyogó fényközpontok, az Atya trónja körül állanak. Ezeknek a szellemét nem burkolja el semmi sem a szeretet sugarai előtt; azok rajtuk töretlenül keresztülhatolnak, ami őket magukat is ragyogókká, világítókká, életadókká teszi.

De mi történik azokkal, akiknek a lelke annyira meghomályosult, akiket a jégpáncél annyira körül ölelt, hogy immár egyetlen sugár befogadására sem képesek? Amikor a szellemek idáig jutnak, akkor egy azok közül a ragyogó szellemek közül, akik töretlenül bocsátják át lelkükön az Atya szeretetének sugárzását, ennek a szeretetnek ellenállhatatlan erejétől indítatva alászáll abba a szegény világba, hogy életet vigyen a halálba, értelmet az életbe, szeretetet az értelembe, és áldozatot a szeretetbe. Alászállt ide is, erre a szegény földre Egy, a Messiás, az Úr Krisztus, az Isten kegyelmének hordozója, elhozta a kegyelmet, és szelid erőszakkal odaajándékozta e föld szellemiségének, amely azt közvetlenül az Atyától elfogadni többé nem volt képes, mert az isteni sugárzás hatásával szemben immár érzéketlen volt.

Az ő működéséről, az ő életéről nem beszélek ma nektek, embertestvéreim. Én most csak a kegyelemről beszélek, annak helyes értelmezését kívánva a ti lelketekhez közelebb hozni. Csupán azt mondom meg nektek, hogy amikor Ő, az Isten tiszta Gyermeke, a földnek Királya alászállt ebbe a sötétségbe, és az ő

isteni szelleme végigvonult ennek a földnek szféráin a legmagasabbtól a legmélyebbig, megremegtek az összes szférák az isteni érintés hatása alatt, és megremegtek az összes tisztább, fejlettebb szellemek; megremegett maga a föld is, amikor egy szellemóriás tette rá a lábát először. Mikor pedig ez az isteni Fiú eltávozott e földről, ismét megrendült e föld, megremegtek a szférák és az emberi lelkek és a szférákban élő szellemek.

És valahányszor az ő földre jövetelének és eltávozásának évfordulója bekövetkezik, periodikusan végigfut ez a vibráció a föld szféráiban és légkörében élő szellemeken és a földön élő emberben, még ha azt közvetlenül egy-egy szellem nem is érzi. Mert hiszen tudjátok, hogy minden egyes szellem és minden egyes ember kikutathatatlan szálakkal keresztül-kasul össze van kapcsolva e földön egymással, mint a földalatti vizek. Az ilyen kegyelmi időkben minden egyes lélek éppen ennél-fogva fogékonyabb, hacsak egy hajszálnyival is annak az isteni vibrációnak, a kegyelemnek befogadására. Innen van, hogy ezekben az időkben sokan, akik addig nem bírtak a hitnek világoosságával, egyszerre egy sugarat kapnak a kegyelemből ingyen, minden külön érdemük nélkül. Ezekben a kegyelmi napokban nagyobb hatása van az Igének, nagyobb hatása van a kegyelemnek anélkül, hogy maga a kegyelem forrása változott volna, vagy az az intenzitás, amellyel a kegyelem aláárad a teremtettségre, erejében csak bármit is módosult volna.

Igenis, embertestvéreim, van kegyelem, van egyéni gondviselés, vannak kegyelmi időszakok. Hol lennénk, ha a kegyelem nem volna velünk, hol lennénk mi, és hol lennétek ti mind valamennyien?! Micsoda mélységekbe zuhantunk volna alá és zuhannánk nap mint nap tovább! Mert ha igazán és józanul mérlegelitek magatokat, be kell látnotok, hogy milyen végtelenül kevés az a jó, amely az ember lelkében szunnyadozik, és milyen végtelenül sok az a rossz, amely őt mindig lefelé vonni igyekszik. De a kegyelem, az életnek az a fonala, amely Istennel összeköt bennünket, visszatart, időt enged, elsimítja a lábaink

elől az akadályokat, hogy idővel megokosodva és hitben, szeretetben megerősödvé, le tudjuk győzni azokat az akadályokat, amelyek előtt ma még döbbenetes szívvel állanánk meg, és a félelem megbénítaná tagjainkat.

Ugyan, embertestvéreim, mi más volt az Úr Jézus Krisztusnak erre a földre való leszállása, mint tisztán kegyelmi tény? Vajon az ő megjelenése törvényszerűen, szabályszerűen, csupán a rotáció törvénye szerint következhetett be a föld történetében? Ne tévelyegjete, és lássátok be, hogy csupán az Atya kegyelme nyilatkozott meg akkor, amikor a Messiást, a tiszta, ragyogó Isten-fiút aláengedte erre a sötét földre, amely a saját súlyánál fogva még további mélységekbe zuhant volna, és amely a maga rideg fejlődéstörvényével sohasem jutott volna arra a magaslatra sem, amelyre eddig feljutnia sikerült.

Azután, kedves testvéreim, meg kell mondanom nektek, hogy ez **az új kinyilatkoztatás, a spiritizmus**, amelynek mi szerény, jelentéktelen szolgálói vagyunk, szintén nem a törvény szerint jutott osztályrészül a földi szellemiségnek. **Ez a magasabb rendű világok fejlődéstörténetének egy-egy motívuma, s itt csupán kegyelemből, kivételesen megengedett eszköz** arra, hogy addig, míg a mennyei kapuk tárva vannak, azokat, akiket még megmenthet az isteni kegyelem, megmentse a tisztább, magasabbrendű világosság számára. **Ez is egy bukott világ számára adott rendkívüli kegyelem**, amelyet megszállunk, amelyet megérdemelnünk csak a távol jövő feladata, amely távol jövő még sok-sok minden küzdelemmel tarkítva ködlik előttünk.

Emberek, testvéreim! A kegyelemnek ez az időszaka is véget fog érni, és én testvéri szeretettel kérlek titeket, hogy azt az időt, ami addig hátra van, igyekezetetekkel, — de nem erőitek túlfeszítésével — használjátok ki: gyakoroljátok a szeretetet, élesítsétek az értelmeteket, erősítsétek az akaratotokat. Gyakoroljátok kritika helyett szeretetet, ítélet helyett könyörületességet. Legyetek szánalommal az elesettek iránt, ne ítéljétek el a

tévelygőt, és karoljátok fel a bűnöst. Mert az Isten kegyelme csodás erő, és nem tudhatjátok, hogy valamely napon nem érinti-e meg egy ma még bűnben fetrengő embertestvéretek lelkét, aki-ben elegendő energia van arra, hogy azt az utat, amelyet ti régóta futtok, ő a rendelkezésre álló utolsó órában befussa, és még meg is előzzön titeket! Akkor látni fogjátok, hogy senki sem jogosult valakit elítélni, mert egyedül az Atya tudja, hogy kiben mi lakik, ki milyen rendeltetésre született, kinek mikor kell a célba befutnia.

Ne higye senki, hogy azért, mert ő a kutatók között van, már több az Atya színe előtt, mint valaki, aki még a sötétségben tévelyeg. Ne higye senki, hogy azért, mert a kegyelem időszakában a kegyelem tudatában él, jogosítva lenne arra, hogy a kegyelemben egyelőre nem részesülőkkel szemben fölényes önértékeléssel tekintsen önmagára, mert nem tudhatja, hogy az Úr, kimenvén a tizenegyedik órában, kiket fog munkába szólítani, akik ugyanazt a bért kapják, mint aki egész idő alatt tűrte a nap hévségét és a hideg dermesztő fagyát. Embertestvéreim, lássátok meg mindenki-ben kivétel nélkül Isten gyermekét. Hiszen minden egyes emberlélek egy-egy csoda, amely előtt bámulattal kellene megállanotok. **És ne gondoljátok egy percig se, hogy ti az Isten előtt kedvesebbek vagytok, mint egy azok közül, akik még nem ébredtek fel!** Temessétek el a múltat, embertestvéreim, és menjetek a jövő elé hittel és bizalommal, meg-enyhült lélekkel, olyan lélekkel, amely minden gondját az Úrra vetette, arra az Úrra, aki tudja mindazt, ami elkövetkezendő. Nagyon nagy szükségetek lehet rá, hogy minden gondotokat megtanuljátok az Úrra vetni, mert jöhetnek olyan idők, amikor a gondok és a megpróbáltatások, ha azt a saját vállaitokon akarjátok végigcipelni, összetörnének benneteket.

Bizzatok Istenben, ragadjátok meg az ő kegyelmét, legyetek jók mindenkivel szemben és legyetek résen önmagatokkal szemben!

Megtérés a jelszó! (**)

Legyetek egyszerűek, mert Istenhez csak egyszerű lélekkel lehet közeledni; legyetek egyszerűek, mert minden, ami cicoma, ami pompa, ami arra szolgál, hogy megkülönböztessen benneteket másoktól, minden, ami az ambícióitokat fűti, csak arra való, hogy elválasszon benneteket Istentől. Isten az egyetlen, az egyszerű, semmi néven nevezendő pompát nem aggatott az emberekre, és mindannyiszor, amikor őket új vándorútra küldi, meztelenül jönnek azok a világra. Isten kezéből jönnek, aki új talentumokat, új tőkét ad nekik új kísérletezésre, új munkálkodásra. És mert Isten kezéből jönnek, magukkal hozzák azt az egyszerűséget, amely az ő minden néven nevezendő munkálkodását jellemzi.

Az egyszerűség teszi elfogadóvá a szellemet az Isten kegyelmével szemben, mert Isten kegyelme és szeretete, amely örökké változatlanul, mint éltető, fenntartó erő áramlik keresztül az egész teremtettségen, elsuhan azok mellett, akik magukat pompával, hiúsággal, emberi törekvések sallangjaival veszik körül, mert mindezek annak az áramló kegyelemfolyamnak gátul szolgálnak. És amikor magukban emberi módon és emberi eljárás szerint kieszelt céljaik után futnak, amikor céljukat elérték, — vagy sokszor céljuk elérése nélkül is, — azon veszik magukat észre, hogy oda, ahová visszatérnek, semmit sem visznek magukkal. Meddő, fárasztó, lelket emésztő hajsza volt csak, amelyet végeztek, de semmi néven nevezendő értéket nem vittek oda vissza magukkal, ahonnan pedig az Atya friss értékekkel, új lehetőségekkel, új talentumokkal bocsátotta útra őket.

A kegyelem szakadatlanul árad alá a világra, de annak, aki belőle részesülni kíván, olyan lélekkel kell birnia, hogy ezt a kegyelmet magához vonzza, hogy szomjúhozza, hogy érezze és tudja, hogy ez jelenti az életet, az erőt, az üdvözülést. Elfogadónak kell lenni. Mit értünk az alatt, hogy „elfogadó”? Kedves szellem- és embertestvéreim, meg szoktatok különböztetni emberi szó szerint adó és elfogadó elvet, és azt

mondjátok, a férfi, aki küzd az életben, reprezentálja az adó elvet, és a nő, aki a házi tűzhelyét őrzi, reprezentálja az elfogadó elvet. És ahogy az emberi szavak használatánál történni szokott, a kategóriák felállításával az ember megnyugszik, és elkönnyveli a maga vélt igazságát, mint abszolút igazságot, és ezekre az ő vélt igazságaira további következtetéseket, további igazságokat épít addig, míg végül, ha az épület alapjaiban csak egy hajszálnyira is elhajolt, ad absurdum nem jutott.

Örökkévalóságok, idővel nem mérhető aeonok előtt még az adó és elfogadó elv megkülönböztethető nem volt abban a személyben, akiben a kísértés hatást váltott ki. **A kísértést az egész személy vonzotta magához, mert hiszen egy személy, egyetlen egység volt,** és ez a hatás két részre bontotta a személyt: férfi és női elvre; úgy azonban, hogy mindegyik fél a maga vezető elvén kívül a másik elvnek is igen nagy mennyiségét vitte magával. Hiszen vannak úgy-e a férfiban is nőies és a nőben is férfias tulajdonságok, sőt vannak férfias nők és nőies férfiak. Tehát csak egy kis különbség van a férfi és a női lélek között. Itt mindig szellemi fogalmakat értek, embertestvéreim, mert hiszen itt mi szellemekhez beszélünk és nem emberekhez. Egy kicsiny különbség az, amely a férfi szellemet nagyobb aktivitásra és a női szellemet nagyobb passzivitásra képesíti. **Hiba tehát az az emberi észjáráson alapuló okoskodás, hogy az ösbűnnek, ösbukásnak oka a nő.** Maga a bukás és a hatás kettéválasztotta a két elvet, de az egységben természetesen az *elfogadó hajlam*, nem pedig a külön egyéniség vette először a hatást tudomásul.

És amint azt a hatást akkor az elfogadó elv érezte meg természetszerűen elsőnek, úgy a visszafelé való haladásban is azt a hatást, amely a két felet egyesíteni óhajtja, amely minden szétziláltat ismét renddé akar teremteni, amely a bukásból felemelkedést óhajt létrehozni, ezt a hatást is természetesen az elfogadó elv, vagyis azok a hajlamok, azok a képességek, azok a principiumok fogják fel, szivják fel magukba intenzívebben,

amelyeket együttvéve elfogadónak nevezünk. Innen van az is, hogy a szellemi igazságokkal szemben a női elv sokkal fogékonyabb. Innen van, hogy az áhítatnak és az Istenhez való közeledésnek sokkal alkalmasabb tényezői a nők, mint a férfiak, és jó annak a férfinak, akinek az ő lelke mása fokozatban felette áll. Mert ha felette áll, mint elfogadó magasabbrendű, tisztább igazságokat szívhat magába az isteni kegyelem örökké áramló folyamából, hogy továbbadja azt az ő lelke másának a köztük lévő és soha el nem múló kapcsolaton keresztül. Azonban, ahogy a női elvben vannak adó hajlamok is, mert hiszen nem teljes és nem abszolút az elkülönülés, éppen úgy a férfi elvben, az adó szellemenben is megvan a passzivitásra, az elfogadásra való képesség. **És ezekben az időkben, amikor egy örökkévalósági turnus végéhez közeledünk, amikor tehát a kegyelem összeszedi azt, ami még összeszedhető,** ami még megmenthető, hogy betakarítsa a mennyei csűrökbe, ez az elv az, amelynek nagyobb fontossága van, amelyet fejleszteni, amelyet érvényesíteni mindenkinek üdvös és hasznos.

Mik tehát azok a külső motivumok, amelyekben ez megnyilatkozik? Ezek azok az erények, amelyeket az igazi, Isten felé haladó nő jelleme felmutat: az egyszerűség, az alkalmazkodási képesség, önmagának háttérbe szorítása, a kötelesség teljesítése, ellentétben a cicomával, önhittséggel és az érvényesülni-akarással.

*

Legyetek egyszerűek, embertestvéreim, nemcsak azért, mivel az egyszerűség, a szerénység és az alázatosság békésebb életet jelent, (mert hiszen természetes, hogy az ellentét sokkal inkább céloz arra, aki előre törekszik, aki kiemelkedni törekszik az átlagból, hogy feltűnjék, mint arra, aki a háttérben csendben megmarad, az ő maga kicsi körzetében igyekezik a legjobb lenni, és a legjobb akarattal elvégezni azt a feladatot, melyet élete és végzete ráró), hanem azért is, mert hiszen az ittvaló állapotát egyrészt a saját kebelében kialakult érzésvilág és a saját

lelkében lévő gondolatok, másrészt azok az érzések alkotják meg, amelyeket másokban ébresztett.

Ha így tekintjük a dolgokat, nincs különbség ember és ember között abból a szempontból, ahogyan azt az emberek osztályozzák. És sokkal többre mehet a mi világunkban az az egyszerű ember, aki a két keze munkájával keresi meg a kenyerét, mint az a kiváló férfiú, akire talán egy egész ország felfigyel, mert nagy dolgokat hajt végre és hire-neve van mindenfelé. Mert az az egyszerű ember, aki talán a legjelentéktelenebb mindennapi használati tárgyakat készíti, de azokat legjobb tudása és legjobb szándéka szerint, többet használhat a maga lelkének, mint akire talán egy egész nemzet felfigyel. Mert mikor ezek a használati tárgyak kimennek a világba, és az emberek megelégedéssel, jó érzéssel, békességesen használják azokat: ezek a jó érzések mind arra hatnak vissza, aki azokat készítette. Míg ellenben azt az irigyelt politikust, vagy tudóst, aki arra a magas piedesztálra más, ha nem is érdemesebb, de mindenesetre érzékenylelkű emberek féltreolásával kapaszkodott fel, hogy magát bámultassa, ha ide átjön, kísérni fogják azok az érzések, amelyeket maga után hagyott azoknak a lelkében, akiknek vállain keresztül, vagy akiknek életsorsát megrontva emelkedett arra a magaslatra.

Legyetek egyszerűek, embertestvéreim, minden cicoma, minden pipere és főképp *minden emberi érvényesülési szándék* nélkül. Mert ezek az idők, amelyeket most élünk, nem alkalmasak arra, hogy az embereknek akarjunk tetszeni, **mert az idő nem hosszú. És talán sohasem volt annyira fontos dolog az, hogy hogyan üt ki a számadás, ha ide átjöttök, mert ki tudja, hogy újabb számadás készítésére, újabb kísérletezésre lesz-e még idő és alkalom!!**

Meg kell tehát ragadni az alkalmat most, és Isten elé járulni alázatos és tiszta szívvel, nem törődve azzal, hogy az embereknek tetszünk-e vagy nem tetszünk, hogy az emberek tapsolnak-e nekünk, vagy nem tapsolnak. Hanem csak azzal, hogy

a mennyei Atya, aki mindenkit kegyelemmel ajándékozott meg és várva-vár magához, megelégedéssel fogadjon bennünket, ha hozzá megtérünk.

*

Megtérés a jelszó, ember testvéreim, az idők teljessége előtt. De nem az a megtérés, amelyet ez az emberi szó bizonyos viszonylatokban kifejez. **Nem az a megtérés, amelyet a súlyos bűnösre alkalmaznak, amikor az bűnét bevallja, és megfogadja, hogy többé el nem követi!** Az ilyen lélek még nem megtért lélek szellemi tekintetben. **Nem megtért lélek az sem, aki az életben súlyos bünt nem követett ugyan el, de a hitélettel vajmi keveset törődik, mert nem is hisz. És nem megtért lélek az sem, aki tudja, hogy van Isten, templomba is jár, de nem adta át lelkét az Úrnak,** hogy ő idomítsa azt a saját jótetszése szerint, hanem él úgy, mint minden más ember, azzal a különbséggel, hogy az a benső öntudata megvan, hogy eleget tesz Isten parancsolatának. Ez mind nem megtért lélek, kedves testvéreim. Ki hát a megtért lélek?

Egykor felment a templomba egy farizeus és imádkozván az oltár előtt, felsorolta mindazokat a jókat, amelyeket cselekedett és a törvény betűjére hivatkozva, mintegy büszkén igényelte magának az Úr kegyelmét. Egy szegény publikánus pedig hátul megállván, szemét sem merte felemelni, hanem mellét verve mondotta: „légy irgalmas Uram nekem, bűnösnek!” Ez az utóbbi típusa a megtért léleknek. **Megtért lélek az, aki megismerte az Istent és az ő szent Fiát, az Úr Jézus Krisztust, mint olyanokat, akiknek kezében van a hatalom mennyen és földön.** Megtért lélek az, aki nem várja a maga megigazulását sem a törvénytől, sem a cselekedetektől, hanem csak egyetlenezőtől: az Isten kegyelmétől. Megtért lélek az, aki tisztában van azzal, hogy, ha bármit cselekednék is, ha az egész vagyonát a szegényeknek szétosztaná, és a testét a tűzre adná is, még mindig nem igényelheti a megigazulást és az üdvözülést, mert hiszen csak

azt adta oda, amit neki is Isten az ő jótetszéséből ingyen ajándékozott. Ne gondoljátok ugyanis, kedves testvéreim, hogy a törvény által valaki is megigazulhat. Ne tápláljátok a lelketekben ilyenféle gondolatot: „hiszen a karma törvénye úgysis behajt rajtam minden adósságot, és én megigazulhatok, megtisztulhatok”. Nem, kedves testvéreim. Figyeljétek meg a törvényt a maga abszolút pontos működésében, a maga matematikai szabatosságában, és figyeljétek meg saját életeteket, és próbáljátok magatoknak feljegyezni, ha ugyan erre ember képes, hogy életetek minden napjában, minden napotok minden órájában, — de mondhatnék szűkebb időhatárt is, — érzéseitekkel, szavaitokkal, sőt tetteitekkel hány ezerszer és ezerszer hágjátok át a törvény rendelkezéseit, hányszor és hányszor csúfoljátok meg a törvényt, amelyet ajkatokon hirdettek! És ha mindezekért annak a szabatos, abszolút pontosan működő törvénynek számot akarnátok adni, bizony mondom nektek, egy jó ember élete ilyen természetű hibáinak levezeklésére új életek egész sorozata lenne szükséges, még pedig olyan életek sorozata, amelyekben már egyetlenegy hibát sem követne el! Próbáljátok csak számot vetni ezzel, kedves testvéreim! Nem is szólok arról a büntömegről, amelyet az ősbukástól mostanáig összehalmoztatok, amelyet felmérni nem az emberi lélek, de a tiszta szellemek tudása sem képes. Csak ennek az életnek, csak a mának törvényszegéseit vegyétek számításba. És ha igazi és pontos számadást vettek önmagatokkal, akkor be kell látnotok, hogy a törvény nem igazít meg semmit, a törvény cselekedetei sem igazítanak meg senkit.

Mert ha életetek hibáit és vétkeit a mérleg egyik serpenyőjébe teszitek, a másikba pedig azt a vajmi kevés jót, ami életek folyamán előfordul, azt a pár jó és egészséges gondolatot, azt a néhány jelentéktelen cselekedetet, akkor látnotok kell, hogy ebből az adósságból, abból a bajból, amelyben vagytok, abból a helyzetből, amely teljesen vigasztalan és kilátástalan, *csak egyetlenegy szabadíthat meg benneteket: az Isten kegyelme.*

Egy emberi hasonlatot mondok nektek, kedves ember-testvéreim. Képzeljétek el valakit, aki annyira eladósodott, hogy nincs többé a világon senki, aki neki hitelezne és a zsebében nincs többé egyetlenegy fillér, amellyel az őt eltemetni készülő adósság kamatainak csak a kamatját is fizethetné. Vajon az ilyen ember verheti-e büszkén a mellét, azt mondván: „majd megfizetek mindenért, a törvény úgysis behajtja rajtam”!? Nem mosolyognátok-e az ilyen ember önérzete felett? És az emberi törvény, *az önzés törvénye* talált rá formulát és módot, hogy az ilyen végképp eladósodott emberen is segítsen. Kiegészítik a hitelezőkkel, megfizeti adósságainak azt a bizonyos százalékát, amennyire aktíváival erre képes, és a többi el van neki engedve. Nos, ha az önzés törvénye, amely e földön uralkodó, talál megoldást az ilyen kétségbeesett helyzetben, vajon a kegyelem törvénye ne találna rá megoldást? Sokszorta inkább és sokszorta kegyelmesebben. De miként annak az eladósodottnak is be kell jelentenie azt, hogy fizetéseképtelen, úgy az eladósodott szellemnek is be kell jelentenie az ő mennyei Atyjának, hogy „légy irgalmas nekem, bűnösnek”! Vagyis át kell éreznie lelkében annak egész mélységéig azt, hogy ő maga senki és semmi, hogy ő képtelen csak valamit is megfizetni azokból az adósságokból, amelyeket könnyelműen, rossz számítással csinált, és *nincs egyéb menekvése, mint csak egyetlenegy: az Isten kegyelme*.

És mikor ezt a csődöt bejelenti maga ellen, amikor a porig megalázza magát, mint az a szegény publikánus, akkor az Atya, az az irgalmas hitelező, lenyúl kétségbeesésben vergődő gyermekéhez, felemeli őt magához, és beállítja őt kegyelmének sugárözönébe. Hogy küzködésének, fájdalmának, vergődésének, bűneinek, lelkiismeretfurdalásának mardosó kínjai alól egy időre felszabadítsa, hogy új erőt adjon neki, hogy a kegyelem ereje a megrontott, elherdált erőket új erővel pótolja. Ezt teszi az irgalmas és kegyelmes Isten csak azért, mert gyermeke beismerte, hogy magától nem képes semmire sem és irgalomért esedezett.

Akkor újból leküldi őt ide a földre, új tőkét adva neki, új akaratot, új erőt, nagyobb világosságot, mint az imént volt, és egy újabb kísérletezés kezdődik, talán már kevesebb botlással, kevesebb és kisebb hibákkal és bűnökkel, egy szemernyivel több jóval és sokkal több Istenhez való ragaszkodással. De ez az új élet sem mentes az adósság csinálástól, ennek az új életnek adósságai is eltemetnék azt a szegény szellemet, ha újra meg újra nem nyúlna le érte az Isten kegyelme, és újra meg újra nem nyitna neki alkalmat új kísérletezésre, mindig kevesebb és kevesebb hiba és bűn elkövetésére, a jónak mindig jobban és jobban való megszeretésére, az Istenhez való mindig erőteljesebb, igazabb és bensőbb ragaszkodásra.

*

Megtérés a jelszó, kedves testvéreim! Csak aki megtér, aki elismeri magáról, hogy ő senki és semmi és minden bizalmát Istenbe fekteti, mert tudja, hogy minden, ami őbenne van, igaz és jó, az a megtért lélek! Ezen nem vesznek erőt a hitelezők, mert az Atya kegyelme tartja őt. És csak, ha elengedi ezt a kegyelmet, ha elengedi az Atyának érte lenyúló kezét, akkor teszi önmagát megint a hitelezők rabjává. De ha ezt nem cselekszi, akkor nincs felette hatalma a hitelezőknek, mert az Isten kegyelme fejleszti a szellemet, emeli fokról-fokra, tisztítja, mossa, erősíti és világosítja őt. Aki ezt a kegyelmet a kezéből el nem bocsátja, vagyis aki igaz és alázatos, azt ez a kegyelem mindenkor a kezén hordozza.

Megtért léleknek kell lenni, kedves testvéreim! Ezen van a hangsúly! Olyan léleknek, amelyben mindig Isten tükröződik vissza, aki minden gondolatával, érzésével Krisztusba kapaszkodik, mert tudja, hogy ő maga semmire sem képes; tudja, hogy ő egy eladósodott, szegény, nyomorult féreg, aki megfizetni nem képes semmit. És ha ezt elismeri, és ha sohasem engedi el az Úrnak hozzá lenyújtott kezét, akkor az Úr kegyelme fogja őt megerősíteni, fejlődésről-fejlődésre vezetni. És az Úr örvend annak, hogy bűnhődés és fájdalom nélkül, keserű könnyhullatás és

újabb bűnök forrása nélkül halad előre a fejlődés útján, mert hiszen minden bűnhődés bünt involvál, és minden bűn újabb bűnök forrását nyitja meg ezen a szegény világon, amelyen éppen fogatkozniuk kellene a bűnöknek.

Megtért lélek az elfogadó lélek. Az Isten kegyelme szakadatlanul árad alá, csak az emberi lelkeknek kell elfogadó állapotban lenniük, hogy megigazulhassanak és megtisztulhassanak. Legyetek ti, kedves testvéreim, mind valamennyien, emberruhában és anélkül, igazán megtért lelkek; legyetek az Úr Jézus Krisztuséi. Azaz legyen hitetek és bizalmatok, és ne ingadozzatok, mert Ő az övéit megtartja, Ő az övéiért áldozatot hozott, amely emberi értelemmel fel nem mérhető, és ezért az áldozatért titeket az Isten az Úr kezébe adott. Maradjatok meg az övéinek, és ne engedjétek el soha az ő értetek lenyúló szent kezét!

A megtérés, mint a kegyelem előfeltétele(**)

Kicsiny szócska a megtérés, amelyet az emberek sokszor anélkül ejtenek ki az ajkukon, hogy valami különös értelmet tulajdonítanak neki. Egyszerű, kicsiny szó ez az emberi nyelv rengeteg, pompázó szavakat tartalmazó szókincsében, mint amilyen egyszerű volt az a Legmagasabb, aki az Atyának trónjától leszállt a földre a sok csillogó, hatalmaskodó, élvező, küzdő, szenvedő ember közé, hogy elhozza erre a világra azt, amit az emberiség addig nem ismert, azt a fogalmat, amely ebbe a kicsiny, szürke szóba van összesűrítve: megtérés.

Addig, míg ő, az Isten Fia, el nem jött, nem lehetett megtérésről beszélni, mert a pogány világ zavaros szellemi fogalmaival egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy az Isten igazi lényéről, közvetkezésképp a Hozzá való megtérésről még csak halvány fogalmat is befogadhatott volna.

Az egyetlen fejlettebb szellemcsoport, a kicsiny zsidó nép, amely évezredekken keresztül előkészítője, bölcsője volt ennek a megszületendő szónak, illetőleg a belesűrített tartalomnak,

még maga is nagyon fogyatékos és gyenge volt ahhoz, hogy a megtérést, mint komoly fogalmat, megérthesse. Mert ez a nép, amelyet Isten kiválasztott az ő világosságának elhelyezésére, jóllehet prófétákat kapott ajándékol az Istentől, de ezek még csak a pilléreket állították fel, csak az alapot rakták le, amelyen a megtérésnek egykor az egész emberiséget magába ölelő épülete felépítendő lesz.

Amikor azután az alapok le voltak rakva és eljött az idők teljessége, akkor érkezett az ideje egy addig nem ismert fogalomnak: a *bűnbocsánat* fogalmának, amelynek elnyerésére egyetlen feltétel kell csupán: *igazi megtérés*. Micsoda vakító világosság ez, micsoda boldogító és megnyitható ígéret ez a nehéz küzdelmekkel vivódó földre utalt szellemeknek, akik az addigi felfogáshoz képest nem ismertek mást, mint csak a „fogat fogért, szemet szemért” rideg, könyörtelen törvényének fogalmát!

Addig a fejlődő, küzködő, szenvedő emberiséget a félelem tartotta rabságban, a félelem attól, hogy a bűnt büntetés követi. Krisztus pedig, a világ Világossága melléd ül, embertestvérem, aki küzdesz, aki szenvedsz, aki bűnt bűnre halmoztál, és aki érzed, hogy a felelősség terhe alatt lelked roskatag épülete szétomlani készül. Ez a szentek Szentje, Istennek ez a tiszta Gyermeke, melléd ül, aki szennyesnek és bűnösnek érzed magadat, és a kezdet kezébe véve, azt mondja neked: „Ne félj, jöjj haza. A mi Atyánk vár téged, szeret téged, nem akar téged büntetni, hanem kér téged, hogy jöjj haza, és dolgozzál az atyai hajlékban. Felejtsd el a bűneidet, és ő is el fogja felejtetni a büntetést”.

És akik megértették az ő szívhöz szóló testvéri szavait, azoknak kiderült az arcuk, nem rágódtak tovább elmúlt bűneik emlékéen, hanem munkához láttak, és mindennap dicsőítve Istent, munkálkodtak az ő szőlőjében. És nem gyötörték többé magukat azzal, hogy mit hoz a holnap a kárhozatos tegnap gyümölcsként, mert elhitték, amit megígért nekik az Isten, hogy „gonoszágaikról emlékezet nem leszen”.

Az Úrra bízták mindazt, ami eljövendő, és ezáltal felszabadították a saját lelküket egy olyan nyomasztó teher alól, amely megbénította karjaik erejét, gondolatuk szárnyalását, érzelmeik rugalmasságát. És most már mindkét kézzel, gondolataik teljes energiájával és érzéseik egész melegével munkálkodhattak ahelyett, hogy lehorgasztott fővel töltötték volna a kegyelem drága napjait az elmúlt hibák és bűnök felett való aggodással. És így kétszer, négyszer, tizszer annyi munkát végezhettek az Úrnak, mint amennyit az elszenvedendő büntetések végezhettek volna az ő lelkükön.

Mert, embertestvéreim, a munkálkodásban *nem az a fontos, amit én dolgozom a munkán, hanem amit az az elévzett munka dolgozik az én lelkemen.* Már pedig az a munka, amelyet jó kedvvel, derült kedéllyel, a múltat elfeledve, a jövőben bizakodva, rugalmas lélekkel végzek, az én lelkemen sokszorta nagyobb mértékű javítást, csiszolást, fejlesztést, finomítást végez, mint a karmának a szenvedései, amelyeket vakon, öntudatlanul, lehorgasztott fővel és nem egyszer zúgolódó lélekkel cipelek az élet homályos útjain.

Ezt a megváltozást pedig a megtérés hozza létre. A kegyelem kapuit kitérte az, aki alábocsátkozott erre a földre, hogy világosságot hozzon a sötétségbe, életet hozzon a halálba. Ma még a kegyelem kapui ki vannak tárva, de egyszer be fognak zárulni, s akkor újra elfoglalja egyeduralmát a megtéretlenek felett a karma törvénye. Hogy tehát addig, míg ezek a kapuk nyitottak, minél többen juthassanak be a kegyelem világosságába, szükséges a megtérés magasztos fogalmának helyes megértése.

*

A megtérés nem más, mint Isten kegyelmének egyik megnyilatkozási formája. Isten kegyelme aláárad a földre, és akik be vannak írva az élet könyvébe, azoknak szívét megéri ennek a kegyelemnek egy sugara. És nem hivatkozhat senki arra, hogy ő érdemesebb az Isten kegyelmére, hogy ő többet tett a kegyelem elnyerhetésére, hogy ő különb, mint bárki más! Mert azt

mondja az Úr: „Kegyelmezek, akinek kegyelmezek”. Ez a sugár megérinthesi a legbűnösebb lelket is, és abból a legbűnösebből egy perc alatt igazán megtért lelket csinálhat, aki zokogó lélekkel borul le az Úr lába elé, és örvend, ha csak a legutolsó munkát is végezheti. Nem a jutalomra való kilátásért, hanem egyszerűen csak azért, mert a lelkét megtelítette az az egyetlenegy sugár a Krisztus iránt való túlaradó hála és szeretet érzelmeivel. Így alkalmasabbá válik a megtérés továbbterjesztésére, mint az, aki szenved, de a lelkét nem járja át a hála boldogító érzése.

Az Isten bölcsesége egészen más, mint az emberek bölcsesége, és az Isten igazsága más, mint az emberek igazsága. Isten igazsága a kegyelem, az emberek igazsága pedig a megtorlás. Az emberek nem tudnak elképzelni mást, mint csak büntetést és megtorlást a bűnért, hibáért, vagy vétékért. **Isten pedig soha nem gyakorol mást, mint kegyelmet, bocsánatot, szeretetet a bűnösökkel szemben.** Hiszen az Istennek munkálkodó szellemek vezetőelve is ez: mindig a megkínzott lélek siet segítségére az ő kínzójának, *mihelyt az megtér*, vagyis a *jót* elfogadni képes.

Mert ilyen az Isten igazsága az emberek igazságaival összehasonlítva. Miután pedig ez így van, embertestvéreim, szeretném a figyelmeteket ráirányítani arra, hogy a megtérésnek ez a láncolata, amely a kegyelem erejével a szellemet a szellemhez fűzi, elkezdve a legmagasabbtól le egészen a legmélyebben bukottakig, mindenféle fázisú, mindenféle fajsúlyú, mindenféle színű szellemet egyesít magában. És bár kétségtelen, hogy azok, akik ebben a láncolatban fent vannak, értékre többet jelentenek, mint azok, akik még mélyen állanak, de csak azért, mert amozok több, áldásosabb és nagyobb munkát végezhetnek az Urnak. Mégis az Isten nem tesz köztük különbséget, és **előtte éppoly kedves és szeretett az, aki csak az imént adta tanújelét megtérésének, mint az, aki ott fent a ragyogó világosságban talán aeonok óta munkálkodik a bűnösök megtérítésének nehéz munkáján.** Mert ha ez nem így volna, akkor nem volna igaz az

a tizenegyedik órában felfogadott munkásról szóló példabeszéd. Az pedig igaz, mert az Isten szeretete nem tesz a szellemek közt válogatást, és az Isten kegyelme egyforma intenzitással árad alá valamennyi teremtett lényre. A különbség legfeljebb relatív, mert aki ott fent van a ragyogó világosságban, a kegyelemnek ezekből a boldogító sugaraiból mérhetetlenül többet tud magába felvenni, mint az a szegény, aki a megtérés végtelen lépcsőzetének első fokára csak az imént lépett fel.

Senki sincs tehát feljogosítva azt képzelni magáról, hogy ő több mint más. Senki sincs feljogosítva mérlegelni azt, hogy az ő megtérése régibb, mint a másé, vagy, hogy az ő megtérése igazabb. Mert mihelyt valaki az ő igazságára hivatkozik, önmagát ítélte el, mert hasonlatossá válik a farizeushoz, aki a templomban az oltár elé állva, az ő igazára hivatkozott az Istennel szemben, mondván, hogy ő mennyivel több az Úr előtt, mint az a vámos, aki mögötte állott és bűneinek tudatában még csak az arcát sem merte felemelni az Úrhoz. Istennel szemben nincs egyetlen lélek sem, aki igaz, és aki az ő igazára hivatkozhatik. Istennel szemben mindnyájunknak a kegyelem legalázatosabb kikönyörgésére van csak jogunk, öreá bízván, hogy ezt a kegyelmet mikor, milyen mértékig, ki által és hogyan ajándékozza nekünk.

Az az ember és az a szellem, aki megtért, közvetlenül az Isten kegyelmébe kapcsolta magát, olyan hatalomba, amelynek ellen nem állhat senki, amely az egész teremtettségen uralkodik. Ez a hatalom hordozza az igazán megtért embert. Akinek ez a hatalom tartja a hóna alatt a kezét, annak nem kell félnie a jövőtől, az bizton tekinthet előre. Mert annál, amit ő várhat és remélhet, — ha igaz lélekkel van az Úrhoz, — mindenkor többet, megszegyenítően többet juttat neki az Úr, és sokkal gyorsabban viszi őt előre a fejlődés útján, mint a szegény meg nem tért szellemet, akit csak a szenvedések szeges korbácsa hajt előre az evolúciónak lassú menetű pályáján.

Boldogok azok, akik a megtérés munkájában munkálkodnak. Boldogoknak nevezem azokat, akik nemcsak a saját lelkük megtérésének munkáját végzik, de az ő lelkük szeretetéből, az Istentől ingyen kegyelem gyanánt nekik juttatott világosságból továbbadhatnak azoknak, akik azt igénylik. Mert ezek munkatársai a Kegyelemnek, mert ezek benne élnek abban a gyorsabb menetű fejlődési áramlatban, amely őket anélkül, hogy „szorgos gondoskodással törekednének a magasságukat megnövelni”, automatikusan, szelíden, nagyobb súrlódások nélkül növeszti meg és viszi az örökkévalóság útján előre, az Úr felé. Boldogoknak nevezlek azért titeket, embertestvéreim, ha jól fogjátok fel, ha jól értelmeztétek, ha jól érzitek át azt a nagy és nemes hivatást, amely a részetekre jutott kegyelemben gyökerezik. Végtelen nagy dolog ez, embertestvéreim.

És ezért az Úr nem kíván semmi mást, mint csak azt, hogy ezt a kegyelmet állandóan törekedjünk megtartani. Ennek pedig legjobb és leghathatósabb módszere az az alázatosság, ami abban nyilvánul meg, hogy ne tartsuk magunkat kiválasztottnak, hanem egészen jelentéktelen, kicsiny szolgáltnak, akiknek azért az óriási kincsért, amelyet a megtérés kegyelmében és a kegyelemben való munkálkodásban juttatott az Úr, állandóan aggódniuk kell, hogy valahogyan érdemtelenné ne váljanak rá. **Az alázatosság az önmagunk értéktelenségének tudata. Ez az, amit a kegyelem szeret, amivel a kegyelem összefér, amivel a kegyelem együttlakni képes.**

Áldjon meg az Úr benneteket; teltse meg a lelketeket igazi alázatossággal és szerénységgel, hogy ennek a kegyelemnek mindig méltóbb és érdemesebb letéteményesei és az Úrnak mindig hasznavehetőbb szolgálói lehessetek!

II. Rész

Részletes tanítások

Isten igazsága más, mint az emberek igazsága(**)

(*A karma téves értelmezése.*)

Ha a földi életet vizsgáljátok, sokszor úgy tűnik fel előtetek, mintha Isten nem mérne igazságosan, mintha Isten egyik gyermekének nagyobb részt juttatna az ő irgalmából, mint a másoknak. Azt azonban ti is jól tudjátok az írásokból, hogy Isten igazsága más, mint az emberek igazsága és Isten gondolatai annyival magasabbak az ember gondolatainál, amennyivel magasabb a menny a földnél.

Hogy ezt jobban megértsétek, az Isten igéit és parancsait tartalmazó könyvre, a szentíráásra mutatok rá, amely egyedül helyes zsinórmérték a lelki dolgok megítélésénél. Emlékeztetek titeket Jákobra, aki hamissággal és fondorlattal csikarta ki az elaggott és félig megvakult Izsáktól az elsőszülöttség jogát, és ezzel az az emberi megítélés szerint rútul megcsalta bátyját, Ézsaut, akit pedig az elsőszülöttséggel ama korban járó igen nagy előnyök, az „emberi” jog szerint megillették. Mégis mit látunk? Isten mindenütt a hamissággal célt ért Jákob mellé áll, nem pedig a megcsalatott Ézsau mellé.

Még kirívóbb és emberi megítélés és emberi okoskodás szerint még megdöbbentőbb a nagy királynak, Dávidnak példája, aki elcsábította Uriás feleségét és ezt a rút bűnét még azzal tetézte, hogy Uriást, mint rá nézve kényelmetlenné vált egyént, a harcban orvul megölette. És mit látunk az események kibontakozása folyamán itt is? Isten az ő kegyelmével nemcsak mindvégig Dávid mellé áll, hanem a hűtlen asszonytól születik Salamon, akinek ragyogó bölcsesége késő évezredekre világít, sőt Dávid és Salamon leszármazási ágából születik meg a legragyogóbb Világosság, a világ Megváltója: az Úr Jézus Krisztus is. Mi lett volna, ha Isten az emberi igazságszolgáltatás szerint ítélkezett volna, és hamisságáért elejtette volna Jákobot, aki azt a kiváló szellemcsoportot adta a Földnek, amely melegágyául

szolgálhatott az egy igaz Isten hitének és a világ Megváltója világrajövetelének?! Mi lett volna, ha Isten is úgy ítélkezett volna a hűtlen asszony felett, ahogy az emberek abban az időben ítélkeztek, hogy meg kell őt kövezni, vagyis halállal büntette volna, és ezzel megállította volna annak a törzsnek a kibontakozását, amelynek ragyogó, üdítő virága és gyümölcse lett az Igét hozó Jézus Krisztus?!

Hajtsátok meg alázattal a fejeteket, emberek, Isten elhatározása előtt és nyugodjatok bele abba, hogy az Isten igazsága olyan magasan áll az emberi igazság felett, mint a menny a föld felett. Természetes, hogy az ember a földön, ebben a sötétségben, a bűnöknek ebben a tengerében, azzal a nagy lelki fogyatékossgal, amellyel ebben a zűrös világban él, kénytelen rideg törvényekhez ragaszkodni, mert különben megszűnnék itt minden életlehetőség. Hiszen itt a bűnök óriási módon túltengenek az erények felett és az ember az ő szűk látókörével elvész a részletekben való pepecseléssel. Isten azonban nem azért ültet egy-egy kiválóbb palántát a földre, hogy azt botlásaiért és bűneiért azonnal kitépje, és ezáltal megfossza a világot azoktól az egyetemes üdvösséget szolgáló elemektől, amelyeket ennek az egy-egyénnek az életével hinthet szét a világban.

Mert Isten azt nézi, hogy minél több jót, minél több áldást adhasson gyermekeinek, és mivel a cél ez, azért nem ejti el Jákobot és Dávidot, sőt őrzi és óvja őket, mert ezekben a szellemekben sok-sok kegyelmi ajándék, sok világosság, sok áldás magva rejlik a késő utókor számára; ezrek, százezrek, milliók lelki táplálékának az elemei. Isten pedig, a nagy, a hatalmas, a végtelen Isten, aki másképp ítél, mint az emberek, egyéni szempontokért, csak azért, hogy büntessen, nem ejti el a nagy egész érdekeit szolgáló hatalmas terveit, hanem megbocsát, hogy üdvözíthessen. Szükség is van a megbocsátás nagy, isteni tényére, mert bűnbocsánat nélkül ugyan hol lennének mi szellemek, és hol lennétek ti emberek!!

Az Úr Jézus Krisztus hozta közelebb Isten igazi fogalmát az emberi megértéshez, amikor Őt szerető mennyei Atyának nevezte. Ha Ő szerető mennyei Atya, akkor eljárása is hasonlítani fog a szerető földi atya eljárásához. Köztetek sokan vannak atyák, és mind valamenyien gyermekek voltak egyszer, ennél fogva nagyon jól tudjátok, hogy a ti szerető földi atyátok hogyan bánt veletek.

A gyermek részben tudatlanságból, részben pajkosságból lépten-nyomon követ el hibákat, engedetlenkedik, bajt okoz; később talán szándékosan is cselekszik rosszat. A földi atya pedig ezeknek a hibáknak egész sorát bocsátja meg, és megelégszik az intéssel és figyelmeztetéssel. És csak, mikor azt látja, hogy a megbocsátás, az intés és figyelmeztetés nem vezet eredményre, akkor nyúl a fenyítés eszközeéhez. Nos már most, amikor fenyíti a gyermekét, csak nem gondoljátok, hogy azt azért cselekszi, hogy a „megsértett törvénynek” elég tétessék, vagy hogy az „igazságszolgáltatás” csorbát ne szenvedjen?!

Mindez bizony esze ágában sincs, mert az ő lelke is szenved, miközben kénytelen szenvedést okozni a gyermekének. Mert csak egyetlen cél lebeg a szemei előtt, az, hogy fenyítéssel jó irányba terelje a gyermeket, vagyis segíteni akar rajta, az erkölcsi haladását kívánja vele előmozdítani. Ha pedig a fenyítés után a gyermek jól viseli magát, engedelmeskedik, szorgalmas, és nagyobb rosszat nem cselekszik: vajon fogja-e fenyíteni a földi atya gyermekét azért, mert az azelőtt talán három hónappal valami hibát tett, amiért neki akkor megbocsátott??

Nos, ha a földi atya, aki szereti a gyermekét, ennyi okos szeretetet tud tanusítani iránta: a jóságos mennyei Atya, aki bizonyára sokkal jobban szereti az ő gyermekeit, és aki sokkal bölcsőbb, mint a földi atya, nem viseltetnék hasonló bölcs szeretettel gyermekei iránt?! Ő is figyelmezteti, inti gyermekét, és csak ha ez nem használ, fenyíti őt, de csak azért, hogy a fenyítés fájdalma észretérítse és visszatérítse őt arra az útra, ahonnan letért, vagyis *megtérjen*, visszatérjen arra az útra,

amelyet az Atya jelölt ki számára. És ha az a gyermek ezen az úton megmarad, és azontúl mindenkor arra ügyel, hogy megértse, mit parancsol neki az ő mennyei Atyja, engedelmeskedik neki, az ő akarata szerint cselekszik, és a rossztól tartózkodik: vajon megbünteti-e és megfenyíti-e őt szenvedésekkel az ő jóságos mennyei Atyja talán azért, mert azelőtt — mondjuk — három élettal súlyos bünt követett el, amiért neki már egyszer megbocsátott?! **Ilyen esetekben, mint céltalant, semmiképp sem alkalmazza a fenytést, mert az ő célja egyedül és kizárólag az, hogy a gyermekei boldogok legyenek.** Boldogok, pedig csak úgy lehetnek, ha Hozzá, az Atyához mind közelebb és közelebb juthatnak.

Vannak olyan atyák is, akik rideg „igazságérzetből” gyermekeiket a legkisebb hibáért, a legkisebb vétlen tévedésért is lépten-nyomon fenytik. De vajon mi ennek a következménye? Az, hogy az ilyen gyermek fél az atyjától, kerüli őt, rossz érzések támadnak a lelkében az atya iránt, sőt lassanként meg is gyűlöli. Az élet erre számtalan példát szolgáltat. Csak nem akarjátok a szerető mennyei Atyát az ilyen könyörtelenül „igazságos” földi atyához hasonlítani?!

Ellenben, aki serdülő korában arra emlékszik vissza, hogy atya mennyire jó volt hozzá, és ha meg is büntette, a fenytés mellett mennyi mindenfélét megbocsátott neki, és meglegedett csak a tanítással, a jóakarató figyelmeztetéssel: az a gyermek mind jobban és jobban fog ragaszkodni az atyjához; nem kerüli őt, sőt igyekszik mellette lenni, mert a szívében a szeretet mind jobban kibontakozik iránta. És miután igyekszik mindig a közelében lenni, az atyjától mindig több és több jót tapasztal, mindig több és több világosságot nyer, és *nem félelemből* kerüli a rosszat, hanem hálából igyekszik az atya akarata szerint viselkedni.

Ha a földi atya és a földi gyermek közt ez a helyes viszony, mennyivel inkább ez a helyes viszony a mennyei Atya és

az ő gyermekei közt! Hiszen ha a mennyei Atya minden legkisebb vétségért és hibáért megtorlást alkalmazna, — amit ti a karma törvényének neveztek — akkor a mennyei Atya nem atya volna, de könyörtelen ügyész, aki az igazság pallosával a kezében figyeli a legkisebb alkalmat is, hogy kíméletlenül lesújtson a vétkezőre. Ha ez így volna, akkor a földi gyermekeknek félniük és rettegniük kellene a mennyei Atyától, akkor kerülnék Őt még gondolatban is, és mind jobban eltávolodnának tőle. Így a pogány karma gondolata téves, és nagy akadályja annak, hogy az emberlekekben az Isten iránti szeretet kibontakozhassak.

Ellenben igaz az, hogy a jóságos mennyei Atya végtelenül sokkal többet megbocsát, mint amennyiért büntet, mert csupán akkor büntet, amikor azzal a gyermekének használni kíván, és őt az igaz útra kívánja terelni. Ebből következik, hogy az a gyermek, aki sok-sok ilyen kegyelmi áldásban részesült, mind jobban és jobban fog ragaszkodni mennyei Atyjához, mind jobban megtelik a lelke hálával Iránta és már *nem a törvény kényszerétől való félelemből*, hanem az Atya iránt érzett hálából igyekszik minél többet, minél igazabban cselekedni úgy, ahogyan tudja, hogy az mennyei Atyjának kedvére van.

Embertestvéreim, ha látnátok a ti életeiteket, amelyek mögöttetek vannak és látnátok, hogy azok során végig milyen rendkívül sok az, amit a mennyei Atya ingyen kegyelemből megbocsátott, leborulnátok előtte, és a háládatosságtól a szájatokat sem mernétek megnyitni, annyira lekötelve és lenyűgözve éreznétek magatokat az ő jóságától. De mi, akik az ő kegyelméből már magasabb életszinten mozgunk, látjuk a mi megtett utainkat, és látjuk, hogy milyen végtelenül sok az, amit a bocsánat kegyelme elfedett. A mi lelkünk azért van telve iránta hálával, és a mi szívünk azért van telve túláradó boldogsággal és gyönyörrel, hacsak a legkisebbet is megtehetjük, ami a jóságos Atyának tetszik; és azért vagyunk hajlandók érette mindent megtenni, amire csak képesek vagyunk, és azért

igyekezzünk az ő ügyét a világon előmozdítani, érte szolgálni, fáradni, s ha kell szenvedni. Higgyétek el embertestvéreim, *sokkal hatalmasabb motor a hála és a szeretet a fejlődés munkájában, mint a félelem*. Hiszen a félelem megdermeszt, a szeretet pedig felengesztel, mozgást és életet hoz a világba.

Sokan azt hiszik, hogy Isten azért büntet és szenvedtet, mert a szenvedés a szellemi haladást gyorsítja. Ha az úgy volna, akkor a legalsóbb szférákban, — amelyeket pokolnak neveznek, ahol a szenvedésben úgyszólván pihenés nincs is, — élő szellemek haladnának a leggyorsabban, akik pedig fent a magasban, a kegyelem ragyogó világosságában élnek, azok stagnálnának. Pedig éppen fordítva van. Ti magatok is tudjátok, hogy minél mélyebb egy világnak és minél mélyebb egy szellemcsoportnak a színvonala, annál lassúbb, annál vontatottabb, annál keserve-sebb annak a haladása; és minél feljebb és közelebb jutott Isten világosságához, annál gyorsabb, annál rohamosabb.

Amint a természeti világ fejlődését sem a viharok viszik előre, hanem a napfény meg a langyos eső, úgy a szellemek világában sem a szenvedések viszik előre a haladást, hanem az Isten szeretete és az a világosság, melyet Ő bocsát a lelkükbe, hogy lássák fényesen megvilágítva az utat, amelyen haladniuk kell. A viharoknak is megvan a maguk célja: hogy tisztítják a természeti légkört. Így a csapások és szenvedések tisztítják a szellemi atmoszférát, hogy a kegyelem hozzáférhessen a szellemhez, s azt melengetve, táplálva, fejlődésének útján előresé-gíthesse. Hogyan is kérdezte az Úr Simon farizeustól azon a nevezetes ebéden, amelyen Mária Magdolna az ő lábait könnyeivel öntözté és hajával törlette meg? „Simon, mit gondolsz, ha valakinek két adósa van és az egyik 500, a másik pedig 50 pénzzel tartozik neki, és azok azt nem bírván megfizetni, mindkettőnek elengedi a tartozását, vajon melyik fogja őt jobban szeretni?” „Bizonyára az,” — felelte Simon — „akinek többet engedett el.” **Nos, kedves testvéreim, Isten célja a szeretetet táplálni és ápolni a földön; a szeretetnek pedig a legkiválóbb és a leghatalmasabb**

tápláléka a hála. Isten elengedi a büntetését annak, aki az ő jóságát megérteni képes, hogy még nagyobb hálát fakaszson a szívében, mert ennek a hálának nyomában nagyobb tetterő, nagyobb lelkesültség, nagyobb szolgálatkészség, egészen az áldozatig, az önfeláldozásig menő szolgálatkészség ébred fel azokban a lelkekben, akik a bocsánat kegyelmében részesültek. Csak az ilyen szellemeket tudja az Atya arra használni, hogy általuk az embereknek és azoknak a szellemeknek, akiknek szemeik még zárva vannak, az ő világosságából egy szemernyit, az ő szeretetéből egy szikrát, az ő hatalmából egy parányi erőt juttasson.

Embertestvéreim, a mi lelkünk telve van hálával, mert mi már tudjuk, hogy nekünk nagyon-nagyon sok adósságot engedett el a mi Atyánk. Ez a háládatosság a mi motorunk. Én szeretném, ha ennek a hálának a tudata, élő, eleven megérzése a ti lelketekből is kiszorítaná a törvénytől való félelmet. Mert akkor ti is lelkesülnétek, és mindenkor készek lennétek arra, hogy boldogan teljesítsetek mindent, amiről azt hiszitek, hogy azzal az Atyának kedvére cselekesztek. És akkor a ti lelketek túláradó hálája is, mint illatos áldozati füst emelkednék fel a mennyei Atyához, és akkor ő a ti hálátok szálain keresztül hozzátok még több kegyelmet, még több erőt, még több világosságot tudna juttani.

Az élet evolúciója(**)

Milyen szánandó lény az ember a földön! Egész életét a félelem nyomasztó érzése alatt éli le; mindennap fél a következő nap eshetőségeitől, minden tettét aggodalommal végzi, mert „hátha rossz lesz a következmény?” Fél a felebarátjától, hogy az rosszat talál gondolni felőle, fél a sorstól, sőt fél az Istentől, akár csak a pogányok, akik áldozatokkal akarták kiengesztelni az ő isteneiket. Ha az ember számot adna magának arról, hogy ez a félelem milyen bénító hatással üli meg a lelkét, és meg tudná állapítani, hogy abból az életenergiából, amelyet az élet útjára

kapott, milyen nagy százalékot köt le a félelemérzés, még jobban aggódnék attól a jövőtől, amely a halál után vár rá.

Halál, ez aztán az ő félelmének legrettegettebb tárgya! Hiszen minden ember, legyen bár még olyan nyomorult és földhözragadt, és vonszolja bár nyomorék testét a legnagyobb kinnal, és nélkülözze bár a legszükségesebbeket, és hangoztassa bár harsányan, hogy szeretne meghalni: ott legbelül, a szíve mélyén mégis megremeg, ha a halál bekövetkezésének csak a legkisebb lehetősége érinti is a lelkét.

Az Isten a reményt adta az embernek az ő életútjára, hogy feloldja vele a félelmet; de az ember a reményt, ezt a hatalmas ellenszert, élete végéig gondosan elzárja a szívének legrejtettebb zugába, ahol az végül egészen elcsenevészedik.

A félelem másik hatalmas gyógyszere a hit. Csakhogy sokan mondják magukról, hogy hisznek, sőt sokan hiszik is, hogy hisznek, de ez a hit csak az ajkukról elröppenő szó, amelynek benső lényege, élő tartalma nincs. **Már pedig, akinek a hite nem igazi, azaz nem az Istennel való élő kapcsolat, hitetlen az, ha naponként járja is a templomokat, és ha életének minden órájában elhadarja is megszokott imáit.** És mert az emberek túlnyomó része csak hiszi, hogy hisz, ez az oka annak, hogy lelkükben a reménység soha ki nem virulhat; és mert a reménység el van rejtve és elcsenevészedett, azért képes a félelem olyan hatalmassá növekedni, olyan sötétté tenni körülöttük a világot, és olyan rejtelmessé, sokszor rémületessé a jövőt.

Két hatalmasság küzd a világon: az élet, meg a halál. Az élet, amelyet Isten a maga lényéből sugárzott ki, és amellyel megajándékozta gyermekeit, hogy ezzel az egyedüli erővel munkálkodjanak, és telítsék tovább az élettelen semmiséget, hogy minden ragyogjon, és minden örüljön. Az igazi élet öröm. Akinek élete Istenben van, hacsak a hit által is, annak a lelkében a homályt derű váltja fel, a félelmet remény; az nem fél a haláltól, és az Istentől sem fél, hanem szereti Őt.

A halál kísértete ott lappangott már akkor, amikor az élet az első teremtetett szellemek birtokába került, hogy vele az Atya akarata szerint munkálkodjanak. A halál ott lappangott, és kísértés alakjában az első homályt borította arra az életre, amely mint ragyogó világosság volt hivatva Isten boldogságát, dicsőségét, fenségét terjeszteni szét az örökkévalóságban. Ennek az első homálnak, mint az ellenszegülő, engedetlen gondolatoknak eredménye és következménye volt az, hogy az engedetlenségből továbbfejlődött hibák és bűnök, a gőg, a dac, a gyűlölet, a gonosz gondolatok, gonosz érzések és gonosz akaratmegmozdulások az első homályt sűrű köddé tömörítették, amely sűrű ködben többé nem látták az irányt. Mivel pedig a szellemnek örökké dolgoznia és mozognia kell, dolgoztak, mozogtak, erőket bocsátottak ki a meglévőből, és előállt a chaos, mert a rendszer megszűnt, a vezető szál: az Isten akarata nem érvényesülhetett.

Azután ebből a sűrű ködből lassanként sűrű világok keletkeztek, egészen odáig, amikor már a szilárd anyagba szorult bele az az élet, amely az Istentől származott. **Az anyagi világ, úgy, amint van, nem más, mint erők elraktározott, megmerevedett óriási tömege, azoké az erőké, amelyek gondolatok, érzések és akaratmegnyilvánulások formájában indultak útra.**

Egy-egy olyan világ, mint ez a szegény föld is, amely a maga anyagával az életnek óriási tömegét zárja magába, olyan, mint egy sötét koporsó, amely keringve leng a mindenségben tovább, besugározva a kívülről jövő élettel, amely kívülről jövő élet felébreszteni vágyik azt az lélettömeget, amely ebben az anyagban, mint halott pihen. Az Élet koporsója ez a föld, és az élet koporsói azok az anyagok, amelyek mindenféle variációban, mindenféle megnyilvánulási formában együtt vannak rajta.

Ezek a koporsók nehezen engedik ki magukból az Életet, azt a drága halottat, amelyet magukba zárnak. A közet, amely végső eredményben szintén csak erők konglomerátuma, érzések

és gondolatok kijegecesedett holt anyaga, maga is él, az Élet ebbe is be van zárva. Mivel pedig ebben a halál a legmélyebb, azért ez az életet nagyon-nagyon lassan, hosszú, örökkévalóságoknak tekinthető időturnusok után tudja csak kiengedni magából. Hiszen a kőzet maga is él, habár az ember a maga picinyke életével, töredék ismereteivel, fogyatékos érzékeivel az abban levő életet megfigyelni nem képes. A kőzet is él, és meg kell halnia, hogy az elzárt élet belőle kiszabadulhasson. A kőzet évmilliókig él, és évek százezréig tart, míg halódik, de végül is meghal, mert a fejlődés, a rotáció nem engedi, hogy az élet mindörökké koporsóba zárva maradjon.

Ezért kell még a kőzetnek is meghalnia. Elgondolhatatlan hosszú idő alatt elporlik, szétmállik, molekuláira hull. És amikor a kőzet meghalási folyamata eljutott addig az időpontig, hogy az életet többé nem bírja megtartani magában, akkor egy magasabbrendű élethullám, egy növény a maga finom gyökereivel belehatol, és azokat az anyagrészecskéket, amelyek évmilliókig a holt kőzet részecskéi voltak, felszívja magába. És titokzatos módon azt az addig holt és szervesetlen anyagot szerves élettel ajándékozza meg, illetőleg kibontja belőle azt az életet, amely benne pihent. Az eddiginél magasabbrendű, sokkal értékesebb, csodálatos új életet nyújt annak az életparánynak, amelyet a mélyből kiemelt, és amely addig hozzá képest holt és mozdulatlan volt. Most ez a parány a mozgásnak bizonyos lehetőségét kapja ajándékuul: a fa gyökere felszívja a földből, a fának törzse felemeli a föld felszíne fölé, majd továbbemeli a magasba, és az ő lombzatához használja fel, végül a levél felszínén, annak ragyogó zöld felületén felmutatja azt a napsugárnak, annak a legmagasabb életnek, amely az Élet forrásából sugárzik alá.

*

Egészen titokzatos, emberi bölcsesség által soha meg nem fejthető átalakuláson megy keresztül az az élet, amely az egyik koporsóból, a kőzet évmilliókig bezárt koporsójából egy új koporsóba: a növény testébe juthatott bele. Mert az az életparány

megint csak koporsóban van. Hiszen el van zárva, elszakíthatatlan része lett annak az egésznek, amely együtt él, együtt reprezentál egy, még mindig primitív élethullámot. A növény teste sem egyéb még, mint az élet koporsója, mint ugyanannak az anyagnak átalakult formája, amely anyagot az ellenszegülésnek érzelmi, gondolatbeli és akaratbeli ténykedései hozták létre. Ez a koporsó, ez a magasabbrendű élethullám is őrzi a maga zsákmányát, bár már nem olyan mereven, nem olyan hosszú ideig, mint a kőzet. Hiszen a leghosszabb életű fa is legfeljebb évszázadokig áll, és a meghalása összehasonlíthatatlanul gyorsabb, mint a kőzeté. A leghatalmasabb fatörzs is ledöntve legfeljebb csak egy-két évig tartja még meg életképességét, legfeljebb pár évig sarjad ki, de azután — legalább az emberi szem előtt — végleges halála következik be. Ámbár a halál még akkor sem áll be, mert akik ilyesmivel foglalkoznak, tudják, hogy annak a fának az anyagából készített tárgyak még évek, évtizedek után is bizonyos parányi mozdulatokat végeznek, az élet még mindig feszegeti benne a maga koporsóját.

A növényi életet felszedi magába az állati élet, és ezáltal az a primitív élethullám, amelynek a növényben csak egyetlen mozgási lehetősége volt: a növekedés, az állati testben szabad mozgást nyer. Az állati testben az élet működése rohamos, gyors, összehasonlíthatatlanul gyorsabb, elevenebb, mint a növényi életműködés. Ezen kívül már a tudatos élet attribútumai is mutatkozni kezdenek ennél az élethullámnál: már érez; és mert érez, tapasztalatokat szerez magának: megismeri a jót jónak, a rosszat rossznak. Felébred benne bizonyos lelkeség: a jónak kedvelése és a rossztól való félelem, sőt a szeretetnek bizonyos primitív formája: a ragaszkodás ahhoz, aki neki jólesőt juttat, s ennek ellentétéképp a gyűlöletnek bizonyos formája azzal szemben, akitől rosszat kap. Mindazok az érzések, amelyek valamikor, aeonok és aeonok előtt belepréselődtek a rideg anyagba, itt a harmadik élethullámban lassan-lassan már kezdenek kibontakozni megint.

Ez a forma is csak koporsója még az életnek. De az állati test már csak legfeljebb évtizedekig tartja lekötve azt az életet. Az élet kiszabadulása pedig belőle, vagyis a meghalás igen gyors, sokszor csak pillanatnyi ideig tartó; legfeljebb az átmeneti alakoknál: a hüllőknél hosszabb, mert ott még a koporsó ridegebb, kevesebb megmozdulási lehetőséget nyit az élethullámnak.

*

De az életnek ebből a koporsóból is ki kell bontakoznia, hogy új koporsó várjon rá abban a legtökéletesebb szervezetben, amely a földön a szellemet van hivatva magába fogadni. Mert hiszen az emberi szervezet is a természet produktuma, és az állati szervezeteknek hosszú-hosszú fejlődés során kialakult legmagasabb típusa. Ez zárja most magába azt az élethullámot, amely odáig fejlődött, hogy végre emberi szervezetet éltethet. Ezzel az az élethullám, amely az ember testét élteti, a legmagasabbrendűvel lépett összeköttetésbe, amivel egyáltalában összeköttetésbe léphetett: a szellemmel. Egyszerre végtelenül kitárul a horizont az előtt az élethullám előtt, amely az ember földi életét tölti ki. A gondolatoknak és érzéseknek elgondolhatatlanul nagy skálája, a szeretetnek és gyűlöletnek végtelen változatos árnyalatai bontakoznak ki mind-mind ugyanabból az élethullámból, amely élethullám az eddigi koporsókban elzárva pihent.

A szellemnek, akinek ilyen testet kell magára öltenie, feladata mindezeket a kibontakozó érzéseket, gondolatokat, akaratmegnyilvánulásokat rendezni, minősíteni, általuk magát fejleszteni, edzeni, tisztítani; és szellemesíteni azt az élethullámot is, amelyet az élet leélése céljából eszközül, ajándéku kapott. **Ezzel a koporsón megnyílt egy kicsiny rés, és ezen a kicsiny résen át bevilágít az eltemetett élethullámba annak az Életnek a ragyogása, amelyből kiszakadt. Ez a kicsiny rés az, amit az emberek *hitnek* neveznek.** Ez az a kicsiny ablak, amelyen keresztül a szellem, aki ebbe az élethullámba beágyazva éli le a maga életét, olykor olykor a koporsójából kitekinthet, és szemlélheti ő maga, a szellem is azt az Életet, amelyből ő maga is

eredt, és amely rést ő a maga igyekezetével mindig tágabbra és tágabbra nyithat, vagyis mindig nagyobb területen nyithatja meg magát az ő szerető mennyei Atyja befolyásának. És minél nagyobb, szélesebb kaput nyit arra, hogy a kegyelem rááradozhassék, annál függetlenebbé válik a koporsótól. Mert ha alá is kell szállania újból és újból, más és más koporsókba — azaz testekbe — azzal a képességgel, amelyet Isten kegyelméből egyszer megszerzett, és amelyet hűségével és ragaszkodásával folyton nagyobbított, végül annyira átvilágíthatja azt a koporsót, azt az emberi burkot, hogy a felett az élethullám felett, amelyet természetes életnek nevezünk, uralomra jut a szellem, az isteni lényeg.

Amikor pedig már ez jutott uralomra a természetes ember akarata, vágya, földhözkött törekvései felett, akkor feleslegessé válik számára többé a koporsó, s akkor ő, *a szellem* viszi magával azt az élethullámot, amelyben élt, fel egy olyan hazába, amelyet lassan, lépésről-lépésre ő hódított meg magának. Olyan hazába, ahol nem kell többé ütközéseket szenvednie, és az ütközések és fájdalmak révén úgynevezett tapasztalatokat gyűjtenie, és e tapasztalatok sorozatából következtetéseket levonnia arra nézve, hogy mi a jó és mi a rossz, mire kell vágynia és mitől félnie. Mert ha egyszer levetette magáról a koporsót, és részesevé lett az Életnek, akkor az az Élet őt közvetlenül tanítja. Akkor az az Élet őt, mivel vele közvetlenül érintkezik, éppen úgy telíti világossággal, ismerettel, bölcseséggel, szeretettel, jóssággal, mint ahogyan telítette azokat, akik nem alkottak maguknak sűrű, sötét burkot, hanem mindig megmaradtak abban a világosságban, amelybe kibocsátotta őket az Atya. Akiknek nem kellett korporsóból koporsóba vándorolniuk, hogy fájdalmas és keserű tapasztalatok árán jussanak bölcsességre, hanem, mert engedelmesek, jók és hűségesek maradtak, közvetlenül szívták magukba a világosságot, az igazságot, a bölcseséget és a szeretetet.

Két hatalom küzd a földön egymással, az élet és a halál. Mindazok, akik életüket úgy rendezik be, ahogyan azt az Úr Jézus Krisztus, az életnek Fejedelme tanította, akik odatartják a másik orcájukat, ha az egyiket megütötték, akik, ha a felső ruhájukat kéri, odaadják az alsó ruhájukat is, akik, ha valaki azt kívánja, hogy menjenek el vele egy mérföldre, elmennek vele ketőre stb., azok mindannyiszor, valahányszor ezt cselekszik, egy-egy védőbástyát, egy-egy gátat emeltek a halál hatalma elé, hogy az életet magába bele ne olvaszthassa. Vagy, ha nektek jobban tetszik, mindannyiszor egy-egy rést ütnek azon a gáton, amelyet a halál hatalma állított azoknak az elszigetelésére, akiket már magába bekebelezett, és belehatolnak ezen a résen a halál birodalmába, hogy ott életeket ébresszenek öntudatra.

Mindazok azonban, akik nem úgy élnek és nem úgy cselekszenek, nem úgy éreznek, nem úgy gondolkoznak és nem úgy akarnak, ahogyan azt az Úr Jézus, az életnek Fejedelme előírta, akik tehát a maguk egyéni érdekeit, a maguk anyagi vágyait, önzésüket, hiúságukat, gőgjüket stb. szolgálják, tekintet nélkül arra, hogy ebbeli törtetésükben hány bimbózó reményt fagyasztanak meg, és hány száz meg ezer léleknek nyújtanak rossz példát: azok együtt készítik a halál fejedelmével a koporsókat az élet számára. Mert nemcsak akkor, örökkévalóságok előtt, lehetett az életet az ellenszegüléssel az anyagba zárni, hanem ma és mindenkor, mert az élet törvénye ma és mindenkor ugyanaz.

Ezért azok, akiknek *élő hitük* van, azaz *átérezett kapcsolatok* az Istennel, az Úr Jézussal és azokkal, akik őt szolgálják, ne féljenek; **mert a félelem megbénít, és a félelem a halál fejedelmének egyik leghathatósabb és leggonoszabb fegyvere.** Mert akik Istenéi, azok akár élnek, akár hálnak, mindenképpen Istenéi maradnak. Azok, ha az egyik koporsóból kiszabadulnak, örvendezni fognak annak, hogy az élet, amely Isten felé vágyott bennük, egy lépéssel közelebb léphetett örökkévaló célja felé. És ha netalán egy újabb koporsóba kell leszállniuk, ne

féljenek, hanem örüljenek annak, hogy azzal az újabb testi élettel, amellyel őket az élet Fejedelme megajándékozta, ismét részt üthetnek a halál birodalmán, és ismét új élethullámtömeget emelhetnek fel az ellenszegülésnek, az ellentétnek nehéz, súlyos bilincseiből és sötét koporsójából.

Az az enyém, amit odaadok(**)

Isten útjai kifürkészhetetlenek, mert ő mindenkit a maga egyéniségének megfelelő úton vezet a fejlődés rendjén előre. Isten minden szellemgyermekétől megkivánja és megköveteli, hogy munkálkodjék, mozogjon, tevékenykedjék azokkal az erőkkel, amelyek rendelkezésére állanak. **Isten a bűnöst is szereti, mert az is az ő gyermeke és Istennek minden gyermeke, aki legjobb tudása és meggyőződése szerint intenzíven munkálkodik, sokkal jobban cselekszik, mint az, aki az élet forgandóságait egy bizonyos menedékből igyekszik szemlélni, ő maga azonban egy újjal sem nyúl hozzá, és nem igyekszik legjobb tudását a fejlődés munkájába és egyetemességébe belevinni.** Nincs tehát egyetlenegy embernek sem joga másnak a tevékenysége felett pálcát törni azért, mert az más utakon igyekszik eleget tenni annak a belső kényszernek, amely őt tevékenységre ösztönzi.

Mindenesetre magasabb szempontból tekintve a bukott szellemek tevékenykedései sokszor balgák, sőt sokszor egyenesen ellenszegülő természetűek, de meg kell gondolni, hogy az illető szellem meggyőződése az, hogy az a leghelyesebb, amit cselekszik. Cselekednie pedig kell. Azt is meg kell gondolni, hogy a tiszta igazság az ember felfogásától óriási távolságra van, és mi mind csak a relativumban mozgunk és tevékenykedünk, mi mind csak a magunk szempontjából és a magunk megismerésének világosságánál ítéltjük meg a mások tevékenykedését, meg a mi hatókörünket és a célt, amelyet szolgálni kívánunk. Mert mi nem vagyunk automaták, hanem a saját ítélőképességünk és Istentől kapott szabadakaratumk latbavetésére vagyunk

utalva abban a munkában, amely előttünk megnyílik és olyan irányban, amit mi jónak tartunk.

Mindezek a körülmények teljesen kizárják annak a jogosultságát, hogy bárki is más ember, vagy szellem tevékenysége felett pálcát törhessen, mert ki mi felett pálcát tör, ezzel törvényt alkot magának, s ugyanazokat a körülményeket, ugyanolyan próbatételeket kell majd vállalnia, hogy alkalma legyen megmutatni azt az ő kiválóságát, amellyel megítélt mást, és pálcát tört egy másik testvérének tevékenysége felett.

*

Az embernek, mivelhogy ember módjára kell élnie a földön, emberi szükségletei vannak, és neki e szükségletek fedezéséről kell gondoskodnia. Táplálkoznia kell, hogy testi természetét fenntarthassa, ennél fogva eledeleket kell magához vennie. Azonban mit tesz a legtöbb ember? Az egészséges és tápláló étkezésen túl ínycsiklandozó eledeleket vesz magához, amelyek sokszorta többre kerülnek, mint az egyszerű és a táplálkozásra alkalmasabb eledel. Mivel pedig az emberek a földön nagy tömegekben élnek együtt, és azt a területet, amelyen együtt élnek, egészen kihasználják, (habár más nagy területek kihasználatlanul hevernek is), ennél fogva az a felesleg, amit valakik maguknak így megszerезnek, szükségképpen hiányozni fog valahol másoknál. Szóval, míg az egyik ember táplálkozásában fényűzést fejt ki, addig a másik ember szükségképpen még a szükséges táplálékban is hiányt lát.

Az a határvonal tehát, amely elválasztja a szükséges és elegendő étkezést a túlhajtott és ingyenkedő étkezéstől, egyúttal elválasztja a köteles szükségletkielégítést a túlzástól, azaz a bűntől. Mert *minden, amit valaki úgy szerez meg magának, hogy az másoknak a rovására megy, bűn*. Ugyanígy van az itallal. Az anyatermészet friss forrásvizet adott az ember számára. De az ember lelki fejlettségénél fogva ezt az ösztönét is tulfejlesztve, izgató és mámorító italokat készít magának, amelyek sok pénzbe kerülnek és feleslegesek. Ez a felesleg másutt

mint hiány fog mutatkozni, azaz az erre fordított pénz és munka hiányát más hasznos munkaterületek sinylik meg. Ugyanez az eset a többi emberi szükségleteknél, pld. a ruházkodásnál. A testet be kell fedni télen a hideg ellen, nyáron a hőség ellen; tehát a ruházkodás szükséges. De nem szükséges a pipere, nem szükségesek a drága ékszerek, nem szükségesek a vagyont érő toilettek. **Mindaz, amit az ember, mint túlzást e téren kifejt, már hiba, már bűn, mert elvonása bizonyos erőknek és értékeknek másoktól, akiknek a szükséges sincs meg.** Így van ez az ember lakásával és minden egyéb szükségletének a kielégítésével. Kétségtelen ugyan, hogy az emberek nem egyformák és a tehetségesebb és szorgalmasabb ember a szükségesekből többet és jobbat szerezhet meg magának, mint a tehétségtelen és rest ember. **Tehát bizonyos eltolódások és különbségek úgyszólván törvényesek lennének.** Azonban a túltengő gazdagság az egyik oldalon, a kiáltó nyomor a másik oldalon nem abból ered, hogy az egyik ember tehetségesebb és becsületes szorgalommal többet kereshet meg, mint a másik, hanem abból, hogy a szükségletén túl, konjunktúrák kihasználásával, fufanggal vagy erőszakkal ragadja el másoktól a szükségeset is, csak hogy önmagát feleslegekkel lássa el.

Ennek az elferdült és természetellenes tevékenységnek hosszú-hosszú időközön át való folytatása hozta létre azt az állapotot is, hogy némely ember már beleszületik a nagy gazdagságba, míg a másik ember a nyomorba születik bele. És a gazdag nem találja meg a gazdagsággal járó kötelességeket, hanem azt mind a maga céljaira igyekszik kihasználni. Szóval az emberi élet már maga, úgy, ahogy van, bűnökkel, bűnöknek apróbb-nagyobb egymással összevissza bonyolult tömegével van megterhelve. Ez az emberi léttel, mint általában a tökéletlen szellemek életével úgyszólván elválaszthatatlanul van összekötve.

Csak egészen tiszta szellemek, szellemi nagyságok tudták magukat a végső konzekvenciáig a törvény szelleméhez tar-

tani, akik többet nem fogadtak el a világtól, mint ami az ő emberi, testi természetük fenntartására feltétlen szükséges volt. Mások is, akik a tisztultságnak bizonyos színvonalára emelkednek, fokozatosan igyekeznek magukat megszabadítani mindentől, ami nekik nem kell, ami sem emberi, sem szellemi mivoltuk szempontjából nem szükséges. Ezt pedig annál örömebb megteszik, mert őket már a bennük kibontakozó szeretet törvénye is ebbe az irányba tereli, hogy másoknak több jusson. Mert mit mond a szeretet legelső parancsa? „Adni, adni, adni!”

Abban, hogy adok, nem kizárólag az a cél érvényesül, hogy a felebarátomnak legyen, hanem egyszersmind az a cél is, hogy én, aki adok, megszabadítsam magamat mindentől, amire a szellemnek szüksége nincs. Mert valójában az az enyém, amiről lemondok, amit odaadok. *Míg a lélek ragaszkodik valamihez, pl. anyagi javakhoz, egyénekhez, kedvenc eszmékhez: mindaddig oda van kötve azokhoz a dolgokhoz, amelyekhez ragaszkodik. Amilyen mértékben le tud mondani, abban a mértékben oldozgatja el azokat a szálakat, amelyek őt megkötözve tartják. Amilyen mértékben képes magát (rossz érzések nélkül) meg szabadítani az anyagi javaktól, olyan mértékben szabadulnak fel lelki erői, amely erők azokhoz a javakhoz hozzátapasztották őt. Amilyen mértékben le tud mondani kedvenc eszmékről, pl. dicsőségvágyról, hirről, emberek megbecsülése után való törekvésekről, olyan mértékben szabadítja fel lelkének azokat az erőit, amelyek az ilyen monoideisztikus gondolatokhoz leláncolva voltak.*

Ha valaki azt, amit szeretett, odaadta másnak, akkor az erő, amit az a szeretett dolog lekötve tartott, felszabadult, az övé lett. Egyesek egyénekhez ragaszkodnak módfelett. Gyakran látjátok ezt különösen vérségi kötelékeknél, hogy egyes emberek vakok mindenki mással szemben, csak egyedül azt az egyet látják, aki hozzájuk vérségileg kötve van.

Mások megint fanatikusán gyűlölnék valakit, s minden figyelmük erre összpontosul. Mihelyt az ilyen le tud mondani arról a bálványozott személyről vagy az ő gyűlöletérzéséről Istenért, Krisztusért, azonnal felszabadul az a lekötött erő, és az ő tulajdonává válik. Mindig, amiről lemondunk, az igazán a mienk. Ne gondoljátok, hogy mindaz, amit itt nagyon röviden és csak vázlatosan a szemetek elé tártam, tisztán csak eszmei dolog. Nem, itt a szellemi világban, ahová ti is mindnyájan készültök, ezek a folyamatok, amelyeket ecseteltem, nagyon is láthatók és érezhetők.

Azok az emberszellemek, akiknek lelki erői ennyire kötve vannak még javakhoz, vágyakhoz, egyénekhez, a föld légkörében alacsonyabb szférák lakóivá lesznek, akik mint szellemek is ugyanúgy jelennek meg, mintha emberek volnának. **Ugyanabban a testi alakban, azaz a szellemvilágban is tömörnek látszanak. Ez az ő külső alakjuk az úgynevezett perisprit,** amely éppen tömörségénél fogva semmiféle modulációnak nem enged éppen azért, mert a gondolatok rögzítettek, tehát a lelki erők is rögzített formát mutatnak.

Ahogy a szellem lemondani megtanul, ahogy az erőit fokozatosan eloldozgatja azoktól a jelenségektől, tárgyaktól, személyektől, eszméktől, amelyek őt olyan mereven kötve tartották, abban a mértékben válik fokozatosan fehérebbé, átlátszóbbá, kezdi elveszíteni rögzített emberi alakját. Ez az emberi forma lassanként átalakul, ködszerű, fehér, finom fluidburokká válik, amely a benne székelő szellem legkisebb érzelmi vagy gondolatbeli impulzusának is azonnal enged, és olyan alakban tud megnyilatkozni, amilyen alakban a benne élő szellem megnyilatkozni kíván. Felveheti egykori emberalakját, ha akarja, ami azonban rá nézve mindenkor terhet jelent. Az ilyen szellem szabaddá lett, mert eloldozta magát azoktól a dolgoktól és helyektől, ahová mint ember, vagy mint alacsonyabb szférabeli szellem, magát odakötötte.

Ezért fontos a haladni kívánó szellemre nézve a *minden néven nevezendő formáságoktól és dogmáktól való mentesség.* Mert mihelyt valami kötött keret, mihelyt valami megrögzített forma, az azonnal odaköti az abban az eszmekörben élő szellemek csoportját ahhoz a formához; és ez máris bizonyos rögzítettséget jelent. Annak pedig, aki a Szentlélek munkása kíván lenni, szakítania kell formákkal, dogmákkal, keretekkel; annak benn a lelkében kell éreznie azt az igazságot, amelyet Isten oltott belé, amelynek legvégső állomása a szeretet. Az a szeretet, amely mindent oda tud adni, mindenről le tud mondani, csak egyetlenegről nem, arról, hogy mind az idők végezetéig ennek az eszmének és ebben az eszmében az Úrnak szolgája maradjon. Aki egyedül csak Neki adja át magát, és minden másától függetleníteni tudja magát, az megépítette az ő mennyei házáját, azt a lelki hajlékot, amelyben az ő szelleme él, amely őt többé nem köti a röghöz, amelyben szabadnak, boldognak és világosságban élőnek érzi magát.

Mindnyájan az örökkévalóság munkásai vagyunk, parányok, jelentéktelen kicsiny szellemek; és mindnyájunknak az a kötelességünk, hogy adjunk, adjunk és adjunk. Kétszeres jót cselekszünk vele: jót cselekszünk vele azzal, akinek adtunk, és még nagyobb jót cselekedtünk magunknak: mert minden, amit odaadunk és minden, amiről lemondunk, akkor válik igazán a miénk.

Az ember három világa(**)

Az embernek egyidejűleg három világban kell élnie. Mind a három világnak vannak törvényei, és mind a három világban vannak konzekvenciák. Mind a három világban vannak kötelességek, amelyeket teljesíteni kell, de mind a három világban vannak örömök is, amelyek a feladat teljesítését jutalmazzák. Az embernek a testi világban, az úgynevezett társadalomban a társadalmi törvények, és az emberi törvények követelményei szerint kell él-

nie. **A társadalmi törvények tulnyomórészben olyan sablonok gyűjteménye, amelyek sokszor nem előreviszik, de hátráltatják az embert haladásának útjában.** Az emberi lét megköveteli azt, hogy mindenki, aki ennek a létnek részese, magára vegye az emberiség feladatából rá eső és neki kiutalt részt. Tehát józan emberi értelemmel kell megítélnie azt, hogy mi az a munka, amely az ő számára elő van írva, mennyi az a munka, amelyet teljesítenie kell, és mi az a mód, ahogyan azt jól, helyesen és a lehető legtöbb ember javára végezheti.

Sok ember már a kezdetnél eltéveszti rendeltetését, mert nem azt a feladatot veszi magának, amely neki az isteni akarat és törvény szerint kijárna. Rendszerint többre értékeli magát, vagy pedig izlésének meg nem felelőnek tartja azt a munkát és azt az életfeladatot, amelyet pedig az élet és a végzet úgyszólván felismerhetetlenül mindenkinek eléje tár. Sajnos, a legtöbb ember, ha meg is találja ezt a feladatot és bele is éli magát, arra törekszik, hogy minél kevesebbet végezzen ő, és minél többet háritson át mások vállaira. Pedig ez hiábavaló igyekezet, mert az a feladattömeg, amelyet egy embernek el kell végeznie, mindenképpen az ő feladatát fogja képezni. Ha ma elmulasztja, holnap kell elvégeznie, és csak következményeket szerez magának, amelyeknek keserű voltát később kell megtapasztalnia.

Ezzel szemben vannak emberek, akik képességükön és erejükön túl teljesítenek. Az emberi életet, mint végérvényest tekintik, és igyekeznek minél többet, még a mások terheit és feladatait is a maguk vállára venni, miáltal túlfeszítik emberi erőiket és képességeiket, és azzal a nagy tömeggel, amit magukra vesznek, elsötétítik maguk felett a lelki és szellemi látókört, és nem veszik észre a fontosabb szempontokat, az örökéletű értékeket. Tehát a földi életben való helyes éléshez a józan, világos megítélés szükséges és az az éber intuíció, amely megérezteteti az emberrel, mi, mennyi, és hogyan végzendő. Nehéz feladat ez még azoknak az embereknek is, akik Isten törvényét ismerik, és az ő akaratát igyekeznek életükben betölteni.

Még nehezebb a testben lévő embereknek a másik világban, a lélek világában élniük. Tulajdonképpen minden ember az emberi testben is benne él ebben a világban, ebben az úgynevezett asztrálvilágban. Hiszen az ő lelkének a mozdulatai lépten nyomon ebből a világból való áttükröződések, ezeknek az erőknek a földi világban való megnyilatkozásai. Ezek az erők itt az asztrális világban vannak itthon, s itt óriási hatásokat váltanak ki, úgy, hogy itt úgyszólván érzelmi viharok dúlnak, amelyekbe éppen azért a földi embernek nem nagyon tanácsos belekapcsolódnia. A földi embernek legtanácsosabb az életét úgy igyekeznie leélni, ahogy azt neki Isten törvénye és maga az élet az ő követelményeivel diktálja.

Voltak mindig, és ma is vannak, akik megpróbálkoznak a fizikai világból ebbe a világba átnyúlni, és valóban elsajátítanak, illetőleg felszabadítanak a lelki világukban olyan erőket, amelyeknek még rejtve kellene maradniuk, és általuk frappáns hatásokat váltanak ki. Azonban a szellemek mindenkor tiltották, illetőleg nem tanácsolták az embereknek azt, hogy ennek a világnak erőibe belekapcsolódjanak. Még pedig nem tanácsolták abból az egyszerű okból, mert a földi emberek óriási többsége értelmileg fejletlen, erkölcsileg pedig elmaradott szellem lévén, mihelyt csak hajszálnyival több képesség felett rendelkezik, pláne olyan képesség felett, amely őt megkülönbözteti a többi egyszerű embertől, azonnal többre értékeli magát, és azt hiszi, hogy ő fejlettebb szellem, mint mások. Ezáltal túlemelkedettségbe esik, és gögjével sokkal mélyebbre bukik alá, mint hogyha megmaradt volna egyszerű átlagembernek.

De ez még a kisebbik baj. Nagyobb baj az, hogy sokan, akik ezeket az erőket kifejlesztik magukban, és ezekben az erőkben bizonyos gyakorlatra tesznek szert, a lelkükben élő gonosz, ellenszegülő, megromlott hajlamok folytán ezeket az erőket mások megromlására használják fel. Velük másoknak szenvedése-

ket és betegségeket okoznak, vagy anyagi javak és előnyök megszerzésére fordítják. Más embereket befolyásolni igyekeznek, szabad akaratát megkötik, s így előnyöket csikarnak ki maguknak, s ezáltal nemcsak önmaguknak, de másoknak is súlyos és keserves vezeklést készítenek elő.

Ezért nagyon helyénvaló volt mindig a fejlettebb szellemeknek az az intése, hogy az átlagember ezekben az erőkben ne kapcsolódjék bele, és ezekkel intenzívebben ne foglalkozzék. Nem mintha a tudás magábanvéve baj és hiba lenne, nem mintha ezeket az erőket és ennek a világnak törvényeit és a benne lefolyó folyamatokat egykor meg nem kellene tanulni! Hiszen a fejlődés folyamán ezek az erők egykor mindenkinek a lelkében fel fognak szabadulni, mert hiszen a tudás jó és hasznos; azonban ahogy a lőfegyver és az éles kés nem való a gyermek kezébe, mert vele szerencsétlenséget okozhat: akképp nem valók ezek az erők és képességek a fejletlen szellem kezébe, aki még gyermek, akinek a lelkében még ellentétes indulatok dúlnak. Aki még sötétségben él, annak nem tanácsos hozzájárulnia azokhoz a hatalmas és nagyszerű erőkhöz, amelyek pedig arra valók, hogy a világot, az emberiséget és a szellemiséget a maga fejlődése során és az evolúció rendjén előbbre vigyék.

Hogy ezirányban a tilalom nem abszolút, mutatja az, hogy egyes kiválóbb emberszemléknek, akikben nemcsak magas színvonalú tudásuk, de lelkük nemessége és emberszeretetük minden próbát kiálló bizonyossága révén is megvan a garancia arra nézve, hogy azt, amit ebből a világból megismernek, nem ártó, hanem segítő munkába fogják állítani, **a Gondviselés nem egyszer megengedett, sőt előmozdított ilyen természetű kutatásokat. Hiszen, hogy egyebet ne említsek, azok a kézzelfogható jelenségek, amelyek a szellemtant bevezették, és azok a teljes materializációk, amelyek kiváló egyének vezetése alatt létrejöttek, hatalmas megnyilvánulásai ezeknek az erőknek.** Ehhez azonban a Gondviselés bölcsesége jól kiválasz-

totta az egyéneket, akiknek megengedte, hogy ilyesmi sikerüljön, hogy ezeknek a kezében e jelenségek azt a célt szolgálják, amire hivatva voltak: *a hanyatló hit felélesztését.*

Ellenben nem engedi érvényesülni ezeket az erőket ma sem olyan embereknél, akik mindenáron eredményt akarnak elérni, de nincs meg bennük a garancia arra nézve, hogy ezeknek az erőknek érvényesítése a kezükben erkölcsi haszonnal járna, sőt inkább lelki kárt okozna. Ezek az erők tehát nem valók átlagembereknek, annál kevésbé alantas fokozatú szellemeknek, akik ezeket öncélnak tekintenék.

Mert hiszen a bűn nem más, mint magasabbrendű erőknek alacsonyabbrendű célok szolgálatába való állítása. Hogy tehát valaki bizonyos erőkre tegyen szert, azt csak annak engedi meg az isteni Gondviselés, aki ezáltal magasabbrendű célokat szolgál. Mert mindennek át kell szellemesülnie. *Tehát mindenrendű erőt arra kell fordítania az igaz embernek és szellemnek, hogy belőle magasabbrendű élet bontakozhasson ki.* A fejlett szellem úgy is tesz, mert ez az ő bensejéből, az Istentől eredő és szeretettel áthatott lelkéből szükségszerűen következik.

*

A legmagasabbrendű világban: a szellemi világban is benne él az ember. Ez a szellemi világ végtelenül egyszerű; és éppen mert olyan nagyon egyszerű, csak az előbbi, alsóbbrendű világokon keresztül visz hozzá az út, mert ez a világ, mint legegyszerűbb, legbecesebb, legértékesebb, az emberszellem legmélyére van eltemetve.

A szellemi princípiumok, amelyeket a szellem Istentől kapott: a szeretet, a világosság és az alázatosság, (mert hiszen az akaraterő legmagasabb megnyilvánulási formája az alázatosság, amellyel az egyén önmagát teljesen és tökéletesen meg tudja tagadni), egyetlen isteni gondolatot zár körül, azt a gondolatot, amelyet Isten a teremtés pillanatában minden egyes teremtett szellemben elhelyezett. Ez mélységes titok, amelyet senki sem

tud, csak egyedül az Isten. **Miután pedig minden egyes teremtett szellemben Istennek más és más gondolata él, amelynek egykor ki kell bontakoznia, hogy a maga tisztaságában és szépségében tündököljön:** azért más és más minden ember és minden szellem; ezért nincs két egymással egyenlő szellem, vagy lélek, vagy ember a világon. Isten végtelenségéből, elgondolhatatlan nagyságából következik ez.

Ez az isteni gondolat az őstitok, amely minden egyes egyénben benne él, mélyen eltemetve, a három isteni princípiummal körülvéve: szeretettel, világossággal és alázatossággal. Mikor tehát a szellemben ez a három princípium már kibontakozott, vagyis van neki szeretete, amellyel nemcsak az embereket, de az egész teremtettséget, — amelyben Isten Lelke él, — a kebelére ölelni képes, akinek a világossága annyira megtisztult, hogy nem lát senkiben és semmiben rosszat, mert ő maga a legnagyobb jóval van eltelve, és mindenben benne látja Isten ragyogását, és akinek az akarata annyira felfokozódott, hogy ő maga nem kíván többé érvényesülni, csak azt kívánja, hogy az Isten akarata érvényesüljön rajta keresztül: abban kezd bontakozni az az őstitok, az az egyetlen gondolat, amelyet Isten a teremtés pillanatában beléje helyezett. Abban kezd bontakozni a maga szépségében és ragyogásában az az eszme, amely azért szép és azért ragyogó, mert az Istenből való, mert Isten maga a Szépség, a Jóság, a Tökéletesség.

Aki fejlődése során eddig a fokozatig eljut, az minden külön erőfeszítés, minden törtetés nélkül egyszerre magáénak mondhatja mindazokat az erőket, amelyeket a tökéletlen, a fejletlen, de nagyratörő és hatásokat elérni akaró szellem erőszakkal fejleszt ki magában. Miért? Azért, mert aki a fejlődésnek erre a színvonalára feljutott, annak Isten mindent megad, mert az csak jóra használhat mindent.

*

Ebben a három világban kell tevékenykednie és tökéletesednie az emberszellemnek. Ezt a tökéletesedést, ezt a fejlődést az emberszellem a maga akarásával semmiképpen el nem érheti. Neki a maga akarásával csak egyet lehet megcselekednie: hogy a lelkében elnyomjon mindent, ami abba a világosság behatolását akadályozza, hogy ne engedjen érvényesülni ellentétes, ellenszegülő érzéseket, gondolatokat és megmozdulásokat, amelyek a tökéletlen és fejletlen lélekben lépten-nyomon kiütököznek. Magát az érést, a fejlődést az Isten adja az emberszellemnek, mint ahogyan odakünn, a ragyogó természetben, a virágok sem önmaguktól sietnek kinyílni, és a gyümölcs sem önmaga érleli meg és teszi zamatossá magát, hanem Isten ragyogó napja hozza ki a parányi magból a csirát, a csirából a növényt, a szárat, a leveleket, a lombot, a virágot, a gyümölcsöt, a magot, amelyben ismét új élet, új titok van elrejtve.

Így az ember is akarhat, ahogy csak bír, akarásával egy hajszállal sem növesztheti meg önmagát. Hanem kapcsolódjék bele az Istenbe a legerősebb és leghatalmasabb kapoccsal: az alázatossággal. Nem a hangoztatott, hanem az igazán átértzett, őszinte alázatossággal, amely meggyőzi az embert arról, hogy önmagától semmire sem képes, mert minden jó, ami őt érheti, egyedül Isten kegyelméből, az ő ragyogó világosságából, az ő szeretetének napjából sugárzik alá a szellemre. Az a sugár, az a világosság, az a ragyogás, az a melegség, amely onnan felülről sugárzik alá, bontja ki lassan-lassan az ember lelkében a virágokat, fejleszti ki a virágból a gyümölcsöket, és érleli meg a magvakat, amelyekből újra más szellemteremtmények táplálkozhatnak.

*

Ebben a három világban kell élnetek, embertestvéreim. Mind a három világban igyekezzetek erőtökhöz képest helytállni, mert mind a három világ rak a vállaitokra kötelességeket, de mind a három világ tartogat a számotokra reménységet, eredményeket, gyümölcsöket is.

Bizzatok és higgyétek, hogy az Isten szeretetének melege és világosságának ragyogása meg fogja érlelni a ti lelketeket arra, hogy kibontakozhassék benne az a három isteni principium. Amikor pedig ezek kibontakoznak, mint három ragyogó virágszirom fogják körülvenni azt a gyümölcsöt, amely kibontakozó félben van, azt az őseredeti isteni gondolatot, amelyet közületek kinek-kinek a lelkébe a Teremtés titokként rejtett.

Legyen a ti szellemi szemetek arra a reménységre irányozva, hogy majd egykor kibontakoztok ebből a szegény emberi állapotból arra a boldogító és kimondhatatlanul édes szellemi állapotra, amikor már a lelketekben megérezitek azt az isteni gondolatot, amely benneteket boldogítani fog, amely mindenkor irányt mutat, és amely mindenkor táplálni fog nemcsak titeket, hanem táplálni fogja azokat is, akikkel érintkezni fogtok.

Mindennek pedig legbiztosabb eszköze, legrövidebb útja és legalkalmasabb módszere az alázatosság. Legyetek alázatosak és akkor békességtelk lesz!

A titok(**)

Tanulnia kell az embernek, és ezért iskolába kell járnia. A tanulás nem tartozik a kellemes foglalkozások közé, kiváltképp nem a nehéz felfogású tanulónak, amilyen az ember és olyan nehéz iskolában, mint a föld. Nehéz iskola a föld, amely szemléltető módszerrel tanít, még pedig a szemléltető módszert magán a tanítványon hajtja végre, mivel annyira meghomályosult értelmű a tanítvány, hogy alig képes más úton-módon a megtanulnivalót befogadni, mint csak úgy, ha annak hatásait sajátmagán tapasztalja meg.

Az ember értelme annyira meghomályosult, hogy csak a természeti világban élőnek tartja magát, azért csak a testét tekinti az ő egész énjének és egyéniségének. De ebben a természeti világban, ebben az alacsonyrendű iskolában is rendkívül engedetlen és rossz tanulónak bizonyul annak dacára, hogy a szemléltető módszert többszörösen kénytelen önmagán megtapasztalni. A

természeti világot és a természeti világban élő életet a természet-törvény vezeti, mint Isten gondviselő szeretetének végső megnyilatkozási formája. **A természettörvényt nevezhetjük Igazság törvényének is, mert hiszen a természettörvény a hatásra az ellenhatást: a jóra a jót, a rosszra a rosszat el nem engedi,** tehát az emberi felfogás szerint való igazságszolgáltatást is magában tartalmazza. A természettörvény megnyilatkozása úgy az emberben, mint valamennyi élő szervezetben, amely a természeti világban él, a természetes ösztönökben nyilatkozik meg. *A természetes ösztönök nem egyebek, mint azoknak a jóknak igénylései, amelyekre a természetes életnek szüksége van* ahhoz, hogy fennmaradjon és gyarapodjék.

Az ember azonban, akiben az egyéni öntudatnak csak a legelső foka ébredszik, aki nemcsak, hogy szellemiségének, de még lelkiességének tudatáig sem jutott el, összetéveszti a jót a jólesővel, és azokat a természeti ösztönöket, amelyek azért nyilatkoznak meg benne, mert a természettörvény érezteti hatását, öncélnak tekinti, és átalakítja azokat az ő félrefejlődött gondolkozásmódjával élvezetek forrásává. Az ember minden természeti ösztönét, amely arra szolgál, hogy az ő testi létét egészségben, épségben, tisztaságban, jókarban és józanságban tartsa fenn, kitérít, túlfűti, és rajtuk keresztül széles kaput nyit az élvezeteknek. Ezáltal ezek a természetes ösztönök megromolnak, és nem szolgálják többé híven azt a célt, amelyre a természettörvény azokat az élő szervezetbe ültette. A visszaélések, a természeti ösztönök túlfűtése azután, éppen, mert a természettörvény egyúttal az igazság törvénye is, maguk után vonják a visszahatásokat. Beállnak minden néven nevezendő fájdalomok, szenvedések, betegségek, gyötrelmek, és mindezeknek a rosszaknak betetőzője: a halál.

Pedig a természeti törvény éppen azért, mert az Isten kegyelmének egyik megnyilatkozási formája, nem az a rideg, automatikusan és könyörtelenül működő folyamat, mint amilyennek azt az emberek nagy része gondolja. Aki mélyebben tekint

bele az igazság tükrébe, annak meg kell látnia, hogy a természet-törvény működésében magában is megérzik annak jóindulatú, emelő tendenciája. Hiszen a természettörvény vezeti, táplálja, irányítja, erősíti, fejleszti a természetes megjelenésükben élő lényeket; (szinte meglátszik rajta a jóakarát, ami a kegyelem törvényében felfokozott mértékben szemlélhető), **mert a természettörvény úgyszólván ölében hordozza a teremtettséget, hogy azt rendeltetésének útján simán, zökkenő nélkül vigye előre.**

A természeti ösztönök a maguk tisztaságában, úgy, amint azokat a természeti élet beleoltotta az élő szervezetbe, annak semmiképpen hátrányára nem szolgálnak. **Kétségtelen bizonyítékát képezik ennek azok az állati szervezetek, amelyek az ember-től távol élnek: a szabadon élő, úgynevezett vadállatok.** Ezekben a természettörvény, vagyis az ösztöni élet és a természetes ösztönök a maguk tisztaságában érvényesülnek és nyernek kielégülést. **Ezek a lények, mivel nincs nekik raffinált öntudatuk, mint az embernek, nem tágítják ki az ösztönök kapuját, hanem úgyszólván gépiesen követik a természeti élet indíttatását, ennél fogva betegséget nem ismernek.**

De már azok a szervezetek, amelyek az emberhez közel érnek: az úgynevezett háziállatok, — amelyeknek ösztöni életét maga az ember az ő raffinait gondolkodásával bizonyos irányba tereli, túltáplálja, és másként fejleszti és tenyészti őket, mint ahogy azokat az ő természettörvényük vezetné és fejlesztené, — **és mivel az ember megromlott természetének fluidjait is magukra veszik — ugyanazoknak a csapásoknak osztályosai, mint amilyenek az embert a maga természeti megjelenésében sújtják.** Tehát minden visszaélés, amely az igazság törvényével szemben ezen az alsó életszinten: az állati élet síkján történik, megtermi a maga bünhődését, a visszaélésnek szükségképpen való következményét: a szenvedést. *Az igazság törvényének ez a büntető-szenvedtető sorozatos működése adja meg a rotáció tartalmát.*

Az ember hosszú-hosszú idők folyamán a rotáció őrle malmában haladva előre, végre eljut egy állomásig, ahol megsejti, talán másoktól hallja és elhiszi, hogy van a természetes éle- ten túl egy másik élet: a lélek élete. Mikor aztán megtudja, hogy a lelki életben bűnhődések várnak rá a testi étellel elkövetett visszaélések miatt, akkor megismerésének fogyatékoságával egyszerre ellene fordul annak az életformának, amelyet addig dédelgetett, kényeztetett és túlfejlesztett. Ellene fordul az ő ter- mészeti életének, az ő emberi formájának, és abban a balga hie- delemben, hogy ebben az életformában vannak azok a gátló kö- rülmények, azok a bűnök, amelyek számára a lelki élet magas- latára való felemelkedést megakadályozzák, a másik végletbe lendül, és az aszkézist teszi meg vezető elvévé. Ekkor, amely természeti ösztönöknek eddig tárt kaput nyitott és túlfűtött, azoknak érvényesülését még azon a határon belül is visszaso- rítja és megtagadja, amely határokat a természettörvény írt elő azok számára. A természettörvény ellen azonban sem az egyik, sem a másik irányban nem lehet büntetlenül vétkezni. **Az aszké- zisnak ugyanazok a szomorú következményei vannak, mint a másik végletnek: elfajulások, szenvedések és mindezeknek betetőzője: a halál.** Az az ember, aki testben-lélekben egészsé- ges és józanul gondolkodik, az egyensúlyban igyekszik élni mindkét világ törvényével úgy, amint azt neki az isteni Gondvi- selés intő, figyelmeztető útmutatásai előírják.

Az ember életét egy élőfához hasonlítom, amely gyöke- reivel bele van ágyazva a sötét, piszkos földbe, törzse felemel- kedik a tiszta levegőbe, ágain, levelein, virágain, lombkoronáján pedig a nap ragyogó világossága tükröződik vissza. Gyökereivel magába szívja a föld elemeit, azokat az alkatrészeket, amelyek az ő szerves életének továbbépítéséhez alkalmasak. A felülről jövő eső, a gyökerekhez szivárgó víz kilúgozza, feloldja a föld- ben lévő tápláló anyagokat és ezeket a gyökerek magukba szi- vják. Azután az életerő a maga titokzatos hatalmával és ember

által soha meg nem fejthető módon, csodás, misztikus titokzatoSSággal a törzsön keresztül felemeli azt az anyagot a magasba, a lombkoronába, és a levelekben és virágokban kiterjeszti az éltető napsugárnak. Az éltető napsugár pedig rásütvén a lombra, a levelekre és virágokra, a naphól magával hozott energiákat hozzáadja ahhoz, amit az Élet a földből emelt föl. Ezekhez még a levegőben található elemeket is magába szedve feldolgozza azokat, és az életfolyamat titokzatos útján újra visszazállítja a törzsön keresztül a gyökérzetbe, hogy a törzs meg a gyökérzet is erősödjék, és még többet tudjon magába szívni azokból a tápláló nedvekből és savakból, amelyek a földben, mint tápláló anyagban vannak.

Az ember a maga kettősségében teljesen ugyanígy él és működik. Testével, vagyis természeti megjelenésével bele van ültetve a földi világba, és itt él, mozog, tevékenykedik, ütközéseket szenved, impressziókat szed fel. Benne ezek az impressziók érzéseket, gondolatokat, lelki effektusokat teremtenek. Ezek az eredmények az ő idegszféráján, ezen a keskeny kis nyíláson át — mint a fa életanyaga a törzsön keresztül — felemelkednek a lélek világába, a szférák világába, és ezek az impressziók, ezek a gondolatok, ezek az érzések, ezek a tapasztalatok a lélek világában elrétegeződnek.

És mivel a lélek világa az Isten számára mindenkor nyitva áll: erre a kiteljesedett lelkiségre, ezekre az eredményekre, amelyeket a lélek felszívott magába a földből, a földi életből, az Isten kegyelmi világossága rásugárzik az álom ideje alatt, vagy az áhíthatnak és az Isten jóságában való elmerülésnek ideje alatt. S a felülről jövő kegyelem misztikus erőket ad azokhoz az eredményekhez, amelyeket a lélek a földi életből szívott fel magába, az ő magasabb világába.

Ezek az erők aztán, amelyek felülről sugároznak bele a lélekbe, az élet csodálatos és titokzatos útján az idegszférán keresztül alááramlanak a testi megjelenésbe, és egy-egy üdítő álom után való reggelen az ember előtt a különben olyan nehéz élet

virulónak, könnyűnek, örömmel teljesnek látszik, mert közben új erőket nyert. **Azokat a gyökereket, amelyeket az egyéniség ebben a földi világban szétterjesztett, hogy táplálékot szivjon magába, megtöltötte a felülről jövő világosság, kegyelem és erő,** és most nagyobb bizakodással, nagyobb lelkesültséggel, nagyobb hittel és több reménységgel megy eléje az élet további követelményeinek, hogy újabb ütközéseket szenvedjen, újabb impressziókat, újabb eredményeket gyűjtsön.

Végül mindezek végső konzekvenciáit érzések, gondolatok, tapasztalatok, az izlés feljavulása és a lélek kiszinesedése és kiteljesedése formájában újra felszállítja a lélek világába: a szférák világába, amelyben a lélek él.

*

Ez a csodálatos kölcsönhatás, amely a fának gyökere és lombja, meg a föld tápláló erői és a naptól eredő erők kicserélődése közt fennáll, valamint az ember kettős lényének ugyanilyen berendezkedése, amellyel a földi világból erőket gyűjt magába, hogy táplálja vele a lelket, és gazdagítsa azt, viszont a lélek világából és a kegyelem erejéből új erőt és új tartalmat gyűjtsön magába, hogy táplálja vele az alsórendű életet: ez a csodálatos rendszer, mint Isten végtelenül bölcs akaratának egyik megnyilvánulása bizonyos titokzatos cél elérése érdekében van folyamatban.

Mindez, amiről beszéltem, úgy a természeti világban való élet, mint ennek a világnak eredményeképpen a lélek világában folyó élet is nem más, mint külső forma, egy csodálatos folyamat, amely folyamat azonban mélységes titkot takar. Első pillanatra úgy látszik, mint hogyha ezek a megjelenési formák: a természeti életnek, meg a lelki életnek ezek a megjelenési formái is arra valók lennének, hogy azt a csodálatos Titkot elburkolják és betakarják. **Pedig nem úgy van; ellenkezőleg: ez az egész folyamat tulajdonképpen inkább arra való, hogy azt a Titkot, amelyet ez az egész élet takar, az őt körülvevő burokból mindig jobban és jobban kiszabadítsa.**

Vajon mi lehet hát ez a Titok?

Nemde, testvéreim, csodálkozva álltok meg e mellett a gondolat mellett? De a csodálkozásnál továbbmenni nem tudtok, mert képtelenek vagytok megérteni, hogyan lehetséges az, hogy abból a parányi magból, pl. egy almafa magjából hatalmas, nagy, terebélyes fa növekedhetik? És ha ezer vagy millió magot elültettek a földre, soha más, mint mindig csak ugyanaz a fajta fa fog belőle keletkezni. Ha a cserfának a magját elültetitek, vagy bármiféle fának a magját, soha semmiféle emberi erőlködéssel és a tudománynak semmiféle bűvárlatával nem vagytok képesek, és nem is lesztek soha képesek arra, hogy az egyikféle magból a másikféle növényt tenyészétek ki.

Nem térdre kényszerítő gondolat-e az, hogy abban a parányi kis magban, annak a puha kis barna héja alatt csak egy parányi kis fehér, keményes anyag van együtt, és ennek az anyagnak a belsejében csak egy piciny kis pontocska mutatja az élet eredetét. És mégis abból a piciny pontocskából, amely szabad szemmel sokszor nem is látható, egy hatalmas életforma bontakozik ki, és soha más, mindig csak az az egyetlenegy jellegzetes életforma? Hogy abban a piciny pontocskában benne van az eljövendőnek egész ígérete, benne van annak a hatalmas, terebélyes fának százezer levele, száz meg száz gyümölcse, hatalmas törzse, amely métermázsákat nyom, és bonyolult gyökérzete, amely olyan vegyi műveletet végez a földben, amelyről a legkiválóbb vegyészeknek sincs fogalmuk?!

Ez mind-mind ott rejlik az alatt a piciny barnás héj alatt, abban a fehér anyagtömegben rejlő parányi kis pontocskában. Ebben a parányi pontocskában van az, amit alig nevezhetnénk másnak, mint egyszerűen Titoknak. **Nevezheti azt az ember, aminek akarja: lényegtörvénynek, életcsirának, vagy akármi másnak: az mind csak távolról való kerülgetése annak a lényegnek, amelynek nem lehet nevet adni, mert az: titok.**

És ha az emberről beszélünk, akkor a benne rejlő titok az, amiről a szeretet apostola írja, hogy „adok nekik fehér kövecskét, és a kövecskén írott nevet, amelyet senki nem tud, csak az, aki azt kapja”. Ez a „név” az a titok. Az egész végtelen fejlődési folyamat, az evolúció, a rotáció és minden, aminek az emberek nevet adnak, és minden, aminek az emberek nevet nem adnak, mert nem is tudják, hogy léteznek: abban az egyetlenegy célban, mint gyújtópontban egyesül és koncentrálódik, hogy ezt a nevet, ezt a parányi kis lényeket, ezt a titkot kibontsa abból a bonyolult megjelenési formából, amelynek neve „ember”, vagy „lélek”, vagy aminek nevezni akarjátok.

Az ember, ez a kettős lény, az ő földi életében az ütközések sorozatai, a szenvedések, a csalódások, az ismeretszerzés, az örömök és minden de minden által, ami az élet tartalmát kiteszi, tapasztalatokat gyűjt. És valahányszor csak a legkisebb ilyen momentumnak a végeredménye is, amely értéket jelent, — hacsak egy szemernyi értéket is, hacsak egy akkora értéket is, amelynek az értékelésére csak egyedül a mindenható Atya képes — az idegszférán, — azon a kicsiny kapun keresztül — felemelkedik a lélek világába: mindannyiszor az történik, hogy minden egyes ilyen szemernyi érték lazít, hígít, bont valamit azon a burkolaton, amely ezt a titkot takarja. Erőparányok azok, kedves testvéreim, amelyeket az ember itt a földön gyűjt, amelyek felszállnak a lélekbe, és ott mintegy robbantó hatást fejtenek ki, hogy a lélek köré lerakódott sűrű és vastag fluidtömeget szétlazítsák, hígabbá, légiesebbé, finomabbá, átlátszóbbá, ragyogóbbá tegyék.

És valamennyiszer a léleknek egy-egy kívánatos, tetszetős, szeretetreméltó, örömet fakasztó tulajdonsága mutatkozik meg előttetek; ha egy testvéreteknél azt látjátok, hogy lélekben növekedett, mert mint ember kisebb lett, szelidebb, alázatosabb, finomabb, szerényebb, igénytelenebb, világosabb értelmű lett: mindannyiszor az történt, hogy az ő impressziói, ezek az erő-

parányok az ő lelkébe felemelkedve lazítottak, finomítottak azon a burkon, amely azt a Titkot takarja, amely titok ő maga.

Amily mértékben ezen a Titkon a rajta lévő sűrű burok — amelyet az ellenszegülés és a visszaforgás sűrűsített meg — lazul, finomodik, légiesedik, tisztul: a kegyelem sugarai abban a mértékben tudnak jobban és jobban, intenzívebben és éltetőbben, nagyobb energiával közelebbhatolni a felé a Titok felé, amely bent van ennek a burkolatnak legbenső bensejében.

És mikor egy ember eljutott odáig, hogy rajta már nem találjátok a gögnek, az önértékelésnek, a haragnak, az önzésnek és más efféle alantas emberi tulajdonságoknak vastag kéréget, hanem ahelyett azt találjátok, hogy egyszerűvé, szeliddé, béketűrővé, megbocsátani tudóvá lett, aki mindenkor képes elkisérni a fáradt vándort egy mér föld helyett kettőre, aki hajlandó odaadni az ő alsó ruháját is, ha a felsőt kéri tőle, aki szívesen feláldozza az ő egyéni kényelmét, ha azzal valakin segíthet, és így tovább, — miért soroljam el mindazt, amit ti úgyis tudtok — akkor tudjátok meg, hogy az az ember közel van ahhoz, hogy a föld érett gyümölcsként befejezze itteni munkáját, mert annak az embernek itt való újabb elültetése többé nem lenne ésszerű és célszerű. Ha azt tapasztaljátok, hogy valakin ezek a tulajdonságok ragyognak, akkor tudhatjátok, hogy annak a Titoknak burkolata meglazult; azok az elrejtett és eltemetett tulajdonságok, amelyek egykor régen, mondjuk ezzel a szóval: „kezdetben” ragyogtak, újra ragyogni kezdenek.

Akkor már csak az utolsó réteg takarja azt a Titkot, az az utolsó réteg, amely nem is bontakozhatik ki előbb, míg a lélekben a gögnek, az önzésnek, a haragtartásnak és a többi alantas tulajdonságoknak nehéz páncéljai rajta vannak. **Ha ezek lefoszlottak, akkor a legeslegutolsó réteg, egy fehér fátyol van csak hátra, amely a titkot takarja és ez az utolsó réteg: a szeretet.** A szeretet az a fehér fátyoltakaró, amely már azután elválaszthatatlanul hozzátartozik ehhez a titokhoz.

Mindeddig szeretetről nem is lehet beszélni, legfeljebb csak emberi szólásforma szerint. Míg azok közül az alantas tulajdonságok közül csak néhány is rajta tapad a lelken, addig ez az utolsó takaró, amelyet már a Titok színes ragyogásának kell átsugározni, még nem szabadult ki. Addig a szeretetet lehet színlelni, de nem lehet érezni, mert nehéz burkolatok vastag páncélján keresztül ennek az utolsó buroknak, ennek a légies fátyolnak finom illathoz hasonló rezgései nem tudnak keresztüljutni. Amikor az utolsó burok is kibontakozik, amikor a lélekből már kiérzik az őszinte szeretet érzése, mert az egyén hajlandó elfelejteni magát, hogy másoknak éljen, és az nem megerőltetéssel, nem gimnasztikával jár, hanem természetes benső ösztönnésképpen nyilatkozik meg: akkor már a Titok lélegzethez jutott, és átvilágítja ezt az utolsó fátyoltakarót. Ez az utolsó burok azután, amelynek illata felszáll a legmagasabb szféráig, abban a színben ragyog, amilyen színű az a parányi Titok, amelyet Isten minden egyes szellemgyermekébe annak megteremtése pillanatában beleültetett.

A szellem az a titok, amely Istennek egy önálló gondolata, egy elkülönült érzésrezdülése. A szellem az az erő, amely mindazt a formát, amely körülötte vibrál, él, dolgozik, evolvál, erővel hatja át. Ez a titok, ez az elgondolhatatlanul parányi Lényeg, amely körül az egyéniség rétegei lerakódnak, egyetlen parány Istenből. És azért titok, mert minden egyes teremtetett szellem más és más, úgy hogy egyetlenegy Titok sem azonos egy másik Titokkal, vagyis egyetlenegy szellem sem azonos egy másik szellemmel, hanem mind valamennyi a teljes tökéletesség elérésekor is különbözni fog egymástól. Hiszen a végtelen Isten azért végtelen, hogy tudjon végtelen sok egymástól különböző egyéniséget teremteni magából.

Azért titok a szellem, mert minden körülötte csoportosul; és minden azért történik, mert ez a Titok mindenképpen ki akar szabadulni a formákból és a burkokból, hogy közelebb juthasson az ő Teremtőjéhez; mert az ő természetes

burka: a szeretet ellenállhatatlanul vonzódik ahhoz a végtelen Szeretethez, amely a világmindenség középpontját képező Teremtő Isten burkolatát képezi.

És majd ha örökkévalóságok után a tökéletességnek az egyéni szellem által elérhető legmagasabb foka elkövetkezik, akkor mindezek a Titkok sem önmaguk, sem egymás előtt nem lesznek többé titkok. És mindezek a titkok a maguk millió féle különböző ragyogásában fogják körülvenni az őstitkot, az Istent, aki mindörökké titok marad, aki senki által meg nem magyarázható, és el nem gondolható. És akkor ezek az egyéni Titkok, ezek a szellemek örök örömben és örök boldogságban várják az ő további rendelkezését az örök világosság közepette. **Akkor már ezek az egyéni titkok mind-mind egy-egy önálló és világokat átható világossággá fejlődnek,** hogy az ő világosságukkal tovább fényeskedjenek, és tovább hódítsanak a teremtett mindenségben, és terjesszék a szeretetnek hatalmas áramát, hogy mind többet és többet térítsenek vissza az őstitokhoz, hogy az összes titkok megfejtve, valamennyien örökkévaló boldogságban egyesülhessenek az Atyával.

*

A végtelenség távolában csillogó reménység ez, amelyről mi kicsiny férgek itt a porban álmodunk, de amelyre bizó hittel szegezzük a tekintetünket, mert ezt a reményt az Isten ígérete adja a mi szívünkbe, mert tudjuk, hogy egykor eljön ennek a beteljesülése. Azt is tudjuk, hogy az út, amely a beteljesülés felé vezet, mindig szélesebb, mindig ragyogóbb, mindig örömmel teljesebb lesz. Azért mi itt a porban is hozsannát zengünk az örök Titoknak, mindnyájunkat teremtő mennyei Atyánknak, akihez imádattal emeljük fel tekintetünket, és a hála érzete elnyomja a nehéz érzéseket és gondolatokat a lelkünkben, amelyek feltolulnak, amikor itt, a küzdesnek e szomorú színterén a visszásságokat és a nehézségeket szemléljük.

Emeljétek fel hát ti is a szemeteket, munkálkodjatok azon, hogy arról a Titokról, amely minden egyes egyéniség legbenső lényegét képezi, és amely minden egyes egyéniségben a szeretetreméltóságnak és az egymáshoz való vonzódásnak kimondhatatlan erejét rejtí magában, minél jobban, minél alaposabban hántsátok le azokat a burkolatokat, amelyek azokat még betakarják, amelyek benneteket egymástól és az Atyától ez idő szerint még elválasztanak. Emeljétek fel reménységgel a szemeteket hozzá és kérjétek tőle alázatosságot, mint a leghatalmasabb eszközt ennek Titoknak a kibontására!

A szellemek három kategóriája(**)

A reménység az az erő, amely eloszlatja a félelmet, és amely azzal a bizalommal tölti el a lelket, hogy neki az örökéletre joga van, mert egy jóságos és szerető Atya gondoskodik róla, akinek jóságában, irgalmában és kegyelmében mindenkor reménykedhetik, és akinek jósága őt soha cserben nem hagyja, hacsak a legkevesebbet is megteszi azért, hogy ez a kegyelem, amely az Atyától árad alá az ő lelkébe, az ő életébe belesugározhassék.

De a félelemben nem lehet reménye az embernek; tehát annak, aki az Isten gyermekének tartja és vallja magát, a félelemmel fel kell hagynia. Mert mihelyt a félelmet, ezt a szörnyű nehéz ellenséget legyőzte, azonnal életrebred a remény, amely ha nem is messze mutat, de a mindenkori legközelebb teendő lépést megvilágítja előtte.

A legutolsó alkalommal a dolgok lényegéről, a titkokról volt szó; azokról a titkokról, amelyeknek bensejébe ember, sőt általában a bukott szellem bele nem hatolhat, mert ezek a titkok Istentől eredők, és éppen anyira kikutathatatlanok a véges ember előtt, mint ahogyan Isten Lényege titkos és a végéremehetetlen.

Azt is mondtam nektek, hogy ezeknek a titkoknak feltárása és a világosságra hozása az a cél, amelyért az egész terem-

tettség küzd és sóvárog, mert míg ezek a titkok a bukottság folytán azok alá a törmelékek alá vannak temetve, amelyek egy egész szellemi világ összeomlásából keletkeztek, mindaddig nem lehet boldog az, akinek a kebelében ez a titok él. Mert a titok élni, hatni és minél nagyobb kört bevilágítani kíván. E titkok legfontosabbika a szellem, az Istenből eredő szikra, amely ezek alá a romok alá van temetve, és abba a sűrű, vastag burokba burkolva, amelyet a tudatlanságnak és az elsötétülésnek köde vont köréje.

Azt is mondtam nektek, hogy ennek a titoknak a bontogatását Istennek két hatalmas eszköze: a törvény és a kegyelem végzi. A törvény végzi azok által az események, ütközések és impressziók által, amelyek az élet folyamán ennek a titoknak külső burkolatát érik; a kegyelem pedig végzi azzal a besugárzó világossággal és erővel, amely ezt a külső burkot leolvasztani törekszik. Tehát mindkettő, úgy a törvény, mint a kegyelem egyaránt arra törekszik, hogy azt, aki előrehaladni kíván, előresegítse.

A törvény maga is a kegyelemnek egy része, nem pedig az a rideg és szigorú mechanizmus, amely némelyek felfogása szerint csak büntet és megtorol. A törvény, mint Isten kegyelmi kiadásának egyenes vonalú folytatása, szintén magában rejti a kegyelem princípiumát, s gondosabb megfigyeléssel a kegyelem jellegét lépten-nyomon fel lehet fedezni benne. A törvény: Isten igazsága; Isten igazsága pedig mindig más, mint az ember igazsága, és így az Isten törvénye is merőben más, mint az ember törvénye. Az emberi törvény, amelyet a társadalmi rend fenntartására alkotnak, az azonnali büntetés és megtorlás elvére helyezkedik, míg Isten törvénye, legyen az bár az okozati, vagy a természettörvény neve alatt ismert folyamat, mindenkor az okra bizonyos spáciumot, bizonyos időt hagy, mielőtt a következmény beállana. Ez is mutatja, hogy ez a törvény maga is a kegyelemnek egyik formája. Itt is az a cél érvényesül, hogy ebben a spáciumban legyen idő és alkalom arra, hogy az

egyén jóakarata erőre jusson, vagy, hogy külső hatások megérelődjenek.

A törvény az ember nagyon szűk látóköréből tekintve egyedül és kizárólag csak az élettelen anyagi világ dolgait szabályozó formájában olyan, hogy az okra feltétlenül bekövetkezik a következmény, és a következmény — amennyire az ember azt megfigyeli — teljesen egyenlő értékű az azt létrehozó okkal. Ez azonban csak az élettelen természettel van így, és csakis az ember megítélése szempontjából; mert még azok a törvények is, amelyek az élettelen világot szabályozzák, (helyesebben azok a törvények, amelyeket az ember megalkotott azoknak az eseményeknek és folyamatoknak regisztrálásából, amelyeket megfigyel), elváltozást mutatnak a következményekben, úgy, hogy a következmény valójában sohasem felel meg száz százalékig az oknak, amely azt szülte. **Még a lehető legegyszerűbb tételek, amilyeneket az anyagi világ dolgaival foglalkozó emberi tudomány megállapít — mint amilyen például az anyag és az erő megmaradásának az elve — sem igazak száz százalékig.** Eljön az idő, és már nincs is messze, amikor a tudomány egy lépéssel tovább fog menni, amikor az erőnek és az anyagnak párányain túl is látni fog, és azt fogja tapasztalni, hogy az erő folyton növekedik. Mert hiszen növekednie is kell, mivel maga ez az anyagi világ, amelyen éltek, amely ezeket az anyagokat és a történéseket magában foglalja, folyton kap felülről, a magasabb világból erőket, amelyek hozzáadódnak az itteni mennyiséghez. A tudomány az anyag és az erő viszonyát hovatovább annyira meg fogja ismerni, hogy az a válaszfal, amely ezt a két dolgot egymástól elválasztja, teljesen átlátszóvá és vékonyvá válik, és erről a kétféle principiumról ki fog derülni, hogy egymásba átváltoztathatók, egyszerűen azért, mert az anyag maga is bizonyos erők akkumulációja, amelyben az erők holtan fekszenek. Ennélfogva az anyag megmaradásának elvét fel fogja váltani az anyag szaporodásának elve, amellyel a tudomány rövid időn belül mint kétségtelen igazsággal fog számolni.

Természetes is, hiszen az ember relativ lény, akinek nézőpontja messze, elgondolhatatlanul messze van attól, hogy a valódi igazságot bármilyen vonatkozásban is meg tudja állapítani.

*

És ha már a matematikai törvény a rideg, kézzelfogható, élettelen anyagok világában is ennyire nem áll helyt, mennyivel kevésbé áll helyt ott, ahol egy magasabb élethullám, az élők világa következik! Hiszen maga az élet kideríthetetlen titok, és olyan tényezőt hoz a történések világába, amely teljességgel definiálhatatlan, teljesen felderíthetetlen. Az élet maga is Istenből eredő principium; és mert Istenből eredő, azért azt a teremtett szellem a maga lényegében megismerni sohasem fogja. Eleget kísérletezett az emberi nagyotakarás és az emberi gőg azzal, hogy életet produkáljon a halálból; de ez balga és oktalan erőfeszítés, amely legfeljebb arra jó, hogy az ember a maga jelentéktelenségének és semmiségének tudatára ébredjen.

A törvény tehát a következményekben már az élettelenek világában is elhajlást mutat, az élők világában pedig még nagyobb elhajlást, mert hiszen az élet, mint kideríthetetlen új tényező nyul bele az ok és okozat közti viszonyba, és tolja távol a kettőt egymástól, és tolja el az ember megfigyelőképessége elől azokat a következményeket, amelyekről az ember exact szabályokat szeretne levonni magának.

*

És most lépünk egy szinttel még magasabbra: azoknak a lényeknek a világába, amely lények már öntudatos szellemmel bírnak. Ezzel az ok és okozati törvény érvényesülésének egészen új világába jutottunk. Itt ismét új tényező lép be, amely éppen olyan titokzatos, mint amilyen titokzatos az élet. **Ez az új tényező a szellem a maga teremtőképességével.**

A szellem Isten teremtésének a következménye, ennélfogva ő maga is azokat a képességeket tartalmazza, amelyek Isten lényében vannak, és ezek közt, mint legfontosabbat, a teremtőképességet. A szellem, akár anyagi testben, akár

szabad állapotban a „semmitől”, önmagából gondolatokat és érzéseket termel ki. Ezek a gondolatok és érzések erők, még pedig a leghatalmasabb, a legátütőbb és legintenzivebb erők.

Isten is, mint szellem, csak gondolatokat és érzéseket teremt. Az ő gondolatai és érzései a szellemek, akik az ő világosságburkukban a bennük lévő isteni szikrából merített erővel továbbteremtnek gondolatokat és érzéseket. **Ezek a gondolatok és érzések az Istentől való eltávolodás folytán mindig sűrűbb és materiálisabb formában jelenvén meg, létrehozták az anyagot.** Előbb a finom, ritkább anyagot, amilyen volt a föld is valaha, és amilyenné ismét lennie kell, majd a további elhajlás és eltávolodás folytán a már elöttetek is kézzelfogható anyagot. **Az az egész (anyagi) teremtettség, amelyet szemléltek, úgy, mint van, nem más, mint gondolatoknak és érzéseknek megdermedt tömege.** A hatalmas hegyek nem egyebet jelképeznek, mint az emberi szédületes nagyotakarást, amellyel az Egeket akarja megostromolni. A vérengző vadállatok az ellenszegülő és gonosz elvek által alkotott fluidok materializációi. A természet szépsége, a virágok szinompája és mindaz, ami a szemet és a lelket gyönyörködteti, a szép és nemes gondolatoknak a látható világban való érvényesülése, amelyeket fogva tart és megmerevit az elfajulás és a gonosz gondolatoknak anyagbaöltözése.

Nos, ha a szellem ilyen végtelenül hatalmas hatások létrehozására képes, micsoda hatalmas effektust állíthat akkor a törvény két tényezője: az ok és okozat közé! Milyen óriási módon befolyhat abba, hogy a törvény a maga rideg matematikai szabatoságában ne érvényesülhessen!

Vegyünk példának egy embert, aki itt él a földön és valami olyan tettet követ el, amelynek fájdalmas és szomorú következményének kellene lennie. Ez az ember azonban ettől fogva folyton tiszta és igaz, nemes és jó érzéseket termel ki a lelkéből, amelyek közbehelyezkednek az elkövetett rossz tett és annak majdan bekövetkezendő eredménye közé, azaz közbehelyezkednek abba a

bizonyos spáciumba, amelyet a kegyelmes törvény hagyott az ok és a következmény között. És azért, hogy közbehelyezkednek, folyton távolabb és távolabb tolják az októl annak következményét, időt hagyván annak az embernek arra, hogy megerősödhessek, és elhordozó-képessége megnövekedjék.

De azonkívül ezek az újonnan alkotott tiszta és igaz gondolatformák és azok az érzések, — amelyek a szellemi világban fluidáris alakban élnek, — hogy élhessenek, erőt vonnak el. Mégpedig abból a sötét okból, amelynek szintén sötét és kárhuzatos következményének kellene lennie; és azért, hogy belőle erőt vonnak el, azt fokozatosan gyengítik, úgy hogy a következmény lassanként halványulni, szétmállani kezd, sőt talán egészen el is múlik. Vagy ha nem is múlik el egészen, de aki ezt a következményt életrehívta, úgy jár vele, mint aki egy nagy vihartól fél, amely mennydörgéssel, villámlással és szélvésszel közelít, de amikor be kellene következnie, a szél irányt változtat, elviszi a vihart, és ő csak a hűvös szellőből érez egy keveset. Íme, a szellem teremtőképessége a következményekre milyen óriási hatást gyakorolt.

De igaz ez az ellenkező esetben is: ha t.i. az ember a rossz tettnek elkövetése után sorozatosan rossz, helytelen és tisztátalan érzéseket és gondolatokat termel, ezek a szellemvilágban a maguk fluidáris alakját felveszik, a már ott talált rosszal együtt folyton erősödnek, intenzitásuk növekedik, és megtöltik hatóerővel a következményt is, amely beteljesülésre vár, úgy hogy annak elevenereje megnagyobbodván, mindenáron anyagiassulni kíván. Így a kárhuzatos következményt a sorozatos rossz érzések, gondolatok és cselekedetek közelebb hozzák időben, és sokkal súlyosabbá teszik, mint lett volna a közbeiktatott rosszak nélkül. És annak, akire az okozat bekövetkezett, sokkal rosszabb lesz dolga, mint egyébként lett volna.

Ha azonban jótettet, valami nemes, igaz, jócselekedetet vitt véghez az illető, azzal is ugyanilyen folyamat megy végbe.

Ha utána következőleg folyton jó és még jobb érzéseket és gondolatokat termel, ezek felerősítik az első jócselekedetet, és annak következményét, és közelebb hozzák az időben azt az áldást, amelyet az Isten tartogat az időben minden jó és igaz gyermeke számára. De éppen úgy a jó cselekedetek után következő rosszak felemészítik az eredeti jónak az erejét, és elerőtlenítik a következményt, úgy hogy mire annak el kellene jönnie, az szétmállik, elmúlik, mint a szellő, és hiába vár az a szegény ember, aki talán számításból tett egyszer jót, hogy annak következményét learassa, mert azonnal elvette annak jutalmát.

Íme a szellem a maga teremtőképességével milyen mélyen belenyúlhat a törvény munkájába, és milyen hatalmas erővel fordíthat a következményeken!

*

Hogy tehát a szellem a maga boldogságát igazán munkálhassa, ahhoz két dolog szükséges. Az egyik az, hogy a szív, a lélek telve legyen a jóra irányuló törekvéssel, hogy csak tiszta, igaz és nemes érzéseket és gondolatokat vetítsen ki a világba magából. A másik pedig az, hogy önmagáról ne tartson semmit, hogy önmagát jelentéktelen senkinek tekintse, amilyen valójában Istennel szemben, sőt amilyen még a tisztább és magasabb szellemekkel szemben is, akiknek a teremtőképességük összehasonlíthatatlanul nagyobb és boldogítóbb másokra meg önmagukra is.

Ez a két feltétel: tiszta, igaz és nemes gondolatokat és érzéseket kisugározni a lélekből (mert ne feledjétek el, hogy a lélekből kiinduló gondolatok és érzések az asztrális világban formát öltenek és megtalálják annak a lelkét, akire azok az érzések és gondolatok irányulnak) **és saját magunkról semmit sem tartani.**

Ezzel a két feltétellel, mint két kinyújtott kézzel meg lehet ragadni Isten kegyelmének törvényét. És az a kegyelmi törvény, amelyet így megragad az emberi lélek, — ez a haladni kívánó, de talán még gyenge és erőtlen valaki, — felülemeli őt

az ok-okozati törvény zúgó áradata fölé, és annak viharai úgy suhannak el alatta, hogy azoknak a szelét csak mint lehelletet érzi.

Mert „a fiak szabadok” és valakik Isten gyermekei (azaz szabadok) kívánnak lenni, azoknak azt kell cselekedniük, amit az ő Atyjuk cselekszik. Az ő Atyjuk pedig boldogító érzéseket és gondolatokat sugároz ki a világra, hogy azt éltesse, tehát az ő gyermekének is tiszta és igaz érzéseket kell kisugározni a körülötte lévő teremtettségre. Aki tehát azt cselekszi, amit az ő mennyei Atyja, az nem lesz többé szolga, akit a törvény szigora sújt, hanem fia lesz az ő Atyjának. A fiak pedig szabadok a törvénytől, és joguk van remélni és bízni abban, hogy az ő jóságos, irgalmas és szerető Atyjuk megvédi őket minden veszély ellen, mint ahogy a kicsiny gyermek belekapaszkodik Atyjának kezébe, és bátran megy mindenhová, nem fél többé a sötétől, mert tudja, hogy vele van az ő atyja, aki mindenkinél hatalmasabb.

Így, embertestvéreim, **nektek sincs mit félnetek a sötétől, mert ti a világosság felé haladtok; és a ti jóságos Atyátok, aki kézenfogva kíván benneteket vezetni kifelé, elég hatalmas ahhoz, hogy megvédjen benneteket mindentől**, még attól a félelemtől is, amely lelketeket a törvénnyel szemben eltölti. Reménységeitek csak úgy lehet, ha a félelmet leszerelitek magatokban, ezt pedig csak úgy tehetitek, ha további okot nem szolgáltatottok arra, hogy a törvénynek legyen rajtatok mit keresnie. Azaz: ha tiszta és igaz érzéseket és gondolatokat termeltek ki, és ha magatokat semmiknek tartjátok, ami azt jelenti, hogy alázasak vagytok és alárendelitek magatokat az Atya akaratának.

*

Minden világ fejlődését annak a világnak az evolúciója, azaz az a rotacionális folyamat vezeti, amely annak a világnak színvonalával adequat. Egy magasabb, tisztább világ haladása összehasonlíthatatlanul gyorsabb, mint egy mélyen bukott, alantas anyagi világé; de mindegyik világ haladása megfelel a maga fejlettségi fokának.

Már most, embertestvéreim, egyetlenegy olyan világ sincs a teremtettség végtelen mindenségben, amelyen a rajta élő szellemlények egyenlők volnának, vagy hogy csak kevés, és úgynevezett árnyalati különbségek lennének köztük. Ez teljességgel nem áll. Ennek a földi világnak a rotációja is visz magával szellemek millióit és millióit, akik erre a földre vannak utalva, de ezek a szellemek fokozat szerint óriási különbségeket mutatnak. **Vannak szellemek**, akár emberi testben, akár emberi test nélkül, akiknek a lelkében még forr az ellenszegülés mérge, akikben még tombol az az elfajult vad indulat, amely valaha az egek ostromlására ösztönözte a bukott elsődöket. Persze ennek a hajlamnak már csak salakjai azok az elégett és megromlott erők. Az ilyen emberek, ha testben vannak is, felismerhetők arról, hogy telve vannak rosszakarattal, gyűlölettel, és a fennálló renden és minden néven nevezendő igazságon csak rontani szeretnének anélkül, hogy építeni akarnának helyébe. **Ezek azok, akiknek mindig és mindenben igazuk van, és nem túrik azt, hogy másnak valami igaza legyen velük szemben.** Ezek azok, akik ellene dolgoznak mindennek, ami tiszta, szent és igaz. Ezek a társadalom salakja, a rotáció gördülő szekerét visszafelé húzóak. Mert minden egyes szellem, aki erre a földre van utalva, hozzá van kötve hosszabb-rövidebb pórázzal a rotáció gördülő kocsijához. Ezek megsúlyosítják maguk felett a törvényt, mert a rossz tettek, amelyeket cselekszenek, a rossz érzések és gondolatok, amelyeket kibocsátanak, megnehezítik a felettük lévő következmények felhőit, és őket a törvény súlyosan sújtja, mert nekik ez kell, és mert ezt a következményt vonja maga után az ok, amit létrehozta. **Ez az első kategória.**

A második kategória az átlagszellemek, vagy az átlagemberek tömegei. Ezek teszik ki az óriási többséget. Ezek is hozzá vannak kötve a rotáció szekeréhez, de ezek kényelmesen fel is ülnek erre a szekerre, ők nem kívánnak változtatni a meg-lévőn, nekik minden úgy van jól, ahogy van. Ezek azok, akiknek

nincs önálló véleményük, hanem mások véleményét hangoztatják, még pedig, ha lehet úgy, hogy abból rájuk dicsőség származzék. Ezek azok, akik a saját családjukat tartják a legjobbnak, az ő vérségi hozzátartozóikat a legnagyobb zseniknek és a legkiválóbb embereknek. **A saját hazájukat, fajukat és nemzetüket a világ legelső nemzetének a legkiválóbb tulajdonságokkal megáldva, a saját vallásukat, vagy felekezetüket az egyetlen üdvözülési lehetőségnek, mind a többit pedig kárhözatra vivő irányzatnak.** Ezek azok, akik a divatnak behódolnak, még pedig nemcsak a közönséges, hétköznapi divatnak, de a jelszavak divatjának és mindennek, amit mástól látnak, és mástól hallanak. Ezek azok, akik a legkönyörtelenebbek azokkal szemben, akik ezekkel a divatos jelszavakkal, vagy áramlatokkal szembehelyezkedni mernek. **Ezek a hétköznapi lelkek, az átlagemberek, akikre nézve az ok és okozati törvény** — amennyire élő és szellemmel bíró egyéniségre nézve érvényesülhet — **a lehető legtisztábban érvényesül.** Itt az ok az okozatnak körülbelül megfelel, mert ezek nem tesznek semmit, amivel megjavítanák a következményeket, sem meg nem súlyosbítják túlságosan azokat, mivel stagnálnak.

A harmadik kategória azoknak kicsiny csoportja, akik, bár azzal az ezer meg ezer szállal, amivel egy ilyen szellemtársadalom össze van fűzve, szintén hozzá vannak kötve a rotáció szekeréhez, de ezek eléje sietnek a rotáció gördülésének. Ezek azok, akik nem találnak ugyan mindent jónak úgy, ahogy van, de világos értelemmel válogatják ki a jót a rosszból, hogy a jót tiszta és igaz érzésükkel felerősítsék, és a rosszal az ő képességeikhez mértén szembeszálljanak. Ezek azok, akiket a divat nem ragad magával, mert ők már világosabban látnak bele az igazság tükrébe, és a nagy jelszavak őket el nem kábítják, hanem megvan a maguk véleménye, és mástól véleményt nem kérnek kölcsön. Ezek azok, akik a saját nemzetük hibáit meglátják és meglátják a másik nemzet erényeit. Ezek nem gondolják, hogy az ő

vérrokonai a legkiválóbb emberek, sőt azokat, mivel közel állnak hozzájuk, jobban és élesebben meg tudják ítélni. Ellenben, ha a vadidegenben látnak is kiváló tulajdonságokat, teljes tárgyilagossággal föléje helyezik legközelebbi vérrokonaiknak. Ezek azok, akik a vallást, amelybe beleszülettek, nem fogadják el kritika nélkül, hanem abból is kiveszik azt, amit az ő meggyőződésük és lelkiismeretük igaznak ítélné. És ezek azok, akik mindenkor találnak enyhítő körülményt arra, aki megbotlott, mert nekik már talán sokkal több tapasztalat van a hátuk mögött a múltjukban, tehát nem könnyörtelenül elítélni, hanem felemelni és megbocsátani igyekeznek, mert ezt tanulták Attól, aki szintén nem ítélni, de megbocsátani és felemelni jött a földre. *Ezek azok, akik már egyéniségek.* És mivel ezek a rotáció szekerének eléje sietnek, annál a számtalan sok száznál fogva, amivel ahhoz hozzá vannak kötve, előrehúzzák a rotáció szekerét azzal a sok-sok átlagléllel együtt, akik maguk nem hajlandók az előrehaladás érdekében semmit sem munkálkodni. Ezek azok, akik tiszta és igaz érzéseket sugároznak ki a lelkükből és szellemükből, és akik ezenközben nem veszik észre, hogy ők valakik volnának. És végül ezek azok, akiket az ok-okozati törvény nem ér utól. Egyszerűen azért, mert ha tettek is olyasmit, aminek eredményét és következményét fájdalmasan kellene elszenvedniük, de mivel ők a rotáció gördülő szekerének eléje sietnek, azok a következmények, amelyek súlyuknál fogva lassabban haladnak, nem érhetik utól őket.

*

Kedves embertestvéreim! A szellemhívóknak ebbe az utolsó, harmadik kategóriába kellene tartozniuk. A szellemhívóknak nem szabad szubjektíveknek lenniük, nem szabad pártokhoz, csoportokhoz, dogmákhoz és általában véve olyan dolgokhoz tapadni és ragadni, amelyek őket megakadályozhatják abban, hogy a rotáció gördülő szekerének eléje kerülhessenek. Azoknak, akik ennek az új világosságnak katonái, objektíveknek kell lenniük, tisztán és világosan megítélniük mindent,

részrehajlás nélkül. **Ezeknek mindenesetre be kell teljesíteniük azt a két feltételt, hogy tiszta és igaz érzéseket sugároztassanak ki a világba, és magukról ne tartsanak semmit.**

Mert még egyszer ismétlem nektek, hogy az érzések és gondolatok alakot öltenek ebben a világban és ti, ha emberi testben vagytok is, és nem láttok is bele ebbe a világba, amelyben pedig egyidejűleg szintén benne éltek, azért ezek az alakok élnek, és ezek az alakok megkeresik és megtalálják a gondolat sebességével azokat, akikre vonatkoznak. És hiába akarjátok letagadni szavakkal, az érzések és gondolatok mindig többet és igazabbat súgnak a léleknek, mint a szavak.

A spiritisták részére a tiszta és igaz gondolatoknak kell megépíteniük azokat a hajlékokat, amelyekben nyugalmat és békességet talál a lélek a földi élet befejezése után, mert az a hajlék sehohsem kényelmetlen, sehol nem produkál visszariasztó alakokat, mert ki van egyenlítve a törvény; *nem az ő maga erejével, hanem az Isten kegyelméből*, amelybe alázatos lélekkel bekapcsolódott. **Egészen röviden ezek a harmadik csoportbeliek azok, akik megtértek.**

*Megtérés a jelszó! A megtérés pedig nem azt jelenti, hogy valaki megkeresztelkedett, nem azt jelenti, hogy valahová felavatták, nem azt jelenti, hogy szóval és hanggal hirdeti azt, hogy ő megtért, hanem jelenti azt, hogy ő szakított a múltjával; jelenti a csendben és békességben való, Istennek tetsző munkálkodást. Megtérni annyit jelent, mint el-
térni az addigi úttól; nem jelent tehát tökéletességet, de jelenti a szakítást a megismerésnélküliség korszakában le-
élt múlttal. Vagyis jelenti azt, hogy az eddigi helytelen és téves utakat elhagyva, ezentúl tiszta és igaz gondolatokat és érzéseket kíván a világba kibocsátani.*

Mert ahová a tiszta és igaz gondolatok irányítva vannak, azt az illető megérzi, és ezek a tiszta és igaz gondolatok azok, amelyek a rokonszenv ébresztésére alkalmasak; ezek a

tiszta és igaz gondolatok azok, amelyek a harmóniát megteremthetik. Mert *a tiszta és igaz gondolatok megölik és kipusztítják azokat a gondolatformákat, amelyek a rossz érzésekből születtek meg, és amelyek két lélek közt mint elválasztó falak állanak.*

Tiszta és igaz gondolatokra és érzésekre van szükség! És bizony mondom nektek, ha minden erőttökkel és az imádság erejével Isten irgalmát kéritek, és beléje fogódzkodtok, akkor nem is lesz olyan nehéz ezt a két feltételt betölteni: *semmit sem tartani magatokról és tiszta, igaz gondolatokat termelni.* Úgy legyen!

Az utolsó ítélet(**)

Az Úr Jézus Krisztus nevében üdvözöllek benneteket, akire függesztjük mindig a mi tekintetünket. Ő a világosság, az igazság és a megváltás, aki elhozta azt az erőt a földre, amely új életet öntött a dermedt világba, felrázta az alvó szellemeket s új, addig ismeretlen vágányra terelte a haladást, arra a vágányra, amelyen a lehető legkevesebb szenvedéssel és a lehető legrövidebb idő alatt el kell érni a beteljesülést és a földön élő szellemiségnek az üdvözülést.

Igen, a föld egy nagy iskola, amelyben a tanulók éppúgy, mint a földi iskolákban, nagyon különböző képességekkel rendelkeznek. Vannak tanulók, akik minden erejüket megfeszítve, tekintetüket állandóan a tanítók és a tanárok ajkára függesztve figyelnek, tanulnak és erőik megfeszítésével törekednek előre; és vannak tanulók, akik igyekeznek a világosság elől elbújni, hogy a háttérben haszontalanságokat műveljenek, ahol kikerülhetik a tanító tekintetét.

De ebben az iskolában senki sem kerülheti ki a legfőbb Tanító tekintetét, aki ismeri minden egyes tanítványát, ismeri lelkük legkisebb rezdülését is, és aki az örökélet könyvébe bejegyzni mindenkinek a kalkulusát, úgy amint azt megérdemli. És ha egyszer ez a nagy iskola, ez a föld, amely annyira különböző

tanítványokat foglal magában, elérte azt a szintvonalat, ahol a törekvőket a hanyagoktól el kell választani, mi sem természetesebb és mi sem egyezik jobban Isten igazságosságával, mint az, hogy ez az elválasztási processzus bekövetkezik. Be kell következnie szükségképpen, mert ezt követeli Isten igazságossága, jósága és örök szeretete.

*

Előbbi tanításaimban a föld szellemi lakosságát a haladás, az evolúció menetéhez viszonyítva olyan utasokhoz hasonlítottam, akik három csoportra oszlanak. Vannak, akik erejük megfeszítésével, szemüket mindig előre, a célnak szegezve haladni törekcsenek és minden erejüket latba vetik a haladás érdekében. Ezek azok, akik az evolúció szekerét előrehuzni segítik. Vannak továbbá olyan fáradt lelkek, akik gondolkozni restek, cselekedni erőtlenek; ezek felülnek a haladás szekerére, azaz követik a minden ember szokását, és kényelmesen igyekeznek végigélni az életet önállóság nélkül, saját külön akarat nélkül, saját célok nélkül. És végül vannak, akik visszafelé húzzák ezt a szekeret. Ezekről én azt mondtam nektek, hogy ezek képezik a szellemtársadalom salakját.

Ezt a salakot azonban az emberi társadalomnak nem pusztán a legalsó rétege szolgáltatja, hanem valamennyi társadalmi réteg. Éppen úgy ebbe tartoznak azok, akik a legalsó rétegben könyörtelenül fosztják ki embertársukat, hogy vad szenvedélyeiknek hódoljanak, mint a tudománynak azok az úgynevezett reprezentánsai, akik hidegvérrel és rideg elmével portálnak nézeteket, amelyek egész korszakokat fosztanak meg hitűktől, és rabolnak meg idealizmusuktól, valamint azok, akik előkelő állásuk előnyeit a saját egyéni céljaikra fordítják, nem pedig a rájuk bízott ügy javának szolgálatára.

Az igazság szelleme azt követeli, hogy azoknak, akik minden erejük megfeszítésével önmaguknak, vágyaiknak, emberi, földi örömeiknek megtagadásával, talán életek során végig Isten akarata szerint törekedtek élni, egyszer csak el kell érniük

a nyugalom, a jutalom, a pihenés és a békesség idejét. **Isten szeretetével, irgalmával és jóságával csak az fér össze, hogy ne engedje azokat, akik törekszenek, örökké együtt szenvedni azokkal, akik gonoszindulatúak.**

De *Isten bölcseségével* is csak az férhet össze, hogy azokat, akik az osztályt kijárták, mert szorgalmasan tanultak és a vizsgára elkészültek, ne hagyja együtt mindvégig azokkal, akik nemcsak, hogy annak az osztálynak az anyagából vizsgázni képtelenek, de a vizsgatételen olyan nagyot buknak, hogy egy még alacsonyabb osztályba kell nekik kerülniük.

Végül *Isten könyörülő irgalmából és szeretetéből* az is logikusan következik, hogy akik ebben az iskolában tanulni nem akarnak, és benne továbbfejlődni képtelenek, olyan helyzetbe jussanak, ahol az ő fejlődésük újabb, több eredménnyel kecsegtető vágányra kerüljön. **Tehát el kell jönnie annak az időnek, amikor azok, akik ebben az iskolában további fejlődésük feltételeit már nem találják meg,** elkerüljenek egy alacsonyabb, primitívebb, ridegebb törvényű iskolába, amelyben előlről kezdenek azt, amit itt megtanulni elmulasztottak, vagy ami még rosszabb, amit úgy tanultak meg, hogy vele folyton csak ártani akartak.

Mert az olyan szellemeket, akik talán életek során keresztül az önzéssel, az anyag szeretetével, a hitetlenséggel, a gyűlölettel annyira szaturálták magukat, hogy mintegy átadták magukat a sátánnak, hiába is tartaná tovább együtt az Isten szeretete a haladottabb szellemekkel. Az nekik hasznukra nem lenne, mert éppen mivel olyanok, hogy a többiek kizsákmányolásából élnek, minél tovább lennének együtt ezek a kategóriák, annál több lehetőség nyílnék számukra a jobbakkal szemben gonoszásaik érvényesítésére, mivel folyton kisebb ellenállásra, ütközésre találnának.

Azoknak tehát, akik az úgynevezett „kárhozatra” mennek, szükséges is ez a kiválasztás, mert az olyan léleknek, aki telve

van az ellenszegülés érzéseivel, a lehető legjobb az, ha olyan új-játeremtésbe kerül, amelyet egy hosszú-hosszú lelki halál előz meg. **Mert e hosszú lelki halál alatt elhalkulnak, elcsitulnak, úgyszólván meghalnak ezek az ellenszegülő érzések, gondolatok, vágyak és törekvések,** és az a lélek, aki talán aeonok múlva ébred fel, előről kezdheti, az értelem ABC-jénél a kibontakozást olyan rideg törvények nyomása alatt, hogy a tudattalanul elkövetett rossz következménye azonnal figyelmeztesse őt, ha helytelen irányban indul. Csak így, csak ilyen újjáteremtési móddal lehet azokat, akik a rosszban megrögzöttek, újra a fejlődés, az evolúció, — mondjuk a mi nyelvünkön — az üdvösség útjára vezérelni.

Isten igazságosságával, Isten végtelen szeretével, jóságával és bölcseségével tehát nemcsak összefér, de mindezekből az ő tulajdonságaiból szükségképp folyik, hogy el kell következnie annak az időnek, amelyről a mi Urunk azt mondotta, hogy elválasztja a juhokat a kecskéktől, és jobbkeze felé állítja az egyik, balkeze felé a másik csoportot. És akiket a balkeze felé állított, azokat elküldi az „örök” gyötrelemre. **Ez az örök gyötrelem jelent a szellem számára egy úgynevezett örökkévalóságig tartó halált, amikor a szellem nem munkálkodik, hogy azután a Messiás újjáébressze őket, s új fejlődés, új világosság felé vezesse ugyanazzal a szeretettel, amellyel a régi iskolában, a földön vezette, de ahol már további haladás nem volt lehetséges számukra.**

Szükséges ezzel a kérdéssel foglalkoznom, kedves embertestvéreim, mert gondolatokat és érzéseket olvasok a lelkekben, amelyeket szükségesnek tartok leszerelni. Magatok is be fogjátok látni abból, amit elmondandó vagyok, hogy ebben a kérdésben is úgy, mint minden egyéb kérdésben, tisztán kell látni, mert a tévedés homályt vet a haladás útjára.

Isten szeretete, kegyelme és bölcsesége milliószor és milliószor megnyilatkozott már ugyanezen a módon. Tekintetek csak fel — ti emberek, akik annyira szerettek állandóan a

földre tekinteni — egy derült éjjelen **az égre, és lássátok meg magatok felett azt a sok-sok ezer csillagot**. Hiszen ezekről tudjátok, hogy mind lakott világok, szellemek lakóhelyei, amelyek szintén a bukás következtében jöttek létre, és egyenként váltak ki valahonnan, ahol azok a szellemcsoportok, amelyek ezeken a lakott világokon élnek, további fejlődésük feltételeit már nem találhatták meg.

*

Azt mondjátok, Isten nem lehet olyan kegyetlen, hogy az egyik csoportnak további előmenetelt és boldogabb létet, a másik csoportnak pedig dermedtséget és halált szánjon. Embertestvéreim, valójában nem is az Isten teszi ezt, hanem teszük ezt önmagunkkal a szellemek. Megkísérlem megértetni veletek, hogyan. Az Isten szellem, aki önmagából teremtette a szellemeket. Isten gondolatokat és érzéseket teremt, amelyeknek Ő kifogyhatatlan és örök forrása; ezek a gondolatok és érzések, mint szellemi egyéniségek lépnek bele a világba és az életbe.

Az Istennek, a Teremtőnek ezt az attribútumát a maga parányiségében a teremtett szellem is magával hozta. A szellem is teremt gondolatokat és érzéseket. A tisztább, jobbérzésű, haladottabb szellem tisztább, nemesebb gondolatokat és érzéseket sugároz ki magából. **Ezek az ő teremtményei, ezek a gondolatok és érzések, mint erők köréje sereglenek, és fluidokat termelnek. A fluid már bizonyos értelemben anyagnak tekinthető. Ezek a fluidok, amelyeket a szellem az ő gondolat- és érzéksugárzásaival így megteremt, képezik az ő ruháját, az ő otthonát, s egyben a rendelkezésére álló eszközöket a további tevékenységre.** A tisztább és magasabb szellem tisztább és igazabb érzéseivel és gondolataival felemelő, finom, — hogy földi szavakkal éljek, mivel másféle szavakkal élni nem tudok, — légies fluidokat termel, amelyek az ő minden legkisebb érzésrezdülésének engedelmeskednek, amelyek őt, mint fehér burok veszik körül.

A mélyen bukott szellem, akinek a lelkében az ellenszegülés érzései ütöttek tanyát, teremtőképességénél fogva szintén gondolatokat és érzéseket bocsát ugyan ki magából, és ezek a gondolatok és érzések is fluidokat termelnek, de ezek a fluidok nehéz, sűrű, sötétszínű tömeget képeznek, amely az alantas szellemet mint perisprit, mint a szellem hasonmása, majdnem mint maga a földi test veszi körül. Merev, nehezen hajlítható, akaratának nem engedelmeskedő, hanem az ő belső fogyatékoságait nagyon is szemléltetően feltüntető vastag páncél ez, amelyben a szellem természetesen nem érzi jól magát. De ő maga teremtette ezt, ez az ő hajléka, ez az ő otthona; ezek azok az erők, amelyek őt körülzárják.

Nos, testvéreim, mindezekon az erőkön kívül érvényesül még egy erő: Isten kegyelmének ereje, (mert hiszen egy kegyelmi korszakban él ma a föld, amikor az Isten ereje, az Isten kegyelme fokozottabb mértékben sugárzik alá a bukott, a küszködő, az érés előtt álló földi szellemesrege), és ez a kívülről jövő örök erő áthatja azokat a burkokat, amelyeket a szellemek maguk körül teremtettek. Mivel pedig ez az erő tiszta és igaz: ennél fogva az alacsonyrendű szellemeknek sűrű burkait — hogy ismét emberi kifejezéssel éljek — bizonyos mértékig felhigítja, s benne a szellemnek bizonyos kis mozgási szabadságot biztosít. **Mihelyt azonban ez a kegyelem visszavonul**, — pedig ez a kivételes kegyelmi korszak nem fog örökké tartani, — **akkor ezek a sűrű burkok, ezek a nehéz testek, fluid testek, amelyeket a mélyen bukott szellemek teremtettek maguknak, összezárulnak, megsűrűsödnek. S a saját súlyuknál, annál a vonzásnál fogva**, amelyet rájuk a bennük élő alantas szellemek gyakorolnak, **magukba zárják őket**, és az öntudatuk el fog veszni, még mielőtt a földi, anyagi világban az elkülönülés bekövetkeznék. *Ők zárják be önmagukat, és nem az Isten hatalmi szava zárja be őket.* Mihelyt Isten kegyelme átengedi terét a törvénynek, a törvény automatikusan érvényesül, és mindenki azt aratja, amit vetett.

A ti írásaitokban ez van írva: „Térjete meg, mert az idő közel van.” És amikor mi azt mondjuk, hogy az idő közel van, ez nem azt jelenti, hogy az idő távol van, és talán évezredek állnak még rendelkezésre. Gondoljatok csak arra, hogy ha mi leszállunk közéték, és emberi szervezettel, emberi aggyal, emberi nyelvvel próbáljuk előttetek érzékelhetővé tenni azokat a szellemi igazságokat és szellemi történeteket, —amelyeket, óh, bár tudnánk közvetlenül a lelketekbe beültetni! — akkor mi számolunk az emberi felfogással, az emberi fogalmakkal addig a rövid ideig, míg alámerülünk az eszköz külön lelki világába, amely világból hozzátok beszélünk; addig az ideig magunk is mint emberek gondolkozunk, és csak úgy tudjuk megközelítőleg ecsetelni előttetek azokat az igazságokat, amelyeket a szellem a szellemnek közvetlenül is át tud adni az esetben, ha a szellem nyitva áll számára és ha köztük kevés fokozati különbség van.

Tehát, amikor azt mondjuk nektek, hogy az idő közel van, emberi fogalmak szerint kell azt érteni, úgy, mint ahogy az már régebbi kijelentésekben is írva van és mondva volt. *Közel van!* Tekintsetek csak körül és lássátok meg, hogy a gabona készen áll az aratásra, és lássátok meg azt a már emberi szemmel és értelemmel is megállapítható óriási elkülönülést, ami a juhok és kecskék közt mutatkozik! Nézzétek meg, hogyan tömörül az egyik táborba a hívők és a hitre szomjazók csoportja — mindegy, akármilyen néven, címen, kategóriában és bármilyen keretek közt — és hogyan távolodik el tőle a másik csoport. Azoknak a csoportja, akik igyekeznek az Istennel szembeheleyzkedni, akik még a templomokat is elveszik azoktól az egyszerű hívő lelkektől, akik csak ott tudnak Istenhez felemelkedni, mert azt hiszik, hogy Isten csak kézzel épített templomokban lakik. Már ott tartanak, hogy megtiltják még Isten nevének a kiejtését és az Istenhez való imádkozást is! És ez nem pusztán abban az egy országban van így, ahol ez uralkodó rendszer lett; ez így

van mindenütt, azzal a különbséggel, hogy egyebütt a társadalmi felfogásban van így, és nem a hatósági intézményekben.

A kivételes kegyelem napja még süt, de nem fog örökké sütni. Ez a kivételes kegyelem hozta létre ezt a kinyilatkozást is, amelyet a szellemek hoznak tinektek, amiről már egyszer mondtam, hogy nem a föld fejlettségének folyománya, hanem magasabbrendű világok közlekedési módja. Isten végtelen jóságában, atyai irgalmában, amellyel lehajol mélyen elesett gyermekeihez, elmegy csaknem a személyes közlekedés lehetőségéig akkor, amikor szellemgyermekait elküldi, hogy emberi szavakkal is beszéljenek azoknak az embereknek, akik a test páncéljából nem láthatnak bele a szellemi világba, hogy arról a rotációs szekérről minél többeket tudjon még megmenteni, hogy minél többen igyekezzenek annak eléje kerülni, hogy előresegítsék azt, ahelyett, hogy visszahúznák.

A harmadik kijelentés, amely a kegyelmi korszaknak eszköze, Isten egészen külön, speciális ténye, amely maga sem tart már soká. A spiritizmus létezni fog talán mindvégig, és lesznek még „tudósai” is ennek az új igazságnak, és lesznek „eszközei” bőségesen; azonban *azok a kijelentések, amelyek új igazságot hoznak az embereknek, amellyel felnyitják a látni vágyó szemeket, már csak rövid életűek lesznek, egészen rövid életűek, és a továbbiakban meg kell élni abból a táplálékból, ami az alapvető kijelentésekből, mint igazság elősugárzik.* Meg kell élni, s fel kell használni éppen úgy, mint ahogy a Krisztus által hozott mennyei igazságokat az ő egyszerű, tanulatlan tanítványai adták tovább az utánuk következő nemzedékeknek. Mert jóllehet az azóta elmúlt hosszú századok kitermeltek tudósokat, katedrákat, professzorokat seregszámra azoknak a tudományoknak a tanítására, amelyek kisarjadzottak abból a pár lapból álló evangéliumból. De a megváltást nem a tudósok, nem a katedrák, nem a professzorok hozták az emberiségnek, hanem hozta a názáreti ács fia, és hozta az a tizenegy egyszerű, szegény, két keze munkájából élő ember: az ő tanítványai.

Ekképpen az Istennek ez az új kegyelmi kijelentése is ki fog termelni „tudósokat”, akiknek tekintélyük lesz a többi ember előtt és könyvek tömegeit, amelyek hosszasan fogják magyarázni ezeket az egyszerű igazságokat. **De nem ezek a „tudósok” és nem azok a könyvek fogják megváltani azokat, akik még megválthatók lesznek, hanem az a néhány alapvető kijelentés, amelyet egyszerű, névtelen szellemek minden hangzatos külső cím és rang nélkül hoztak a tanulni vágyóknak, akiknek füle nyitva volt a hallásra és szeme a látásra.**

*

A harmadik kijelentés, és az a kegyelmi idő, amely megszülte, el fog múlni, és akkor bekövetkezik az, amiről az Úr Jézus Krisztus szólt, és a ti új tudományotok alapvető kijelentései is szólnak. Be fog következni nemcsak a lelkek elkülönülése, de az anyagi világ átalakulása is azért, hogy azok, akik Istennek szolgáltak, egy magasabb rendű, egyszerű, igaz társadalomban élhessenek, amely társadalomban alapvető becsületbeli kötelesség lesz az, amit az Úr Jézus Krisztus kijelentett: **Ne tégy másnak olyat, ami neked rosszul esnék.**

Ez lesz a törvény ebben a társadalomban. De erre nem írott paragrafusok fogják rákényszeríteni ennek a társadalomnak tagjait, hanem ez a törvény minden egyes tagnak a lelkébe mélyen bele lesz vésve; olyan erőteljesen, mint ahogy a két kőtáblába a tízparancsolat bele volt vésve, amelyet Isten Maga vésett bele. Ezt a törvényt is Isten Maga vési bele minden egyes gyermekének lelkébe, aki ennek az új társadalomnak tagja lesz, azzal a meghálálhatatlan kegyelemmel és irgalommal, amelyet minden egyes szellemgyermek felismer akkor, amikor rájön arra, hogy ő magától semmire sem képes, és megérti, hogy mindent az ő érdeme nélkül, egyedül az Isten kegyelme és irgalma adott neki. **Mert amikor megértette, hogy ezért Istennek mivel tartozik, akkor kitörölhetetlenül belevésődik a lelkébe az a parancs, hogy senkinek olyant ne tegyen, ami neki magának**

rosszul esnék, ha más tenné azt vele. Azon fog igyekezni ennek az új társadalomnak minden egyes tagja, hogy ezt a parancsot, amennyire lehet, túl a követelményen, egészen az áldozatig teljesítse.

Képzeljétek el ezt az új társadalmat, amelyben nem lesz bíróság, mert ott nincs bíraskodnivaló, ahol mindenki a másikkal a legjobbat igyekszik tenni. Nem lesz katonaság, mert minek oda katonaság, ahol senki senkinek ártani nem akar sem egyenként, sem tömegekben. Nem lesz rendőrség, mert hogyan kellene a rendet őrizni ott, ahol azt senki megbontani nem akarja, és nem lesz az a szörnyű sok terhes és nehéz intézmény, amelyet ezen a szegény földi világon és az ehhez hasonló mélyen bukott világokon a rajtuk élő alantas szellemek rossz gondolatai, rossz érzései és gonosz akarat megmozdulásai hoztak létre. Képzeljétek csak el élénken ezt az új társadalmat. És ha elképzeltétek, akkor gondoljátok el, hogy ilyen társadalomba csak nem lehet bebocsátani azokat, akiknek minden törekvésük csak az volt: megrövidíteni másokat és magukhoz ragadni mindent. Ezt a két kategóriát szét kell választani; úgy az előbbi, mint az utóbbi csoportnak a fejlődés további feltételeit egy új kezdéssel kell megadni. És ha elképzeltétek ezt az új társadalmat, akkor kérdezem, nem kívántok-e tagjaivá lenni ennek az új társadalomnak? Persze, hogy kíván tok! És tagjaivá is lehettek.

Higgyetek el nekünk két dolgot. Higgyétek el először is azt, hogy *mi a lelkünk legmélyéből eredő szeretettel szeretünk benneteket*, és ez a mélységes szeretet minket mindenre képesítene, hogy titeket elesettségetekből felemeljünk. Azután higgyétek el nekünk, hogy azokat az igazságokat, amelyeket nektek hozunk, nem azért hozzuk, hogy innen eltávozva azt mondjátok: „szép manifesztáció volt”, hanem azért, hogy megvalósítsátok; mert ezek hasznosítható, gyakorlati igazságok. **Ezért igyekeztem most is határozottan rámutatni a dolgokra, emberi fogalmak szerint, majdnem évszámokkal fe-**

jezve ki magamat. Az a célunk, hogy bejussatok ebbe az új társadalomba. És bár ehhez erőfeszítésre lesz szükség, de ez az erőfeszítés nem olyan keserves munka, mert a legkisebb eredmény is boldoggá tesz majd benneteket.

A munkát azonban kezdjétek el még ma, és nem holnap. **Ne gondoljátok, hogy még tízezer esztendő van hátra és megszámlálhatatlan testöltés lehetősége, mert ismétlem nektek: az ítélet közel van, annyira közel, hogy már nem mind-egyikőtöknek fog sikerülni addig még egy testöltést kapnia.** Tehát azt mondom nektek, tegyetek meg mindent, hogy a ti egyéniségeteket kibontsátok abból a burokból, amelybe bűneitekkel beburkoltátok.

Bátorításul már most megmondom nektek, hogy azért, mert ennek a harmadik kijelentésnek katonáivá, szolgálivá, híveivé szegődtetek, ha a lelketek minden erejét megfeszítitek, — ami nem jelent akrobata mutatványokat, — egyetlen élet alatt, még ebben az életben, — pedig már nem vagytok gyermekemberek, — nagyon sokat elérhettek. **A helyesen megválasztott mód, a helyesen megválasztott út messzire vezethet benneteket;** sokat elérhettek, sokat lehánthattok magatokról abból a sűrű burokból, ami a ti egyéniségeteket takarja. És ha a leghatalmasabb fegyvert: a hitnek fegyverét és a leghathatósabb védelmi eszközt: az alázatosságnak pajzsát kezetekbe ragadjátok, és soha le nem tesztitek: ez az egyetlen élet, amelyet most éltek, általatok nem is remélt boldogító gyümölcsöket teremhet számotokra. Úgy, hogy akkor, amikor átjöttök ebbe a világba, megsemmisülten borultok le az Úr előtt, látván azt, hogy milyen piciny volt a ti munkátok, amellyel az eredményt elősegítettétek, és milyen óriási volt az Isten kegyelme, amely benneteket felemelni segített.

Akkor a lelketekben az az alázatosság, amelyet itt a földön kell gyakorolnotok, a megszügyenyülés árán hatalmas erővé növekszik, és a lelketek egyszerre megtelik szeretettel Isten

íránt, és szánalommal azok íránt, akik szenvednek, és akik nem látják még a világosságnak azt az örömét, amelyet ti látni fogtok. Bontsátok ki a ti egyéniségeteket, embertestvéreim! De ez az egyéniségkibontás ne jelentse azt, hogy: „én ember hatni, erőt kifejteni akarok”. Éppen ellenkezőleg: **ne igyekezzetek „jóvá-tenni”¹ semmit, és ne számolgassátok azt a jelentéktelen kis munkát, amelyre képesek vagytok. A szenvedéseket ne tekintsetek úgy, mint kamatozó tőkét, mintha azokkal ki-egyenlíthetnétek a tartozásokat!**

Mindezeknek az ideje elmúlt; **menteni, amit lehet; kapaszkodjatok bele mind a tíz körmötökkel a kegyelembe, amely ingyen adatik nektek, ha kikönyörgitek, és ha arra magatokat aláztatosságotokkal érdemessé teszitek. Kapaszkodjatok bele egész lelketekkel az Úr Jézus Krisztusba, aki ezt az egész földet a rajta lévő szellemsereggel felfelé, mindig magasabb régiókba igyekszik emelni.**

Úgy bontsátok ki a ti egyéniségeteket, hogy tudatosan vessétek le azt a sűrű, vastag burkolatot magatokról, amely ezt az egyéniséget takarja, hogy az Isten kegyelmi világossága közvetlenül érhesse a ti szellemeteket. Mert ha ez a kegyelmi világosság belesugározhat a ti lelketekbe, a ti szellemetekbe, ez megtöltheti azt szeretettel, jósággal, aláztatossággal és azzal az erővel, amely nélkül szűkölködtek, és amelyet ti magatokból kitermelni, akár-hogyan erőlködtek is, Isten nélkül, képtelenek vagytok.

Tehát hagyjátok el a ti emberi éneteket, és szellemi éne-tekre fordítsátok tekinteteket. Ne kedvezzetek a ti emberetek-nek, hanem engedjétek levegőhöz és szóhoz jutni a ti szelleme-tek. *Legyen hitetek;* ami azt jelenti, hogy tartsátok igaznak azt, amit Isten ígér, és ne tartsátok igaznak azt, ami közvetlenül a szemetek előtt van és kívánatos. Mert az igaz ember hitből él,

---

¹ * Azaz ne higyjétek, hogy a jelen szenvedéseivel jóvá teszitek a múltnak bűneit.

a hit pedig nem más, mint az Istenhez való pártolás. Legyen hitetek, legyetek alázatosak, legyen reményetek, és ne engedjétek magatokat elcsüggeszteni a múlt sötét árnyaitól, mert ezt a csüggedést is a sátán, az ellenszegülés igyekszik belopni a lelketekbe. Kezeteket az eke szarvára tettétek, ne nézzetek hátra, de nézzetek előre, mert elöttetek megy Krisztus az ő ragyogó fehér ruhájában. És ha mindig előre tekintetek, akkor nem fogjátok őt szemetek elől téveszteni, hanem keresitek az ő ragyogó lábnyomait, és azokon a ragyogó lábnyomokon haladva eljuttok abba a relatív mennyországba, amely a föld törekvő szellemeire vár. Az Úr Jézus Krisztus nevében köszöntöttem titeket: az Úr Jézus nevében búsúszom tőletek; igyekezzetek az övéi lenni!

A bűnök erőrétégei(**)

Ezúttal a hitetekre apellálok, mert hiszen a hit az, ami a testben élő szellemnek megkészíti az utat, hogy minél nagyobb világossághoz jusson. A hit az, amely az ember lelkében, kezdetben csak mint halvány gyertyafény, később mint lobogó fátyla ég, és igyekszik megvilágítani olyan homályban lévő és addig titokban maradt igazságokat, amelyek a lélek táplálására alkalmasak és szükségesek. Hogy végül ez a hit lobogó lánggá növekedjék, és bevilágítsa a lélek legrejtettebb zugait is, hogy abban semmi homályban ne maradjon, hanem átlátszó fehéren tündököljön nemcsak magának az egyénnek örömeire, de mindazoknak örömeire és haladására, akik számára az egyén világossága világíthat.

A hit olyan dolgok valósága, amelyeket nem látunk.

Az igaz ember azért él a hitből, mert valóságnak tartja azokat, amelyeket nem lát, és amelyeket neki az Isten küldöttei, valamint a lélek benső bizonyossága tárnak fel. Igazságnak tartja az Isten ígét, amelyek a szentírásban vannak lefektetve, annak dacára, hogy azok csupán ígéretek, csupán reménységek, és olyan dolgokról való tanítások, amelyeket kézzel megfogni nem lehet.

Mindezeket igazságnak tartja az igaz ember, ellentétben mindazzal, ami a szeme előtt van, ami előtte kívánatos, amit megszerzeni a földi ember nagyon szeret, mert az ő testi énjének kedvez.

Röviden: a hit az igaz embert arra képesíti, hogy lemondjon a ma örömről, amely bizonyos, a holnap ígéretéért, amelyet csak kilátásba helyeznek előtte. És még rövidebben: a hit az Istenhez való csatlakozás: ahhoz az Istenhez, akit nem látunk. A hit az az erő, amely összeköti a teremtményt a Teremtővel, és összeköti a lelket azokkal az igazságokkal, amelyek a Teremtőből folynak, és ezáltal mind több és több ilyen igazságnak készíti meg az utat abba a lélekbe, amelyben a hit gyökeret vert.

Ezt a hitet kérem én tőletek, mert a hitnek közvetítése nélkül olyan igazságokat hirdetni nektek, amelyek előttetek nem kézfelfoghatók, meddő dolog. Mert a hit nélkül, amelynek a lelketekben kell élnie, ellenállásra találunk a ti lelketekben, és azok az igazságok, amelyeket mi a ti felemeléstekre szánunk, gátat találnak, nem tudnak belétek hatolni, és nem tudják a ti bensőtöket megvilágítani úgy, mint ahogy azt meg kell világítani, különösen most, amikor „az idő közel van”.

A hit a haladás első feltétele. A hit nem jelent „elhívést”, mert az elhívés valaminek az elfogadása azért, mert azt valaki mondta, tehát a tekintély kedvéért, vagy a hely kedvéért, ahonnan az elhangzott. A hit erő, az elhívés gyengeség. A hitnek benső erőnek kell lennie, amelyről Pál azt mondja, hogy az ember lelke kutatja az Isten Lelkét is, mert Belőle való. Az igazi hit élő kapcsolat nemcsak Isten és az ő teremtményei közt, hanem az Isten küldöttei és azok közt is, akikhez küldve vannak. Ha a hitetek valóságos, élő hit volna, ha a ti hitetek olyan volna, amilyennek azt mi kívánnánk látni, akkor az igazság tükrébe sokkal mélyebb bepillantást tudnánk nyújtani nektek. Olyan igazságokat és világosságokat tudnánk előttetek feltárni, amelyeknek ragyogása boldoggá tenné a ti benső éneteket, és amilyenekről ez idő szerint fogalmatok sincs.

Hogy összefoglaljam mindazt, amiről eddig beszéltem, de azt mégis kellő rövidezséggel tárjam fel nektek, csak a lényeges dolgokra terjeszkedhetem ki.

Mindent az Egynél, Istennél kell kezdeni. Isten az őszszellem, Isten az örök. Rajta kívül nincs senki és semmi. Minden lét belőle ered. Isten teremtőképeességében gondolatokat és érzéseket sugároz ki maga körül, és teremtményei a szellemek szintén gondolatokat és érzéseket sugároznak ki maguk körül, mert a teremtőképeességet ők is megkapták teremtő Atyjuktól. Tehát mi szellemek és emberek szintén teremtünk életünknek minden pillanatában, mert mindig gondolkozunk és érzünk; ezeknek vibrációi kisugároznak belőlünk, és alakokat is öltenek abban a szférában, amely a mi otthonunk, annak a szférának anyagából, amelyre a hasonlóságnál fogva hatni képesek vagyunk.

Hiszen még kísérleti tanulmányokat is végeztek emberek abban az irányban, hogy gondolatokat lefotografáljanak, és az elgondolt dolognak materiális alakját kapták a képen. Nyilvánvaló tehát, hogy amit mondok nektek, ha nem is látjátok, annak mégis ténybeli és kézzelfogható bizonyítékát tapasztalhatjátok. Természetes, hogy az ember gondolatai abban az alacsony szférában öltenek alakot, amelyben él. Egy szellem, aki magasabb létsíkon mozog gondolataival és érzéseivel, — amely gondolatoknak és érzéseknek formája nem hasonlítható tárgyi és emberi formákhoz — abban a szférában és abban a magasabb és tisztultabb légkörben alkot, amelyben ő él.

Ugyanúgy Isten is. Mikor ő, a Legmagasabb, a Legtisztább, az ősszellem kisugározza az ő gondolatait és érzéseit, azok szintén alakot nyernek, és ezek a szellemek. Ezek azok az őstitkok, akikről régebben beszéltem. De ezek akkor még, amikor a Teremtő alkotó kezéből kikerültek, nem voltak titkok, mert világosak, ragyogók, csodálatos szépségben tündöklők voltak, akik egymásban látták az Atya tisztaságát, jóságát, boldogító szeretetét, és harmonikus, végtelenül boldogító sereget alkottak Teremtőjük körül.

Minden egyes ilyen Isten Szelleméből való egyénesült gondolatnak, ugyancsak az Isten által ajándékozott életprincípiumból egy-egy nagy tömeg képezi a tulajdonát. Azután jött a bukás. A szellem látva nagy gazdagságát és óriási hatalmát, amellyel rendelkezik, a lelkében felbukkanó téves gondolat révén meglazítja azt a kapcsolatot, amely őt Teremtőjéhez, az Atyához fűzi. Ezáltal beáll az első homály azon a ragyogó aurán, amely őt körülveszi, s egy bizonyos erőréteg képződik körülötte, amely erőrétegben *a gőg* csirája szunnyadozik.

A szellem látóköreét a benne létrejött ellenszegülő gondolat eleinte csak alig észrevehetően, de hovatovább jobban és jobban észrevehető módon meghomályosította, s ez még nagyobb és fokozottabb erőgyűjtésre ingerli őt, elannyira, hogy ez a felhalmozott erő szétrombolja az egyéniségét, és a két fél elválik egymástól, nem marad más összekötő kapocs köztük, mint a sóvárgó vágy egymással egyesülni. *Az érzékiségnek* őscsirája ez, amely a második erőrétegbe burkolja be a szellemet.

Az a fényes lelki vagyon, amelyben élt, meghomályosult, annak a ragyogó atmoszférának világossága megtörött, mind sűrűbbé és sűrűbbé vált; és az az erőfeszítés, amelyet most félerővel kifejt, és az a tehetetlenség, amelyet érezni kénytelen, megbontja benne a szeretet érzését és helyet ad *a gyűlöletnek*. Mert nem tudja másképp kifejezésre juttatni azt az elégtelenséget és azt a kétségbeesést, amely az ő erőinek pusztulása és rohamos hanyatlása felett eltölti a lelkét. A gyűlölet újabb erőréteget von köréje. Ezek a rétegek mind abból az anyagból képződnek, amely anyag a szellem tiszta, ragyogó, fehér burkolatát képezte, és amit magához ragadott.

Azután a süllyedés mind tovább-tovább viszi, mindig mélyebben és mélyebben távolítja el őt Istentől. De a Teremtő, az Atya könyörülő irgalmában utána küld eltévedt szellemgyermekének olyanokat, akik tiszták maradtak, akik őt szeretik, akik hatalmasak és erősek. Mikor aztán egy-egy ilyen ragyogó, magas, tiszta szellemgyermek megjelent az elbukottak körében,

ezeket elfogta az *irigység* azok szépségének és a saját rútságuknak láttán, és az irigység újabb erőréteggel vonta be őket. És akik vissza nem fordulnak a jobb belátás útján, azok még tovább süllyednek le, míg egészen anyagi világra nem kerülnek. Itt már az ösindulat, amely őket egykor arra indította, hogy minél több erőt gyűjtsenek maguknak, most az anyagban nyilatkozik meg, és arra törekszenek, hogy az anyagból, az anyagi értékekből harácsoljanak minél többet a maguk örömeinek kielégítésére. Az *önzés* újabb erőréteggel burkolja be őket.

Végül az anyag egészen öncéllá válik, az Istennel való kapcsolat és az Istenről való tudat teljesen meghomályosul, fel lép az *anyagimádás* egy sűrű, vastag, nehéz erőréteggel burkolva be a szellemet, amely Istennek valódi Lényéről való fogalmát annyira elhomályosítja, hogy immár nem is tud Istenre, mint szellemi Lényre, szellemi valóságra gondolni, hanem bálványokban ábrázolja meg hitének tárgyait. Kőből, fából és ércből torzalakokat alkot magának, állatokat imád, mint amelyekben meg van testesítve az az erő, amelyet többé nem szeret, nem tisztel, de amelytől fél. *Ez a bálványimádás.*

Ez után a szomorú sorozat után már csak egy következhet, ami a legszomorúbb: a szellemi halál. A szellemi halálnak kell következnie, mert ha valaki Istennel való kapcsolatát elveszítette, az ki is került az életből, mert hiszen az életet Isten ajándékozta. Amikor egy-egy ilyen szellemcsoport eddig eljutott, hogy „kivették a külső sötétségre” és ott az éjszakában kell bevárnia, míg az élet első pirkadása számára újból felvirrad, akkor áll be az igazi szellemi halál.

*

Isten kegyelme azonban mindenkor, a végtelenségeken keresztül, térben és időben, mindenütt nyomon kíséri az ő teremtményeit, és őket minden érdemtelenségük, bűnösségük, rosszaságuk és romlottságuk dacára is folyton-folyvást visszaédesgetni törekszik.

A holt világot, amelyben minden élet megdermedt, — hogy emberi szavakkal fejezzem ki magam — éppen hogy kikerült a külső sötétségre, az Isten kegyelme és az Isten által kibocsátott életáram folyton és folyton körüljárja, simogatja, életre igyekszik kelteni. Az életáram folyton nyaldossa a holt világot, míg végül azon az életnek első parányi megnyilatkozása ismét megjelenik.

Egy ízben részletesen beszéltem nektek erről, azért most nem részletezem, hogy egy ilyen holt világban hogyan bontakozik ki lassan az ásványi élet, utána a növényi vegetáció, amely lenyúlik a földre, és a légkör erőiből és a föld anyagából együttesen hogyan szervez egy új életformát további fejlődése rendjén. Hogyan fejlődik és bontakozik ki az állati élet, és hogyan lesz egy ilyen holt világból — amelyet akkor, amikor rajta az élet megdermedt, nem légkör, hanem csak a halál sötét leple burkolt be — lassanként ragyogó vegetációjú és szerves életre alkalmas új égítést.

Mikor azután egy ilyen világon minden elő van készítve, amikor már az állati élet, a szerves élet a kellő tökéletességig felfejlődött, akkor az a kegyelem, amelynek árama folyton körülengeli a bolygót, életre ébreszti az első elaludt szellemeket. Ezek az első ébredező szellemek, akik egy örökkévalóság álmát döngölik ki a szemükből, elfeledték az ő ellenszegülésüket, elfeledték a tudást, a törekvést, a bosszút, az irigységet; mindent elfeledtek, s jóllehet azok a bizonyos megdermedt erőretek őket továbbra is beburkolva tartják, de a lelkükben a szenvedélyes viharok elhalkultak. Ezek az újonnan ébredező szellemgyermek az ő bukott világukon testet kapnak, amelyet az addig előkészített állati élet produkált: állatemberekké lesznek.

Mindazt a munkát pedig, amit egy ilyen bukott világ felébresztésére végre kell hajtani, Isten tiszta gyermekei, Isten jóakarató, engedelmes és bölcsességgel megáldott gyermekei készítik elő, ők vezetik az új világnak kibontakozását, ők fejlesztik ki flóráját, faunáját. Azzal a szerető gondoskodással, amellyel

egy fiatal anya újszülött gyermekének fekhelyét készíti elő, készítik elő ezek a tiszta szellemek ennek az új világnak az életre alkalmas voltát, hogy a felébredő csecsemők, ezek az engedetlen gyermekek mindent készen találjanak az életre.

Lássátok meg ebből Isten mindenkor való *ingyen* kegyelmét. Tehát a szellemi ébredés az új világon megtörtént, a szellemek csoportosan ébrednek fel, kapnak testeket és életet. Ez az élet primitív, nem más, mint a természettörvény által vezetett ok-okozati törvény érvényesülése, örökös ütközések, küzdelem a léttel, összehasonulás a meglévő körülményekhez: képezik ezeknek az újonnan felébredt szellemeknek életét, és teszik ki életük tartalmát.

Hosszú-hosszú évezredek, százezer évek, millió évek múlhatnak el, míg odáig viszi a fejlődés ezeket a szellemeket, amikor beáll annak a lehetősége, hogy annak az első erőrétegnek lehántását munkába kezdje rajtuk Isten gondviselő szeretete. Míg ez elkezdődik, addig már sokat tanultak ezek a szellemek; addig a tudásuk földi értelemben már virágzó kultúrává növekedik. Kitérek itt most a földi kultúrára. Tulajdonképpen az a tudás is, amelyet a pogányság összegyűjtött és felhalmozott, lényegében ugyanolyan értékű, mint a ma élő emberiség tudása.

Ne tévesszétek azonban össze a megismerést a tudással. Tudás alatt emberi tudományt értek. **Az emberi tudomány nem más, mint a föld viszonyaihoz való alkalmazkodás rendszere.** Innen van, hogy a földi tudományban tudósok, ha ebbe a mi világunkba átkerülnek, tudatlanok és teljesen elmaradottak lehetnek, annyira elmaradottak, hogy őket nem egyszer olyan szegény földi emberszellem veszi pártfogásába, akinek a földön még csak az ABC megtanulására sem volt alkalma. **Tehát az emberi tudás, a tudomány magában véve, szellemi tekintetből, egészen jelentéktelen dolog.**

Szükségesnek tartom előttem is hangsúlyozni ezt, mert a földi ember ilyen földi szempontoknak túlzott fontosságot tulajdonít, és az a túlzott fontosság, amelyet ilyen

emberi, földi értékeknek — mint p. o. a „műveltség” — tulajdonít a földi ember, elháríthatatlan akadályául szolgálhat a testvéri szeretet és az alázatosság megerősödésének. Pedig mindenkinek, aki szellemileg haladni akar, minden hátsó gondolat nélkül magáévá kell tennie azt a gondolatot, hogy ő, még ha a társadalmi rangfokozat legmagasabb polcán állana is, semmivel sem különb, mint az a nagyon szegény ember, akinek az emberi „műveltséghez” vajmi keves a köze van, aki lent a szennyben és a piszokban mások legalantasabb munkáit végezve tengeti életét. Számtalan példát mutattunk be itt nektek, amelyekből megtanulhattátok, hogy az ilyen mélyen eltemetett emberi egzisztencia a szellemvilágban nem egyszer értékesebbnek bizonyult, mint a társadalom legmagasabb polcán álló emberszellem.

Ez után a kitérés után most visszatérek elejtett fonalamhoz. Tehát a pogány kultúra, illetőleg az a tudás, amelyet a föld elért, kifejtett, megörökített, rendszerbe foglalt, éppen olyan előkészítő művelet volt az Isten megismerésére, mint amilyen előkészítő művelet volt a föld lakhatóvá tétele a szellemek felébredésének időpontjára.

Amikor az idő arra megérett, hogy az Isten szava először elhangozzék a földön, Isten elküldte a földre szolgáját Mózeszt, és tíz parancsolatot adott a kezébe. A tíz parancsolatnak mindegyike egy-egy hatalmas pörölyütés azokra az erőrétegekre, amelyek a bukott szellemet bukásának szomorú útján fokozatosan beburkolták. Olyan hatalmas pörölyütés, hogy azok, akik a tíz parancsolat belső szellemi igazságát magukévá tették, Istennek magában ebben a kegyelmi tényében elérték érettségüket, és befejezhették földi nehéz küzdelmüket, hogy a földnek magasabb, emelkedettebb szféráiban folytassák tovább azt a munkát, amelyet a földön dicsőségesen végrehajtottak. Azonban vajmi kevesen voltak ilyenek. **Hiszen Isten kegyelme pazarul, túl-**

áradó mértékben hull mindig a földre, de abból a kegyelemből az itt élő szellemsereg mindig csak egy parányi, egy igen piciny hányadot használ fel a maga javára.

A Tízparancsolat is orvosság volt valamennyi erőréteg lehántására; de akiknek ez adatott, azok közül vajmi kevesen használták fel a maga egészében ezt az isteni ajándékot, azt az erőt, amely a tízparancsolatban rejlik. A tömeg megmaradt csak az első és legfőbb parancsolatnál, amely a bálványimádást ítéli el és tiltja meg azoknak, akiknek Isten e parancsolatokat küldte. Mózes a bálványimádásba merült tömegeknek Istent, mint szellemi valóságot mutatta meg, de az értelmetlen tömeg, amely a néma bálványokhoz ragadt, nem volt képes ezt a szellemi Istent bevenni, hanem maradt tovább a néma bálványok mellett. Mert a legnehezebben áthatható erőréteg, amely a szellemet beburkolja, a bálványimádás, mivel ez a legnagyobb kincstől fosztja meg a szellemet: az Istennel való kapcsolatot kincsétől.

Azért Mózesnek és az ő utódainak egész küzdelme, egy hosszú korszak, mind-mind a bálványok ellen való erőfeszítés jegyében folyt le. A mai kor gyermekét, ha ezekről olvas, vagy hall, meglepheti, hogy abban az időben, amikor olyan csúf és szörnyű bűnöket követtek el az emberek, amelyeket a mai társadalom a legélesebben ítél el, ezek felett a bűnök felett úgyszólván átsiklik a büntetés és bosszúállás Istene, hanem egyetlenegy bűnt, a bálványimádás bűnét ostorozza, és a bálványokat, mint a legnagyobb utálatosságokat bélyegzi meg. Ezt nem érti meg a mai kor gyermeke. Pedig kissé mélyebben tekintve az igazság tükrébe, ez egészen természetes dolog. Az a kőből, fából, vagy ércből faragott, vagy öntött bálvány magában véve semmi, de igenis az az eszme, amely mögötte van, az az eszme, amit az áspis bika, vagy a Nílus krokodilusa jelképez, a sátán eszméi. És mindazok a bálványok, amelyeknek szörnyű áldozatokat hoztak a pogány népek, tulajdonképpen mind a sátán, az ellenszegülés egy-egy eszméjének megtestesítői.

Isten azonban akkor sem az ellenszegülőre, hanem az el-lentét-eszmére irányítja bosszúállását és súlyos büntetéseit. Isten nem dolgozik apró részletekkel, mert az ő célja boldogítani. Boldogítani pedig csak úgy képes az ő gyermekét, ha hozzá tud férni a lelkéhez. Istennek tehát Mózes által, és az ő utódai, a próféták által az volt az elérendő célja, hogy ezt a legvastagabb erőburkot, a bálványimádás bűnét lehántsa az emberek lelkéről, hogy ő maga, az Isten, a jóságos Atya, a maga személyes beavatkozásával vehesse munkába az egyes emberek és szellemek haladásának és üdvösségének munkáját. Hosszú-hosszú korszakok múltak el, míg az emberiség a bálványokat lassan-lassan félreállította, míg az az erőburok, amely beburkolta, mint a legvastagabb és a legkülsőbb réteg róluk úgy, ahogy, lehullott. Hosszú-hosszú korszakok múltak el, míg a lelkek megnyíltak arra, hogy a szellemi Isten fogalmát elfogadják, és kitárják a lelküket Isten irgalmának; míg megtanulták azt, hogy imádkozni kell egy ismeretlen Istenhez, akit bár nem láthatnak szemükkel, és bár nem ismerhetnek meg, de benne *hinniük* kell, hogy ez által a hit által megkésztésük az utat az ő kegyelme számára, hogy a kegyelem a lelkükbe behatolhasson.

Mert ha egyszer az Isten kegyelme igazán behatolhatott egy lélekbe, — hogyha a szellem maga kérte azt, hogy a kegyelem a lelkébe behatoljon, és ezt a kérést Isten sohasem tagadja meg — akkor ez a kegyelmi sugár maga végzi el a többi ráakódott erőrétegek lehántását és lebontását.

*

Hosszú-hosszú időszakok múltak el. A bálványimádás korszaka letűnt, a szellemi Isten fogalma általánossá lett. A többi erőrétegek azonban megbontatlanul megmaradtak a körül a Titok körül, az emberszellem körül, Istennek ama tiszta szikrája körül. Azonban ez a korszak is éppen úgy, mint az előbbi korszakok, egy tökéletesebb korszak előkészítője volt. Ez a korszak előkészület volt arra, hogy — miután a Törvény Szelleme Mózes által elvégezte a munkát az emberek lelkén, azaz a bálványokat

rombadöntötte, —a Törvény Szelleme után a Kegyelem Szelleme, az Isten szava szálljon alá erre a földre.

Az Isten szava, amit Igének nevez az írás, testet öltött az Úr Jézus Krisztusban. Isten szava szólalt meg a názáreti ács fiának, az ember fiának ajkán. Isten szava szólalt meg, amikor tanításait, intelmeit, világosságát az emberlelkek legmélyébe oltotta bele. Isten szava szólalt meg, amikor azt mondta, hogy *nem elég a bűnös tettektől tartózkodni, hanem a bűn gondolatát kell kiirtani*. „Megmondattott a régieknek” azaz a Törvény Szelleme azt parancsolta, hogy ezt tedd, ezt pedig ne tedd. Én pedig, a Szeretet Szelleme, a Kegyelem Szelleme azt mondom neked, hogy ezt ne gondold, ezt ne is érezd. „Ha valaki aszszonyra tekint tisztátalan érzéssel, már vétkezett a szívében”. „Valaki azt mondja az ő testvérének: bolond, méltó a gyehenna tüzére”. „Legyetek alázatosak és kicsinyek, mert én szelíd és alázatos vagyok”. „Add el a te vagyonodat és oszd el a szegényeknek” stb. Minden egyes szava egy-egy, a lélekben belül elhelyezett feszítő erő a ráakódott külső erőrétegek szétbontására, az érzékiségnek, a gyűlöletnek, a gőgnek, az önzésnek, az anyag szeretetének a lefejtésére. Világosan rámutatott a gyógyulás módjára: „Ne gondold rá; öld meg a gondolatot magadban, az első érzésmegmozdulást, amely téged a bűnös irányba vezetne!”

Míg Mózes a Törvény Szellemével a legkülső és legdurvább erőréteget hántotta le az emberszellemekről, addig Krisztus a Szeretet Szellemével az összes többi erőréteg lebontását hozta az emberiségnek. És valakik Krisztust szívből követték és valakik eleget tettek az ő szívbemarkoló tanácsainak (és nem parancsainak), azok szintén elvégezték e földön vezeklésüket, nehéz iskolájukat, és eltávoztak e föld légköréből, hogy tisztább és magasabb szférákban folytassák és végezzék be munkájukat.

*

A kegyelem végtelen, pazar bőségben áradozik alá a földre, de a föld lakói annak csak parányi részecskéjét fordítják a maguk hasznára. Mint a Tízparancsolatban rejlő isteni erőből

csak parányi részt használtak egyéniségük kibontására az akkor élő emberszellemeik, azonképpen az Úr Jézus Krisztus tanításainak is csak parányi részét fordították hasznukra az ő korabeli és a következő korszakok emberszellemei. A túlnyomó többség maradt áthatolhatatlan, vagy csak nagyon kevésbé átvilágított, tehetetlen szellemtömeg.

Mégis sokan elismerték az igazságokat, amelyeket az Úr Jézus Krisztus hozott, és miután elismerték, hajlandók is voltak azokat megvalósítani. Hosszú-hosszú évszázadok múltak el, és sokan hallatlan erőfeszítéseket végeztek, hogy Krisztus szellemében éljenek és megtisztítsák magukat azokról az erőrétégektől, amelyeket magukra sűrítettek. **Szellemgyermeküknek fejlesztésére az Isten kezdettől fogva külön kegyelmül a sorozatos életet adta ajándékképpen.** Minden egyes élet során, amelyet a föld felszínén tölthet a szellem — ami óriási kegyelem a szellem számára, — lelkének más-más erőrétége kerül felszínre.

És itt megint egy kitérést kell tennem. Jóllehet igyekszem kézzelfogható módon kifejezni magamat, hogy minél közelebb hozzam a ti emberi gondolkozáshoz szokott értelmekhez ezeket az igazságokat, mégis nem kell ezeket ridegen úgy értelmezni és úgy elképzelni, mint valami technikai folyamatot. Ezek az erőrétégek, bár valójában megvannak az emberi lelkeken, mégis ezek egymásba át- meg átfolynak úgy, mint ahogy a fluid felhők gomolyognak. Egyszer az egyik erőrétég kerekedik a másik fölé, majd a másik az egyik fölé. És ez azért van így, mivel az ember ellentétes, vagy legalább is mélyen bukott szellem, akinek a lelkében a különböző érzések gyakran viharzanak, egyszer az egyik, máskor a másik érzés érvényesül. Így az ezek alkotta erőrétégek is egymáson keresztül-kasul képesek hatolni. Ennek a folyamánya az, hogy az egyik életben az egyik erőrétég kerül a felszínre, míg a többi erőrétégek mélyen alatta maradnak és csak ritkán, vagy egyáltalán nem érvényesülhetnek. Isten bölcsessége megengedi azt, hogy minden egyes ilyen bűnös tulaj-

donság egy-egy élet során kiélhesse magát. Az Isten ad az emberszellemnek egy földi életet, amikor módjában áll emberek felett rendelkezni, hatalmaskodni, és gögjiének és dölyfének bőséges alkalma nyílik az érvényesülésre. Ekkor a gög erőrétege van kívül; ez mutatkozik meg egész emberi megjelenésén, az arcán, a tekintetén, a külsején, a magatartásán, a modorán. Ilyenkor gögös, ellentmondást nem tűrő, kegyetlen zsarnok. Ebben az életben mindezek az érzések kiélik magukat, azonban óriási ütközéseket váltanak ki, mert senki sem szereti, ha vele rendelkeznek, ha őt rendreutasítják, ha az akaratát elnyomják, ha hozzá durvák és kegyetlenek. Tehát az ilyen szellem maga ellen csupa ellenszenvet, bosszúvágyat, elkeseredettséget ébreszt, olyan erőket, amelyek szembehelyezkednek az ő erőrétegével, azt támadják. És ennek folytán szenvednie kell azoktól az érzésektől, sőt azoktól az emberektől, akiket maga ellen fellázított. Ritka eset, hogy egy zsarnok természetes halállal múlik ki; a legtöbb zsarnokot vagy kegyetlen embert utoléri még földi életében azoknak az erőknek szörnyű bosszúja, amelyeket gonosz érzéseivel és tetteivel életre hívott. **Ezzel kiélte magát benne ez az erőréteg és a szó szoros értelmében szétrongyolódott rajta.**

Egy következő életben menekülni akar már ezektől a fájdalmas ütközésektől és kapja a másik szélsőséget. Mert az ember szélsőséges lény, és az ő érzései szerint jönnek létre tetteinek következményei. Most tehát szegény, elnyomott pária lesz, akinek mindenki előtt térdet, fejet kell hajtania, akit ütnek-vernek, akinek meg kell alázkodnia, hogy minél többet leszaggasson róla az élet abból a szétrongyolódott erőrétegből, amelyet gögje, dölyfe és zsarnoksága által sűrített magára.

Igen, de ebben az életben meg feltámad benne a jobb körülmények közt élők iránti irigység. Az első erőréteg lehámlik, s egyidejűleg az az erőréteg, amelyet az irigység szült, kezd a felszínre emelkedni. És — ahogyan az emberek mondják — minél tovább túrja orrával a földet, hogy valamire menjen (és mégsem

bír semmire sem menni, mert előző életének természetes következményeképp ez a végzete) — annál jobban megnövekedik benne az irigység a jobbsorsúak iránt. Új élet következik. Amit irigyelt, azt megkapja: jólétet, vagyont, bőséget; vagy mondjuk: dicsőséget és hírnevet. Mindezek a mammonok csak arra jók, hogy vele szemben az emberek irigységét, éhségét, ravaszságát felébresszék, hogy őt kifosztani, megcsalni és azokból a javakból kivetkőztetni igyekezzenek, amelyek ezen a földön a vak emberiség előtt olyan kívánatosak. Ezek a tendenciák és erők megutáltatják vele a bőséget, amely számára csak csalódásokat és kiábrándulásokat hozott, és az az erőrétég, amelyet az irigység rakott a lelkére, kezd foszladozni, lerongyolódni róla, hogy helyet adjon egy újabbnak.

Azután kap egy újabb életet, amelyben az érzéki örömök kerülnek a felszínre. Isten engedi ezt az erőrétéget is kiélni; engedi, hogy tobzódjék abban az örömben, amelyet kívánatosnak talál, hogy ennek következményei: az átkok, amelyek ezt kísérik, a lelki és testi összeroppanás, az elnyomorodás, a fájdalmak és szenvedések, amelyek elmaradhatatlan következményei a tivornyás éjszakáknak, továbbá azok a csalódások, amelyek szűkségképpen együtt járnak az ilyen étellel, kijózanítsák és megutáltassák vele ezt az életet is. Ez az erőrétég szintén foszladozni, hámlani, cafatokban, rongyokban kezd róla lepusztulni. Annyira megutálja bizonyos esetekben az érzékiséget, hogy egy következő életben szerzetessé vagy apácává lesz, hogy az ő elgondolása szerint tisztán és távol maradhasson mindattól a szennytől és rossztól, amelyek miatt annyit kellett szenvednie. Így aztán az érzékiség erőrétégének foszlányait is lehántja magáról. Minden egyes ilyen élet egy-egy lépést jelent a haladás, a fejlődés, a kibontakozás útján. Alkalmas körülmények közt, életek során, minden egyes lélek lehánthatja ezeket az erőrétégeket arról a Titokról, a szellemről, amely ezekben a sűrű, tisztátalan, gonosz erőkből van eltemetve.

Ha ilyen életek elvégzése után megtekintetek egy-egy ilyen szellemet, azt fogjátok látni, hogy már nincs benne semmi dölyf, nem törekszik az első helyre, megelégszik az utolsó helyen; nem gyűlöl senkit; mindenkivel szemben szolgálatra kész és szeretetreméltó; nincsenek emberi vágyai és ambíciói, örül, ha békességben együtt élhet másokkal; és hogy békességben együtt élhessen, messzemenő áldozatokra képes. Nem vonzzák őt e földi élet érzéki örömei, éli a tisztességes, becsületes emberek tiszta életét Istennel és felebarátaival harmóniában, és a lelkében békesség van.

Azok az erőrétegek, mint valami halvány hártványak talán még rajta tapadnak a lelkén — mert hiszen a földön él, és a földi testet nem is veheti magára másképp, mint azoknak az asztrális anyagoknak a felhasználásával, amelyeket a bűnös és bukott szellemek termeltek és sűrítettek. De mindezek az erőrétegek szellemi haladásának és üdvözülésének már többé útját nem állhatják, mert akaraterejével, s hitének erejével átvilágítja azokat, s a földi élet bevégzésekor lehullanak róla, hogy fehéren álljon őrszelleme előtt, szerényen és alázatosan, aggódva kutatva annak tekintetét, hogy abból olvassa ki ítéletét és további sorsát.

Íme, Isten milyen végtelen, mesze menő, elgondolhatatlan, meghálálhatatlan, ingyen való kegyelemmel nyúl utána és követi nyomon a Tőle eltávolodó, bukott szellemgyermekait, hívja, vonja magához a visszafelé haladás útján, amely úton a szenvedések csak múló, pillanatnyi epizódok.

És most, embertestvéreim, amikor, mint már mondtam nektek, alkonyodik, Isten még egyszer és utoljára szól ehhez a világhoz. Utoljára szól: ez azt jelenti, hogy a Szentlélek beavatkozása az emberek életébe az utolsó felvonás, amikor a Szentlélek arra inti az embereket, hogy aki még érzi magán ezeket az erőrétegeket, aki még érzi, hogy ezekből a burkokból meglehetősen vastag rétegek tapadnak rajta, aki még érzi, hogy egyik másik burok nincs egészen lehántva és letisztítva róla: **ragadja meg az alkalmat, mert az idő közel van!**

Ragadja meg az alkalmat, mert az üdvösség ígérete is készen áll. Hogy azt, amit a Törvény Szelleme - párosulva az embernek párányi, jelentéktelen kis erőfeszítésével eddig elvégzett rajta - betetőzze, és megkoronázza az Atya kegyelme. Azzal, hogy megígéri azoknak, akik az utolsó erőfeszítésekben hűeknek és derekának bizonyulnak, hogy Ő maga segíti lehántani, ami még megmaradt rajtuk, és felöltöztetni őket fehér ruhákba, hogy ne kerüljenek ki a külső sötétségre.

Az ő ígérete készen áll, készen állt e világ fundamentumának felvettetése óta, de ebbe az ígéletbe bele kell kapaszkodni, ezt az ígéletet meg kell ragadni, ezt az ígéletet *hinni* kell. Mert aki hisz, az összekapcsolja magát Istennel, és aki magát Istennel összekapcsolja, azt Isten fogja megváltani. Tárjátok ki a szíveteket, a lelketeket egész terjedelmében Isten kegyelme behatásának. Legyen a ti szellemi tekintetek mindig és mindenkor Istenre és Krisztusra függesztve, és akkor nem a ti erőfeszítéseitek, sem a ti „jóvételek”, sem a ti szenvedéseitek, hanem az a kegyelem ereje, amely az így megkészített úton és nyíláson keresztül a szívetekbe száll, tesz titeket szelídekké, alázatosakká, igazakká. És tesz majd, — nem méltókká, — hanem alkalmasakká arra, hogy Isten az ő ígéletét beváltsa rajtatok.

Legyetek jók!

A halálról(**)

A halálról akarok ma beszélni nektek. A halálról, amely előtt minden teremtett lény megremeg, és amellyel mégis minden élőnek találkoznia kell. A halál az a csontkezű rém, amely abban a pillanatban, amikor találkozik azzal az élőlényvel, akit neki a Gondviselés átadott, egyetlen mozdulattal letép róla mindent, amit csak ez a föld reáruházott. Ez az, amiért minden teremtett lény megremeg előtte. És legyen bár az vakmerő ifjú, aki gúnyosan kacag, és úgynevezett halálmegvetéssel teszi az életét kockára, vagy legyen az aggastyán, akinek az élet már valóban

terhére van annyira, hogy lépten-nyomon elismétli, hogy bár jönne már érte a halál, vagy legyen az a beteg, aki ágyán fet-rengve kínok és szenvedések közt várja a megváltást, vagy az a tudós, aki úgy véli, hogy az élet összes titkait kikutatta: mind, mind abban a pillanatban, midőn előtte felmagaslik a csontkezü rém, megremeg, és sóvárogva vágyik az élet után, ha mégúgy tele van is az gyötrelemmel, szenvedéssel bajjal és nyomorúsággal.

Talán látott már valaki közületek öngyilkost, aki tettének elkövetése után még egy ideig élt világos öntudattal. A léleknek az a sóvárgása, a haláltól való az a szörnyű rémület, ami az ilyen lelkeket hatalmában tartja, megrendítő és szívbemarkoló benyomást tesz minden előre, akinek alkalma van ilyent látni. Mindez kiáltó bizonyosága a halál félelmetes hatalmának.

*

Abból az életből, amelyben ti emberek is éltek, egyetlen kapun át van kijárás, amelyen keresztül mindenki eltávozik, és ez a halál. Ennek az életrétegnek még egy kapuja van: a születés, amelyen keresztül a lélek az u.n. anyagtalán életből az anyagi életbe lép. Mert ha a halálról beszélek nektek, nem kerülhetem el, hogy az életről is ne beszéljek. A halál az árnyék, az élet a fény. Akik az első kapun belépnek ebbe az életrétegbe, azok a világosságra jönnek, akik pedig eltávoznak a második kapun, azok a halál homályos folyosójára jutnak, ahol rendszerint hosszú ideig kell várakozniuk, míg továbbhaladhatnak az örökkévalóság végtelenébe.

Ez az életréteg, amelyet a földön nyüzsgő emberáradat és általában az úgynevezett élők világa alkot, a szellemi életet, a szellemi világot két nagy birodalomra osztja: ez alatt az életréteg alatt sorakoznak azok a szférák, amelyekben a homályos, gyötrő, kízó lelkiállapotban, az u.n. „pokolban” sýnylődő lelkek vannak, e felett az életréteg felett pedig sorakoznak azok a szfé-

rák, amelyek fokozatosan mind nagyobb világosságot, mind nagyobb boldogságot, mind terjedelmesebb és áthatóbb életet tartalmaznak.

Azokban a homályos szférákban, amelyeket általában a vallások pokolnak neveznek, szörnyű gyötrelmekben élnek a lelkek; olyan gyötrelmekben, amilyenekről nektek, akik a világosságban, a kegyelemben éltek és mozogtok, megközelítő fogalmatok sem lehet. Megkísérlek ugyan ezekről emberi képekben megközelítő fogalmat nyújtani, de amit én mondhatok, azok csak szavak; az érzéseket csak átérzés révén lehetne megismernetek a maguk valóságában.

Talán tudjátok azt, hogy azok a boldogtalan emberek, akiket az emberi igazságszolgáltatás hosszú-hosszú időre bebörtönöz, akár életfogytig, akár pedig évtizedekre és elzár egy olyan zárkába, ahonnan a menekülés lehetetlen, rabságuknak második, harmadik, de legfeljebb csak negyedik vagy ötödik évét bírják ki, és egészen ritka kivételszámba megy az, aki az ilyen súlyos büntetést egészen végigszenvedni képes. És ezt nem a börtönrendszer, nem az egészségtelen zárka, vagy a hiányos táplálkozás, vagy más efféle okozza, mert ugyanez az eset ott is, ahol a legkulturáltabb társadalom és államrend még ezeknek a kítaszítottaknak az egészségéről is a lehető legjobban gondoskodik. Mi okozza hát ezt? Még ha nem is beszélek lelkiismeret-furdalásról, az alantas, szégyenletes, szennyes és romlott gondolatok azok, amelyekkel a bebörtönözött együtt él. A saját szegényes énje, bűnös és megfertőzött lelki világa, egyszóval azok az erők, amelyeket az ilyen lélek kitermel magából: gyilkolják meg őt lassan-lassan sorvasztó mérgükkel.

Beszéltem róla nektek nem egyszer, hogy a gondolatok és érzések a leghatalmasabb erők, amelyeknek átütő hatása elől semmiféle páncél nem véd meg senkit. **Ecseteltem előttetek, hogy a világmindenséget, az anyagi világot, azokat a szédítő tömegeket, amelyeket átfogni fantáziátokkal sem vagytok képesek, szintén a gondolat hozta létre.** Elgondolható tehát,

hogy azok az erők, amelyek ilyen óriási hatásokra képesek, a maguk alsórendűségében, beszennyezettségében milyen romboló, emésztő és sorvasztó hatást fejthetnek ki.

Ha tehát egy olyan rabnak lelkiállapotát elképzelitek, aki immár évek óta van abban a zárkában a maga szegény énjével egyedül összezárva, akkor már lehet nagyon halvány sejtelmek ezeknek a homályos szféráknak lakóiról és ezeknek lelkiállapotáról. De csak nagyon homályos fogalmatok, mert míg a földi rab időnkint abban a kedvezésben részesül, hogy cellájának ajtaja megnyílik, és egy kis szabad levegőt szívhat. És míg a földi rab abból a gyér világosságból, ami ablakának rácsozatán keresztül szűrődik, meg tudja ítélni, hogy körülbelül milyen időtájbán lehet. És el tudja képzelni, hogy most künn az emberek a verőfényben sütkérezve kacagnak és élnek az élet örömeit: addig akik ezekben a homályos szférákban élnek, ahol idő nincs, ahol az ajtó nem nyílik meg, hogy egy kis enyhülethez juthassanak, azok örökös egyformaságban, az időnek fogalma nélkül, csupán annak az egy-egy monoideisztikus gondolatnak a hatása alatt kénytelenek élni, amely őket gúzsba kötve tartja. Mindezek felül a hasonlóság törvénye olyan rabbilincsben tartja őket, amely semmi néven nevezendő változatosságot nem enged meg az életükben.

Az az anya, aki állati kegyetlenséggel gyilkolta meg csecsemőjét és egy ilyen szféra lakója lett, hiába rohan, hiába liheg és eseng enyhülésért, hiába akarja a holttestet a kezéből letenni: a halálos fáradtságig kimerülhet, de azért a karjaiban mindig ott marad az a hulla kimeredt szemeivel, mint rettenetes vádló, hogy annak az anyának — ha meg lehetne örülni ebben a szférában — az első órában meg kellene örülnie.

Az a zsarnok, aki egy egész nemzetet tartott vas jogara alatt és állati kegyetlenségét abban élte ki, hogy a szabadság minden megmozdulását vérbe fojtotta, egy ilyen szférában hiába akar abból a vértengerből menekülni, amelyben térdig benne gázol, az örület paroxizmusában hiába menekül, rohan önmaga

elől; vajon lehet-e valakinek önmaga elől elmenekülnie? Akármit kezd, akárhogy rohan, akármit tesz, mindig vérben gázol, és mindig a halálos rémület verejtéke üt ki rajta, hogy a királyi palástja bele talál érni a vérbe.

Az a tudós, aki könyvet írt, és emberi intelligenciájának minden fegyverét felhasználta annak bizonyítására, hogy Isten nincs, lélek nincs, továbbélés, felelősség nincs. Tehát az erkölcsi törvény csak egy séma, amelyet a balgák és gyengék féken tartására eszeltek ki az okosabbak, és aki egy ilyen úgynevezett „művel” egy egész korszakot mételyezett meg, mert ezrek olvasták és hitték el ezeket az „igazságokat”, és pokollá tették velük egy egész korszak élő embereinek életét: talán a földön hírnevet szerzett, de ebben a szférában hiába rohan, és hiába próbál akármit. Azok a szörnyű alakok, amelyek rémülettől kimeredt szemei előtt vigyorognak, s amelyek nem egyebek, mint az ő testet öltött eszméi és gondolatai, előtte vannak, akárhova fordul, hogy vigyorogva köszönjék meg neki a szolgálatot, amelyet mesterrüknek: a sátánnak tett a földön.

És így tovább; a végtelenségig variálható állapotok, lelkek, szenvedések, gyötrelmek örjítő tömkelegei vannak ezekben a szférákban összezsúfolva. Ebből valamit csak egy pillanatig is érezni egy földi ember számára, aki napsugárban él, azt jelentené, hogy az az ember az alatt a perc alatt megvénülne, megroskadna és meghalna. Azonban ezekben a szférákban meghalni nem lehet. És mert idő nincs, egyetlen óra kínszenvedése az örökkévalóság látszatát kelti. Hiszen csak gondolatok arra, ha valami kízó fájdalmatok van, amit valami gyötrő betegség okoz, hogy abból a kínból egyetlen perc, egy negyedóra, míg az orvos jön a megváltó segítséggel, milyen szörnyű hosszú időnek tűnik föl! *A lélek számára nincs idő, csak állapot.*

Ha tehát elgondoljátok, mit szenvedhet egy ilyen szegény lélek, aki évszázadokat, talán évezredekot gyötrődik ugyanabban a monoideisztikus kárhozatban, akkor megértheti-

tek, micsoda megváltás az ilyenek számára az, hogyha embe-
rekké lehetnek. Ezek azok a „szegény szellemek”, akikért imád-
koztok. Imádkoztatok értük fáradhatatlanul, mert ezeknek az ál-
lapotán semmi sem segíthet, egyedül az Isten kegyelme. De még
ezt a kegyelmet sem bírják magukhoz vonni, mivel Isten nevét
elfelejtették, mert azok az érzések, amelyek őket uralják, kiszor-
ították a lelkükből Isten fogalmát. Hiszen ha tudnának Istenhez
fordulni, Isten, aki a könyörület, a megbocsátás és az örök sze-
retet, nem zárkóznék el az ő kegyelmével tőlük sem. De nem
tudnak. Kell tehát, hogy más forduljon Istenhez kegyelemért és
irgalomért ezek érdekében. Az ilyen imádságok, és a bennük
küldött erők áthatnak ezeknek a szféráknak nehéz anyagán, és
ezeknek a boldogtalanoknak a lelkében, ha egyebet nem, leg-
alább olthatatlan sóvárgást keltenek ebből az állapotból való sza-
badulás iránt.

Ez az olthatatlan sóvárgás sodorja őket mind közelebb az
embervilágnak, az élők világának asztrális kisugárzása felé,
azok felé az érzések felé, amelyeket a földön élő emberek a lel-
kükből kitermelnek, és amelyek messze túl a fizikai élet határán
keresnek, kutatnak, vibrálnak. Ezekhez az érzésekhez mind kö-
zelebb jutván, ezek az érzések valahogyan megérintik e szegény
kárhozatba süllyedt lelkeket, és ennek nyomán egy parányi enyhü-
let, valami alig érezhető könnyebbülés szállja meg őket. Ez a
parányi enyhület még fokozza a sóvárgást, és sodorja őket még
tovább egészen addig, ameddig már az élő emberek testének vil-
lanydelejes kisugárzásait is megérik. Ez újabb enyhülést jelent,
még erősebb vonzást, úgy hogy nyomról-nyomra, vonalról vo-
nalra közelednek a földi léletréteghez, és egyszerre csak élő em-
beri testhez kapcsolódva, megszületik az ilyen szegény lélek
emberi testben, azaz belép az életbe azon a kapun, amely szá-
mára a szabadulást jelenti.

Belépett hát a földi társadalom polgárai közé; megszabadult a
hasonlóság törvényének szörnyű rabbilincseitől, mert itt egy-

szerre olyan világba került, ahol az Isten napja süt jókra és gonoszakra válogatás nélkül, ahol nála jobbakkal is, meg magához hasonlókkal is érintkezhetik; ahol új alkalom nyílik neki arra, hogy mindent, ami benne mint hatni vágyó erő feszül, érvényesíthessen. Az ajtó becsukódott mögötte és elfelejtett mindent. Elfelejtette a pokol borzalmait, a kárhozat világát, és mint kicsiny gyermek kacagva játszik, telve örömmel és életvággyal.

A gyermekek csaknem mind vidámak, bohókásak, játékosak, és a kicsattanó életkedv jellemzi őket. Ennek a nagy örömnél két forrása van. Az egyik forrás az, amit ecseteltem: a szabadulás a rabságból, az új állapot szabadsága; a másik forrás pedig az, hogy a testbeöltözésnél minden egyes lélek áttisztított, friss természeti erőket kap a test felépítésére. Ezek a friss természeti erők, míg a lélek be nem szennyezi, és meg nem fertőzi, kellemes, boldog érzést keltő otthont nyújtanak a léleknek. Azután megindul az élet a földi társadalom törvényei között. És legyen bár a földi élet még olyan alantas szellemek otthona is, és legyen bár az emberi társadalom még olyan romlott is: azok a törvények, amelyek a társadalmi rendet fenntartják, lényegükben mégis csak az igazság szelleméből táplálkoznak, lényegükben az erkölcsi törvényből sarjadzottak ki, ha a félrefejlett gondolkodás, az önzés és gőg sok tekintetben eltorzította is azokat. Tehát a gyermek a törvény rendelkezései szerint iskolába jár, ahol őt jóra és helyesre oktatják, és megtanítják a földi élethez való alkalmazkodás módszereinek alapelemeire. A szülői háznál is tanulja az alkalmazkodást a földi élet adottságaihoz.

Így lassan-lassan felnövekedik a gyermek. És amint növekedik, a lelkében rejlő hajlamok is érvényesülésre törnek. Ezek a hajlamok — miután a szellem mély, sötét szférából került a föld felszínére — bizony ellentétesek és rosszak. Az a szellem, aki elfelejtette a szférában átélt gyötrelmeket, ellenben könnyen és hamar megszokta azokat az előnyöket és örömöket, amelyeket az élet nyújt, mohó vággyal igyekszik ezekből az előnyökből minél többet megszerezni magának.

Vegyünk például egy olyan egyént, akit a végzet úgy állított be a földi életbe, hogy sokra nem vihette: munkás, vagy kézműves lett, tehát a két keze munkájával kell megkeresnie a kenyerét. A benne lévő rossz arra biztatja, hogy minél kevesebbet dolgozzék, de az ellenszolgáltatást, ami a munkájáért jár, lehetőleg még nagyobb mértékben, mint ahogyan az neki járna, kierőszakolja. Kicsiny családot alapít, és egynéhány ember felett úr. A benne lévő rossz arra indítja, hogy azokat tirannizálja, gyötörje, szabadságukban korlátozza. Amint az élet előrehalad, furfanggal, erőszakkal talán bizonyos kis jólétet is tud magának szerezni; öregségére még némelyek talán meg is becsülik őt, úgyhogy az az élet, amely neki itt a földön jutott, valóságos mennyország ahhoz az élethez képest, amit odalent, abban a mély szférában élt. Azután jön az alkony, és lassan-lassan közelebbe jut annak a másik kapunak, mely mögött ott áll a csontkezü rém.

Vegyünk egy másik embert. Kedvezőbb körülményei voltak a földi életben: az úgynevezett intelligens osztályba jutott bele, mondjuk, bíró lett; a törvénykönyv a kezében van. Tudja, hogy milyen büntéssel kell büntetni, de mivel a benne élő rossz, amit magával hozott, szintén érvényesülni kíván, és ki akarja élni magát, pénzért, vagy más előnyért elnéz a törvény rideg paragrafusai felett. Ellenben, ha a végzet elébe hoz valakit, akire valami oka van, hogy haragudják, akkor a törvény pallosát kétszer olyan magasra emeli annak feje fölé, hogy kétszer olyan erővel sújthasson le rá, és messze túl a törvény követelményén ad elégtételt a megsértett társadalmi rendnek. Mivel erőszakos és hatalomra vágyó, lefelé zsarnok, felfelé hízelkedő: élete folyamán magas állásra vergődik fel, tekintélye van, címet, rangot kap, vagyont gyűjt, és olyan életstandardot biztosít magának, amelyben boldogabbnak érzi magát, mindenestre összehasonlíthatatlanul boldogabbnak, mint ott volt, ahonnan ebbe a földi életrétegbe jött.

Vagy talán művész lesz: a kezében paletta, vagy véső. És mert az élethez alkalmazkodni jól megtanult, látja, hogy mik azok az eszközök, amelyekkel hamar lehet jólétre vergődni, és mik azok a módszerek, amelyekkel mások elé lehet kerülni. Azt, amit megtanult, — amiben ő a szó igazi értelmében nem is művész, mert hiszen *csak* az iskola nevezte ki őt annak — torz alakok és szegényképek ábrázolására használja fel, amelyek az emberekben szennyes érzéseket ébresztenek. De az ilyen „művek” kelendők, mert hiszen az emberiség túlnyomó része selejtes érzésű és gondolkozású. Ezúton tehát egykettőre megszerzi magának azokat az előnyöket, amelyek után vágyakozott, sőt hírt és nevet is szerez magának addigra, mire a halál kapujához ér.

Vagy talán íróvá lesz. Akkor meg az irodalomnak azt a szennyes ágát műveli, amely ifjú lelkeket fenékgig megmételeyezni alkalmas, de amelyből sok pénzt lehet keresni. Az ilyen szellem, akármilyen pályára kerül, csak a lelke tartalmát materializálhatja. De bármilyen nyomorult legyen is az élete, ha koldustarisznya van is a nyakában, akkor is mennyországban érzi magát ahhoz képest, ahogyan élt, mielőtt a földre lépett.

Mindezek végigjárják a földi élet iskoláját az egyik kaputól a másikig. És lassanként eljön az öregség, eljön a betegség, és egy szép nap kitárul az a másik kapu, és a halál lerántja róluk mindazt, amit a föld rájuk ruházott. A munkást megfosztja családjától és azoktól, akik őt szerették, vagy megbecsülték; elveszi tőle azt a kis vagyont is, amit gyűjtött, és ott áll meztelenül, minden érték nélkül a halál kapuja mögött. A bíróról letépi a bírói palástot, a címet, a rangot, a tekintélyt, amit mind magáénak hitt, amiről mind azt hitte, hogy az az ő nagyságának, kiválóságának volt a jutalma, és ott áll a mellett a másik mellett összeverődő térdekkkel és fogvacogva, meztelenül, várva a továbbiakat. Az a művész, az az író, akikre ez a világ ráruházott mindent, amit csak kívántak maguknak, a halál egyetlen gesztusával meztelenre vetkőztetve, a földön szerzett tudás nélkül, még a művészi érzéktől

is megfosztva, a vagyonból, a rangból, a közbecsülésből, hírnév-
ből kivetkőztetve, mind ott állanak meztelen, fázva, dideregve
a halál folyosójában, amelyen a halál fagyos szele zúg végig, és
várva az ítéletet, a minősítést. Ez a minősítés egy nagy rosta,
amelyre felteszik a szellemet, és a rosta nagy, bő lyukain keresz-
tül kihullik az ilyen selejtes lélek, egyenes le oda, ahonnan a
földre felkapaszkodott a neki alábocsátott kegyelem fonálán. És
ha nem is a régi, de az új monoideizmus gyötri, kínozza őt ismét
a végtelenségig, egészen addig, ameddig a kegyelemnek útja egy
újabb fejlődési turnusban megint megnyílik számára, hogy újból
kísérletezzen, és ismét felkerülhessen az élet síkjára, a napfény
ragyogásába, amely egyformán süt jókra, mint gonoszakra.

Méltán remeg hát az ember a halál megjelenésekor; méltán
vágynak vissza az életbe még akkor is, ha az az élet nyomorú-
sággal, betegséggel, szegénységgel és szenvedésekkel volt meg-
rakva, mert nem tudhatja, hogy a halál folyosóján és ott, ahol az
ítéletet kimondják felette, mi következik rá? És bizony azok kö-
zül, akik ezekből a sötét szférákból jutnak az élet felszínére,
vajmi kevés, szinte csodálatosan kevés, alig valaki csak az, aki
élete folyamán olyan értékeket vásárolt magának, amelyek őt ab-
ból a kárhozat világából megszabadítják. Ez a kevés azonban na-
gyon sokat, óriási nyereséget jelent a Gondviselés mérlegében.

Pedig aránylag kicsiny az a követelmény, aminek teljesí-
téssel ki lehet szabadulni a kárhozatnak abból a sötét völgyé-
ből. Ezek a kevesek, akik kiszabadulnak, valamint azok, akik a
földi életreteg feletti szférákból szállnak alá a földre testet ölteni
(nem a magas szférákat értem, amelyekben azok élnek, akiknek
már nincs semmi számadásuk a földdel) mind ugyanazon az aj-
tón jutnak a földi élet síkjára. Ezek is felöltik az emberi testet,
ezeknek a gyermeksége is boldog, mert hiszen új alkalom, új vi-
lágosság, új lehetőségek tárulnak fel előttük. Ezek is beleillesz-
kednek a társadalom és az élet törvényeinek megalkotott kerete-
ibe, de ezeket már a kötelességtudás jellemzi.

Az ilyen szellemek, ha akkor, amikor még gyermekek, valóságos élő hitre sikerült szert tenniük, — amely nem pusztán a büntetéstől való félelem erejével, hanem egyidejűleg az Istennek való odaadás érzésével is viszi őket előre — egészen más, az előbbitől ég és föld távolságnyira eltérő eredményekkel zárhatják le földi életüket. Mert akiket az a tudat vezet az életen végig, hogy ők Istenhez tartoznak, azok egészen másképp fognak élni és cselekedni. Az ilyenek, ha nem is tudják, de érzik, hogy azok a képességek és lehetőségek, amelyeket az Isten adott nekik, csak rájuk bízott értékek, még pedig jelentéktelen értékek, rézpénz, amivel a föld világába léptek, hogy ezen a rézpénzen „tűzben megpróbáltatott aranyat” vegyenek maguknak. Milyen egyszerű dolog ez! *Nem akarni csillogni és e világnak tetszeni; nem futni e világ tapsa és dicsősége után, hanem a mennyei Atya tetszését keresni!*

*

Vegyünk ismét elő típusokat. Mondjuk, valaki napszámos, vagy munkásember. Mivel azonban hite van és tudja, legalább is intuitíve érzi, hogy az ő vezérelve csupán a becsületesség lehet, mindent, amit rábízunk, kifogástalanul, száz százalékig jól igyekszik elvégezni. Ha napszámos, akkor azért a pár fillérért a testi erejét — hiszen csak ez az egyetlen képessége, értéke van — szenteli egészen annak a munkának, és amit neki parancsolnak, azt száz százalékig jól csinálja meg. Ezzel eléri, hogy aki őt megbizta, vagy akinek az érdekében dolgozik, meg lesz vele elégedve. A szívében örömmérség támad, amikor látja, hogy az a jó érzés, ami az ő munkáltatójának szívében ébred, rokonszenvvé válik vele szemben. És mivel az ilyen szegény napszámos ma itt, holnap ott dolgozik: ma itt, holnap másutt vált ki hasonló érzéseket. Minél tovább dolgozik, annál jobban tud alkalmazkodni a földi munkához és megszerzett ügyességtöbbletét munkáltatói javára fordítja. Mire az öregséget eléri és a földi lét másik kapujának közelébe ér, amerre szegényes életével

végigvonult, megbecsülést, rokonszenvet, bizalmat, jó emlékeket, kedves mosolyt, meleg kézszorítást váltott ki azok mellé a fillérek mellé, amelyekkel szegényes munkáját honorálták. És ezek a jóérzések – emlékeztek úgy-e, hogy mit mondtam az érzések teremtőerejéről - a lelke körül egy vékony, halvány kis zománcot teremtenek.

Vegyünk egy másik típust. Mondjuk, tanár lesz az illető az úgynevezett intelligens osztályban. Szellemi szempontból ez végeredményben mindegy, az egyik foglalkozás éppen olyan földi mesterség, mint a másik. Miután a tanár tudásra szomjas ifjú lelkeknek adja tovább azt, amit tud, bőséges alkalma nyílik jót adni azoknak, akik rá vannak bízva. Az emberi tudás gyarló és véges. Még a legmagasabb emberi tudás is csak törpe semmisség az igazi bölcsesség legalsó színvonalához képest, azonban még ez az emberi tudomány is végső konklúzióiban Istenhez vezet az igazságra törekvő embert. Ha a tanár, akinek ajkáról százan és százan lesik a szavakat, végére ér a tudományának, akkor őszintén be kell vallania, hogy a tudomány csak eddig terjed, és hozzá kell fűznie azt, hogy mindez azonban egy felettünk uralkodó bölcs törvényvilágnak kétségtelen bizonyítéka. Az a sok tanuló, akiknek száma évtizedek alatt sok ezerre szaporodik, az ilyen tanításból magába szivja az idealizmust, azt a tiszta és fehér misztikumot, amely minden emberi bölcsességnek legfelsőbb csúcán ott ragyog. Ezek, kikerülve az iskolából, elvegyülnek a társadalomban, és amikor mint felnőtt emberek hivatva lesznek arra, hogy a többi embereket tanítsák, gyógyítsák, vagy ítéljék: mind ezzel az ideális felfogással eltelve adják tovább azt, amit volt tanáruktól tanultak. És az az idealizmus, az a belső béke és lelki öröm, amelyet a tudásnak ez a hittel való átsugároztatása ajándékozott a lelkeknek, azt a derék tanárt is ragyogó zománcal vonja be, amelyről ő nem is tud, mert hiszen honnan tudhatná, hogy az országnak utolsó szögletében is kik és hányan gondolnak rá meleg szeretettel és háládatossággal!

Vagy mondjuk, uralkodó lesz egy szellem, és hívő lélekkel foglalja el azt a trónt, amelyre őt végzete emelte. Tudja, hogy az a hatalom, amely a kezében van, csak rábízott aprópénz, amelyről számot kell adnia, azért bölcsen igyekszik azzal sáfárkodni. Tehát határozottan tolja félre magától a hizelkedőket és a magasrangú tanácsadókat, akik beszédeikkel el akarják előtte fedni népe nyomorát és sóvárgó kívánságait, és erős kézzel nyul bele nemzete sorsába, hogy annak szellemi és anyagi jólétét előmozdítsa. Nem retten meg az intrikák, erőszakoskodások és emberi gonoszságok áradatától, hanem jogarával oda sujt le, ahol a gonoszság akar magának fészket verni. Így uralkodván, abban a nagy tömegben, amelynek jólétét rábízták, felébreszti az iránta való igaz háládatosságot, azt az igazi lojalitást, amely nem a hizelgésben és a megszokott frázisokban áll, hanem olyan szeretetben, amilyennel a gyermek viseltetik az atyja iránt, akitől csak jót kap.

Évek, évtizedek múlnak; a nemzet, amelynek ilyen uralkodója van, kiemelkedik az elfeledettség, elnyomottság, szellemi rabság és anyagi kiszípolyozottság állapotából és az általános jólét, kultúra, tekintély állapotába jut. Kifelé harmónia, befelé békesség és nagyobb megértés keletkezik az emberekben egymás iránt, mert a létért való küzdelemben sokkal kisebb energiát kell kifejteniük és nem kénytelenek egymást legázolni, hogy megélhessenek. S mindezt az hozta létre, hogy az uralkodó feladatának helyes betöltésével könnyebbé tette számukra az életet. Az évtizedek elmúlnak, és ezek a lelkek is megérnek arra, hogy az élet másik kapujának közelébe jussanak, és amikor feltárul a kapu, a csontkezü rém, a halál ezekről is lerántja egy mozdulattal mindazt, amit a föld adott nekik.

Arról a szegény emberről lerántja a rongyos gúnyát és az elnyűtt testet. És egyszerre ott ragyog a zománc, amelyet a rézpénzen, azon a fizikai erőn vásárolt, amelyet kegyelemből kapott az életre útravalóul. És a halál tiszteletteljesen félreáll, hogy az elé az ítélőszék elé engedje őt, amely előtt számot kell adnia

földi életéről. A halál lerántja a doktori kalapot, leveszi a királyról a királyi palástot, kiveszi kezéből a jogart: de mindegyiken ott látva a csillogó zománcot, mindegyik előtt tisztelettel félreáll, hogy továbbmehessenek ítéletük, minősítésük elé.

És ha félelemmel és rettegéssel mennek is be ezek a lelkek is a minősítő bíróság elé, aggodalmuk örömmé fordul, mert bár ők is követtek el vétkeket, — hiszen ki tudja a földön a törvényt száz százalékgig betölteni?! — de az a zománc, amelyet ők múltó értékeken vásároltak, megmenti őket a keményebb ítélettől. Sok hibájuk és talán vétkük aláhull a semmiségbe, ők maguk pedig fellendülnek egy magasabb létsíkra, egy relatíve kellemes világba. Olyan szférába kerülnek, ahol a hasonlóság törvénye többé nem rabbilincs, hanem boldogító öröm, mert amilyen boldogító érzéseket sugároz ki a lélek a környezetére, ugyanolyan boldogító, jót akaró és szerető érzéseket sugároznak rá is minden oldalról azok, akik hozzá hasonlóan éreznek és gondolkoznak. Tehát amott a hasonlóság törvénye kín és gyötrelmelem volt, itt pedig boldogság és öröm forrása.

Íme, a halál magatartása attól függ, hogy az ember a kegyelemből adott fizikai életben igazi értékeket vásárolt-e a rábízott „hamis” gazdagságon. Azaz az idegen, rábízott gazdagságon „tűzben megpróbáltatott aranyat”: lelki kincseket vásárolt-e, vagy pedig olyan értékeket, amelyeket „e világ” tart értékeknek, amilyen a hírnév, rang, pénz, intellektuális fölény stb. Ezeket mind e világ adja, és ezeket a halál mind egy pillanat alatt vissza is veszi a szellemtől.

Befejezésül szólok még azokról is, akik azokban a magasabb szférákban élnek, amelyekben a szellemek már igazán szellemek, nem pedig csak lelkek, tehát akik a földdel szemben már kiegyenlített számlát tudnak felmutatni, — nem az ő munkásságuk révén (mert erre senki sem képes), hanem Isten kegyelmének folytonos asszimilálása révén. Ezek közül is szállanak alá a földre olykor-olykor. Sokféle feladat várhat itt rájuk. Vagy valakiért fáj a szivük, aki még lent a tudatlanságban gyötrődik és

ez az ő boldogságukra, mint árnyék, zavarólag hat, és nekik ezt az árnyékot el kell tüntetniük, át kell világítaniuk; nem kényszerből, hanem a lelkükből előtörő könnyőreletesség folytán. Vagy látják, hogy egy fejlődési korszak hamis vágányokon indul, bálványoknak kezdenek áldozni az emberek; leszállanak tehát, hogy az ő igazságukkal beragyogják azt a homályt, amely kezd veszélyessé válni a fejlődésre nézve. Sok más cél és sok más ok vezetheti még őket erre az áldozatos lépésre.

Mindnyájukat az jellemzi, hogy az a zománc, amelyet az imént említett törekvő lelkek megszerезnek maguknak, ezeknél már ragyogó palást, fehér fluidburok, amely gondolataik és érzéseik színes, ragyogó és változatos voltát tükrözi vissza. Ennél fogva ezeknek a földi élet az ő mennyországukhoz képest valószínűs pokol. Amikor ezek fölveszik a földi ruhát, rendszerint magukbavonuló, csendes gyermekek, akik nem tombolva járnak, hanem elmélyednek már kicsiny korukban is, és ha tehetik, inkább felnőttek társaságában maradnak, vagy legfeljebb egy-egy meghitt gyermekpajtással valami csendes, az ő nagyobb okosságukra valló játékot játszanak.

Ezek nem vesznek el semmit a világtól, tehát nem vesznek maguknak sem rangot, sem címet, sem tekintélyt, sem vagyont, de többnyire még csak azt az úgynevezett intellektuális megkülönböztetést sem, mert ők már tudják, hogy ezek nem értékek; ők tudják, hogy a halál mindezeket az értékeket elveszi az emberektől. És mivel ők tudják, hogy az idő, amelyet ezen a földi síkon rendelkezésükre bocsátott a kegyelem Istene, olyan érték, amellyel takarékosan és bölcsen kell elszámolniuk, nem érnek rá haszontalanságok beszerzésére, nem érnek rá még arra sem, hogy a földi „tudományokban” magukat kiképezzék. Mert hiszen ők nem kívánnak a földtől semmit, ők a földnek adni akarnak, ők a földnek nagyobb világosságot, tisztább erőket hoznak az ő tisztább világukból, ők a földnek példát hoznak, és azt, ami itt a földön a legjobban hiányzik: szeretetet.

A legragyogóbb példa erre a mi Urunk, a Jézus Krisztus, aki nem vett e világtól semmit, ahogy azt ő maga is kijelentette: „E világtól dicsőséget nem veszek”. Azután az őt követők ragyogó serege: a tanítványok, az őskereszténység nagyjai, a mártírok és mindazok, akik az igazi istenhitért képesek voltak az életüket is feláldozni.

Ezeknek koruk nem ad elismerést, mert ez a világ nem szereti azt, aki az ő cicomáit nem vásárolja. Ezeknek még a következő kor sem emel szobrot, mert olyan mély vágást adnak az emberi „társadalomnak”, hogy az azt nem tudja egykönnyen kiheverni. Ezeknek világoosságát rendszerint csak a késő utókor, egy haladottabb fejlődési turnus gyermekei tudják értékelni. Mindazok azonban, akik kortársai a földi életben, ha gyűlölik, ha üldözik is őket, az ő erőikből táplálkoznak. Mert azáltal, hogy bármiféle érzelmi kapcsolatba is lépnek velük, önmagukat kötik össze velük, s amikor ezek a nagyok a földről eltávoznak, magukkal vonják a hozzájuk kötötteket, és összekötve maradnak, azokkal. Azután ebbe a hálózatba újabbak és újabbak kötik bele a maguk lelkét, és így kicsinyben ugyanaz történik, ami történt és történik nagyban az Úr Jézus Krisztussal.

Ő azt mondta, hogy „amikor felemeltetem a földről, mindeneket magamhoz vonzok”. Magához vonzotta még az üldözőit, gyilkosait, káromlóit is, mert azok érzelmeik által összekötötték a lelküket vele. És amikor Ő felemeltetett a földről, azokat is vonni kezdte magához, és ezzel azoknak is meggyorsította, rohamassá tette a fejlődésük menetét, akik enélkül, ki tudja, mikor, óriási időturnusok után tudtak volna csak valamennyire is előrehaladni.

Miután pedig ilyen áldozatos lelkek, kisebbek, nagyobbak, mindig éltek és élnek a földön, és külsejük után nem különböztethetők meg azoktól, akik az alsó szférából jöttek, azért senki felett ne ítélezzetek. Hiszen még az Úr Jézus Krisztus is azt mondta: „Én nem ítélek senkit”, — pedig Ő ismert mindenkit. Hogyan ítélnétek hát ti emberek, akiknek fogalmatok

sincs arról, hogy kiben mi lakik; akiket talán elkápráztatnak a szép szavak, a hirnév és a dicsőség, és ti nem is veszitek magatoknak a fáradságot, hogy az egyszerű külső alatt rejlő szellem titkaiba is behatoljatok.

Aki ítél, az megítéltetik; és aki helytelenül ítél, az szigorúbban ítéltetik meg. Már pedig aki nem láthat bele másokba, az csak helytelenül ítélhet. **Tehát ne ítéljete!** Ez ellen a rossz szokás ellen pedig csak úgy védekezhettek, ha kicsinyek igyekeztek lenni, olyan kicsinyek, amilyen kicsinyek csak lehettek, mert olyan kicsinyek sohasem lehettek, amilyen kicsinyek tényleg vagytok.

A földi élet célja(**)

Szükséges, hogy minden igazságnak, amit az ember hall, meglegyenek a lélekben bizonyos előfeltételei, hogy az az igazság abban az előkészített lélekben mélyebb gyökeret verhessen. A talajt is fel kell puhítani, és elő kell készíteni a magvetés előtt, hogy abban a mag megtalálja azokat az előfeltételeket, amelyek mellett esirázásnak indulhat, szárba szökhet, kalászt hozhat, és végül magot a kalászban. Beszéltem arról, hogy a földi életreterget, amely az alsóbbrendű és magasabbrendű életet elválasztja egymástól, a szellemérettel két kapu köti össze: a születés és a halál kapuja. A születés kapuján belép a szellem a földi élet rétegébe, és abban elvégezvén mozgását, tevékenységét, a halál kapuján ismét kilép abból, hogy alá vessék annak a minősítésnek, amely azután őt a neki megfelelő helyre utalja.

Ha most e két kapu között elterülő földi élet céljáról kívánok beszélni, olyan tárgyról, amelyről nem először hallotok, de amelyről most olyasmit is fogok mondani, ami talán újként hat, teszem ezt azért, mert ennek a megismerése a legfontosabb a testben élő szellemre nézve. Uralkodó fontosságú ez minden más felett, mert ennek helyes felfogása, helyes átértése, átértékelése és kiaknázása készíti elő a jövő sorsát, ami azon a bizonyos sötét kapun túl vár a szellemre.

És mikor arra törekszem, hogy az igazság tükrébe mélyebb betekintést nyújthassak, teszem ezt azért, mert a szellemi élet kutatóinak nem szabad megállniuk azoknál az igazságoknál, amelyeket az egyházak tanítanak, amely igazságokat az egyházak imperative előírnak: hogy „ezt tedd, ezt ne tedd, ha ezt teszed, ez lesz jutalmad vagy büntetésed, és ha ezt nem teszed, erre vagy arra a következményre lehetsz elkészülve”. Mert ha a spiritizmusnak nem volna ennél szélesebbkörű és messzebbfekvő célja, akkor nem is volna meg a létjogosultsága, és nem is volna rendeltetése, mivel az erkölcsi törvényt megmagyarázzák az egyházak az ő híveiknek, és ha a hívők azokat a tanácsokat betartják, azoknak az igazságoknak tápláló erejénél fogva, amely e tanácsok mögött rejlik, el is érhetik túlvilági jobb állapotukat.

A spiritizmust — jóllehet Isten kiváltságos kegyelmi ténye egy fejlődési turnus végén, — mégis a szükségszerűség hozta létre, mint ahogy semmi sem keletkezhetik, ha arra az igények kifejlődve nincsenek. Hajdan, amikor még az emberi értelem messze mögötte állt a mai fejlettségének, az emberlelkeket lehetett imperatív tanáccsal a jóra vezetni és tiltani őket a rossztól; azonban az utolsó idők az ember gondolkozását módfelett kifejlesztették, az értelmet óriásilag megnövelték, úgy hogy az ember mai értelmi világossága a régihez viszonyítottan szinte egetverő magasságban szárnyal. Ezért nagyon természetes, hogy az emberi lélek, aki a világosságnak ilyen nagy mértékével bír, egészen jogosultan áll elő kérdésekkel a tanácsadóval szemben: „Miért így és nem másként? Mi bizonyítja azt, hogy ez a helyes út?” És ha el is fogadja, hogy ez a helyes út, mi az a legcélszerűbb, legpraktikusabb módszer, amellyel a célt elérheti és megközelítheti!

Ez a szükségszerűség, az emberi értelemnek ez a magasra szökellése hozta létre és vonta le a földre Isten kegyelmét a szellemi kinyilatkoztatások alakjában. Azért a spiritizmus arra van hivatva, hogy a kutató és kereső emberszellemnek, aki nem elégszik meg egyszerűen a parancsokkal és a tanácsokkal, de aki

tudni kíván, mert megtanulta fejlett értelmével, hogy minden mi-értnek megvan az azértje, felbukkanó kételyeire és kérdéseire megnyugtató választ adjon.

*

Hiszen maga az emberi tudomány rég rájött arra, hogy ez a dolgok természetes rendje. Még nem is olyan nagyon régen a tanuló fiatalságot a katedráról csak szürke elméletekkel oktatták, és csak az idők folyamán jöttek rá a gyakorlati kiképzés fontosságára. És jóllehet az a fiatal lélek, aki az életre készül, és aki éppen azért, mert kenyeret akar keresni azzal a tudománnyal, amelyet a katedráról hall, a legnagyobb mohósággal fogadja megbámult professzorától a tanításokat, és előtte az az előadó nagy tekintély is azon a réven, mert az ismeretnek abban a szakában magasan önmaga felett állónak látja őt. Mégis az a professzor, miután az elméletet előadta, leszáll a katedráról és elvezeti tanulóit a laboratóriumba, a kísérleti telepre, vagy a klinikára és ott gyakorlati példákon igazolja be azt, hogy amit ő mondott, az igaz. Pedig az a tanuló elhitte, amit hallott, eszébe sem jutott kételkedni benne. De az emberi értelem rájött, nagyon helyesen, hogy azok az impressziók, amelyeket csak egyetlen uton, egyetlen érzékszerven: a fülön keresztül szerzett a tanuló, nem hagynak olyan maradandó nyomot, és nem rögződnek bele az elmébe olyan biztosan és olyan élességgel, mint ha valamennyi érzékszervén keresztül megbizonyosodik a lélek azoknak az igazságoknak a valódiságáról, mint ha azokat a tényeket a szemével is láthatja és a kezével is megfoghatja. Csak ebben az esetben mondhatja azt az ismeretet egészen a sajátjának.

Az emberi okosság az élet számára nevel, és az iskolában azért tanulnak, hogy később megállják a helyüket az életben az emberek. Bizony a tanítvány csak akkor fogja tudni hivatását jól betölteni, ha gyakorlati tudása van, mert az élet sohasem elméleti, hanem szakadatlanul gyakorlati kérdéseket tár eléje, amelyekben azonnal, legtöbbször halaszthatatlanul sürgősen kell

megtalálnia a megoldást. Aki csak elméleti tudást szerez gyakorlati megbizonyosodás nélkül, annak tudása hasonlít a pincében nőtt növényhez, amely hosszú, erőtlen, vékony szárazakat hajt, apró, szintelen levelekkel. Ha ezt a növényt felhozzák a napsütésre, nagyhirtelen elfonnyad, elszárad, és semmivé válik. A gyakorlati tudásnak ki kell állania a napfényt, az esőt, a szelet, vagyis az élet igényeit és ütközéseit; alaposnak kell lennie, hogy meg tudjon azokkal birkózni, és ne mondjon csődöt a legelső kétségbeejtő gyakorlati esetről, amelyet megoldani képtelen.

*

Ezzel a példával kívántam megvilágítani azt a különbséget, amely az elméleti tanítás és a szellemhívők gyakorlati példákkal alátámasztott oktatása közt van. Az előbbiből nyert úgynevezett hit nem más, mint *elhívés*, amit óva intek összetéveszteni a *hittel!* Az elhívés csak addig tart, míg azt az a tekintély, akitől valaki hallotta, alátámasztja; és ha az a tekintély ledől, akkor az elhívésből sarjadzott pincenövény, az a dogmatikus hit, szintén eloszlik, összeesik, semmivé válik. Ellenben az a hit, amely bizonyosságokon alapul, oly erő, amely nem párolog el annak elmúltával, akitől annak a hitnek részecskéit szerezte a szellem ember. Mi eltávozhatunk és elhangozhatik a szó, amit mi hoztunk magunkkal, de ha azok az igazságok, amelyeket hirdettünk, a gyakorlati példák és a ti szabatos logikai következtetéseitek alapján a lelketekben gyökeret vertek, akkor azok az igazságok a tseitek maradnak.

Ennélfogva mindazok a törekvések, amelyek arra irányulnak, hogy az emberszellem az örökélettel, abban az igazság és a kegyelem érvényesülésének problémáival foglalkozzék, helyesek, jogosultak, törvényesek és jótékonyak, mert hiszen jót adnak az arra rászoruló embernek. Az Úr Jézus sem kívánt vakhitű embereket; nem azt kívánta, hogy az emberek valamit elhigyenek, hanem azt mondta: „*zörgessetek és megnyitvatik nektek, kérjetek és kaptok, keressetek és találtok*”. *Neki becsületes jóakarattal, tudnivágyással kutató és*

kereső lelkekre van szüksége, olyanokra, kik még éhesek, és az ő igazságából táplálkozni kívánnak, nem pedig olyanokra, akik jóllakottak és kényelemből, hogy ne kelljen mozdulni sem, inkább elhiszik azt, amit mástól hallanak, mint hogy maguk keressenek, kutassanak, hogy az igazságról meggyőződést szerezzenek.

Mindezekre azért utalok, hogy benneteket kutatásra ösztönözzelek, hogy értelmeteket teljesen annak a tárgynak megismerésére szenteljétek, amely a lehető legfontosabb a földi életben. Amikor előttetek az igazságot takaró függönynek egy-egy csücskét meglebbentem, ne riadjatok meg, mert először is ott nincs semmi, amitől félni kellene, **mert az igazság ismerete szabadá tesz.**

Másodszor, mert úgyis eljön egyszer az idő, amikor az egész függöny félrehúzódik, és nektek az *egész* igazságot kell majd szemlélnetek, jóllehet ezt az időt csak úgy érhetitek el, ha pont-ról-pontra betöltitek rendeltetésetek minden fázisát. Hiába húzódoztok tehát az igazság látásától, ezt még vért izzadva is meg kell egykor tanulnotok, mert ebben a másik világban csak *ennek* az igazságnak lehet hasznát venni, csak *ezen* a réven szerezhetitek meg az üdvösség örömét.

Amikor mi benneteket valamire megtanítunk, fegyvert adunk a kezetekbe, amellyel az élet harcát biztosabban, könnyebben, gyorsabban, eredményesebben vívhatjátok meg. Aki ezt a fegyvert elfogadja, az előrehalad és kevesebb fáradtsággal éri el a célt. Aki ezt a fegyvert nem fogadja el, az lemarad, és egykor, nagyon soká, előlről fogja elkezdni, hogy ismét az elemi ismereteken elindulva jusson ezeknek az igazságoknak a küszöbéig.

*

Hogy a földi élet célját közelebbről megismertethessem veletek, kénytelen vagyok előző tanításaimra utalni, hogy azokra, mint alappilérekre újabb falat építhessek, amely mögött a lélek a veszélyek idejére meghúzódhat. Azokban el van

mondva az anyag keletkezésének egész rendszere a szellembu-
kással való kapcsolatban. Ebből kiindulva beszélek a szellem
testöltéséről.

Mikor a szellem belép a földi létbe, bizonyos beöltözkö-
désen megy keresztül, amit magasabbrendűek segítségével vé-
gez el. Fluidáris, éteri és sűrű anyagi testet vesz magára. Miután
pedig a szellem Istentől ered, tehát folyton életet sugároz ki ma-
gából, és amint belép abba az anyagtömegbe, amellyel abba a
titokzatos kapcsolatba lép, amit életnek nevezünk, azonnal át-
hatja azt, és az az anyagtömeg, amelyben aeonoktól fogva fel-
halmozott érzések és gondolatok vannak rögzítve, egyszerre élő
tengerré válik a szellem körül, mint ahogyan élővé vált a holt
mindenség, amikor Isten besugározta azt teremtőerejével. Hiába
akarja az emberi nagyotakarás az életet materiális elgondolás
alapján felfogni és azt bármi néven nevezendő eljárással rögzí-
teni és megfogni, meddő erőlködés az, akárcsak azoknak az el-
sődöknek az erőlködése volt, akik az Eget akarták megostrom-
olni, hogy megszerezzék azt a hatalmat, amelyet tőlük Isten
megtagadott.

A szellem tehát áthatja az anyagot, és az anyagnak min-
den molekulája és atomja megtelik az élet vibrációival. Ennek
az a következménye, hogy maga az anyag, — amelyről még a
szellemhívők is sokszor felületesen azt mondják, hogy élettelen
és semmiféle hatással nem lehet az egyénre — a benne levő el-
raktározott és latensül rejlő tulajdonságok révén érezteti a maga
nyomását, a benne levő gondolatok és érzések élni akarását a
szellemmel, aki ezt az anyagot magára öltötte.

„Mert elmémben vágyom ugyan az Isten törvényére, de
testemben szemlélem a bűn törvényét, amely sokban rabul ad a
bűn szolgálatára.” Aki ezt mondta, az ismerte ezt a misztériumot
és érezte a maga testében — amelyet pedig egy hatalmas szellem
hatott át — a bűn törvényét, amely ellen mindenkinek, aki ezen

a földön testet ölt, nagy erőfeszítéssel kell küzdenie. A bűn törvénye az a latens hajlam, amely az anyagban rejlik, és amely azonnal érvényesülni kíván, mihelyt az anyagot az élet áthatotta.

Ez a bűn törvénye nagy erőszakkal követeli azt, ami a testnek kellemes. Az ember pedig, aki szellemileg nem ébredt öntudatra és nem tudja, hogy ő Istenhez tartozik, vakon enged ezeknek a hajlandóságoknak. A test törvénye azt kívánja tőle, hogy dédelgesse a testi énjét, mert azok az alantas érzések és gondolatok mint hajlamok ránehezednek a szellemre, és kényszerítik, hogy áldozatot hozzon az anyagnak, azaz ezeknek a hajlamoknak. Az ember tehát küzd és fárad, hogy ezt az anyagi testet mértéken túl táplálja, hogy sürgető vágyait kielégíthesse; és ezeket a hajlamokat vakon követve beleveti magát az élvezetek mámorába, amelyeket a földön egészen kifejlett rendszer kínál már mindenféle alakban. Azokban mind megfürösztözi a fizikai testet és az éteri testet.

És mi a következmény? Minél jobban kielégíti ezeket a hajlamokat, ezek annál éhesebbekké lesznek, mert hiszen mindezeket az ellentét hozta létre. Az ellentét pedig terjeszkedni kíván, mindent előnteni szennyes hullámaival, fluidjával. Így ezek a hajlamok, mint az ellenszegülés szülöttei, a szellem erejéből folyton többet és többet utalnak át a test világába, azaz a bűnt szolgálják. Mert a bűn, ahogyan már mondtam, nem egyéb, mint *magasabbrendű erőknek alacsonyabbrendű célok szolgálatába való állítása*. Tehát az ember, amikor így jár el, azt teszi, hogy magasabb rendeltetésű erőket, amelyek a szellemében rejlenek, alacsonyabbrendű céloknak, az anyagban lévő ellentétes és kárhozatos hajlamoknak a szolgálatába utal át. **Tüzet lop az égből és átjátssa azt a pokol számára.**

Ebből nyilvánvaló, hogyha ezzel az ember nem követ is el olyan bűnöket, amelyeket az emberi büntetőtörvénykönyv szakaszokba és paragrafusokba osztályozott, mégis kárhozatos és súlyos bünt követ el a lelke ellen, amelynek bűnhődése elől semmiképpen nem menekülhet, és amelyért a bűnhődés talán

sokszorosán hosszabb időig tart, mint egyes durva földi bűnökért.

Mert, testvéreim, szellemi szemekkel tekintve a bűn egészen más, mint emberi szemmel tekintve. Az emberi törvény ritkán törődik azzal a bűnnel, amit valaki önmaga ellen követ el, és vannak úgynevezett köztisztelőben álló emberek, akiknek élete pedig csupa ilyen bűnök sorozata, mivel egész életük abból áll, hogy maguknak minden jót megszereznek, hogy összes alsórendű hajlamaiknak eleget tegyenek, hogy érzéseiket kielégíthessék. És amikor családot alapítanak, és gyermekeket nemznek, azoknak is ugyanezeket az előnyöket igyekeznek megszerezni, s ennek érdekében nem kímélik mások érzékenységét, és félregázolják útjukból azokat, akik akadályul szolgálhatnak céljaik elérésében. Törtetnek az anyagi javak után; címekre, rangokra és befolyásra törekszenek, s ezért legázolnak embereket, akiknek talán egyetlen boldogulási lehetőségük az volt, amitől őket félrelökték. És mindezt csak azért, hogy kedves, dédelgetett külső énjüknek, családjuknak, gyermekeiknek és a hozzájuk tartozóknak tekintélyt, befolyást, jólétet, és minden szeszélyüknek kielégülést szerezhessenek. A bűnök egész tömegét követik el egyszerűen azért, mert a latens hajlamok, amelyeket magukra öltöttek, őket ilyen irányú cselekvésekre ösztönzik.

Úgy látszik, mintha az ilyen ember jól elvégezné a feladatát a földön, hiszen az emberek sokszor bámulva és tisztelettel néznek az egyes ilyen típusokra. Azonban amikor az ilyen lélek a földi élet síkján végigvándorolva elér ahhoz a fekete kapuhoz, és azon átlép, egyszerre élettelen, tehetetlen senkivé válik, mert azokat az erőket, amelyeket szellemével kapott, élete útján elpazarolta, átutalta azokba az alsóbbrendű rétegekbe, amelyeket a halállal részben levet magáról.

A levetett erőrétegeiben az általa elraktározott gonosz gondolatoknak és érzéseknek tömegei pedig megmaradnak, és mint hajlamok majd máskor és másutt fognak érvényesülni, hozzájárulván a további általános süllyedéshez, mert hiszen még

mélyebbre sülyesztette a benne elraktározott gondolat- és érzéstömegeket, mint amilyenek voltak, mielőtt ő magára öltötte azokat.

*

Vannak azonban, akik, ha nem is mindjárt életük kezdetén, de amint az élet előrehalad, bizonyos korban egyszerre észretérnek, azaz megnyilatkozik a szellemük, és megismerik, hogy ők Istenhez tartoznak. És rájönnek, hogy semmi sem maradhat következmények nélkül.

Ezek az első döbbenet után azonnal hozzálátnak alsóbbrendű énjük megfékezéséhez. Mihelyt megértették, hogy az önző életfelfogás folytán a felsőbbrendű énjükből, a szellemükből erők folynak át az alsóbbrendűbe, és ott elvesznek, mint a homokba öntött pohár víz, minden erejüket megfeszítve igyekeznek ezeket az erőket visszatartani. Sőt igyekeznek megtanulni azt, hogy az alsóbbrendű énjükből vonjanak ki erőket és azokat felsőbbrendű céljaik szolgálatába állítsák. Ezek megtagadják magukat és nem hajlandók többé alsóbbrendű énjüket dédelgetni, annak szenvedélyeit és vágyait kielégíteni; nem hajlandók egy úton haladni a sátánnal. Megadják a testnek, ami a testté, de nem adják neki azt, ami a szellemé. Úgy bánnak el vele, mint az ügyes lovas a szilaj paripával. A szilaj paripa is száguldana, törne, zúzna, és embereket rúgna halálra, de az erőteljes és ügyes lovas betöri, és a ló erejét felhasználja hasznos, gyakorlati munkára. Az ilyen lélek is visszavonja azokat az erőket, amelyek már-már kezdtek alááramlani alsóbbrendű énjébe, és hasznos munkára fordítja: szellemének kiszabadítására, jó és nemes tulajdonságainak erősítésére. Ebben a munkában óriási segítséget nyújt neki Isten kegyelme.

Ez a megtért szellem típusa. Sokkal jobban örülnek egy ilyen megtért szellemnek, mint kilencvenkilenc igaznak, mert a megtért szellem hatalmas példát mutat a körülötte levőknek az-

által, hogy erőket von el az ellentétől, és azokat áttisztítva átutalja a magasabbrendű világba, abba a szférába, amelybe ő el-
 érendő fokozatánál fogva tartozni fog.

Elgondolható ebből, milyen érdemet szerez az, aki egy-
 egy lelket a megtérés útjára vezérel. Elgondolható, hogy Isten, a
 jóságos Atya milyen dédelgető szeretettel tekint alá az olyan
 gyermekére, aki ilyen eltévedt lelkeket meggyógyít, és ebbe a
 Neki tetsző munkába beleszoktat. Ez az a munka, amelyet *csak*
áldozattal lehet elvégezni.

*

Vannak szellemek, akik akár a magukkal hozott világos-
 ságnál fogva, akár a kegyelemnél fogva, amely őket bizonyos
 célok érdekében már eleve olyan környezetbe helyezi, ahol mély
 vallásosságra, a jónak olthatatlan szeretetére szoktatják őket,
 gyermekkoruktól késő vénségükig mindig azon munkálkodnak,
 hogy ami bennük jó, azt felerősítsék, és érvényre juttassák, ami
 pedig bennük rossz, azt szóhoz jutni ne engedjék. Ezek még na-
 gyobb mértékben emelnek alsóbbrendű erőket magasabb szfé-
 rákba, áttisztítván, feljavítván és átszellemesítvén azokat a saját
 lelkükön keresztül.

Tulajdonképpen ebből áll az anyag szellemesítése. Én
 szellemekhez beszélek, és titeket embereket is szellemeknek te-
 kintelek most, akik ennél fogva nagyon jól tudják, hogy az anyag
 is csak fluid. Tehát a fluid szellemesítése csak ezen az úton tör-
 ténhetik, más út erre nincs.

Vannak végül kiváltságos, ragyogó, magas szellemek,
 akik az anyagot teljesen leigázzák. Ennek egyik legragyogóbb
 példája volt az a hatalmas szellem, akit ti a Keresztelő néven
 neveztek, ő a testének semmit sem adott, csak a lehető legszük-
 ségesebbet, de a szelleme égett, lobogott és uralkodott az anyag
 minden kísértése felett. Hiszen neki rövid feladata volt, de azt a
 rövid feladatot nagy erővel, hatalmas energiával kellett végre-
 hajtania.

Mi azonban, akik az Úrnak valamennyien kicsiny szolgálói vagyunk, és akik boldogok vagyunk, hogy az ő szolgálói lehetünk, csak erőnkhez mértén tudjuk feladatainkat elvégezni. Mindenki, aki erején alul végzi el, rosszabb helyzetbe kerül a halál után, mint amilyen helyzetre számít, aki azonban erejéhez mértén jól végzi el, az jóra való igyekezeténél fogva és a kegyelem segítségével jobb helyzetbe kerül, mint amilyent elvárhatna magának. Mert aki alsóbbrendű erőket emelt fel a felsőbbrendű erők világába, az azokat a saját tulajdonaivá tette, és amikor átlép a halál kapuján, azoknak az erőknek környezetében ébred fel, amelyeket legyőzött, amelyeket átszellemesített.

Ezek az erők attól fogva az ő szolgálata alá van rendelve, velük ő hatni tud, segítséget tud nyújtani szenvedő, küzködő testvéreinek. És miután most már nagyobb vagyona van, nagyobb munkát végezhet, és sokkal több örömet szerezhet magának és másoknak, mint akinek kevesebb vagyona van, és kevesebb munkát végezhet.

A földi élet célja tehát röviden az anyag szellemesítése. Az anyag szellemesítésének módja pedig: az alsóbbrendű erőknek felsőbbrendű erőkké minősítse. Aki ezzel tisztában van, és aki ezt szem előtt tartja, az hathatós segítséget von magához ebből a mi világunkból, mert az erre irányuló gondolatoknak a fonalán hozzá tudnak férni olyan szellemek, akiknek ebben már gyakorlatuk van, akik nagy erőtömegekkel rendelkeznek, amelyeket áldozatok és kitartó küzdelem árán szereztek.

Fordítsátok hát el a földtől a tekinteteket, és csak annyit adjatok a földi énnak, a földi kívánságoknak a kielégítésére, amennyi szükséges és elegendő, de ne többet. Erőiteknek túlnyomó részét pedig fordítsátok az anyag szellemesítésére, vagyis a saját lelketek tisztításának és szellemetek felébresztésének munkájára, hogy legyetek az Úrnak jó és hű szolgálói, akiknek azt mondja majd, ha átjöttök ebbe a világba: „Jól van, kicsiny szolgálóm, kevesen voltál hű, sokat bizok rád ezután.”

A bűnök és azok levetkőzése(**)

Egy ilyen szellemi iskolának, mint ez a tiétek is, tulajdonképpen az a célja, hogy azokkal, akik ide tanulni járnak, megismertessük az üdvösségre vezető utat és megismertessük mindazokat az akadályokat is, amelyek ezen az úton fenyegetik a vándort. Meg kell tehát ismertetnünk azokat az eszközöket és módokat is, amelyekkel ezek az akadályok legyőzhetőek, és amelyekkel ez az út a lehetőségig megrövidíthető és megkönnyíthető. Mert hiszen, embertestvéreim, mi szeretetből jövünk hozzátok; azért jövünk hozzátok, mert a mi Urunkat imádjuk, és neki szolgálni kívánunk. Az ő kívánsága pedig az, hogy szeressük a mi testvéreinket; és ha őket szeretjük, a legjobbat adjuk nekik, ami tőlünk telik. És amikor én nektek sorozatosan feltárom ennek a tudománynak egy részét, mindannyiszor hangsúlyozni kívánom, hogy a legcélravezetőbb gyakorlati eszközöket óhajtom a kezetekbe adni. De hogy ezeket a magatokéivá tehesétek, feltétlenül szükséges az elméleti téren is egy-egy lépéssel előrevilágítani. Azok az akadályok, amelyek ezen az úton a vándor előtt felmeredeznek, a bűnök. Ezek pedig háromfélék, az Isten ellen való bűnök, a felebarát ellen való bűnök és az embernek önmaga ellen elkövetett bűnei.

Melyek tehát az Isten ellen elkövetett bűnök? Az Isten ellen való bűnökre könnyű rátalálni, ha előbb azt kérdezzük, hogy mik azok az erények, amelyek az embert Istennel összekötik? Ezek az erények: az Isten imádata, az Isten akarata iránt való engedelmisség és az alázatosság. Tehát ha ezek az erények, akkor ezeknek az ellenkezői a bűnök. **Isten imádatának ellentéte a bálványimádás, ami alatt egy egészen nagy eszmekört kell érteni. Ebbe tartozik a materializmus is.** Isten elleni bűn az engedtlenség, a dac, az istenkáromlás.

Ezekből kigyógyulni az ember a maga erejéből teljesen képtelen. Egyébként a többi bűnökből sem a maga erejéből tud kiemelkedni az ember. Az összes bűnökből való kigyógyulásra adja Isten *a hitet* gyógyszerül és támaszul, ingyen kegyelemből. **A hit tartalma az, hogy igaznak tartok olyan dolgokat, amelyeket mint ember kézzelfoghatóan nem tapasztalhatok meg.** A hit igazságával gyógyítja meg Isten az embert a bálványimádásból, az engedetlenségből, a dacból.

Bálványimádás alatt nem pusztán egy-egy ellentéteszméneke megszemélyesítőjéhez való fordulást kell érteni; bálványa lehet valakinek egy ember, akit nem az embertársat megillető felebaráti szeretettel szeret, hanem ennél többel: rajongással, hódolattal, imádattal, tömjénezéssel. Ilyenre az élet elegendő példát nyújt nektek.

Ilyen esetben az Isten arca elhomályosul az illető ember előtt, mert Isten közt és közte áll a bálványozott egyén, akinek árnyéka elfödi előle Isten fényes arcukat. Isten ilyenkor kénytelen olyan eszközhöz fordulni, amely az ő gyermekének fájdalmat okoz: ledönti a bálványt, hogy az az árnyék, amely őt elfödte az ő gyermeke előtt, elmúljon az útból.

De lehet ilyen bálvány az emberi dicsőség is. Az ember Istent feledve, és a hit szikráját eltemetve balgán rohan a dicsőség után. És amikor a jó Atya látja, hogy az ő gyermeke vesztébe rohan, mert múló értékért töri magát, amelyről csak annak elérése után fogja látni, hogy az por és hamu, mert a föld ajándéka volt az, nem a mennyé. Megengedi, hogy ennek a megfélemlített, balga gyermekének a dicsőség csúcspontjára való felhágás előtt egy másik, talán az irigységtől fűtött ember csak egy szalmaszálal tegyen a lába elé, amelyben megbotlik és az, akit tegnap még dicsőítettek, magasztaltak és harsányan hirdették a nagyságát a társadalomban, holnap közneveltség tárgyává válik. **Egyik ellentétes érzés így pusztítja a másikat.** A rosszakaratú és irigy tö-

meg éppen olyan harsányan hahotázik bukása felett, mint amilyen harsányan újjongott mellette, amikor még a dicsőség napja reá ragyogott.

Amikor aztán lent fetreng a porban megalázottan, és el-tűnik a köd, a dicsőség köde a szeme elől, akkor a jó Atya le tud hozzá nyúlni, és kézenfogva felemelheti őt végre magához, és megismertetheti magát vele annak a vizsgálatának kapcsán, amelyet neki a hit kegyelmi ajándékában juttat. A bálványozásnak végtelen sora van, de a vége mindig az, hogy Isten kénytelen a bálványt ledönteni, mert szereti a gyermekét, és magához kívánja ölelni őt és a múltó öröm helyett, amelyet elvesz a kezéből, örökkévaló örömet és boldogságot kínál fel neki.

Az Isten ellen való bűnökről azt is mondhatnám, hogy azok a szellem ellen való bűnök; mert a szellem Istenből való szikra, és az embernek Istennel egyetlen kapcsolata van csak, a szellemen keresztül. **Miután pedig minden egyes ember az Isten végtelen, ragyogó, kimondhatatlan szépségének egy-egy kipattant szikrája**, ez az egyéni szín homályosul meg azok által a bűnök által, amelyeket az ember Isten ellen elkövet.

*

A felebarát elleni bűnök megállapítása nagyon egyszerű. Mik azok az erények, amelyeket az ember embertársával szemben gyakorolhat? Szeretnie kell a felebarátját, mint önmagát. Tehát jónak kell lennie a felebarátjával szemben. Nem szabad a felebarátjának olyasvalamit tennie, amit ha neki tennének, az neki rosszul esnék. Ennek a megfordítottja a bűn a felebarát ellen. A szeretetlenség, a gyűlölet, a harag, a bosszú érzése a testvérrel szemben; az a törekvés, amellyel egyik ember a másik ember iparkodásának, munkájának gyümölcsét és eredményét elragadni akarja. Legyen az bár az emberek részéről való elismerés, földi dicsőség, anyagi javak, vagy bármi néven nevezendő olyan dolog, amely az embert törekvése révén jogosan megilleti. A rágalmazás, amely csökkenti azt az elismerést és jóakaratot, amelyet az illető maga körül kivált. Az áskálódás a háta mögött,

hogy ne érhesse el azt a célt, amelyre vágyik. Végtelen sorozatát lehetne ezeknek a bűnöknek felsorolni, mert az ember az emberrel szemben kimeríthetetlen árnyalatokban követ el kisebb-nagyobb vétségeket és bűnöket. Bűnöket követhet el másnak a teste, az egészsége ellen is. Ezek a bűnök egyszersmind túlnyomórészt a saját lelke ellen elkövetett bűnök is. Ez az első pillanatra talán nem látszik előttetek olyan világosnak, azért ezt meg kívánom jobban világítani előttetek.

Kétségtelen, hogy ha én jót teszek valakivel, tekintet nélkül arra, hogy annak a jó cselekedetnek van-e visszhangja vagy nincs, vagyis tekintet nélkül arra, hogy hálát aratok-e érte, vagy hálátlanságot, az a jó, amelyet én cselekedtem, gondoltam vagy mondtam, az én lelkemet gazdagítja. Annak, akinek adom, pillanatnyilag talán jólesik, talán egy-egy kellemes emlék is marad utána a lelkében, amely azonban idővel hovatovább elhomályosul és elmosódik. De az én lelkemben, az én érzésvilágomban el nem múló értéktöbbletet teremt. *Mert nem az az enyém, amit én kapok mástól, hanem amit én adok másnak*, mert az növeli a lelkem kincseit, az bontakoztatja ki az érzésvilágomat, az fejleszti a lelkem erőit.

Jobb adni, mint venni, mert aki ad, az nyer többet a lelkében. Emlékezzetek az Úr tanítására: valahányszor valakinek jót tesztek, és azért jót vártok és kaptok, elvettétek jutalmatokat. Aki a várható háláért cselekszik valami jót, és a hálát meg is kapja, az megkapta a kiegyenlítést már a földön. Annak a föld vissza is adta azt, amit ő adott. De aki adott másnak, aki jót tett másnak, hacsak egyetlen pohár vizet adott is, egyetlen jó érzést, vagy igaz gondolatot ajándékozott is másnak ellenszolgáltatás nélkül, az egyrészt bizonyosságot tett arról, hogy ő jobb, nemesebb, fejlettebb. Másrészt, miután nem kapta meg a jutalmat érte, a jutalom bent van a lelkében a lelki növekedés formájában.

Nos, ha ez így van a jóval, éppen így van a rosszal is. Ha én valakinek rosszat cselekszem, ha megakadályozom az érvényesülésben, ha elharácsolom tőle becsületes munkájának, vagy

ügyességének jogos eredményét, ha elgáncsolom őt haladása útjában: még ha nem is kaptam meg a visszatörést az életben, megkaptam abban, hogy az érzéseim durvultak, gondolkozásmódom silányabbá, alacsonyabbá lett, azok az erők, amelyekről annyit beszéltem nektek, megvastagodtak rajtam, és sötétebb börtönbe zártak engem, mint amilyenben addig voltam. **Íme tehát a felebarát ellen elkövetett bűn a magam lelke ellen elkövetett bűn is egyúttal.**

És mi a gyógyulás útja? Ha a felebarátomat megbántottam, de rájöttem arra, hogy ez helytelen és rossz cselekedet volt, nagyon egyszerű ennek a kiegyenlítése: odamegyek hozzá, bocsánatát kérem, és ami károsodást neki okoztam, azért kárpótolom őt. Jusson eszetekbe Zakeus példája. Akinek ti megbocsátottok, annak a mennyei Atya is megbocsát. Így ezen a földön a felebarát elleni vétkeket és bűnöket többnyire egészen rendesen ki lehet egyenlíteni. Más az eset, ha a felebarátom ellen olyan bűnt követtem el, amiért tőle többé bocsánatot nem kérhetek, amiért neki többé elégtételt nem nyújthatok, például, ha az élet úgy elszakít minket egymástól, hogy többé nem találkozhatunk, vagy olyan nagy bűnt követtem el ellene, amiért ő megbocsátani képtelen. Ezek szomorú, a szellemre ólomsulllyal nehezedő terheket jelentenek, és ezek a felebarát elleni bűnök kategóriájából átutalódnak az első kategóriába: az Isten ellen elkövetett bűnök közé. Ez azt jelenti, hogy ezeknek a bűnöknek az elintézése egészen az Isten kezébe kerül; ahogy Ő látja jónak azokat elintézni, ahogy Ő látja jónak azokkal elbánni, az az ő jótetszése szerint fog megtörténni. Azokba többé beleszólásom nincs, azok rendbehozása többé az én hatalmamban nem áll, azok az én hatókörömön kívül kerültek.

Végül jönnek az önmagam ellen elkövetett bűnök, amelyekről túlnyomórészt azt mondhatjuk, hogy a test ellen elkövetett bűnök. Ezek rendkívül egyszerűek. A saját teste ellen mindenki súlyosan vétkezik; vétkezik a mértéktelenséggel, (falánk-

ság, iszákosság), restséggel, túlhajtott munkával, túlhajtott pihe-
néssel, vigyázatlansággal, mindenrendű izgató és élvezeti cik-
kekkel, a kendőzéssel stb. Az ezek ellen való védekezés és az
ezekből való kigyógyulás mindenkinek a maga közönséges em-
beri értelmére van bízva. Mindent megadni, ami szükséges, és
amit lehet, és mindent megvonni, ami felesleges és ártó; ezt
megérteni és megcselekedni rendkívül egyszerű dolog.

Egyébként ez a három kategóriába beosztott büntömeg
az ember mély elesettségénél fogva annyira át meg át van szöve
egymással, hogy ezek közt éles határokat vonni nem lehet. Nem
lehet úgy követni el bűnt a szellem ellen, hogy azt a lélek meg a
test is meg ne synyené. Nem lehet úgy elkövetni bűnt a lélek
ellen, hogy az a szellemet is meg ne homályosítaná, és a testnek
is ártalmára ne lenne. És nem lehet a test ellen bűnt elkövetni
anélkül, hogy az kihatással ne lenne a lélekre és a szellemre is,
meghomályosítva és durvítva mind a három principiumot. A bü-
nök ellen való védekezés és az azokból való meggyógyulás régi
problémája a megtérés útján lévő embereknek. Mindenféle mód-
szereket szoktak erre alkalmazni. És ha én most ezekről is be-
szélek, teszem ezt azért, hogy rámutassak némely módszer hely-
telenségére, és az igazi módszerre, amely valóságos eredménye-
ket hozhat létre.

Az az ember, aki zűrzavaros életének folyamán egyszer
csak megpillantja a hit világosságát, és meglátja, megsejti annak
szépségét, lelkének elragadtatásában fogadalmat tesz, hogy ettől
kezdve pedig ezt, vagy azt a bűnt többé el nem követi. Sőt van,
aki fogadalmat tesz, vagy megesküszik, hogy soha többé sem-
miféle vétket, vagy hibát el nem követ. Ezáltal a lelkében egy
törvényvilágot alkot magának, amely törvényvilág őt kemény
korláttal veszi körül. Mert az ő szellemében ez az esküvés, ez a
fogadalom megábrázolódik, hatásokat vált ki, és mint egy
posthipnotikus szuggeszció köti meg a lelkét olyan belső kény-
szerrel, amely ránézve később, talán nem is soká, tűrhetetlen

nyűggé válik. De akkor már ettől a kényszerzubbonytól szabadulni képtelen.

Emlékeztetek titeket arra a tanításomra, amelyben részleteztem az erők tömörülését a szellem körül, és gondoljátok el, micsoda az ember, e parányi szellemszakra, meghomályosulva, elnyomva, megbénítva, megkötözve, olyan erőtömegnek a páncéljában, a sírjában eltemetve? Emlékezzetek rá, hogy ez az erőtömeg nem egyéb, mint a bűnös gondolatoknak, érzéseknek, akaratomegmozdulásoknak a konglomerátuma, amelyek az élő szellemmel érintkezésbe jutván, mind-mind érvényesülni akarnak, kiélni akarják magukat.

Nos, ez a parányi szikra abban a pillanatban, amikor benne a lelkesedés tüze fellobog, azt hiszi magáról, és igazán úgy is érzi, hogy ő most már mindenre képes; és éppen ez a hiedelem téteti vele a fogadalmat, vagy esküt. Azután a fellelkesülés tüzének lobogása lelohad; jönnek a szürke hétköznapiak. A körülötte felsorakozott kárhózatós erők kiélni akarván magukat, egyszerre csak felmered előtte a kisértés réme, és egy-kettőre elbukik a szegény, magában bizakodó. És amikor elbukott, az a szuggeszció, amelyet magára vett: a fogadalom, sokszor olyan kétségbeesésbe kergeti őt, hogy nem egyszer az öngyilkosságra határozza magát, hogy annak a szörnyű küzdelemnek, amelyet ő maga teremtett magának, annak a lelkiismeretfurdalásnak gyötrő kinjaitól meneküljön.

Óva intek mindenkit, hogy meg ne kösse magát esküvel, vagy fogadalommal, hanem jusson eszébe a mi Urunknak parancsa: „*Semmiképpen ne esküdjetek!*” Jusson eszébe a maga kicsiny, jelentéktelen, porszemnyi volta a világmindenséggel szemben, a bukott erők egész világával szemben, amelyek csak arra várnak, hogy kitegye magát a viharak, hogy elragadhassák az Isten seregéből.

Olyan az ilyen gyenge ember, mint egy pehely a tomboló viharban. Mintha a pehely ott a vihar közepette egy pillanatban elhatárolná magát arra, hogy mostantól kezdve csak egy kitűzött

irányban fog haladni. És mihelyt ezt az elhatározását kinyilvánította, a vihar máris elragadja cikk-cakkos, girbe-gurba vonalban, éppen az ellenkező irányban, mint amerre ő akart volna menni. Legyetek kicsinyek, és jussatok tudatára annak, hogy olyan kicsinyek vagytok, mint az a pehely, és az erők, amelyek körülöttek hatnak, olyanok, mint a tomboló vihar. Ne bizzátok hát magatokat erre a módszerre, amely minden egyes bukott szellemnek újabb bukásait hozza magával.

*

Vannak, akik az úgynevezett „jóvátétel”-ben bíznak, és arra bízzák az üdvösségük elérését. Erről sokat beszéltem már nektek, és ha most még egyszer megemlítem, teszem ezt azért, mert ennek a dolognak világos megértése sokkal fontosabb, mint gondoljátok. A jóvátétel hitében az ember képessége, és a jóvátennivaló között éppen olyan az arány, mint a pehely és a tomboló vihar ereje között.

Hogy ezt a kérdést minél élesebben megvilágítsam, viszatérek azokra a bűnökre, amelyeket a felebarát ellen követ el az ember. Ezeket a bűnöket kiegyenlítheti az ember a földön az Úr tanácsa szerint: *„Egyezkedjél ki vele, míg az úton vagy”*. Ezek a vétkek azután nem jönnek számításba, mert amit az ember az embernek megbocsátott, azt Isten is megbocsátja az embernek. Ez benne van az Úr imájában is. Csak azokról a bűnökről beszélek, amelyeket nem lehet kiegyenlíteni „az úton”, amelyek tehát átutaltattak az első kategóriába: az Isten kezébe. Isten megbocsátó, könyörületes, irgalmas, szerető Atya, akinek nem telik öröme gyermekének gyötrésében és szenvedtetésében, de öröme telik abban, ha gyermeke észretér, ha az igaz utat követi, és azon munkálkodik, hogy boldoggá lehessen, azaz ha az ő mennyei Atyjához közeledik. Az Atyához való közeledésnek azonban útját állják a gyermek bensőjében, lelkében lappangó bűnös, gonosz hajlamok. Ezekről kell a gyermeknek megszabadulnia.

Kérdem, ha ez a gyermek megöl egy másikat, azután ezt a másikat az élet továbbragadja, úgy hogy évszázadok múltak el míg az, aki ölt, visszatér a fizikai életbe: vajon, ha az Atya azt megölni engedi, jóvá van téve annak az előbbinek a halála, aki-nek élete azóta ezer meg ezer más kapcsolatával együtt más vá-gányra futott?! Vagy talán a szerető Atyának van szüksége arra, hogy az egyik gyermeke után a másik gyermek is meghaljon? Semmiképpen sem. Hanem ha a gyermek a bűnben megátalko-dott, és az ölésnek gonosz hajlama még mindig benne él, akkor, mivel ezzel a hajlammal kihívja maga ellen mások hasonló ér-zéseit, áldozatul kell esnie azért, hogy a gyűlölet által való erő-szakos elpusztulásnak rémségeivel megismerkedjék, hogy be-lássa, milyen szörnyű az az indulat, amely benne is él, és hogy annak milyen kárhozatba vivő következményei vannak.

De ha ez a gyermek időközben megtér, megbánja, amit cselekedett, és könyörög az Atyához, hogy szabadítsa meg őt az ő gonosz természetétől, attól a sátáni hajlamtól, amely a gyűlö-letben és a pusztításban akarja kiélni magát, akkor az Atya pró-bákat és alkalmakat ad neki, hogy önmagát megfékezve, az ön-maga ellen való küzdelemben legyőzze gonosz természetét. Így a lelkében lassan meghomályosul, elenyészik, elvész az a go-nosz, sátáni elv, mert az imádság ereje, az Isten kegyelmének melege és az önmunkálkodás járuléka együttesen lassan-lassan megszabadítja őt a kárhozat hatalmától, attól a szörnyű hajlam-tól, és továbbhaladhat a fejlődés útján anélkül, hogy régi bűnéért neki magának minden körülmények közt meg kellene ötletnie.

Így van ez a többi olyan bűnökkel is, amelyeket a földi életben többé kiegyenlíteni nem lehet. Isten szeretettel néz még az ilyen mélyen bukott gyermekére is, és szeretettel hívja, vonja magához őt, és erőket bocsát rendelkezésére, hogy meg tudjon állni a próbákban. Hiszen ő nem haragszik, ő nem bosszúálló Isten, ő nem a törvény rideg öre, hanem *szerető, megbocsátó, könyörülő, irgalmas Atya*.

Azt hiszem, megértettétek, hogy sem a fogadalomban, sem a jóvátételben való bizakodás nem ment meg senkit a kárhozattól.

A harmadik módszer egyetlen szóval fejezhető ki: *engedelmesség. Legyen az ember engedelmes az Isten akaratával szemben.* Legyen az ember kicsiny, érezze ezt át, és jelentéktelensége tudatában hajtsa meg a fejét alázattal, és *ne akarjon!* Ne akarja erőszakkal és körömszakadásig még azt se, amit ő jónak gondol, mert nem tudhatja, hogy Isten előtt, aki elérhetetlen magasságban áll felette, az-e a jó, amit ő jónak gondol. Mert Isten néha szükségesnek tartja, hogy az ember elbukjék olyan dologban is, amit ő a legjobbnak tart, hogy minél jobban megismerje a maga jelentéktelen voltát, hogy még jobban erőt vegyen magán. Hogy ezt minél inkább kikerülhesse, az embernek engedelmesnek kell lennie az Isten kezében, mint a viasznak, hogy az Isten úgy alakíthassa őt, ahogy akarja.

*

Most azt kérdezitek tőlem, honnan tudhatom én, hogy az Isten mit akar? Az isteni akarat megismerésének összes forrásait felsorolom előttetek. *Isten akaratának megismerésére legfőbb forrásul ott van a szentírás.* A szent iratokban nemcsak Isten gondviselésének a módja ismerhető meg, de azok a módszerek is, ahogyan az ember Istenhez közeledhetik, ahogyan az ember a maga üdvösségét munkálhatja, ahogyan a bűneiből gyógyulhat, ahogyan az ember békességben és boldogságban élhet Istennel szövetségben.

A „modern” ember előtt a szent iratoknak már nincs nagy tekintélyük, de a szellemek előtt, ebben a világban, ahol már nincs test és nincs „modern” ember, világító szövétnekek, amelyek az egész földet, a föld összes szféráit és messze-messze ezt az egész naprendszert bevilágítják. Ilyen ragyogó világosság azoknak az írásoknak az összessége, amelyekből a szellemek milliárdjai táplálkoznak. Csakhogy a szentírást nem úgy kell tanulmányozni, ahogyan azt az emberek egynémelyike teszi, hogy

kritizáló előítélettel fog hozzá és tévedéseket vél benne fölfedezni, hanem imádkozó lélekkel kell olvasni, az ember parányiságára és Isten mérhetetlen nagyságára gondolva, aki mégis szövetséget kötött az emberrel.

Sok nagy vallásalapító, sok nagy, világos szellem tanította már az emberiséget, és a keleti tudományok egész könyvtárakat töltenek meg, amelyekben ragyogó szellemek bölcsesége van megörökítve. És mégis vajon van-e csak egyetlenegy is azok közül, amely ezt a nevet viselné: „Isten szövetsége”: „őszövetség és újszövetség”? Isten szövetségre lép az emberrel, és az Isten szava: a Törvény Szelleme jót ígér a jóért, rosszat ígér a rosszért, és kegyelmet ígér a megtérőnek. Azután az Isten a szent Fia által szövetséget köt az emberrel és jót ígér mindenkinek, valaki a Krisztus nevében hozzá fordul. Vajon van-e még egy olyan forrás, amely az Isten szent Fia által szövetséget köt az emberrel, és ilyen kifejezetten tartalmazza és ismerteti?!

Aki ennek az egyetlen forrásnak üdítő vizét szellemenben és lélekben felszívja magába, aki ennek minden titkos redőjébe behatolni igyekszik, de nem azért, hogy azt kritizálja, hanem hogy kivegye belőle a maga táplálékát, amely abban rejtve van, állítom, hogy az az ember mindent megtett a szellemének megmentése érdekében. Mert annak az élete át fog alakulni, annak az érzés- és gondolatvilága, tevékenysége és magatartása fejlettségi fokozatához mérten egyezni fog Isten akaratával. Hiszen lesznek még a szellemhívók közt is olyanok, akik elég vakmerők ahhoz, hogy az Isten szavát, az Isten kijelentését korrigálni merészelik, mert mindenkor voltak és lesznek, akik gögijüket leszerelni képtelenek, mert az mint áthághatatlan hegyóriás áll előttük és haladásuk útját végkép eltorlaszolja. Ti azért ne legyetek olyanok, hanem legyetek hívők és alázatosak. Mert ha hívők és alázatosak lesztek, ha az Istent szeretitek, és *nem ti akartok*, hanem magatokat passzive állíjtátok oda: **akkor azokból a betűkből az örökéletnek tápláléka ömlik át a ti lelkeitekbe, és egészen más emberekké tesz benneteket.**

A második forrás a lelkiismeret szava, miből az Isten akaratát meg lehet érteni. Ez a forrás azonban már nem olyan tiszta, mint az első forrás; ennek a forrásnak a vize már zavarosabb. Csak arra utalok, amit az imént mondtam: a fogadalomra. Sokszor téves premisszákból alkotott fogadalmak szörnyű lelkiismereti háborgást váltanak ki, amikor az egyén fogadalmát megtartani nem képes. Pedig nem Istentől eredt ez a lelkiismereti háborgás, hanem a magának alkotott törvény kényszeréből. A lelkiismeret szava Isten szava ugyan, de csak akkor, ha ez a lelkiismeret az első forrásból, az Isten igéjéből vett táplálékon erősödött meg.

A harmadik forrás az ember józan ítélőképessége. Ez még kevésbé tiszta forrás, mint a második, mert csak a bölcs ember ítélőképessége nyújthat megközelítően biztos irányítást az Isten akaratának felismerését illetőleg. **Bölcs ember alatt nem okos embert kell érteni, és nem eszes embert, és nem tanult embert, hanem Istennek átadott lelkű embert**, aki bölcs az isteni dolgokban, habár balga is az emberi dolgokban. Mert az ilyen embert sugalmazni tudják Isten küldöttei, és az ő maga lelkében is világos és az Isten terveihez szoktatott gondolatok és érzések ébrednek.

Végül *a negyedik forrást*, amelyből Isten akaratát megismerhetők, *az élet körülményeiben, történéseiben és változataiban jelölöm meg.* Itt még nagyobb óvatosságra van szükség, mert az élet eseményei úgy torlódnak és úgy sorakoznak fel az ember körül, hogy azok a belülről és kívülről ható erők eredőiképpen jelentkeznek. Ezek az eredők mint végső eredmények állnak elénk problémákkul, feladatokul, elvégzendő kötelességekül. Ezek állnak elénk meglepetésekül, ezek környékeznek minket oltalmul, és ezek támadnak minket néha minden oldalról, ha bennük, vagy mi magunkban az ellentétes elem a túlnyomó. Azonban miután az Isten kegyelme az egész földre alásugárzik, és az minden történésen simít és enyhít valamit, mire az az em-

ber lelkéig ér — mert különben az embernek el kellene pusztulnia a nyers matematikai következmények hatása alatt — ennél fogva minden egyes ilyen jelenségben van egy kevés az Isten figyelmeztető akaratából, a jóban úgy, mint a rosszban. Isten sokszor szól az emberhez az élet mozzanataiban. De ezek az üzenetei be vannak csomagolva. Némelyek finom selyempapírba, hogy örömet szerezzenek, mások azonban durva, érdes és szögletes göngyölegbe, amely felsebzi a kezét. És mégis ki kell ezeket a csomagokat bontani, és ki kell belőlük keresni azt az isteni üzenetet, amellyel az Isten minket vagy figyelmeztetni akar, vagy óvni akar valamitől, vagy biztatni akar valamilyen irányban, vagy csak egyszerűen az ő szeretetének és végtelen jóságának egy-egy bizonyágát küldi számunkra.

Ezeket a küldeményeket a felületes ember nem vizsgálja meg. A felületes ember, ha jó az, ami hozzá közeledik, két kézzel igyekszik azt megragadni, nehogy valaki más vegye azt el előle. Ha pedig kellemetlen hatást tesz rá az, ami közeledik, akkor kézzel-lábbal eltaszítja magától, mert mindig csak azt szereti, ami az ő testi énjének kellemes. Ezzel a felületességével, ezzel a türelmetlenségével, ezzel a kapkodásával nem egyszer félrelöki a legértékesebb küldeményeket, amelyekben a durva csomagolásban sokszor ragyogó értékek vannak, amelyek gazdagíthatnák a lelkét úgy, hogy szinte ugrásszerűen juthatna előre szellemi és lelki haladásának pályáján, és kapkod sokszor olyan küldemények után, amelyek ugyan momentán örömet szereznek neki, de később, a többi csomagok megvizsgálásának és kibontásának híján, ezeknek az értéke is elvész számára.

*

A négy forrás közül a legelső forrás az uralkodó, és fontosságra nézve óriási túlsúlyban van a többi hárommal szemben. Mert a legutolsó forrást is csak az tudja bölcsen kihasználni, aki az első forrásból táplálkozott, aki értelmét, tapasztalatát, türelmét, szeretetét, békességét és reménységét abból az első forrásból növelte nagyra. Enélkül felületes ember marad,

aki elmegy a boldogság mellett, árnyképeket hajszol, és miközben az árnyképek után fut, rohan, egyszer csak észre sem veszi, behull a sirgödörbe, és még csak emlékezet sem marad utána, mert nem hagyott maga után maradandó, embereket boldogító és erőket áttisztító hatásokat.

Ahhoz tehát, hogy az ember Isten akaratát megismerje, szükséges, hogy az aktivitását leszerelje és passzivitását megnövelje. Az emberre nézve a földön a legfontosabb feladat az, hogy a magában lévő elfogadó erőket kifejlessze, és a ható erőket leszerelje. Mert az ember lényének esetleg a kilencven százaléka hibás, bűnös, tévedező. Ha tehát hatni akar, ezek a rossz erők, ezek a megfertőzött, félrefejlődött erők tevékenykednek, tehát a kárhozatot fejlesztik tovább. Ha pedig az elfogadóképességet fejleszti ki magában, akkor az elfogadás által megtanulja a szellem az imént felsorolt forrásokból felszívni magába azt a tisztább, azt az őt átsugározni és áttisztítani akaró folyamatot, amelyet Isten kegyelmi erejének neveznek.

Embertestvéreim, szeretném, ha megszívlelnétek, amit mondtam, mert én szeretlek titeket, mert én szeretném, ha ti boldogok lennétek, amikor ide átjöttök. Mert én szeretném, hogy ha majd ide átjöttök, valóban tudjátok azt, amit nektek tanítottunk, hogy hasznát tudjátok annak venni nemcsak az önmagatok érdekében, hanem a ti többi testvéreitek javára és az Istennek teendő szolgálat céljaira, ami az emberszellem legmagasabb dicsósége.

Az áldozatról(**)

1933. Húsvét.

Az Úr Jézus Krisztus nevében üdvözöllek titeket, akinek neve áldassák mindörökké a legnagyobb áldozatért, amit hozott. Az ő áldozatát ember meg nem értheti, mert mindazok a dolgok, amelyek az Isten Fiának életében és halálában az ember figyelmét megragadják rendszerint csak a külsők, míg az Istenember szenvedéseinek, tetteinek és még most is meg nem értett némely kijelentésének mélyebb értelme, szelleme nem ismert az ember

előtt. Nem is lehet ismert, mert az ember csak nagyon kis mértékben szellem, hanem tulnyomórészt test és lélek. És amennyiben a szellem már ébredszik is benne, annak jogai és igényei a legszűkebb korlátok közé szorulnak.

Mivel tehát a Legmagasabbnak áldozata lélekben és szellemenben, azaz a látható dolgok mélyén ment végbe, azért a nagyon kis mértékben szellem- és kis mértékben lélek-ember előtt ez az áldozat a maga egészében megismerhetetlen. Ezért az ő áldozatáról kevés szót szólok csak; az áldozatról fogok beszélni példákban, képekben, hogy mindazoknak összegezésével, ha halvány körvonalakban is, de közelebb eső, a valóságot jobban megközelítő fogalmatok legyen a legnagyobb áldozatról, amelyet Isten a földért hozott az ő Fiában.

*

Az áldozat csaknem olyan régi eredetű, mint amilyen régóta ember van a földön. Az ember pedig a ti időmértéketek szerint szinte elgondolhatatlanul régen jelent meg először. Egyik előző tanításomban részletesen ismertettem az élet kibontakozását a földön, az anyagba került halálos álomtól elkezdve, az élet primitív megnyilvánulásán, a növény- és állatvilág kibontakozásán végig, egészen az embernek, mint szellem-lénynek megjelenéséig. Gondoljatok most arra a korszakra, amikor a föld készen állt a megszületendő ember megjelenésére.

A föld akkor, időtlen időkkel ezelőtt, nem a mostani kulturált, szép és kellemes tartózkodási helyet jelentette az ember számára. Abban a korszakban még a természeti erők a maguk vadságában tomboltak, a növényi és állati élet még durva, egyáltalán ki nem finomult formáit hozta létre. Az állati élet szörnyeket, óriásokat szült, amelyek csak arra voltak alkalmasak, hogy egymást és a körülöttük lévő növényi életformákat pusztítsák. Hogy ezáltal a rotáció legdurvább munkáját végezzék. Mindezek felett pedig a folyton háborgó elemek, viharok, mennydörgés, villámlás, égi háború, a tenger tombolása vette

körül a megszületett primitív embert, szóval egy olyan természet, amilyent a mélyre bukott, ellenszegülő, gonoszban elmerült szellemek érzés- és gondolatvilága megteremthetett.

Ismét utalok arra, amiről már több ízben beszéltem, hogy az ellenszegülő gonosz indulatok és érzések, mint teremtőerők, milyen világot hoznak létre. Hiszen mindazt, ami volt, ami itt lett, végső elemzésben az ideutalt szellemek érzés- és gondolatvilága teremtette meg, természetes tehát, hogy mindezeket a rosszakat az ideutalt szellemeknek kellett felemészteniük. Tehát az elemi erők tombolásával át- meg átszótt természet kebelén jelenik meg először a meztelen, fegyvertelen, minden védelem híján szűkölködő, gyarló, primitív ember. Ha az Isten kegyelme és szerető Gondviselése ezen a szellemi csecsemőn meg nem könyörül, ha nem védi, nem vezeti, nem óvja, hogyan bírt volna megállni a lábán, és hogyan bírt volna abban az ellentétes természetben előrehaladni?!

*

Most hasonlítsátok össze ezt a primitív kort a mai korrall. Az ember uralma alá hajtotta a természet erőit. A vad, tomboló erők ma az embernek dolgoznak, hasznos munkát végeznek, felmentik az embert az állati robot alól. Az a vad állati és növényi világ eltűnt a föld színéről, helyettük hasznos háziállatok, értékes és pompás növények teremnek a földön. A vad vidékeket az emberi tudás és izlés paradicsomokká alakította át, ahová üdülni mennek azok, akik arra rászorultak, vagy akik maguknak azt a lehetőséget megszerezték.

A két szélsőséges korszak közt óriási idő telt el. Elképzelhetitek, hogy ezt az óriási időt az „ember” mily végtelen sok szenvedésének, szerencsétlenségének, meghalásának, újrászületésének, ismét elpusztulásának, könnyeinek, gyötrelmeinek, küzdelmeinek kellett kitöltenie. Gondoljátok el ezt az időtlen időt, kitöltve azokkal az életekkel, amelyek mind azt célozták, hogy abban a primitív emberben, amely csak egy fluidforma volt a szellem számára, az az isteni szikra, ez az egyetlen igaz érték

kibontakozzék, felébredjen, tudatos, ténykedő erővé, hatalommá izmosodhassék. Mindez a végtelennek látszó fejlődési folyamat ezt az egyetlen végső isteni célt szolgálta és szolgálja ma is.

Ez az isteni szikra: a szellem, — habár az őseimben teljesen aludt, és ezeken a végtelen szenvedésekkel kitöltött életeken véges-végig aludt, sőt fájdalom, ma is csak keveseknél ébredszik, — **volt az, amely az embert föléje emelte mindazoknak a szörnyű hatalmoknak, amelyek őt körülvették,** amelyek az életére törtek, örökös félelemben és rettegésben tartották. Mert hiszen arról is beszéltem nektek, hogy ez a szikra ugyanúgy, mint ennek a szikrának Teremtője, az Isten, teremtőerővel bír. És még ha a tudata el is van nyomva a lelki és testi erők által, azért a teremtőereje mégis hat, életben tartja és vibrációkkal tölti meg az egyént, akit előrevezet a fejlődés útján. Nos, ez a primitív ember abban különbözött óriásilag a nála sokkal hatalmasabb, őt körülvevő és fenyegető lényektől, hogy azok csak *lelkiségek materializációi* voltak, míg ő a *szellemiségnek* a megjelenése.

Ez a primitív ember, éppen azért, mert ő szellemi lény, a körülötte lévő tumboló hatalmakat úgy szemlélte, mint amelyek mögött szintén valami szellemi lény húzódik meg, mint ahogyan benne magában valami gondolkozni tudó lényeg van, ami őt következtetésekre és megállapításokra ösztönzi. Mintegy önmagát szemlélte tükörképben a körülötte lévő és őt fenyegető jelenségekben. És amikor önmagát szemlélte, úgy okoskodott, hogy ezek az ellene törő hatalmak bizonyára valamely *szándékkal* gyötrik őt. Azért ezeket a hatalmakat valami módon le kell köteleznie, meg kell az indulatukat szelidítenie vele szemben. És primitív értelmével elgondolta, hogy ha felajánlja nekik azt, ami előtte a legértékesebb, amit ő a legjobban szeret, akkor ezek a hatalmak bizonyára kiméletesebbek lesznek vele szemben. Ez volt az áldozat gyökere és kiindulási pontja.

Az áldozat szellemi lényege tehát ez a kettős princípium: hogy az áldozó megfosztja önmagát valamitől, ami előtte ked-

ves, *lemond valamiről* azért, hogy azt az erőszakos hatalmaságot szándékaiban megengesztelje, és *elismeri, hogy ő a gyengébb, a kisebb, azaz megalázza magát*. Tehát a szellemnek, az isteni szikrának legelső megmozdulása máris az ember javítását célozza, amikor őt kicsinységére utalja a félelem érzésén keresztül, és az önzésének megtagadására kényszeríti.

A primitív embert az áldozatnak ez a primitív formája kíséri a fejlődés hosszú-hosszú évezredeinek során. Emberi értelme csiszolódik, fejlődik, lelki érzései bontakoznak, tudása folyton növekszik. Hiszen az őspogányság hatalmas emberi tudással rendelkezett; csodálatos építkezése, fejlett tudománya és sok irányban meglepően fejlett művészete volt. De az ember igazi lényege: a szellem még mindig csecsemő maradt benne, az még nem bontakozott ki. Még mindig félt és tisztelt olyan hatalmakat, amelyekről csak gonoszát tételezett fel. Ezért megalkotta képzeletében és művészetével ezeknek a hatalmaknak a külső ábrázolását, rendszerint ijesztő, félelmet keltő alakban, hasonlóan a saját lelkeségének tartalmához.

Így fejlődött ki a bálványimádás, majd a többisten-imádás egész rendszere, amikor már lassankint az ember bontakozó érzésvilága különbséget tett a különféle hatalmak és erők közt, és mindegyiknek más és más nevet adott, más és más bálványt készített, más és más ceremóniával hódolt neki.

A fejlődésnek ezen a sötét korszakán végig az áldozatok olykor borzalmas és szörnyű alakokat vettek fel, egészen az emberáldozásig, ami az ember fejletlen, gonosz, ellenszegülő érzésvilágának természetes következménye volt. Mégis a pogány kultúra is egyik formája volt a fejlődésnek, mert hiszen a külső emberi művelődés a lélek érzéseire is bizonyos fejlesztő és enyhítő hatást gyakorolt, jóllehet a szellem ébredése még mindig messze volt. A későbbi művelt pogány kultúra már jobb indulatú isteneket is feltételezett, olyan isteneket, akik jóindulatúlag folynak bele az ember életébe a gonoszak mellett, és mindegyiknek

a maga módján hozott áldozatot. De az áldozat lényegében, kevés kivétellel mindig megőrizte azt a két belső principiumot, hogy az áldozó *magát kisebbnek tartotta* annál, akinek áldozott és *a lemondást* gyakorolta, amikor értékeket nyújtott áldozatul. Hogy egészen elvetemült áldozók siettek félremagyarázni az áldozat lényegét, és ellenségeiket áldozták fel, vagy pedig értéktelen dolgokat áldoztak fel, ez csak egy-egy közbeeső epizód volt a fejlődés vonalán; a lényeg megmaradt: *a lemondás* és *a megalázkodás* két principiuma.

*

Amikor a külső fejlődés, vagyis a lélek fejlődése már eljutott addig a pontig, hogy a Gondviselés úgyszólván személyesen belenyúlhatott az ember boldogításának dolgába, elküldte az Isten az ő szolgáját Mózeset, hogy megmagyarázza az embereknek, hogy az Isten egyedüli, egyetlen Isten, és az Isten szellemi lény. Mózes hivatását, rendeltetését hűségesen elvégezte. Az Isten által kezére adott csodák, és bizonyságok segélyével megértette a kiválasztott néppel, hogy az Isten egyetlen, nem ábrázolható, mindenható Szellemlény, aki a bűnt gyűlöli, és az erényt szereti.

Többet nem jelenthetett ki, mert az emberiségnek mindig csak annyi újat lehet kijelenteni, amennyit fejlettségi színvonala elbír. Hiába jelentenénk ki az embereknek tőlük *nagyon távolos* igazságokat, vagy hiába utalnánk olyan érzésekre, amelyek az ő lelküktől még idegenek: guny, lekicsinylés, megvetés lenne a válasz, és éppen az ellenkező eredmény jönne létre, mint amit a kijelentést teljesítő céloz.

Mózes is meghagyta tehát lényegében korának addigi felfogását az áldozat külső formáját illetően, csak törvényekbe és rendszerekbe foglalta azt. Isten Mózesen keresztül szigorúan megköveteli az áldozásnak mindenféle formáját: egészen égő áldozatot, hálaáldozatot, itali áldozatot, jó illatgerjesztést stb. stb. Az áldozatra adott dolgoknak azonban a legjobboknak, hibátlanoknak kell lenniük; a termés első zsengejéből kell adni, tehát

abból, amit az ember — aki epedve várja az új tavasz érkezését, és az újonnan zsendülő gabonának és gyümölcsnek első példányaikat — legjobban kíván: azaz *meg kell tagadnia önmagát Istenért*. Az állatokból csak a teljesen hibátlant és első fajzást szabad az oltárra adni. Az Úr szolgálatára pedig az elsőszülött fiút kell felajánlani. **Tehát itt már az áldozatnak fokozottabban kell kifejeznie a két belső princípiumot: az önalárendelést és az önzés legyőzését.**

Természetes, hogy a nép akkori fejlettségi színvonala még nem engedhette meg azt, hogy a szellem-Istennek szellemenben való áldozásról beszélhessen a bölcs, az Isten Lelkétől vezérelt Mózes. Az emberek meg kellett hagynia a véres áldozat, és az anyagi áldozatok gyakorlatában, a megszokott formákon csak keveset lehetett tágítani, hogy a fejlődés természetesen, fokozatosan haladhasson előre. **Az áldozat ilyen formája mellett csak természetes, hogy az Isten sem lehetett más, mint erős bosszúálló Isten, aki „harmad- és negyediziglen megtorolja az apák bűneit a fiakban”.**

Mikor Mózes a szerető mennyei Atyát úgy állítja az ő népe elé, mint erős bosszúálló Istent, nem kell azt gondolnotok, mintha ez félrevezetés, vagy az igazság elferdítése lett volna. Korántsem. Amit az Isten küldöttei kijelentettek, és amikre az Úr a bizonyságok révén ráütötte a valóság pecsétjét, az igaz, és abban semmi sincs sem elpalástolva, sem megmásítva. Igenis, Mózes Istene az erős bosszúálló Isten, mert ő Isten végtelen Lényének azt a ténykedő részét mutatja az ő népének, amely a Törvény Szellemében jelentkezik. Már pedig a Törvény nem ismer kegyelmet. A Törvény csak okot ismer, és a rákövetkező következményt. Az Isten végtelen, és az ő Lénye magában foglalja a törvényt is, meg a kegyelmet is; és magában foglal mindent, ami csak a világon van.

Isten azt az arculatát fordítja gyermekei felé, amely arculatáról azok Őt felismerhetik. A véres áldozatokhoz szo-

kott ősnép csak a Törvény Szellemének arculatát tudja megismerni; az ő felfogóképessége még távol áll a későbbi korok kijelentéseinek Istenétől, a kegyelmes Istentől. Az Isten az ő kegyelmes, megbocsátó, szerető arculatát csak annak a gyermekének a tekintete felé fordíthatja, aki mélyen megalázkodva, bűnbocsánatért könyörögve, bűnbánattal eltelve fordul hozzá irgalomért, és ő maga is képes már irgalmasságot gyakorolni. De annak a gyermekének, aki a félelem emlőjén növekedett, aki maga is még könyörtelen és megbocsátani képtelen, aki maga is még telve van lélekben azokkal a lobogó tüzekkel, amelyek viszszaforrást sürgetnek, csak a Törvény Szellemének arculatát mutathatja. Az ilyen lelkeken csak ezen az úton és módon lehet segíteni, előrekényszerítve őket a törvény súlyos, nehéz, fejlesztő, rotáló nyomása által.

Mózes, az Isten embere, ez a ragyogó nagy szellem csak egy kevéssel többet jelentett ki, mint amit addig is hinni tudtak az emberek. És mégis hányszor fenyegette veszély az életét, hányszor törtek életére éppen azok, akiknek megmentésén fáradozott! Hányszor akarták őt megkövezni! Csupán a szent sátor árnyéka, a ködoszlop, amelyben az Úr szava hangzott, és az Úr csodái tudták őt a dühöngők kezéből megmenteni.

Mert az emberek nem túriák azt, hogy nekik valami magasabb rendűt mondjanak, mint ameddig az ő értelmük és érzésviláguk felemelkedni képes. Nem túriák, mert ezáltal az ő gőgjük szenved, mert kénytelenek magukat bizonyos dolgokkal szemben tudatlanoknak elismerni. Azért inkább elpusztítják azt, aki őket erre kényszeríti, mintsem hogy meglátnák benne a mentőangyalt, aki őket boldogabb életszínvonalra emelni kívánja. „Jeruzsálem, Jeruzsálem, te ki megölöd a prófétákat!” — mondta a Megváltó, és ezzel kifejezte az egész emberiség gondolat- és érzésvilágának jellemrajzát. A választott nép sem bírta elviselni, hogy neki a próféták többet mondjanak, mint amennyit befogadni képes, inkább megölte őket.

Mózes küldetését tökéletesen befejezte. Elhozta az emberiségnek az egy igaz szellemi Isten fogalmát, de meghagyta az áldozatot abban a formájában, amely formában azt az emberiség addig megszokta.

*

Azután elmúltak hosszú évszázadok és a próféták jöttek és egy-egy szemernyi világosságot igyekeztek elhinteni, hogy elkészítsék az útját az áldozat újabb szellemi és lelki megismerésének. Ézsaiás már azt mondja az Úr nevében: „...*a tulkoknak, bárányoknak és bakoknak vérében nem gyönyörködöm*”... *”ne áldozatok hiábavaló áldozattal; a jóillátéssel utálatos Énelőttem*”... *Tanuljatok meg jót cselekedni, igyekezzetek az igazságra, szabadítsátok meg a nyomorultat, oltalmaztatók az árvát és az özvegynek ügyét karoljátok fel!*” Évszázadokkal előrecsendült a szava a tökéletesebb áldozat hirdetőjének. Mert a Mózes által megparancsolt áldozat formája is alakissággá hanyatlott. Azok a szellemi és lelki princípiumok, amelyek az áldozat igazi lényegét teszik, lassanként meghomályosodtak és formássággá, sőt üzérkedéssé alacsonyult le az áldozat.

És amikor az áldozat fogalma már teljében elhomályosult, akkor jött a mi Urunk, a Jézus Krisztus. Az Úr Jézus Krisztus, az ember fia, a hibátlan elsőszülött, a hibátlan, tökéletes Bárány, aki az ő testét áldozta fel, volt az utolsó véres áldozat. Vele a véres áldozatok kora lezárult. De abban a véres testben, amely a kereszten kiszenvedett, a tökéletes szellem és tökéletes lélek a maga tökéletes szellemi és lelki áldozatát is bemutatta a földnek.

Szellemi és lelki áldozatával az Úr Jézus Krisztus rámutatott az egyetlen igazi áldozati oltárra, amelyen áldozni lehet az Istennek: az emberi szívre. Az Istenember, aki a szellemi, lelki áldozat fogalmát jött megtestesíteni a földön, az áldozatról lehántotta az anyagi burkot, és fényes világításba állította annak szellemi tartalmát. Ez a szellemi tartalom pedig így szól: **Az áldozati oltár a te szíved. Mindent, ami téged a földhöz köt,**

ami a te érzékeidnek kedves, ami a te külső emberedet elvonja Istentől, tégy arra az áldozati oltárra, és égesd el azt örökké égő áldozattal, és gerjessz azzal jó illatot a te Uradnak, Istenednek.

Hogy pedig azon az áldozati oltáron, a te szivedben, a tűz soha ki ne aludjék, kapcsolod azt össze az Atyával, hogy az ő örök tűzéből állandóan sugározzon alá egyetlen sugár arra a te áldozati oltárodra, a szívedre. Azután kezd meg az örökké égő áldozatot: ha a te szemed vagy a te kezed azt műveli, hogy a bűn felé hajolj, vájd ki azt és vágd le azt, azaz tépd ki azt az érzést, — mert emberi az, és nem szellemi — és tedd arra az örökké égő oltárra, hadd égjen el. És ha azon veszed észre magadat, hogy dicsőségre és csillogásra vágyol, hogy az emberek bámuljanak téged és a te nagyságodat, jusson eszedbe, hogy emberi és lelki vágy az, tépd ki azt magadból, és tedd arra az örökké égő áldozati oltárra, hogy elhamvadjon egészen. Ha megkívánod a vagyont, a jólétet, amelyet mástól irigyelsz, és amelyről azt gondolod, hogy az neked kényelmet és jólétet biztosíthatna: nem a szellem mondja ezt neked, hanem az ember: tépd ki azt az érzést és gondolatot, és dobd azt az örökké égő oltárra és hagyd ott elégni. És mindent, de mindent, ami téged e földhöz köt, ami az érzéseidet az anyaghoz rögzíti, tépj ki magadból, és rakj az áldozati oltárra örökké égő áldozatul, hogy elégjenek azok ott mind, és azok tűzéből jó illat emelkedjék az Atya trónjához. Hogy azonban azon az áldozati oltáron, az emberi szivben folyton égjen, lobogjon a szent tűz, szükséges, hogy a ti gondolataitok által a ti ébredező, vagy felébredt szellemetek folyton-folyvást, megszakítás nélkül kapcsolatban legyen az Atyával.

*

Némelyek azt gondolják erre közületek, hogy ez lehetetlen, mert az ember csak ember, és az ő napi elfoglaltsága leköti az ő figyelmét és munkaerejét, és a gondolatait más irányba tereli. Embertestvéreim, nincs úgy. Mert jóllehet a ti emberi foglalkozások — és legyen az bármiféle foglalkozás — a ti külső éneteket

valóban igénybeveszi, mert mint embereknek kötelességetek jól, legjobban, lehetőleg tökéletesen betölteni emberi hivatásokat, azonban az emberi foglalkozást csak a ti külső emberetek végzi, még akkor is, ha úgynevezett értelmi foglalkozásokat van. Mert az emberi tudás, a földi tudomány sem egyéb, mint a földi viszonyokhoz való alkalmazkodás rendszere. Ez nem jelent értéket a szellem számára, ebből senki magának érdemet ne kovácsoljon, és ezzel senki nem takaródzhatik.

Tehát ez a külső réteg, az „ember” igenis jól elvégezheti a maga munkáját, de emellett az az isteni szikra, amelyet szellemnek neveztek, majdnem teljesen függetleníteni tudja magát ettől a külső embertől. **Ha megpróbáljátok, menni fog, hogy a ti bármi néven nevezendő foglalkozásokatok közepette is a ti legbensőbb éneteknek vágya, egyetlen gondolata az Atyához, az Istenhez röpkülhet, és ti emellett egészen hibátlanul végezhetitek a ti emberi dolgokat.** Az az egyetlen gondolat, amely a szellemből ered, aki oda vágyakozik vissza, akihez tartozik: Istenhez, ez a gondolat az a láthatatlan vezeték, amely a tüzet a mennyből aláhozza a ti szívetek oltárára.

Akármilyen emberi foglalkozást üztök is, az sohasem köti le a figyelmeteket úgy, hogy perc a perchez, pillanat a pillanathoz sorakozva tökéletes és abszolút koncentrátságot igényelne tőletek. Tehát a ti szellemetek, a ti felsőbbrendű énetek, amelynek vajmi kevés köze van a ti emberi foglalkozásokhoz, folyton-folyvást összeköttetésben lehet Istennel. Ezáltal érhetitek el, hogy az örök tűz azon az oltáron el nem hamvad.

Miközben így munkálkodtok és Istennel összekapcsolva éltek, itt-ott eszetekbe ötlük, hogy tegnap, vagy délelőtt, vagy a múlt héten valamilyen gonosz érzés környékezett meg benneteket. Akkor eszetekbe jut, hogy az az érzés az emberé, és nem a szellemé volt és rögtön, még ott munkaközben rádobjátok azt a gondolatot arra az örökké égő oltárra. Így anélkül, hogy magatokat megerőltetnétek, anélkül, hogy tőletek nem várható nagy erőfeszítéseket tennétek, a ti szellemi énetek, az a felsőbbrendű

én — aki különben sincs megelégedve a ti emberies gondolkodásokkal — fel-felveti a tudat felszínére azokat a momentumokat, amelyeket az áldozati oltárra kell dobni.

Ha így éltek, észre fogjátok venni, hogy évek során át minden nagyobb küzködés és önkinzás, szellemi flagelláció nélkül eljuttok oda, hogy már nem köt titeket a föld; már nem vágytok olyan dolgokra, amelyek azelőtt szinte égő vággyal töltötték meg a lelketeket. Észreveszitek, hogy a föld és az ő dolgai, azután az úgynevezett „társaság” és az ő hiábavalóságai kezdik értéküket veszíteni előttetek. És jó nektek, ha erre rájöttök, mert ez azt jelenti, hogy a szellem hova-tovább nyílik, bontakozik. És a lélek az ő vágyaival meg a test az ő erőszakosságával kezdi elveszíteni az uralmat a szellem felett.

*

„Szeresd Istent mindenek felett”, ez a legfőbb parancsolat ezzel a magatartással máris be van töltve, íme az Isten, amikor azt kívánja, hogy Őt szeressétek mindenekfelett, akkor sem magának, hanem nektek, nekünk kívánja ezt. Mert amikor azokat a haszontalan dudvákat a lélekből kitépjük, és arra az örökké égő áldozati oltárra dobjuk, hogy ott elhamvadjanak, akkor mi a saját lelkünk kertjét tisztítjuk ki, és tesszük illatossá, virágokkal teljessé, kívánatossá, kellemessé mások előtt és boldogítóvá önmagunk előtt.

Mióta az Úr Jézus Krisztus az áldozatnak ezt a szellemi és lelki formáját megismertette az emberekkel, azóta az áldozat a jóakarátú, jóratörekvő emberek lelkében napról napra folyik, lobognak az áldozati oltárok, pusztul a giz-gaz, amit az ellentét vetett. „*Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat*”: ez is az áldozat jegyében teljesíthető csupán. Az atya és az anya, míg kicsiny a gyermekük, feláldozzák éjszakai nyugalmaikat, hacsak a legkisebb gyanú van is arra, hogy a gyermek nem jól érzi magát. Az anyának kívánatos és szükséges lenne az üdítő álom, mert a teste vágyik rá, és a szelleme pihenni kíván, de a gyermek sír, és

az álom odavan, és ő megfeledkezik arról, ami kellemes és szükséges, és feláldozza azt az anyai szeretet oltárán.

A gyermekek nőnek, az igények szaporodnak, és az atya kétszeres, háromszoros erővel dolgozik, pedig már nem fiatal, meg is érdemelne, jól is esnék neki a pihenés, szórakoznia is kelzene. Azonban mindenről lemond, mert a gyermekek, a rábizott szellemek létérdekei nem engedik meg. Feláldozza, ami neki szükséges és kellemes volna: a pihenést és a szórakozást, hogy amazok, az ő testvérei, élhessenek.

Felserdülnek a gyermekek, és amikor a leánygyermek abba a korba lép, amikor már féltetni kell őt, mindennap aggódó szívvel várja haza az édesanyja, hogy vajon nem történik-e valami lelki, vagy testi baja? És ha csakugyan valami szerencsétlenség éri azt a leánygyermeket, és elbotlik az élet sikos országútján, a boldogtalan szülők nem taszítják el maguktól a szerencsétlenül jártat, hanem feláldozzák a szeretet oltárán még azt is, amit az ember igazán nem szívesen áldoz fel: az emberek megbecsülését, és piruló arccal, lesütött szemmel járnak az emberek közt.

A felnőtt fiú könnyelmű társaságba keveredik, és visszaél az apja nevével. Egy napon mégis csak kénytelen bevallani könnyelműségét és gonoszságát. És az atya elfogadja a magáé-
nak a kötelezettséget, amit a fiú az ő nevének felhasználásával tett: adósságok terhét veszi magára és lemond lelki nyugalmaról csak azért, mert a szeretet oltárára újabb áldozatot kell hozni.

A fiatalasszony, aki szívének legszebb érzéseit ajándékozta oda az ő élettársának, akivel azért kötött frigyét, hogy boldog legyen, észreveszi, hogy a férj tilos utakon jár; hogy a férje szívében kihűlt az a meleg, amely kezdetben perzselő forrósággal égette őt. És mégsem hagyja el hűtlenné vált hitvesét; mellette marad és befelé sírja el könnyeit. Gyötrelmes éjszakákon át a párnája vizes lesz a sírástól; az egészsége megrokkann a fájdalomtól és a szenvedéstől. De az egészségét és a szerelmét és mindent, ami igazán érték volt számára, felrakja az áldozati oltárra,

hogy az a másik lélek, ha majd egyszer észretér, megtalálja a visszavezető utat az áldozati oltár lángjának világosságánál oda, ahonnan hűtlenül eltávozott.

Mindezek, akik így áldoznak a szeretet oltárán, égő parazsat gyűjtenek azoknak a feje fölé, akikért az áldozatokat hozták. Égő parázs ez, mennyei eredetű. Ez az égő parázs egy szép napon, amikor a mérték betelt, lassan leereszkedik annak a fejére, akinek érdekében az áldozat tüze mindedig égett, és kezdi iszonyú erővel égetni, gyötörni és kinzó fájdalommal kergetni azt, akiért az áldozatot hozta az áldozó. Addig gyötri, üzi, kergeti, míg ő is megkeresi és megtalálja az utat ahhoz az oltárhoz, és ő is megkezdí azokat a gyomokat, azt a gazt, amelyet a gonosz, a sátán elültetett, bősziült erővel kitépni az ő gazzal felvert kertjéből: az ő lelkéből. És ő is elkezdí elégetni azon az áldozati oltáron azt a gazt, azt a konkolyt, amely neki olyan gyötrő fájdalmat okozott.

Miután az áldozásnak az alapja a lemondás és az aláztosság, szellemi princípiumok: ennek következtében az áldozásnak eredményei is szellemiek. **Az áldozás erők elvonása a sántától és ezek áttisztítása és átutalása az Istenhez.** Minden egyes ember, aki megtanul szívből áldozni, hatalmas ellenségévé válik a sáttannak és meggyengíti az ő munkáját a földön. Minden ember, aki igazán áldoz, egy-egy munkása Istennek. Minden egyes ember — ha még olyan kicsiny is, és ha az ő tevékenységi köre még olyan szűk is — óriási munkát végezhet szellemben az áldozás révén, amely munka itt ebben a világban, a mi világunkban olyan boldogító eredményeket tár eléje, hogy megnémul a gyönyörúségtől, és az egész lényét átjáró üdvösség előízétől, amikor majd itt áldozásainak következményeit szemléli. **Az áldozás a bűn oldószere.**

*

És most, ha ezekkel az elétek rajzolt képekkel — ha halvány körvonalakban is — kissé megvilágítottam előttetek az áldozás fontosságát, akkor gondoljatok az Úr Jézus Krisztusra, a

tökéletes áldozatra. Nemcsak abban állt az ő áldozata, hogy keresztre feszítették. Hiszen rajta kívül még nagyon sokat feszítettek keresztre az igazságért, és nagyon sokat sokkal kínzóbb gyötrések közt öltek meg, mint őt. Az ő áldozata nem csupán abban állt, hogy szegény sorban, tudatlan környezetben isteni igazságokat hirdetett, és megértésre nem talált: az ő áldozatának legbensőbb lényege és tartalma ez: *A földnek, ennek az ellenszegülő világnak egész romlottsága, egész ellenszegülő ereje mintegy eredőben Ellene összpontosult akkor, amikor ő Isten világozóságával a földre szállt. Ennek az ellenszegülésnek óriási nyomása mintegy egyetlen gyújtópontban az ő Lelke, az ő isteni és emberi Lénye ellen gyűlt össze. És neki ezt a szörnyű terhet, ennek a földnek egész terhét kellett magára vennie, és ezt az ő halálával, életével, összes örömeinek feláldozásával egyensúlyba hoznia.*

Krisztuson függ az egész föld boldogsága és üdvössége. Az ő áldozása nem hasonlítható össze emberek áldozásával, az ő martiriuma nem hasonlítható össze az összes mártírok szenvedéseivel és mártiromságával, mert azok hozzá képest mind szellemi parányok. Ő pedig olyan hatalmas, nagy és fenéges, hogy elbírja a földnek, ennek az ellenszegülés által alkotott és ellenszegülés által lakott planétának egész szellemi terhét. A z ő áldozata tehát sokkal-sokkal, végtelenül nagyobb, mint amilyennek azt még a legfenköltebb gondolkozású és Őt a legrajongóbban szerető ember, lelkének legnagyobb fellendülésében is elképzelni képes.

*

Még valamit, kedves embertestvéreim. Áldozni meg kell tanulni, mert aki még csak ott tart, hogy a maga előnyeit igyekszik érvényesíteni, aki még csak ott tart, hogy lelki vágyainak kielégülését keresi — és legyenek azok emberileg talán egészen kifogástalanok — az még messze van attól, hogy áldozni tudjon. Pedig áldozni meg kell tanulni egészen addig a határig, hogy amit a földön áldoznia lehet egy jelentéktelen szellemnek, mint

amilyenek ti vagytok, és mi vagyunk, azt úgyszólván fájdalom nélkül tudjuk áldozatul hozni. *Mert Isten céljainak áldozatokra van szüksége.* Tudniillik akik ma áldozni tudnak, azokból később áldozatok lesznek, *akik ellenben nem tanulnak meg áldozni, vagyis önmagukat megtagadni a végsőkig, és a szeretetért, az Istenért, Krisztusért, másokért, akiket szeretnek, nem tudják magukat feláldozni, azok nem használhatók Isten kezében, mert azok még puhák, azok még lágyak a kemény munkára, ellenben nehézkesek és érdesek a finom munkára. Csak aki megtanult áldozni, azaz megtanulta önmagát legyőzni anélkül, hogy azt győzelemnek tekintené, aki megtanulta, hogy az áldozati oltárt folyton-folyvást táplálja, és lassan-lassan fájdalom nélkül rakja rá az örömeket, ahelyett, hogy azokat felhabzsolná. Csak az ilyen az, aki ebben a mi világunkban egy magasabb életszintre, egy tisztább szférába emelkedhet, ahol meghallhatja már a közvetítők révén mindenkor az Isten szavát.* Csak azután részesülhet abban a kegyelemben, hogy leküldik őt valahová, valakik mellé, egy egész embertömeg közé, hogy áldozatul essék azok ellenszegülő természetének, és ezáltal azok fejére gyűjtse az eleven szentet, hogy azok is megtalálják az utat az áldozati oltárhoz.

Az áldozat fogalma, munkája és gyakorlata végeredményben azt a célt szolgálja, hogy aki áldozni megtanult egy-egy kicsiny fény középponttá nője ki magát. Amely központok minél sűrűbben vannak elhintve a sötétség világában, annál közelebb van, és annál fájdalommentesebb lesz a megváltásnak, a megszabadulásnak és a megdicsőülésnek időpontja.

Embertestvéreim, tanuljatok meg áldozni. Kezdetben nehéz ez csak, de aki magát hozzászoktatja, később sok örömet talál az örökké tartó áldozás isteni munkájában. Adja az Úr, hogy ezt szívetekbe fogadjátok, és hogy erőtök, bátorságotok és alázatosságotok legyen az áldozás tökéletes megtanulására!

A feltámadásról(**)

1933. Húsvét.

Üdvözöllek benneteket az Úr Jézus Krisztus nevében, aki a feltámadás és az élet, és aki nélkül senki sem juthat az Atyához. Az ő igéi lélek és élet; ennek következtében csak az értheti meg azokat, akiben az ő Lelke van, akinek az élete benne van. „Ember” — a test és vér — nem értheti meg, mert az emberi test por és hamu, és innen van, hogy az ő egyszerű, de mélységes bölcseséget tartalmazó kijelentései az emberek óriási többsége előtt érthetetlenek. Az ember elmegy a szavak mellett, megszokta azokat, és vagy nagyon okosnak tartja magát, és akkor naiv dolgoknak tekinti ezeket a sokat hallott igéket, vagy pedig, ha szeretne is a világosság felé fordulni, a szelleme nincs eléggé felébredve, azért a szavak mélységes, titkos értelmét kibetűzni nem képes.

Az Isten szellem Krisztus pedig az Isten szelleméből született tiszta, ragyogó világosság. Mivel tehát Ő is szellem, mint Atyja, azért azok az igazságok és az a táplálék, amelyet Ő hozott a földre, szintén a „szellemnek” szólnak, és nem az „embernek”. Annak a szellemnek szólnak ezek az igazságok, aki ha anyagban van is, de sóvárgó vágyakozással igyekszik megszabadulni a test sírjából. Sóvárgó vágyakozással óhajt a ragyogó világosság felé szárnyalni, mert tudja, hogy az az ő otthona, mert tudja, hogy csak az Atyánál lehet boldog, megelégedett, kiegyenlített; és az Atyához semmi más úton nem juthat, mint csak Annak az útján, aki ezt az utat megjárta a mennytől a földig.

A szellemnek szólnak ezek az igazságok, ezek az igék, és nem annak, amit közönséges értelemben léleknek és testnek nevezünk, mert a test a föld terméke, és mint ilyen a földhöz van kötve. Súlya lehúzza őt a földre, a sötétség az ő hazája, a sír, a föld, amelyből kiemelkedett, és amelybe ismét alá fog szállani. A lélek sem asszimilálhatja ezeket a táplálékokat, mert a lélek is, amelyben az emberszellem él, itt a földön nem más, mint azoknak a lepleknek sorozata, amelyek beborítják a szellemet;

nem más, mint köd és pára, amelyben a szenvedélyek, az érzelmi viharok, a küzdelmek vannak otthon, amelyben tehát az a ragyogó világosság, amely a szellem tápláléka lehet, szintén nem talál otthonra.

Krisztus igéi egyszerűeknek látszanak, mert az ő felfoghatatlan bölcsességét csodás művészetrel tudta az anyagban kifejezésre juttatni. Mégis mérhetetlenül sokkal többet tartalmaz az a külső forma az igazság ragyogásából, mint amennyit akár a legfejlettebb emberszem is ki tud belőle választani. **Az a szellemi táplálék, az a szellemi világosság, amely az ő rövidre fogott tanításaiban rejlik, a végtelenségig terjedő időkre, a föld örökkévalóságának végéig mindazt a táplálékot tartalmazza, ami a föld teljes feltámadásának idejéig szükséges lesz.**

Minél jobban ki fog tehát bontakozni a szellemetek, annál több táplálékot találtok azokban az igékben, amelyeket az Úr ajándékozott a földnek. Mert a szellemet csak a szellem értheti meg. És amikor ezt mondom nektek, nem szünlek meg kérni benneteket, hogy a ti emberi éneteket hallgattassátok el, mert a magatok érdekében, a ti szellemi evolúciótok gyorsítása érdekében, az üdvösségetek reménységének beteljesülhetése érdekében múlhatatlanul szükséges, hogy minél inkább szellemek legyetek, és minél kevésbé emberek, mert a szellem-nyújtotta táplálékot csak szellem értheti meg. És ha én az én mennyei Uram parancsára és kívánságára az ő szellemi kincseinek feltárásában egy-egy szerény kapavágással továbbvezetni óhajtalak titeket, akkor szükséges, hogy az ember elhallgasson, és a szellem tárja ki felfogó és elfogadó képességét.

Az embert két nagy teher gátolja a haladás útjában. Az egyik az, hogy *nagyon akar*, és mindenképpen igyekszik az ő félrefejlődött egyéniségét érvényre juttatni. Aktiv akar lenni ott is, ahol teljesen passzívnak kellene lennie. **Ez a nagy aktivitás arra ösztönzi az embert, hogy az egyszer hallott, felfogott, vagy elfogadott, jól vagy rosszul megértett igazságot azonnal**

keretekbe foglalja, lerögzítse, pontokba, rendszerekbe osztályozza. Ezzel a nagy akarással aztán észre sem veszi, mikor fordul el a szellemiségtől, és válik csak a külsőnek, a keretnek, a dogmának, a tradíciónak őrévé. **A másik nehéz megterhelése az embernek az az aggodalom, amely őt arra készíti, hogy kivont fegyverrel álljon a keretek, a dogmák, az előítéletek, tradíciók és minden néven nevezendő külső formák védelmére,** hogy valamiképp azokon csorba ne essék, valamiképp a megszokotton változtatás vagy módosítás ne váljék szükségessé.

A fáradt, tévedező gondolkodás természetes következménye ez. Hasonlatos ez ahhoz, mint ha valaki balga módon a nap sugárzó, ragyogó világosságát akarná tartályokban felfogni, hogy legyen neki akkor is, amikor a nap leáldozott. A nap pedig reggel felkel, megteszi a maga útját az égbolton, arany sugaraival étellel önti el az egész tájat, amely felett végigvonul. Ez a ragyogás, ez a fény, amelyet a nap áraszt a földre, napról-napra egy-egy parányival felduzzasztja a tavaszi életet, növeli az örömet a földön; napról napra díszesebbé, lelket szemet gyönyörködtetőbbé teszi a természetet, amelyet végigsugároz. Azután lehanyatlik, hogy a következő nap újból kezdje azt a munkát, amelyet Isten bízott rá. A növények leveleiket, virágaik kelyhét kitarják a ragyogó világosságnak, és nem igyekeznek rendszerbe kötni, keretbe foglalni a világosságot, hanem rábízzák magukat a Gondviselés gondoskodására. **A Gondviselés pedig a következő napra újból megadja nekik a fényt, a világosságot, a táplálékot.**

A szellemi világosság is olyan a szellemek számára, mint a nap világossága a természeti világ számára. Az ember azonban nem tárja ki a lelkét a szellemi világosság elé, azaz nem állítja félre az emberi énjét, nem rázza le magáról az emberi gondokat, aggodalmakat, vetélkedéseket, ambíciókat, irigységet és egész sorát azoknak a terheknek, amelyek a testéi. Hanem mindezeket

folyton magával cipeli, és ezek megkötik őt, és megakadályozzák abban, hogy a szelleme kitarja egész felületét a szellemi igazságnak. E helyett az ember a szellemi világosságot meg akarja kötni, formába akarja rögzíteni, és ha egy újabb világosságrészecske közeledik hozzá, gyanakodva és aggodalmaskodva szemléli, féltékenyen őrizve tartályát, amelybe a régi világosságot bezárta. Pedig ha azt a tartályt megnyitná, meglepve tapasztalná, hogy a világosság nem hagyta magát megfogni. Amint a napnak fénye eltávozik a bezárt falak és a bezárt tartályok közül is, ha a nap elvonult: ugyanúgy **a szellemi világosság is azonnal elillan, mihelyt a dogma, a keret, a szabályzat, szóval az emberi rendszerképzés meg akarja rögzíteni.**

A szellemi világosságot is úgy kell fogadni, ahogyan a természet fogadja a nap világosságát: kitarni eléje a lelket, a szellemet, hadd ragyogjon rá a világosság, hadd hassa át, hadd végezze el azt a szent, átalakító, titkos, benső munkát, amely a szellemet növeli, fejleszti, színessé, ragyogóvá teszi. Anélkül, hogy az ember *maga gondoskodnék* szorgos gondoskodással arról, hogy az ő szellemi nagyságát csak egy singnyivel is megnövelje.

Legyetek tehát, embertestvéreim szellemek, mert a ti Uratok és Mesteretek az Úr Jézus Krisztus is szellem. És amikor Ő azt ígéri, hogy veletek marad a világ végezetéig, azt Ő mint szellem ígéri a szellemeknek. Mert az ember a világ zajától nem hallja meg Őt, és a lélek a maga törtetésével és szenvedélyeivel meghomályosítja a szellem látását és hallását. És a szellemi világosság, amely a szellemi növekedést kívánja szolgálni a földön, sokszor terméketlen talajra hull, vagy bozótba kerül, ahol nem tud megfogamzani, és nem tud növekedést előidézni.

„*Én vagyok a feltámadás és az élet*”. A tény, amely Krisztus feltámadásával végbement, olyan óriási, olyan csodálatos, hogy mi sem mutatja jobban a föld lakosságának mély szellemi bukottságát, mint az, hogy maga ez a tény nem ragadta meg lelkében. És nem rázta meg az egész földi társadalmat, és nem

alakította át ennek a ténynek csak az elgondolása is tökéletesen magatartásában, és vágyainak irányításában.

Szeretném, ha közelebb jutna a lelketekhez az Úr Jézus feltámadásának mélységes misztériuma. De előrebozsátom, hogy a feltámadáshoz csak a Nagypéntek áldozatán keresztül lehet eljutni. Krisztus emberi testében az „ember fiának” nevezte magát, ami azt jelenti, hogy Ő, mielőtt testet öltött, magára nézve kötelező törvényül fogadta el az emberi élet törvényét. Ez a törvény, amelyet ő magára nézve kötelezővé tett, külsejében teljesen olyanak tűntette fel Őt életének utolsó órájáig, mint a többi emberek. Mert ez a törvény a természet törvénye, a formaképzés törvénye, amelyet azért vett magára, hogy az emberekhez hasonlóvá legyen, Őt addig, míg szuverén hatalmával fel nem oldotta, éppen úgy megkötötte, mint minden más embert. Ezt jelöli az „ember fia” elnevezés, amelyet Ő ennek a törvénynek megjelöléseképpen magára vett.

Azután eljött az ő nagypénteki áldozata, és jött az a három nap, amely idő alatt, míg teste a sírban pihent, szelleme a mélyen bukott szegény szellemek honát kereste fel, hogy ezeknek is vigyen az ő erejéből, hogy azok is életet nyerjenek általa. És amikor ezt a misszióját is elvégezte, és önmagára nézve a formaképzés kötelező törvényét feloldotta, akkor bekövetkezett a feltámadás. Az Ő isteni Szelleme szabaddá lett a magára vett törvény alól, és teste, amelyet tökéletesen átszellemesített, szét-sugárzott e föld világába, hogy annak parányai mint erőparányok ennek a földnek megváltása és felemelése érdekében mindenütt, mint kezdő csírák segítségére legyenek a megtérő lelkeknek. Megszűnt tehát számára a formaképzés törvénye, amelyet magára vett.

Bizonyossággal is kívánok szolgálni arra nézve, hogy ennek a tisztán szellemi folyamatnak valóságát közelebb vigyem az értelmetekhez. Emlékezzetek arra a jelenetre, amikor Mária Magdaléna húsvét reggelén megjelent a sírnál, amelyet nyitva talált, és nem találta az Urat. Azután később, amikor visszajött

és ismét kereste őt, megállt mellette valaki, *akiről azt hitte, hogy az az előtte ismeretlen kertész lehet.* Mária Magdaléna meg is szólította Őt, akiben, dacára annak, hogy látta, dacára annak, hogy a hangját hallotta, mégsem ismerte fel az Úr Jézus Krisztust, akit pedig hosszú ideig imádattal és rajongó szeretettel kísért vándorútjain.

Miért nem ismerte fel? Mert többé nem abban a formában állt előtte, mint azelőtt, amikor még az „ember fia” volt, hanem abban a formában, amelyet a feltámadott Szellem a maga méltóságában természetszerűen öltött magára. Emlékezzetek azután az emmauszi útra. A két tanítvány — akikkel egy hosszú poros országúton talán órákig vándorolt, és akiknek szemtől-szembe magyarázta a próféták jövendöléseit és Isten üdvtervét, amelynek a feltámadott Krisztusban kellett megkoronáztatnia — az egész hosszú út alatt, sőt amikor betértek együtt vacsorázni, az alatt az idő alatt is úgy beszélt vele, mint egy ismeretlennel. És emlékezzetek az eredménytelen halászatra, amikor egészen közel a parton állt meg az Úr, és szólt a tanítványoknak, hogy vessék a hálót a hajó jobboldalára. És akkor annyi halat fogtak, hogy nem tudták kiemelni a hálót a vízből a halak sokasága miatt. Nem ismerték fel az ott álló emberben az azelőtt három esztendőn keresztül folyton látott Jézust.

Amikor megállt a tanítványok közt, meg kellett mutatnia kezeinek és oldalának sebeit, hogy elhiggyék, hogy ő az, mert az arca és az alakja teljesen más volt. *Mindenki csak akkor ismerte fel őt, amikor a Szellem szólt a szellemhez.* Mária Magdaléna, *az ember* nem ismerte fel Őt. De Mária Magdaléna *a szellem* - az a szellem, akit Ő emelt fel a sülyedtségből - azonnal ráismert arról az egyetlen szóról, amellyel őt megszokott kedves mélységes szeretetének hangján megszólította: „Mária”. Amikor az emmauszi út után kezébe vette a kenyeret, és hálát adott, akkor a *Szellem* szólalt meg. És rögtön felismerték a „kenyér megtöréséről” Azt, aki őket három éven keresztül táplálta

mennyei kenyérrrel, mert a szellem szólt a szellemhez. A halászok sem tudták addig, hogy az Úr áll a parton, míg a csoda be nem következett. De akkor megtudták, hogy ez az a Szellem, aki az Istentől jött. A Szellem szavát és megnyilatkozását mindannyiszor felismerték a szellemek, akik nyitva voltak a szellemi világosság befogadására.

Az Úr feltámadott *szellemben*, amikor szelleme felszabadult a formaképzés törvénye alól, amelyet magára nézve kötelezővé tett. Feltámadott *lélekben*, amikor az ő tiszta erői felszabadultak az emberi és szellemi támadások nyomása alól. És feltámadott *testben*, amikor a tökéletesen átszellemesített anyag eloszlott, szétsugárzott e föld világába, hogy e föld megváltásának hatalmas segítő eszközévé legyen. **Az embernek is szellemben, lélekben és testben, azaz szellemben, erőben és anyagban kell feltámadnia.**

Hogyan kell szellemben feltámadni?

Isten, az Atya végtelen sok szellemet teremtett, és még sincs az egész teremtett szellemvilágban két szellem, aki teljesen egyforma lenne egymással. Mert Isten végtelenségéből szükségképpen folyik, hogy az ő teremtése is végtelen, és változatosságban önmagát meg nem ismétlő örökkévalóság legyen. Minden egyes szellemnek más a színe, és Istennek, az Atyának boldogsága éppen abban áll, hogy az ő gyermekei, akiket azért teremtett, hogy szeresse őket, végtelenül változatos tündöklésükkel sugározzák reá vissza azt a szeretetet, azt a világosságot, amelyet Ő áraszt gyermekeire.

Az Atya boldogsága tehát nem teljes mindaddig, míg ebből a szellemsokadalomból egyes részek bukásban vannak, ugyanúgy a magas szellemeknek is, akiknek a bűnhöz soha nem volt semmi közük, boldogsága hiányos annak tudatában, hogy az ő testvéreik a bukásban, a gyötrelemben és szenvedésben sinylődnek. És éppen azért áldozzák fel a boldogságukat, és azért szállnak alá, hogy ezt a hiányérzetet kiegyenlítsék azáltal, hogy felemeljék magukhoz az elbukottakat, az eltévelyedetteket.

A szellemben való feltámadás annyit jelent, mint a bukás által meghomályosodott ragyogást, elfakult szint visszanyerni. Minden egyes szellemnek vissza kell kapnia a maga tündöklését, a maga színét, amelyet neki Isten ajándékozott.

Azt kell tehát keresni, hogy mi takarja el ezt a szint, és ettől kell megszabadulni. Nézzétek csak az emberi társadalmat és az azt uraló általánosító fluidot. Ez az általánosító fluid bevonja az embereket, akikben az Isten szelleme szunnyadozik, és ennek kényszere alatt azok bizonyos megszokott formák szerint cselekszenek. Nem is tűri meg az emberi társadalom, és nem képes megbocsátani, hogy egyes emberek, akik felébredtek, szakítsanak a megszokott formákkal, és a maguk egyéni útján haladjanak. Az általánosító fluid megkívánja, hogy mindenki egyformán gondolkozzék, a sablonoknak, a divatnak, a formaságoknak behódoljon, a nagyságokat, akiket mindenki magasztal, ő is magasztalja, akit pedig a társadalom elítél, ő is elítélje, és így tovább.

Ez a homály, amely a szellemet így bevonja, egyik legnagyobb akadálya a szellem feltámadásának. Ettől a homálytól kell elsősorban megszabadulnia annak, aki szellemének feltámadásán tudatosan munkálkodik. Azt jelenti ez, hogy legyen az ember mindig őszinte önmagához; ne cselekedjék soha meggyőződése ellenére, ne legyen másnak a véleményén, hanem legyen csak a saját véleményén, azaz legyen a saját egyéniségéhez hű és igaz. Azt szokták mondani az olyan emberre, aki következetesen kitart az általa igazságnak tartott igazság mellett még akkor is, ha az neki hátrányt, szenvedést, vagy gyötrelmeket okoz, hogy jellemes ember. Ellenben arra, aki ma Péter kedvéért fehérnek mondja azt, amit holnap Pál kedvéért feketének mond, azt szokták mondani, hogy jellemtelen ember. Mit jelent ez a szó: *jellem*? *A jellem a lélek színe*. Amilyen az egyén, olyan az ő igazsága; és ha az egyén az igazsághoz jóban és rosszban becsületesen ragaszkodik, akár tetszik az a társadalomnak, akár

nem tetszik, akkor az az ember azon dolgozik, hogy az ő egyénisége kialakuljon, lelkének a színe kibontakozzék, a szelleme feltámadjon. Aki pedig jobb meggyőződését folyton agyonhallgatva opportunus érdekből, hiúságból, vagy más nem nemes motívumokból neki idegen véleményekhez alkalmazkodik, az az ember azon dolgozik, hogy az ő szelleme minél jobban be legyen takarva a ködbe, a homályba, abba a sirba, amelyből egykor mégis csak fel kell támadnia.

A szellem feltámadásán munkálkodni tehát annyit jelent, mint igaznak és őszintének lenni. De valamiképpen azt ne értsétek ez alatt, hogy tűzön-vizen keresztül erőszakolni kell a saját véleményt és legázolni és elvitatni más igazságát! Távolról sem!

*

Hogy ezt jobban megértsétek, senki másra nem mutathatok rá, mint a legragyogóbb, legtündöklőbb példára: a mi Urunkra és Megváltónkra. Vajon megalkudott-e Ő valaha, vajon behódolt-e Ő a papi fejedelmeknek, vagy a római hatalomnak, vagy a tömeg akarátának? Vajon megtagadta-e Ő valaha önmagát, az Igazságot, amelyet Ő képviselt? Soha! De vajon vitatkozott-e valaha valakivel, hallottátok-e az ő hangos szavát? Soha nem kiáltott, és nem állt ki az utcaszögletre szónokolni. Jusson eszetekbe az a jelenet, amikor a főpap vallatja és a főpap szolgája Őt arculcsapja. Nem vitatkozott még azzal sem, hanem szeliden, az igazság belső erejével ennyit mondott csupán: „*Ha nem igazat szóltam, bizonyítsd be, ha pedig igazat szóltam, miért versz engem?*” Éreztétek át, embertestvéreim, ennek a feleletnek fenséges, mindent legyőző isteni nagyságát, ahol az igazság az arculütésre szelid hangon válaszol.

Ez az az őszinteség és nyíltság, amiről én beszélek. **Az igazság nem szorul arra, hogy hangos szavakkal és vitákkal keljen védelmére a gyenge ember, aki az igazságtól különben is távol áll.** Az igazság elég nagy és hatalmas ahhoz, hogy a legszelidebb hangon egyetlenegyszer mondva is oldó és bontó ha-

tást fejtsen ki a sötétség, a megátalkodottság és erőszak ellenében. Az őszinteség erénye csak annyit kíván meg, hogy bármi is az én igazságom, legyek bár én a fejlődésnek alacsony szintjén, de bizonyos igazság-tudatom van, ahhoz legyek hű. És ha más mást állít, szeliden mondjam meg, hogy én ezt így vélem. A nagyobb igazság végül mindig győzni fog.

Ismétlem, hogy **az igazság nem szorul rá arra, hogy tudatlan emberek nagy hangon, erőszakkal és a szenvedélyek latbavetésével igyekezzenek azt érvényre juttatni.** Az igazság pirul az ilyen védelem miatt, és szégyenkezik, amikor a szenvedély akar melléje állni, hogy megvédje őt, és inkább elhallgat, semhogy ilyen társaságban harcoljon tovább a maga érvényesüléséért.

Tehát a szellem feltámadását ennyivel segíthetitek elő: legyetek igazak és legyetek őszinték magatokhoz; legyen erkölcsi bátorságotok, azaz ne legyetek vakmerők, de ne is féljetekek, ha az igazságért, amelyet képviseltek, szenvednetek kell. Míg ettől féltek, áldozni képtelenek vagytok, mert aki az igazságért szenvedni nem hajlandó, az még nem jutott el a nagypéntek igazságához, tehát nem is remélheti a hűsvét igazságát.

Az erkölcsi bátorság egészen más valami, mint az emberek által nagyra értékelt bátorság. Az a bátorság, amit az emberek nagyra értékelnek, rendszerint csak vakmerőség, amely mögött gyáva aggodalom húzódik meg; de hogy ezt palástolja, s egyúttal a hiúságának és gőg jenek is eleget tegyen: vakmerőséget tanusít a bensejében remegő ember. Az erkölcsi bátorság ezzel szemben azt jelenti, hogy ha valaki még olyan gyenge és törékeny ember is, vagy védtelen asszony, vagy gyermek, de mégis sokkal jobban szereti az igazságot, amely a szívében él, semhogy megtagadná azt a rárohanó erőszakkal szemben, és inkább szenved, esetleg vértanú halált is hal, semhogy megtagadja, hazugsággá tegye az igazságot. Ez is fél, de az ő félelmét legyőzi az igazság, és megdicsőíti az a feltámadás, amely az

igazság mellett való állásfoglalásnak természetszerű következménye. A szellem feltámadásának ebben a munkájában az embernek sokszor kell próbát állania. De valahányszor egy-egy próbát helyesen megállt és áldozatot hozott az ő külső énjében az igazság szelleme érdekében, mindannyiszor tisztul a szelleme, mindannyiszor visszanyer valamit a szellem az eredeti színeből, és mindannyiszor többet lesz képes a jövőben asszimilálni a világosságból.

Így a haladását és fejlődését az ő erkölcsi bátorságával meggyorsítja, és megkészteti az Isten kegyelmének útját, hogy sokkal hamarabb, mint ahogyan ő azt csak remélhette is, elérhesse a feltámadásának ragyogó hűsvét reggelét. Ez a szellemen belül való feltámadás útja. Az embernek azonban lélekben is fel kell támadnia.

Mi a lélek? Sokszor beszéltem erről nektek. Az a világosság- és erőburok, amelyet a szellem bukása előtt kapott az Atyától, az az erővagyon, amellyel rendelkezett, az a sugárzó fluidtenger, az a sugárzó fluidburok, amely a szellem minden gondolatának és érzésének momentán enged, amellyel hatásokat tud kiváltani, amellyel teremteni képes. Ez a lélek a maga őseredeti formájában. Beszéltem nektek arról is, hogy a bukásban ez az erővagyon hogyan zsugorodik meg, hogyan válik rétegekké, hogyan zárja magába a szellemet, a világosságszikrát, hogyan válik lassanként a test formájában sírjává a szellemnek, az isteni eredetű egyéniségnek. Azt is elmondtam nektek, hogyan lehet ezeket az erőrétegeket lassanként fellazítani, átsugározni, megtisztítani, hogy megint fluiddá, könnyű és a szellem minden megmozdulását engedelmesen követő erővagyonná változzék vissza. Elmondtam, hogy ahogyan az ember ebben a burokban az anyagiasságnak, az irigységnek, az érzékiségnek, a gőgnek, a haragnak, a birvágynak és más egyéb bűnöknek folyton-folyvást fel-felbukkanó próbáit megállja, és azokat visszatartja az önzetlenséggel, a tisztasággal, az alázatossággal, a szerénységgel, az áldozatkészséggel és a többi erényekkel, -

azon a módon lazul ez a burok, tágul a koporsó, és nyilik meg a szellem számára a nagyobb szabadság lehetősége, tehát a feltámadás meggyorsulásának lehetősége.

*

És végül szólok a test feltámadásáról.

Krisztus teste a feltámadás reggelén szétsugárzott, mert tiszta, átszellemesített ősannyagga, világossággá finomult. A ti testetek ellenben, ha meghaltok, elrothad a földben. Ha semmi más, ez maga elegendő legyen arra, hogy Krisztus isteni nagyságát és a magatok jelentéktelenségét, semmiségét, parányi voltát mindig észben tartsátok.

És mégis, egy élet alatt, amit leéltek ebben a börtönben, ebben a sirban, amelyet emberi testnek neveztek, a tiszta gondolatok, a nemes érzések, az önlegyőzés, a jóságnak a gyakorlása, a szeretet és mindenekfelett az alázatosság érzései még ennek az anyagnak a feltámadásához is jelentékeny részben hozzájárulnak. Az az éteri test, amelyet magatokra öltöttetek, egy hitben, jóság gyakorlásában, tisztaságra való törekvésben és alázatosságban leélt élet végén *nem az az anyag többé, mint ami volt*, amikor magatokra öltöttétek. Sőt ennek az éteri testnek vetülete: az anyagi test maga sem ugyanolyan durva anyag többé, mint amilyen volt akkor, amikor magatokra vettétek. Altalatok nem ellenőrizhető és nem látható, de szellem szemmel ellenőrizhető és látható átszellemesülési, átvilágítási folyamat megy végbe az erényesen leélt élet folyamán.

És pedig nemcsak a testben, hanem a titeket környező természeti világban is, amelyre a ti szereteteket, a ti jóságtokat, a ti örömtöket kiárasztjátok. Az az érzés, amellyel a rügyező természetet szemlélitek, és a szemetekbe könny szökik, mert mind e mögött a sok-sok szépség mögött az Isten szépségét és jóságát érzitek meg. Az a boldogság, amely a lelketekben kél, amikor a csicsergő madarat szemlélitek fészkeben, amint a fiókáit táplálja, és az az öröm, amikor magatok körül az élet lobogását szemlélitek és érzitek azt, hogy harmóniában vagytok azzal az

élettel, amely körülöttetek van, mert erre az életre mindenkor csak jót igyekeztek sugározni: áthatják éltető vibrációkkal a körülöttetek lévő egész természetet, és annak átszellemesítésére csodálatos, általatos nem is sejtett hatást gyakoroltok. Így egy-egy parányi mértékkel, amilyen picinyek ti vagytok, és mi is vagyunk, szegény bukott szellemek, hozzájárulhattok és hozzájárulhatunk e világ átszellemesítéséhez, e világ feltámadásához.

Ez a feltámadás az idők végeztéig folyton tart, és ebben a hatalmas folyamatban soha el nem múló tőkét gyűjthet minden ember, amely tőkéből itt, ebben a világban, ahová valamennyien menendők vagytok, boldogan élhettek. Boldogan élhettek, mert akinek a szelleme feltámad, akinek a lelke feltámad, annak azok az erői, amelyek addig kötve voltak, felszabadulnak, és rendelkezésre állanak arra, hogy azokkal még több jót cselekedjék, még tovább munkálkodhassék az élettelenységnek élettel való telítésén, vagyis az egyetemes feltámadás hatalmas munkáján.

Kivánom, hogy az Úr feltámadásának ragyogó példája megtelítsen titeket azzal az erővel, amely a ti feltámadásokatokat minél rövidebb idő alatt, minél teljesebb mértékben lehetségessé teszi. Legyetek alázatosak és munkálkodjatok a ti magatok feltámadásának nagy művén, mert ezzel az Isten művén munkálkodtok!

Az ember felsőbbrendű és alsóbbrendű énje(**)

Tanításaim során néhányszor utaltam arra, hogy amit mondok, azt a „szellemnek” mondom, nem az „embernek”, mert a test, a testi ember nem foghatja fel az Isten országának igazságait, csak a szellemi ember, vagyis akinél a szellemi tudat nyitva van. Bizonyos világosságot kívánok vetni erre a két fogalomra, a szellemi ember és a testi ember fogalmára, mert, miután a ti emberi énetektől nem tudjátok eléggé függetleníteni magatokat, könnyebben fogadtok el dolgokat, amelyeket az értelmén keresztül a logika kényszerítő erejével tárunk elétek, mint azokat,

amelyeket a szellemetekben kellene igazaknak felismernetek, ha a szellemi énetek a kellő mértékig nyitva állana.

Tehát a szellemi és az emberi tudat lesz mostani tanításonnak a tárgya. Ismét vissza kell térnem egy régebbi tanításomra, mert, mint már észrevehettetek, ebben a tanítássorozatban, amiért engem az én Uram hozzátok küldött, bizonyos rendszer és bizonyos tendencia van. Emlékeztetekbe kell idéznem azt a tanításonkat, amelyben az embert élő fához hasonlítottam. A fa gyökérzetével a földbe van ágyazva, és az a gyökérrendszer a maga titokzatos és emberek által meg nem fejthető vegyi munkájával a földben feloldja, és magához vonja azokat az anyagokat és erőket, amelyek számára szükségesek. Ezeket az erőket és anyagokat az életnek szintén kifürkészhetetlen titokzatos mechanizmusával felemeli a törzsön keresztül a föld színe fölé, és szétosztja a lombkoronában, a levelekben, a virágokban, a gyümölcsben és a magban is.

Az ember is testével, — ami maga is föld, — bele van ültetve a földi életbe. A földi élet viszonylatai, impressziói, ütközései, egyszóval mindazok a hatások, amelyek a testi énen keresztül beléje jutnak, az idegszférán, mint törzsön keresztül, felemelkednek a lelkének tárházába, és mint tapasztalatok, eredmények, hatások a szellemi tudatban osztályozódnak és rétegeződnek. Ezáltal az életfolyamat kiteljesedik éppen úgy, mint ahogy a fa élete kiteljesedik, amikor gyümölcsöket és magvakat terem. A földi életnek gyümölcsei azok az eredmények, amelyek a testi életből az idegszférán keresztül a lelki világba, az illető egyén szellemi énjébe felemelkednek.

Az ember sok sorozatos testi életet él a földön, és valamennyi testi élet az impresszióknak, a hatásoknak, a tapasztalatoknak végtelen tömegét emeli fel a szellemi tudatba, *a felsőbbrendű énebe*, amely azután ezeket a tapasztalatokat mind a maga helyére osztályozza. Ezt az egész folyamatot pedig besugározza az Isten gondviselő kegyelme és szeretete.

Az Isten kegyelme, mint az élet legmagasztosabb-rendű tápláléka hozzájárul azokhoz az eredményekhez, amelyeket a fizikai föld kitermelt, bearanyozza, ragyogóvá és fényessé teszi azokat, és lassan-lassan, életek sorozatán végig, Isten kegyelmének hozzájárulásával kiteljesedik a tiszta szellem, akit többé nem szükséges elültetni a piszkos föld talajába, hogy onnan szivjon magába táplálékot, mert akkor már magasabb létsíkokon nem az önmaga, hanem az Isten céljait szolgáló munkára válik alkalmassá.

Hosszú azonban az út, míg az egyéni lélek ebbe a magaslathoz felemelkedik. Mindaddig, míg ez a folyamat tart, az Isten kegyelmét hordozó tisztább szellemek: **az őrszellemek, akik az egyén evolúcióját vezetik, időnként, amikor a felsőbb tudatban a tapasztalatok tömegei elraktározódnak, megállapítják, hogy a léleknek melyik oldala maradt még homályban,** melyik része maradt fogyatékos, gyenge, beteg lélek többi részéhez viszonyítva. Ez a megállapítás képezi alapját a következő testöltés szükségességének.

Tehát az ilyen érésben lévő szellem tudatának, mindannyiszor, amikor testet ölt, csak egy része marad nyitva a testi ében, még pedig, mint az elmondottakból következtethetitek, az a része, amely még fogyatékos, gyenge, beteg, amely megerősítésre szorul. Ez az esetek túlnyomó része. Vannak ugyan kivételek ez alól, de az általános fejlesztési-nevelési rendszer ez, amit röviden vázoltam.

*

Abból a körülményből tehát, hogy az ember, aki a földön testben él, csak egy részét, még pedig rendszerint a legfogyatékosabb részét tartalmazza annak a szellemi tudatnak, vagy felsőbbrendű ének, amely az ő egész lényét alkotja, és megszerzett értékeit tartalmazza, önként adódnak bizonyos konzekvenciák. A legelső és a legkézenfekvőbb konzekvencia az, hogy az ember a legtöbbször beteg szellem; illetőleg a szellemnek egy beteg oldala az, amit a testetöltött szellemből szemlélhetünk.

Ismét rá kell mutatnom egy régebbi tanításomra, amelyben azt magyaráztam meg, hogy **nem a szenvedések növelik és fejlesztik az egyént, mint azt sokan tévesen gondolják, hanem az ezek segítségével bekövetkező megtérés.**

A szellemi énnék ez a fogyatékos része a testben rendszerint ütközéseket szenved, éppen úgy, mint mikor a testetek egy része sérült, vagy beteg, azt tapasztaljátok, hogy mindig a sérült, vagy fájós részt ütitek meg. Természetes, hogy ez csak látszat, mert hiszen az egészséges ujjatokat is megütitek, de miután az egészséges nem annyira érzékeny, tehát az a kicsiny ütés, vagy érintés a tudatotokba sem jut, ellenben a beteg rész ütődése felhívja a figyelmeteket a fájdalom révén arra, hogy ott baj van, amely gyógyítást igényel.

Hiszen éppen azért rendezte be bölcsen a természettörvény, hogy a legkisebb elváltozás is fájdalomérzettel hívja fel a figyelmet a gyógyítás szükségességére. Ha ez nem volna, akkor a bajt legtöbbször csak akkor venné észre az ember, amikor azon már többé segíteni alig lehetne.

Nos, a lélek beteg oldalaival is így van. Amely oldalakon a lélek meggyógyult, ott nem érzi az érintéseket, de amely oldala a léleknek még beteg, amely még fogyatékos, azon a legkisebb érintésre is fájdalmat éreztek; felszisszentek, ha a lelketek beteg részét valaki, vagy a sors kissé gyöngédtelenebb kézzel megérinti. De amint a fájós testrészeteket sem az ütközések gyógyítják meg, úgy *a beteg lélekrésznek sem ezek a gyöngédtelen érintések a gyógyszerei, csak figyelmeztető jelenségek, amelyek arra utalnak, hogy koncentráljátok a figyelmeteket arra a beteg részre, és gondoskodjatok annak gyógyításáról. Ez az egyik konzekvencia.*

A másik konzekvencia pedig az, hogy miután az egész megszerzett tudatnak, annak a nagy értékes tőkének, amelyet életek során gyűjt a szellem magának, éppen a fogyatékos ré-

szecsskéje van a testben nyitva, ennél fogva az ember, míg a testben él, nem mondhat csálhatatlan ítéletet; azért *az ítélkezésre sem joga, sem képessége nincsen.*

További következmény, hogy az embernek *tartózkodnia kell attól, hogy valamit nagyon erősen akarjon, mert sohasem tudhatja — még a legjobb szándék és a legjobb akarat mellett sem — hogy vajon az, amit ő erőszakkal keresztül akar hajszolni, jó és helyes-e egy magasabbrendű világosság fényében megtekintve?* Még egyszer alá akarom húzni, mint számotokra **a legfontosabb tanácsomat, hogy az ember ne akarjon túlságosan; még a jót se akarja túlságosan, mert nem tudhatja, hogy a jó Isten tervében benne áll-e az, amit ő akar.** És jusson eszébe, hogy még a saját öntudatának is csak egy kicsiny részével rendelkezik, amellyel képtelen megítélni az összes körülményeket, és főképp nem a jövőt, amelyet cselekvése és akaratmegmozdulása befolyásolni fog, mert eljöhethet az idő, amikor szánva-bánva és sírva tekint vissza arra, amit ő nagyon erőszakolt, és aminek keserű következményei lettek.

*

Hogyan lehet tehát ennek az alsóbbrendű tudatnak, amely itt a homályban mozog, amely beteg, amely gyógyulásra vár, gyógyszert, világosságot, erőt szerezni? **Mi az útja annak, hogy az a fogyatékos lélekrész, amely a testben él, meggyógyulhasson, és egészséges, erős részévé legyen annak a felsőbbrendű ének, amely talán túlnyomó részében erős és egészséges?** Nos, a dolog nagyon egyszerű. **Az ember, mint az öntudatnak alsóbb rétege, felsőbbrendű tudatával egy kis ajtón keresztül összeköttetésben van.** Miután a felsőbbrendű tudat sok-sok élet világosságát, tapasztalatait, erőit összegyűjtötte már magában, míg az a kis lélekrész, amely a földi testben él, gyenge és gyarló, ezt a két tudatot elválasztó kis ajtót kell megnyitni. És akkor azok a rég megszerzett és összegyűjtött tapasztalatok, az a nagyobb világosság, az a nagyobb kapacitású erőtőke ezen a

kis ajtón keresztül leszivároghat, lesugározhat az emberi énbe, azaz az ember lelkének világosságot és erőt kölcsönözhet.

Ha valami nehéz probléma áll előttetek, amelyet ti emberi ismereteitekkel és képességeitekkel megoldani nem tudtok, azt szoktátok mondani: „aludjunk rá egyet”. És valóban úgy is van, hogy nem egyszer megtörténik, hogy kínzó problémák, nehéz feladatok, amelyekkel az éber tudat gyötri magát, és nem tud vele dűlőre jutni, egy átaludt éjszaka után egyszerre nem tűnnek fel olyan megoldhatatlanoknak. Sőt nem egyszer az is megtörténik, hogy a felébredés pillanatában az ember készen találja lelkében a módokat és az utakat, amelyeket követnie kell; és ezek a módok és utak valóban helyeseknek is bizonyulnak. Mi történt? Az álom ideje alatt a kereső, kutató emberi lélek nagy vágyakozásával megnyitotta azt a kis ajtót, és régen gyűjtött szellemi értékeinek segítségével és világosságával megtalálta a megoldás formáját és lehetőségét.

Tulajdonképpen az egész földi életnek az a célja, hogy az ember ezt a kis ajtót igyekezzék nyitva tartani, hogy a magasabb rendű énből mindig sugározhasson alá világosság az alsóbbrendű énbe, mert ez az a világosság, amely az alsóbbrendű ént megismerteti azokkal a módokkal, ahogyan önmagán segíthet, ahogyan önmagát gyógyíthatja, erősebbé és világosabbá teheti. A legtöbb ember azonban nemcsak, hogy nem nyitja meg ezt a kis ajtót, de nem is tud róla, hogy van egy felsőbbrendű tudata. Ennek következtében beteg lelkét nemcsak hogy nem gyógyítja, de még betegebbé teszi, mert azokat az ütközéseket, amelyek neki fájnak, amelyek lelkének beteg voltára figyelmeztetik, mindenképpen kikerülni és elhárítani törekszik.

Például valaki gögös, és a lelkének éppen ez az oldala van a testben az élet felé fordítva, és ezen az oldalán részesül sok ütközésben. Most ahelyett, hogy a felülről nyerhető világossággal igyekeznék a gögjét felismerni és leszerelni azáltal, hogy megalázkodik, megelőzi a bántalmakat és ütközéseket, hogy

szerényen háttérbe vonul, hogy olyan ideálokra irányítja a tekintetét, akik nálánál sokkal értékesebbek, hogy a saját kicsinységének tudatára ráébredjen, szóval mindezek helyett — hogy az ütközéseket kikerülje — inkább a gőgjének érvényesülési teret keres, és arra törekszik, hogy másokat megelőzzön, mások fölé kerekedhessék, másokat lenyomjon, hogy hibás természete kiélhesse magát. Ezáltal a hibáját nemhogy tompítaná, hanem még jobban felfűti, megnöveli, hizlalja, és ahelyett, hogy a betegségből meggyógyult volna, még betegebben tér vissza szellemi hazájába, és még nehezebbé teszi a szellemi életét.

Vagy akinek a fukarság a hibája, és ez van kidomborítva: ahelyett, hogy az e téren őt érő fájdalmak és csalódások figyelmeztetésére hallgatva felülről kérne világosságot, arra törekszik, hogy minél többet harácsoljon mások rovására, és ezt a hibáját, amelyet adakozással, önmegtagadással, bőkezűséggel, szelid módszerekkel leszerelhetne, csak még jobban felerősíti.

Vagy akinek az érzékiség a bűne. Az ilyen vak ember ahelyett, hogy böjttel és önmegtagadással ebből a hibájából gyógyulni törekednék, fenéig üríti az örömök poharát. Ismét csak az az eredmény, hogy betegebben tér meg az a beteg lélek-rész szellemi hazájába, mint amilyen betegen a földi testben a gyógyulás végett testet öltött.

Aki ezekkel szemben az alsóbbrendű, emberi tudata és a felsőbbrendű, szellemi tudata közti ajtócskát minden igyekezetével kitárja, az minden alkalommal sokkal könnyebben tud magán segíteni; minden alkalommal hamarabb megtalálja betegségre a gyógyszert, hamarabb és több erőt meríthet magának az önmegtagadásra, az alázatosság gyakorlására, mert onnan merít, ahol több van.

Ehhez járul még az is, hogy aki a felsőbbrendű tudatával az összeköttetést szándékosan fenntartja, ezen a felsőbbrendű szellemi tudaton keresztül a nála magasabb életszinten mozgó lényeknek, tisztább szellemeknek erősítését, világosságát, melegségét is megérezheti. Mert hiszen a szellem csak a szellemhez

szólhat és kapcsolódhat, s így a tisztább szellemek csak a magasabb öntudatba önthetik bele a maguk szeretetét, világosságát és erejét, de nem az emberi tudatba. Így igazolódik az be, hogy akinek van, annak adatik, akinek pedig nincs, attól még az is elvétezik, amije van, azaz amivel birni vél. Vagyis, aki megnyitotta ezt az ajtócskát, és tőkéből merít az ő lelke betegségének gyógyítására, az még az ő szellemi tudatán felül álló magasabbrendű erőkből is kap segítséget, és gyógyulása rohamos lesz, nagyobb erőfeszítések és öngyötrések nélkül. Míg ellenben, aki ezt az ajtócskát bezárja, az nemcsak a saját összegyűjtött tőkéből és erejéből nem meríthet, de elzárja magától azokat a magasabb forrásokat is, amelyek szellemi tudatán keresztül neki segíthettek volna.

*

Amikor tehát én titeket arra figyelmeztetlek, hogy amit mondok, azt a „szellemnek” és nem az „embernek” mondom, erre a magasabbrendű tudatokra utalok, arra, hogy ezt tartsátok nyitva, mert onnan, ahonnan mi beszélünk, csak ennek a tudatnak adhatjuk át, ami a miénk. Az „embernek” nem adhatunk semmit, mert az ember, aki a föld gyermeke, ahhoz ragaszkodik, ami a földé. Az embert hétköznapi foglalkozásai, üzlete, emberi tanulmányai, háztartása, a gyermeknevelés, a társadalmi és politikai kérdések érdeklik, és ez mind olyan dolog, aminek a szellemre nézve vagy semmi, vagy vajmi csekély jelentősége van. A szellemet azonban Isten, Isten országának dolgai és azok a titkok érdeklik, amelyek Istent és az üdvösség kérdését körülveszik. És sajnos, embertestvéreim, az u.n. „szellemhívők” között is sokan vannak, akik nagyon „emberek”, sokan vannak, akik ezekbe az emberi dolgokba annyira bele vannak ragadva, akiknek a lelkét a föld gondjai és dolgai annyira foglalkoztatják, hogy az a kicsiny ajtó vagy teljesen zárva van, vagy csak egy parányi résnyire van kinyitva.

Ez a körülmény az egészséges szellemi közlekedésnek egyik legnagyobb akadálya. T. i. az ülésekbe azok, akik a föld

emberei, magukkal viszik a gondolataikat, aggodalmaikat és teendőiknek gondolatait, s ezek cikáznak keresztül a lelkükön, miközben ott ülnek. Ezáltal sötét fluidtömeget terjesztenek szét maguk körül, amely nagyon megnehezíti, sőt meg is akadályozhatja a szellemi megnyilatkozást. Ezek a gondolatok, ezek az érzések, ezek a fluidok a médium lelkére olyan erőszakos hatást gyakorolnak, hogy azt a kicsiny ajtót mindenképpen bezárni igyekeznek, amely kicsiny ajtót pedig mi megnyilatkozó szellemek teljesen kitarunk azért, hogy a médium szellemi tudatán keresztül a mi világosságunkat az ő emberi tudata által hozzátok juttathassuk. Ez a mi munkánk nagy és erős szellemi nyomást gyakorol felülről az eszköz lelkére, amaz a munka, t. i. azok az érzések és fluidok pedig erőszakos nyomást gyakorolnak a médium lelkére alulról, és ez a kettős nyomás okozza, hogy az eszköz sokszor nem szívesen veti magát alá a kettős nyomásnak, mert szenved alatta.

Ez annak a magyarázata, amit a szellemek lépten nyomon és minden egyes körben hangsúlyoznak, hogy a közlemények sima lebonyolításához feltétlenül szükséges — nem az a harmónia, amelyet „társadalmi” nyelven barátságának neveznek, hanem — az a harmónia, amely abban áll, hogy minden lélek nyitva legyen Isten felé. Vágyakozzék arra, hogy kapjon valamit, és teljesen zárva legyen lefelé, az emberi, földi dolgok felé, hogy azokról ne tudjon semmit, amíg az ülésben van. Hogyan lehetséges úgy ragaszkodni kinzó és nehéz gondokhoz és problémákhoz, amikor megvan rá az alkalom, hogy legalább egy rövid időre azoktól mentes lehessen a lélek?!

Vannak azonban Isten kegyelméből olyanok is, akik már otthon, a hajlékukban, mielőtt az ülésre indulnak, örömmel gondolnak arra, hogy néhány óráig egy magasabb szférában tartózkodhatnak. Ez az örömük őket arra képesíti, hogy leვენek minden emberi gondot, úgy hogy az ülésben a lelkük mindig Isten dolgaival van elfoglalva, és csak azok az igazságok érdeklük

őket, amelyek a szellemre, az üdvösségre és Isten akaratára vonatkoznak. Pedig nekik is megvannak ugyanazok a nehéz problémáik az életben, de testi emberüket elhallgattatják, még pedig örömet hallgattatják el, mert a „szellemnek” jólesik az, ha csak egy rövid időre is a maga színvonalánál, vagy a földi színvonalnál magasabb szférában tartózkodhat.

Mert ne gondoljátok, hogy a magasabb szférába való emelkedés valami fizikai folyamat! Nem, egy magasabb szférát az jellemez, hogy benne nagyobb békesség és nagyobb világosság van. Azok, akik lélekkel vesznek részt az üléseken, tudják, hogy ott őket békesség várja, és az övékénél magasabbrendű világosságban fürödhetik meg a lelkük, tehát egy magasabb szférában tartózkodhatnak, ha csak rövid időre is. Ez a magasabb szférában való tartózkodás azután nekik erőt ad ahhoz is, hogy amikor eltávoznak, a külső emberük sem érzi az élet mostohaságát annyira, mint azelőtt érezte. Mert hiszen erőt asszimiláltak, és ez az erő őket több teher elhordozására képesíti. Az ilyen embereket az okos sáfárhoz hasonlítom, aki azzal a kevéssel, ami a kezére van adva, nagyobb, magasabbrendű értéket szerez magának.

Tanuljátok meg hát azt a kis ajtót, amely az emberi éneteket a szellemi énetektől elválasztja, sarkig kitárni. Ennek az ajtónak a kulcsa pedig Isten Szava, amit a szent iratokban az emberekhez intézett. Valaki, aki az Isten szavát, a szentírást állandó szellemi táplálékává teszi, és abban naponként örömét találja, — még pedig az egész szentírásban, nemcsak annak egy kis részében, — az kinyitotta ezt az ajtót az ő kétféle tudata közt, s annál a földi ember lassan el fog homályosulni, és a szellemi ember kezd ragyogni és világosodni. Annál fokozatosan vesztenek jelentőségükből e föld dolgai, és fokozatosan megnövekednek előtte Isten dolgai, Isten igényei az emberrel szemben. Amikor az ember meghal, a szelleme felszabadul, és eljut a fokozatának megfelelő szférába, ahol a földön gyűjtött tapasztalatait fel kell dolgoznia. És amint az Úrnak egyik lobogó

lelkesedésű szolgája mondta: rajta áll, hogy azon az alapon, amelyet nyert, mit épít. Építhet rajta aranyat, ezüstöt, fát, szénát, pozdorját, az mind az övé. Ha aranyat épít, az az ő értéke és boldogsága; ha pozdorját épít, az összedűl, a legelső szél széthordja, szemetet csinál lelki hajlékában, azaz gondot, megbánást, lelkiismeretfurdalást és fájdalmat szerez magának.

Azért figyelmeztetek benneteket, embertestvéreim, jól megnézzétek, hogy mit építtek, mert örökké e földön nem élhettek. És bármilyen kedves volt nektek a föld és a földi tudomány, amelyet itt szerezhettek, az a vagyon, amit a magatokénak mondtatok, és mindaz, aminek itt a földön örültetek, tekintély, dicsőség, megbecsülés, — hacsak nem a tiszta szeretet révén: — az a halál pillanatában mind lehull rólatok, és kihull a kezetekből. És vigyázzatok, nehogy ott álljatok a halál folyosójában meztelenül, soványan, dideregve, remegő lélekkel várva, hogy a folyosó túlsó végén minek néztek eléje!

Ezért mondom nektek, hogy építsetek arra az alapra, amelyet Isten végtelen és meghálálhatatlan irgalma adott nektek az evangéliumban, a szellemtan által aranyat, sziklaszilárd szellemi épületet; nem a földnek, hanem a mennynek valót, mert a földön csak ideig-óráig vagytok, ideát pedig, a magatok szférájában és abban a világban, amelyben mi élünk, örökké tartózkodni fogtok.

Tagadjátok meg az emberi éneteket; vetkőzzétek le a külső embert; *ne akarjatok, hanem engedjétek, hogy Isten és az ő küldöttei akarhassanak a ti telketeken keresztül. Ti pedig tanuljatok meg engedelmesek lenni. Használjátok fel a földi életet gazdaságosan és bölcsen, változzatok át és alakuljatok át, mert a régi ember nem örökölheti Isten országát, csak az új ember, aki megújult Krisztusban.*

Isten veletek!